

RAPORT O STANIE MIASTA LUBLIN ZA 2020 R.

Zespół autorski

OPRACOWANIE

Rozdział 1 – Wydział Strategii i Przedsiębiorczości

Rozdział 2 – Wydział Budżetu i Księgowości, Wydział Gospodarowania Mieniem

Rozdział 3 – Biuro Partycypacji Społecznej, Biuro Miejskiego Architekta Zieleni

Rozdział 4 – Wydział Strategii i Przedsiębiorczości

Rozdział 5 – Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin oraz jednostki organizacyjne Miasta Lublin

Rozdział 6 – Wydział Organizacji Urzędu oraz właściwe komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin

Rozdział 7 – Kancelaria Prezydenta

Rozdział 8 – Kancelaria Prezydenta, Wydział Strategii i Przedsiębiorczości

Rozdział 9 – Biuro – Centrum Współpracy Międzynarodowej

ZESPÓŁ AUTORSKI

dr Mariusz Gwozda – opracowanie materiału, redakcja merytoryczna i techniczna,

Robert Żyśko – nadzór merytoryczny.

Urząd Miasta Lublin

Plac Króla Władysława Łokietka 1

20-109 Lublin

tel.: 81 466 10 00, fax.: 81 466 10 01

e-mail: urzad_miasta@lublin.eu

www.lublin.eu

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Informacje ogólne.....	15
1.1. Ogólna charakterystyka miasta Lublin	15
1.2. Sytuacja demograficzna miasta	15
2. Informacje o finansach i majątku Miasta Lublin.....	19
2.1. Stan finansów Miasta Lublin	19
2.2. Wykonanie budżetu Miasta	24
2.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	27
2.4. Wieloletnia Prognoza Finansowa	28
2.6. Majątek trwały Miasta Lublin.....	34
3. Realizacja budżetów partycypacyjnych.....	35
3.1. Budżet Obywatelski w Lublinie.....	35
3.2. Zielony Budżet	57
4. Realizacja Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013–2020.....	83
4.1. Obszar A. Otwartość.....	83
4.2. Obszar B. Przyjazność.....	95
4.3. Obszar C. Przedsiębiorczość.....	121
4.4. Obszar D. Akademickość	136
5. Realizacja strategii sektorowych i programów	149
6. Realizacja uchwał Rady Miasta.....	205
7. Inne istotne działania Prezydenta Miasta Lublin	223
8. Wybrane nagrody i wyróżnienia dla Miasta Lublin	225
9. Współpraca międzynarodowa Miasta Lublin	227
Bibliografia.....	229
Spis tabel	230
Spis wykresów	233

Szanowni Państwo,

Rok 2020 był wyjątkowym, niezwykle trudnym czasem dla nas wszystkich. Pandemia koronawirusa, która w marcu dotarła także do Polski, drastycznie zmieniła nasze postrzeganie świata, przypomniała jak ważne jest poczucie bezpieczeństwa i międzyludzka solidarność. Wspólnie stawiliśmy czoła temu wyzwaniu i dziś radzimy sobie z nim coraz lepiej. Jako miasto przede wszystkim staraliśmy się pomagać tym grupom, które najbardziej zostały dotknięte ograniczeniami epidemiologicznymi, wspierać personel medyczny i służby sanitarne, zapewniać mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa. Od pierwszych dni pandemii dostarczaliśmy posiłki osobom starszym i samotnym, stanowiącym grupę największego ryzyka zakażeniem. Pomagaliśmy w codziennych sprawach mieszkańcom objętym kwarantanną i izolacją, troszczyliśmy się o podopiecznych miejskich placówek opiekuńczych. Zwolniliśmy z opłat za parkowanie służby medyczne i sanitarne, by sprawnie mogły stać na straży zdrowia i życia mieszkańców Lublina. Finansowo i operacyjnie wspieraliśmy placówki medyczne. Uruchomiliśmy Lubelski Pakiet Wsparcia dla Przedsiębiorców i Organizacji Pozarządowych, pomagający im przetrwać najtrudniejsze chwile lockdownu i tym samym pozbawienia jakichkolwiek dochodów. Obniżaliśmy opłaty za tereny, na których restauratorzy tworzyli ogródki gastronomiczne.

Jako samorząd także zmagaliśmy się ze skutkami pandemii. Z jednej strony musieliśmy sprawnie dostosować funkcjonowanie Urzędu do nowych warunków, by móc sprawnie świadczyć obsługę dla mieszkańców Lublina. Z drugiej strony pandemia odcisnęła silne piętno na budżecie miasta, pozbawiając Lublin części dochodów, z których realizowane są usługi dla mieszkańców. W skali 2020 r. było to aż 155 mln zł. Wpływ na niepewność i zagrożenie stabilności finansów miasta ze względu na spodziewane ubytki dochodów miała nie tylko pandemia, a także zmiany prawne w systemie podatku dochodowego wprowadzone w II połowie 2019 r. Jednocześnie jako miasto musieliśmy przeznaczyć dodatkowe środki na przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa. W budżecie miasta wydatki na ten cel wyniosły blisko 15 mln zł, w tym ze środków własnych 4,8 mln zł.

W związku z powyższym we wszystkich możliwych obszarach działalności Miasta wdrożone zostały oszczędności, pomagające zminimalizować negatywne konsekwencje finansowe. Skupiliśmy się na realizacji wydatków obligatoryjnych, pozwalających zachować ciągłość usług dla mieszkańców. Realizowaliśmy także projekty finansowane z udziałem środków europejskich, w przypadku których podpisane były już umowy o dofinansowanie, a rezygnacja wiązałaby się ze zwrotem dofinansowania europejskiego oraz już rozpoczęte zadania inwestycyjne, których wstrzymanie oznaczałoby konieczność poniesienia kar umownych.

Niezależnie od skali trudności, jakie przyniósł 2020 r., jako Miasto wyszliśmy z niego obronną ręką. Było to możliwe dzięki niezwykłemu zaangażowaniu wszystkich, odpowiedzialności i solidarności we wsparciu najbardziej potrzebujących. Dziękuję za ten kolejny, wspólny rok. W dalszej części Raportu znajdą Państwo podsumowanie najważniejszych działań podjętych w 2020 r. oraz szczegółowe sprawozdanie odnoszące się do poszczególnych obszarów funkcjonowania miasta.

dr Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

Wprowadzenie

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Prezydent Miasta Lublin przedkłada „Raport o stanie miasta Lublin za 2020 r.”. Dokument prezentuje informacje dotyczące działań zrealizowanych w 2020 r., w szczególności w zakresie obowiązujących w Mieście Lublin strategii rozwoju, programów i polityk miejskich. W dokumencie znalazły się też informacje o przebiegu i efektach Budżetu Obywatelskiego w Lublinie i Zielonego Budżetu Lublina oraz zestawienie uchwał Rady Miasta Lublin podjętych w 2020 r. wraz z informacją o stanie ich realizacji.

Raport jest efektem wspólnej pracy poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin i jednostek organizacyjnych Miasta Lublin. Ma na celu przybliżenie mieszkańcom wiedzy o funkcjonowaniu lokalnego samorządu oraz efektach jego działania w zakresie zaspokajania ich potrzeb. Tegoroczne i kolejne opracowania przygotowywane wedle zbliżonych kryteriów pozwolą diagnozować długoletnie zjawiska społeczne, umożliwią działania ewaluacyjne, co w konsekwencji ułatwi analizę kierunków rozwoju miasta oraz ewentualne dokonywanie optymalnych korekt w samym procesie zarządzania.

Raport składa się z dziewięciu rozdziałów. W rozdziale 1. przedstawione zostały podstawowe informacje o Lublinie, jego władzy wykonawczej i uchwałodawczej oraz uwarunkowaniach demograficznych miasta. Kolejny rozdział omawia sytuację finansową gminy w tym dochody, wydatki, zadłużenie, wielkość pozyskiwanych środków z funduszy unijnych, inwestycje, prognozy oraz majątek Miasta Lublin. Rozdział 3. jest sprawozdaniem z realizacji budżetów partycypacyjnych. Każdy z projektów stanowi osobną informację, mówiącą o formalnej i praktycznej stronie pomysłów zgłaszanych przez mieszkańców (Budżet Obywatelski, Zielony Budżet) oraz stanie ich wykonania. Informacja dotycząca realizacji Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013–2020 znalazła swoje miejsce w rozdziale 4. Szczegółowo omawia cztery kluczowe obszary rozwojowe miasta: Otwartość, Przyjazność, Przedsiębiorczość, Akademickość. Kolejna część raportu (rozdział 5.) jest informacją o realizacji strategii sektorowych i programów miejskich, w których zawarte są szczegółowe ustalenia odnoszące się do działań komórek Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta Lublin, także w odniesieniu do ich zadań rutynowych, wynikających z ustawowych i regulaminowych obowiązków. Rozdział 6. jest informacją o realizacji uchwał Rady Miasta Lublin. Każdemu z wymienionych aktów prawa miejscowego towarzyszy informacja o stanie jego realizacji. Wskazane też zostały tzw. uchwały intencyjne, które nie kreują praw czy obowiązków Gminy, a zawierają jedynie oświadczenie (stanowisko) Rady Miasta Lublin stanowiąc apel lub deklarację. W rozdziale 7. omówiona została aktywność Prezydenta Miasta Lublin w ramach obowiązków miejscowych, jak i aktywności w kraju i zagranicą. W kolejnej części Raportu zaprezentowane zostały wybrane nagrody i wyróżnienia dla Miasta Lublin. Zaś w ostatnim rozdziale przedstawione zostały najważniejsze informacje dotyczące współpracy międzynarodowej.

Zakres czasowy dokumentu dotyczy zasadniczo 2020 r., jednak analiza danych demograficznych i statystycznych (realizacja strategii sektorowych i programów) obejmuje każdorazowo horyzont ostatnich 5 lat. W przypadku opisu realizacji Strategii Lublin 2020 prezentowane są wskaźniki za lata 2012–2020. Budżety partycypacyjne omawiają zarówno projekty z edycji 2020, jak i wcześniejsze – o ile ich kontynuacja nastąpiła w roku sprawozdawczym.

W 2020 r. w związku z wprowadzeniem na terenie Polski stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, Miasto Lublin podjęło szereg działań pomocowych dla biznesu i organizacji społecznych, których działalność została dotknięta skutkami lockdownu. Od kwietnia 2020 r. zaczął obowiązywać Lubelski Pakiet Wsparcia dla Lokalnych Przedsiębiorców i Organizacji Pozarządowych. To plan pomocy dzierżawcom oraz najemcom nieruchomości, lokali lub pomieszczeń stanowiących własność Gminy Lublin, będących przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi, którzy utracili przychody na skutek epidemii.

W trakcie dwóch fal pandemii Miasto Lublin zwolniło pracowników służb medycznych i sanitarnych, stojących na pierwszej linii frontu walki z koronawirusem z opłat za parkowanie w strefie płatnego parkowania. W połączeniu ze skutkami lockdownu w postaci ograniczenia mobilności, w 2020 r. ubytek dochodów ze strefy w porównaniu do 2019 r. sięgnął 634 tys. zł. W związku z lockdownem o 28,5 mln zł zmniejszyły się również wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji zbiorowej.

Miasto udzielało wsparcia grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z epidemii COVID-19, na podstawie art. 15p ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842) poprzez stosowanie ulg w formie zwolnień lub obniżek w podatkach lokalnych, w tym w podatku od nieruchomości. W wielu uzasadnionych przypadkach miasto zdecydowało się odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty, odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe (podatek niezapłacony w terminie płatności), odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. W przypadku podatnika prowadzącego działalność gospodarczą udzielenie ulgi następowało z zachowaniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. W oparciu o przepisy Ordynacji podatkowej, Miasto umorzyło zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości niemal 155 tys. zł oraz ulgi w spłacie zobowiązania podatkowego w formie odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami za zwłokę, na łączną kwotę 3,3 mln zł. W związku z nieosiągnięciem części dochodów z uwagi na przesunięcie terminu ustawowego wniesienia opłaty rocznej za 2020 r. z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Gminy Lublin (termin ustawowo przedłużony do dnia 31 stycznia 2021 r.) nieuiszczona wysokość opłat rocznych w 2020 r. wynosiła 4,1 mln zł.

Wydział Gospodarowania Mieniem Urzędu Miasta Lublin w związku z pandemią udzielał pomocy najemcom/dzierżawcom nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin zgodnie z Lubelskim Pakietem Wsparcia dla Lokalnych Przedsiębiorców i Organizacji Pozarządowych. Po dokonaniu szczegółowej analizy finansowej danego najemcy/dzierżawcy podpisywano stosowne aneksy do umów oraz pisma odraczające termin płatności/rozkładających należności na raty. W przypadku ogródków gastronomicznych pomoc została udzielona poprzez zawarte w I półroczu 2020 r. aneksy do umów – w związku z brakiem możliwości prowadzenia działalności z uwagi na zakazy wynikające z przepisów Rozporządzeń Ministra Zdrowia. Na ich podstawie dzierżawcom/najemcom, którzy nie mogli prowadzić działalności lub którzy udokumentowali znaczny spadek przychodów w porównaniu do średniomiesięcznego przychodu osiągniętego w 2019 r., była udzielona pomoc poprzez obniżenie stawki czynszu o 90%. W przypadku dzierżaw sezonowych letnich (ogródki gastronomiczne) na odpowiednio udokumentowany wniosek dzierżawcy, czynsz za sezon 2020 był obniżany o 50% analogicznie do Uchwały Rady Miasta Lublin obniżającej stawkę czynszu za zajęcie pasa drogowego pod ogródki gastronomiczne.

Kwota ulg udzielonych przez Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie w 2020 r. w związku z utratą przychodów w wyniku pandemii COVID-19 przedsiębiorcom z tytułu czynszu i opłat za użytkowanie mienia Gminy dla celów reklamy wyniosła 1 mln 255 tys. zł brutto, w tym: lokale użytkowe – 1 mln 246 tys. zł, reklamy – 9 tys. zł.

Miasto Lublin, współpracując z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie (MOPR), w pierwszej kolejności sukcesywnie wyposażało w maseczki ochronne seniorów, znajdujących się pod opieką Gminy. Maseczki były dystrybuowane za pośrednictwem placówek opiekuńczych, poprzez opiekunki środowiskowe i organizacje pozarządowe zajmujące się seniorami.

Szczególną opieką objęci zostali także seniorzy korzystający z lubelskich Domów Opieki Społecznej. Jeszcze przed zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego, Miasto wprowadziło szereg działań, których celem było zapewnienie bezpieczeństwa podopiecznym DPS-ów. Placówki wyposażone zostały w materiały i sprzęt ochronny, a pomieszczenia ośrodków, windy i korytarze codziennie poddawane były dezynfekcji. Dwukrotnie w ciągu dnia, zarówno podopiecznym, jak i członkom personelu, mierzona była temperatura, a system pracy został zorganizowany w sposób rotacyjny. Domy Pomocy Społecznej zostały w maksymalny możliwy sposób odizolowane od świata zewnętrznego i wyposażone w środki ochrony indywidualnej. Do Domów Pomocy Społecznej w Lublinie i jednostek opiekuńczo-wychowawczych Miasto przekazało setki litrów płynów antybakteryjnych do dezynfekcji powierzchni oraz mydła dezynfekujące do rąk, a także tysiące sztuk masek wielorazowych.

Miasto Lublin intensywnie pomagało także instytucjom, które podjęły walkę z epidemią, w szczególności placówkom, które znajdują się „na pierwszej linii frontu” walki z wirusem. Tylko w pierwszych tygodniach pandemii środki finansowe z budżetu miasta oraz sprzęt medyczny w celu wsparcia działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu COVID-19 zostały rozdysponowane do poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej w mieście Lublin, w tym zarówno szpitali klinicznych, jak i jednostek prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie we współpracy z innymi służbami miejskimi, w przypadku kwarantanny osób samotnych i niesamodzielnych (starszych i niepełnosprawnych) wykonywał i dostarczał niezbędne zakupy. Poprzez Centrum Interwencji Kryzysowej i inne podległe jednostki Miasto zapewniało niezbędne wsparcie i opiekę psychologiczną osobom tego potrzebującym. Uruchomiono kilkanaście linii telefonicznych, przy których dyżurowali specjaliści oferujący pomoc.

W czasie pandemii kontynuowana była usługa teleopieki. W ramach Programu „SOS dla Seniora” dystrybuowano bezpłatne opaski życia wśród osób powyżej 60. r.ż., obciążonych chorobami, mających trudności w wykonywaniu codziennych czynności lub samotnie prowadzących gospodarstwa domowe. Każdy uczestnik programu otrzymał opaskę na nadgarstek wyposażoną w przycisk SOS i kartę SIM z możliwością połączenia głosowego z Centrum Teleopieki. Opaska służy do natychmiastowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub niebezpieczeństwa.

Wraz z rozpoczęciem akcji szczepienia seniorów, w Urzędzie Miasta Lublin została uruchomiona specjalna infolinia. Pracownicy MOPR służyli seniorom informacją o możliwości szczepień i zapisywania się na nie. Informacja do seniorów przekazywana była telefonicznie za pośrednictwem osoby świadczącej usługi opiekuńcze, bądź bezpośrednio przez pracownika MOPR w miejscu zamieszkania seniora.

Walka z pandemią wymusiła konieczność podjęcia działań oszczędnościowych we wszystkich możliwych obszarach działalności miasta, w celu minimalizacji negatywnych konsekwencji finansowych. W pierwszej kolejności ponoszone były wydatki obligatoryjne i związane z zapewnieniem ciągłości funkcjonowania miasta w zakresie usług dla mieszkańców, zaś wstrzymywane lub przesuwane w czasie zadania nowe czy fakultatywne. W odniesieniu do zadań inwestycyjnych realizowane były zadania, z których Miasto nie mogło zrezygnować lub przesunąć w czasie, tj. projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, w przypadku których podpisano już umowy o dofinansowanie, a rezygnacja oznaczałaby konieczność zwrotu dofinansowania europejskiego, czy też zadania realizowane ze środków własnych, których wykonanie było w toku lub w przypadku, których rezygnacja wiązałaby się z negatywnymi konsekwencjami finansowymi w postaci kar za rozwiązanie umów z wykonawcami. Realizacja niektórych zadań bieżących była niemożliwa do przeprowadzenia ze względu na szereg zakazów i obostrzeń. W związku z powyższym część wydatków nie została zrealizowana lub zrealizowana została w ograniczonym zakresie, zaś w przypadku niektórych pozycji dokonano zmniejszenia planowanych wydatków. W 2020 r. planowane w kwocie 2,5 mld zł dochody budżetu miasta zrealizowane zostały w 93,73%, co stanowi kwotę 2,3 mld zł. Realizacja dochodów budżetu miasta (po dokonanych korektach planu) w grupie dochodów bieżących wyniosła 95,13%, natomiast dochody majątkowe zrealizowane zostały w 78,05%.

W ramach środków europejskich w 2020 r. wpłynęły dochody w wysokości 119 mln zł, z tego m.in. na projekty z zakresu: transportu – 78 mln zł, oświaty – 10 mln zł, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 1,2 mln zł, administracji (współpraca z innymi samorządami i promocja) – 4,6 mln zł, bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej – 1,7 mln zł, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska – 12,4 mln zł oraz pomocy, polityki społecznej i rodziny – 10 mln zł.

Część inwestycyjna budżetu miasta na 2020 r. nakierowana była na kontynuację i dokończenie zadań związanych m.in. z rozwojem układu drogowego, unowocześnianiem transportu miejskiego oraz rozbudową infrastruktury społecznej, kulturalnej, oświatowej oraz sportowej.

Wraz z końcem roku zakończyły się prace związane z kompleksową rewitalizacją 22-hektarowego Parku Ludowego. Park stał się miejscem aktywnego wypoczynku, dającego szerokie możliwości rekreacji dla różnych grup wiekowych. Rewitalizacja obejmowała kompleksowe zagospodarowanie zieleni, powstanie ogrodów i ścieżek dydaktycznych, placów zabaw, siłowni i tras spacerowych, również dla biegaczy oraz rowerzystów. Powstały nowe place zabaw, place do ćwiczeń i siłownie, wybiegi dla psów, przystań kajakowa i nowa kładka

Łącząca park z bulwarem po drugiej stronie rzeki, jako dwupoziomowe asymetryczne wejście z funkcją tarasu widokowego dla pieszych i rowerzystów. Wokół parku została zaprojektowana trasa o długości 2 km jako przestrzeń dedykowana osobom chcącym aktywnie użytkować park. W miejscu starego amfiteatru przewidziano dydaktyczny ogród wodny w formie amfiteatru z trybunami i niecką, wraz z towarzyszącymi pomieszczeniami technicznymi i infrastrukturą. Atrakcje wodne składają się z jedenastu obrazów wodnych działających niezależnie, wytwarzanych przez dysze wodne wbudowane w niecce ogrodu. Powstał także dydaktyczny ogród roślin wodnych obsadzony krajowymi roślinami wodnymi oraz dydaktyczna ścieżka procesów przemijania składająca się z elementów roślin stanowiących eksponaty w różnym stadium życia. Średnia dzienna liczba odwiedzin w Parku Ludowym wynosi 1 761, w weekendy ta liczba jest znacznie większa. W soboty i niedziele mieszkańcy najchętniej odwiedzają park między godziną 13.00 a 15.00, natomiast w dni robocze około godz. 17.00. Całkowita wartość projektu to ok. 44 mln zł przy dofinansowaniu europejskim w wysokości 20,5 mln zł.

W 2020 r. ogłoszony oraz rozstrzygnięty został przetarg na budowę Dworca Metropolitalnego. Inwestycja o wartości ponad 231 mln zł ma być gotowa do końca lipca 2022 r. Pomiędzy ulicami Młyńską, Gazową i Dworcową powstanie nowoczesny dworzec na miarę XXI wieku, który będzie obsługiwał autobusy komunikacji miejskiej, pozamiejskiej i dalekobieżnej, stając się centrum komunikacyjnym nie tylko dla Lublina, ale również dla całego regionu. Głównym komponentem całej inwestycji jest budynek dworca, z szeregiem rozwiązań podyktowanych troską o środowisko. Gruntowe pompy ciepła dostarczą energię potrzebną do ogrzania obiektu. Dachy nad stanowiskami autobusowymi pokryte będą panelami fotowoltaicznymi o wydajności pozwalającej na pełną samowystarczalność energetyczną. Kolejnym rozwiązaniem jest zastosowanie anty-smogowej kostki brukowej. Pod budynkiem dworca powstanie parking podziemny dla 174 samochodów, o powierzchni około 7,5 tys. m². Na jego dachu zaplanowano nasadzenia zieleni, z naciskiem na gatunki roślin szczególnie wydajnych w oczyszczaniu powietrza. Specjalny system odzyskiwania deszczówki zapewni wodę do podlewania roślin oraz do celów sanitarnych. Powierzchnia całkowita trzykondygnacyjnego budynku dworca to ponad 18 tys. m². Obiekt pozwoli na bezkolizyjne przemieszczanie się po nim pieszym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Obok budynku powstaną niezależne perony autobusowe.

Zakres prac budowlanych przy Dworcu Metropolitalnym obejmuje również modernizację pobliskich ulic: Dworcowej, Młyńskiej, 1 Maja, Pocztowej oraz Gazowej. Nowy wygląd po rewitalizacji otrzyma plac Dworcowy, który stanie się ozdobnym deptakiem połączonym wizualnie oraz funkcyjnie z głównym wejściem do dworca kolejowego. Przed dworcem PKP pojawią się zatoki postojowe z miejscami typu Kiss&Ride oraz postój TAXI. Architektonicznym przedłużeniem placu Dworcowego stanie się ul. 1 Maja. Pojawią się na niej nowe nasadzenia drzew i krzewów, a także 58 miejsc parkingowych i stojaki rowerowe. Z kolei ul. Pocztowa przejdzie pełną wymianę konstrukcji jezdni wraz z chodnikami. Przebudowę przejdzie też ul. Młyńska od Ronda Sportowców do skrzyżowania z ul. Dworcową. Powstanie na niej ścieżka rowerowa wzdłuż chodnika od strony Dworca (na odcinku od ul. Dworcowej do ronda) oraz dodatkowy prawoskręt przy rondzie. Pomiędzy ul. Gazową a ul. Młyńską powstanie zupełnie nowy odcinek drogi wraz z jednostronnym chodnikiem i zatoką postojową dla autobusów. Elementami inwestycji jest budowa peronów odjazdowych komunikacji autobusowo-busowej i komunikacji miejskiej z zadaszeniem, jak również budowa wewnętrznych dróg dojazdowych, stanowisk postojowych, placów, chodników czy zagospodarowanie zieleni. Dla komunikacji zamiejskiej na terenie dworca przewidziano 43 perony odjazdowe. Łączna powierzchnia placów manewrowych wraz z peronami wyniesie ponad 19 tys. m². Całkowita wartość projektu to około 300 mln zł, z czego ok. 180 mln zł stanowią środki unijne.

Kluczową inwestycją drogową w 2020 r. była przebudowa Al. Racławickich z rondem Honorowych Krwiodawców, ul. Lipową i ul. Poniatowskiego wraz z niezbędną infrastrukturą: buspasami, chodnikami i ścieżkami rowerowymi, oświetleniem, przebudową trakcji trolejbusowej i zatok autobusowych, sygnalizacją świetlną oraz przebudową instalacji podziemnych i kanalizacji deszczowej. Przebudowa jezdni Al. Racławickich zakłada drogę jednojezdniową, o czterech pasach ruchu z wydzieleniem na skrajnych pasach buspasów i zastosowaniem elementów uspokojenia ruchu m.in. w formie zawężonych pasów oraz wydzielenia azylu dla pieszych. Wzdłuż Al. Racławickich zostały zaprojektowane obustronne dwukierunkowe ścieżki rowerowe oraz ciągi piesze. W ciągu ul. Poniatowskiego przebudowany zostanie układ drogowy z zastosowaniem elementów uspokojenia ruchu m.in. w formie zawężonych pasów oraz wydzielenia azylu dla pieszych. Powstanie tam też

wydzielona, dwukierunkowa ścieżka rowerowa na odcinku ul. Poniatowskiego po stronie wschodniej z odcinkami jednokierunkowymi (na włączeniach do jezdni). Po zachodniej stronie ul. Poniatowskiego pomiędzy Al. Racławickimi a ul. Popiełuszki zaprojektowano dodatkową jezdnię służącą obsłudze terenów przyległych wraz z chodnikiem oddzielonym od jezdni pasem zieleni. Przebudowywane skrzyżowania w większości rozbudowano o dodatkowe pasy dla relacji lewoskrętnej. Dodatkowo, wykorzystując buspasy, wydzielono relacje prawoskrętne. Na ul. Lipowej docelowo pozostaną cztery pasy ruchu wydzielonymi bus pasami i elementami uspokojenia ruchu m.in. w formie zawężonych pasów i wydzielenia azylu dla pieszych. Skrzyżowania będą wyposażone w dodatkowe pasy dla relacji lewoskrętnej, a relacje prawoskrętne zostaną wydzielone na buspasach. Szacunkowa wartość projektu finansowanego ze środków unijnych to 128,8 mln zł, a wartość dofinansowania to 102,1 mln zł.

Lublin kontynuował projekt modernizacji infrastruktury przystankowej. W 2020 r. zakończono budowę zespołów przystanków przesiadkowych. To miejsca integrujące komunikację miejską z zamiejską, a tym samym ułatwiające podróże pomiędzy Lublinem a gminami sąsiednimi. W ramach inwestycji wybrane lokalizacje w mieście zyskały 14 nowych wiat, 9 wyświetlaczy dynamicznej informacji pasażerskiej oraz 138 stojaków rowerowych. Wszystkie zespoły przystanków przesiadkowych zostały wyposażone w system prowadzenia osób z niepełnosprawnościami. Przy przejściach przez jezdnię obniżono krawężniki do poziomu zero, a w obrębie przystanków zastosowano specjalne płyty wskaźnikowe i kierunkowe. Zamontowane na przystankach wyświetlacze dynamicznej informacji pasażerskiej są wyposażone w ładowarki do zasilania urządzeń mobilnych. Zatoki przystankowe zyskały nowe nawierzchnie, oświetlenie i monitoring. Nowe miejsca przesiadkowe powstały przy ul. Związkowej, w rejonie ronda Dmowskiego, na ul. Turystycznej – w rejonie przystanku kolejowego Lublin-Zadębie, przy Dworcu Głównym PKP na ul. Kunickiego oraz w rejonie ul. Mickiewicza. Ostatni zespół objął rejon skrzyżowania al. Kraśnickiej i ul. Bohaterów Monte Cassino. Całkowity koszt tego zadania wyniósł 11 mln zł, z czego 85% stanowią środki europejskie.

Zespoły przystanków przesiadkowych to jednak nie jedyne zadanie realizowane dla potrzeb Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego. W 2020 r. rozpoczęto również budowę węzłów przesiadkowych przy ul. Zbożowej, ul. Żeglarskiej i ul. Franczaka Lalka. Z końcem roku prace ruszyły również na ul. Granitowej oraz al. Kraśnickiej. Z pierwszych miejsc, integrujących różne środki transportu, mieszkańcy będą mogli skorzystać w połowie tego roku. Cały projekt unijny, w ramach którego powstają węzły przesiadkowe zakłada docelowo ich budowę w 7 lokalizacjach na terenie miasta. Dogodne centra przesiadkowe powstaną również przy ul. Osmolickiej i ul. Grenadierów. Całkowita wartość zadania wyniesie ponad 62 mln zł. Blisko 85% stanowią środki pozyskane z Unii Europejskiej.

Poza inwestycjami współfinansowanymi z funduszy europejskich Miasto zrealizowało również zadania ze środków własnych. Jedną z ważniejszych inwestycji drogowych było zakończenie przebudowy ul. Kalinowszczyzna. Na długości 1 200 m wykonano nową nawierzchnię mineralno-asfaltową wraz z chodnikami. Powstała również ścieżka rowerowa o łącznej długości ponad 2,4 km. Prace drogowe objęły również kanalizację deszczową, sieć wodociągową, branżę elektryczną i teletechniczną. Ulica zyskała również nowe oświetlenie. Wartość zrealizowanej inwestycji to blisko 14,5 mln zł.

Wraz z budową największej i najnowocześniejszej placówki w mieście – Zespołu Szkół nr 13 przy ul. Berylowej, przygotowywano drogi dojazdowe do nowej szkoły i przedszkola. Utwardzono działki w stronę ulic: Jaspisowej oraz Granitowej. To rozwiązanie tymczasowe, które będzie funkcjonowało do momentu wybudowania ul. Berylowej. Do szkoły można dojechać też nowym odcinkiem ul. Jantarowej (od skrzyżowania między blokami przy ul. Jantarowej 10 i 20). Po obu stronach jezdni powstał chodnik. Dla usprawnienia wyjazdu z osiedla wybudowano dodatkowy pas ruchu do skrętu w prawo z ul. Jantarowej w ul. Jana Pawła II. W ramach inwestycji przebudowano chodnik i ścieżkę rowerową oraz oświetlenie drogowe i sygnalizację świetlną. Przebudowa skrzyżowania kosztowała blisko 675 tys. zł. To rozwiązanie komunikacyjne dedykowane jest do obsługi nowo wybudowanej szkoły przy ul. Berylowej, ale także jest to odpowiedź na wnioski mieszkańców i ważna inwestycja dla dzielnicy Węglin Południowy.

Przebudowa skrzyżowania ul. Jantarowej z ul. Jana Pawła II to nie jedyna inwestycja drogowa realizowana w tej części miasta. Nową jezdnię zyskała także ul. Bociania. Prace drogowe objęły także parkingi

wzdłuż ulicy. W ramach zadania powstały także zatoki postojowe oraz chodnik z kostki betonowej. Dodatkowo powstała kanalizacja odwadniająca parking. Inwestycja uwzględniała także prace drogowe na ulicach: Szafirowej i Uśmiechu. Całościowy koszt robót dla tych trzech lokalizacji wyniósł 1,1 mln zł.

Ze środków pozyskanych z Funduszu Inwestycji Lokalnych wybudowano ulice: Biskupińską i Szafranową. Powstały tam jezdnie o nawierzchni asfaltowej wraz z chodnikami. Dodatkowo, na ul. Biskupińskiej wykonano miejsca parkingowe. Koszt realizacji obu inwestycji wyniósł ponad 3,5 mln zł. Należy także wskazać budowę ul. Zamenhofa oraz przebudowę drogi wewnętrznej zlokalizowanej na terenie PKP, uwzględniającej odcinek ul. Chemicznej.

Rok 2020 to również remonty innych lubelskich ulic. Na odcinku ponad 700 m odnowiono ul. Nałęczowską. Remont przeszedł również ul. Bema, ul. Nadrzeczna na odcinku od ul. Rejtana do ul. Tuwima oraz ul. Robotnicza na odcinku od ul. Wilczej do ul. Mickiewicza. Koszt przeprowadzonych prac to blisko 1,2 mln zł. Ponadto, zrealizowano także prace przy moście w ciągu al. Unii Lubelskiej, które polegały na zabezpieczeniu obiektu poprzez wykonanie jego tymczasowego podparcia konstrukcją stalową. Takie rozwiązanie zapewni nośność mostu do czasu jego przebudowy. Koszt tych prac wyniósł ponad 270 tys. zł.

Remonty ulic i chodników oraz naprawy nawierzchni jezdni realizowane były także ze środków rezerwy celowej Rad Dzielnic. Wykonano około 50 różnych zadań drogowych na łączną kwotę 1,7 mln zł. Na potrzeby wybranych dzielnic, zakupiono i zamontowano ławki na kwotę około 80 tys. zł.

We wrześniu 2020 r. pierwszych uczniów przyjęła nowo wybudowana szkoła podstawowa przy ul. Berylowej, która jest jedną z najnowocześniejszych placówek w Polsce. W skład Zespołu Szkół nr 13 wchodzi Szkoła Podstawowa nr 58 oraz Przedszkole nr 88. W roku szkolnym 2020/2021 naukę pobiera tam 553 uczniów oraz 300 przedszkolaków. Czterokondygnacyjny budynek szkoły o całkowitej powierzchni użytkowej ok. 14 tys. m² stanowi wielokolorową, kilkusegmentową bryłę. Na poziomie -1 znajduje się zaplecze sportowe obiektu z nowoczesną salą gimnastyczną wyposażoną w trybuny, salą fitness i siłownią, a także szatnie i zaplecze magazynowe. Poziom 0 to część przedszkolna obiektu z salami zajęć, pokojem nauczycielskim i gabinetem logopedycznym. Na parterze znajdują się także: biblioteka, czytelnia i widownia oraz zespół jadalno-kuchenny wyposażony w najwyższym standardzie. Poziom I i II to przede wszystkim sale dydaktyczne, ale także zaplecze administracyjne szkoły oraz przestronna sala konferencyjna. Cały obiekt jest klimatyzowany oraz objęty jednolitym systemem nagłośnienia. Łączna wartość inwestycji wyniosła ok. 70 mln zł, na zakup wyposażenia przeznaczono ok. 7 mln zł, z tego na zakup sprzętu komputerowego 1,3 mln zł.

W 2020 r. otwarte również zostało nowe miejskie przedszkole przy ul. Dożynkowej. Od września zajęcia rozpoczęło tam 125 dzieci w wieku 3–6 lat. Docelowo budynek o powierzchni użytkowej 2,5 tys. m² zapewni miejsce dla 12 oddziałów przedszkolnych i łącznie około 300 przedszkolaków. Przedszkole nr 89 wchodzące w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Orłów Lwowskich mieści się w nowo wybudowanym budynku o powierzchni użytkowej 2,5 tys. m² przy ul. Dożynkowej 38.

W ramach inwestycji oświatowych Miasto ogłosiło przetarg na wykonanie dokumentacji projektowej niezbędnej do powiększenia szkoły na Felinie o segment dydaktyczny oraz część gastronomiczną wraz z ich budową. W tej samej formule „Zaprojektuj i wybuduj” planowana jest procedura dla obiektu szkolnego na Sławinie. Nowe, większe placówki szkolne powinny być gotowe przed rozpoczęciem roku szkolnego w 2022 r. Szacowany koszt rozbudowy to ponad 40 mln zł.

W 2020 r. kontynuowana była modernizacja zabytkowego budynku Zespołu Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów przy ul. Bernardyńskiej. Prace obejmują wymianę konstrukcji i pokrycia dachu, wymianę wszystkich instalacji, gruntowny remont sal lekcyjnych i pracowni oraz odświeżenie elewacji. Budynek z lat 1906–1907, z charakterystycznej czerwonej cegły liczy ponad 20 tys. m². Po przebudowie obiekt będzie przystosowany także do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jedna z dwóch sal gimnastycznych, zmieni swoją funkcję na aulę dydaktyczną dla około 70 osób. Projekt zakłada zachowanie pierwotnej bryły i wyglądu zewnętrznego budynku, ten sam układ okien i drzwi oraz zachowanie oryginalnych wielkości otworów i elementów dekoracyjnych. Elewacja budynku została oczyszczona, zabezpieczona i uzupełniona w zakresie kolorystyki i ubytków. Całkowita wartość projektu to 14,1 mln zł, z czego 3,7 mln zł stanowią środki europejskie.

Rozpoczęła się budowa nowej sali sportowej przy I Liceum Ogólnokształcącym przy Alejach Racławickich. W ramach inwestycji powstaje nowoczesna, pełnowymiarowa sala gimnastyczna z widownią, łącznik do

istniejącego budynku szkoły oraz zespół dwóch ogrodzonych boisk z bieżnią i skocznią. Sala przy I LO będzie wolnostojącym, podpiwniczonym budynkiem o wymiarach ok. 45 m x 40 m, o powierzchni ponad 2,5 tys. m², z trybunami dla 256 osób na piętrze. Wartość robót budowlanych wyniesie ok. 12,5 mln zł. Na budowę sali miasto otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Sportu w kwocie blisko 7 mln zł.

W 2020 r. Miasto prowadziło także termomodernizacje 9 placówek oświatowych dofinansowane ze środków unijnych. Głównym celem było zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie kosztów eksploatacji oraz poprawa warunków nauki i pracy. Łączna wartość zadań to ponad 31,5 mln zł, z czego wartość dofinansowania wynosi ponad 16,3 mln zł. W 2020 r. zostały zakończone i odebrane 3 termomodernizacje budynków oświatowych: SP nr 33 przy ul. Pogodnej oraz III LO im. Unii Lubelskiej na pl. Wolności. W placówkach tych wykonano wszystkie prace budowlane – remonty dachów, docieplenie ścian zewnętrznych, elewacje, wymieniono stolarkę okienną i drzwi, instalacje centralnego ogrzewania i wody użytkowej, wentylacje oraz sieci teletechniczne. Na budynkach zostały zamontowane instalacje fotowoltaiczne, szkoły otrzymały też nowe zewnętrzne oświetlenie, monitoring oraz wykonano remonty nawierzchni przyszkolnej. Dobiegła również końca termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 przy ul. Bronowickiej. Cała inwestycja obejmowała: izolację ścian zewnętrznych, fundamentów i stropów, wykonanie nowej elewacji, pokrycie dachu papą, remont kominów, wymianę części stolarki drzwiowej i okiennej z parapetami zewnętrznymi, wykonanie nowego zadaszenia nad częścią gospodarczą wraz z remontem posadzek, a także przebudowę wewnętrznych instalacji: centralnego ogrzewania z kotłownią, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, wentylacji, elektrycznej i odgromowej. W ramach przedsięwzięcia wykonano również nowe mury oporowe, schody zewnętrzne oraz opaski z kostki betonowej.

W 2021 r. Miasto Lublin kontynuuje rozpoczęte rok wcześniej prace związane z termomodernizacją 5 obiektów oświatowych – szkół i burs: Szkoły Podstawowej nr 20, Szkoły Podstawowej nr 18, Szkoły Podstawowej nr 6, Zespołu Szkół Budowlanych wraz z Bursą Szkolną nr 8, Bursy Szkolnej nr 7 oraz budynku Zespołu Szkół Transportowo-Komunikacyjnych. Wszystkie inwestycje termomodernizacyjne, z wyjątkiem budynku szkoły w ZSTK powinny zakończyć się jeszcze w 2021 r.

Na terenie Lublina wyznaczono pierwsze dedykowane parkingi dla hulajnóg, 20 specjalnie oznakowanych miejsc powstało w ścisłym centrum miasta, w rejonie Dworca PKS, jak również na terenie miasteczka akademickiego. To efekt współpracy Miasta Lublin z operatorami elektrycznych urządzeń. Miasto wdrożyło pierwszy etap wyznaczenia parkingów dla hulajnóg, które w większości będą tworzyły tzw. Strefy Mobilności, czyli miejsca, gdzie w zasięgu wzroku osoba ma przynajmniej dwa różne środki transportu, nie wliczając w to samochodu osobowego.

We wrześniu 2020 r. na terenie Oczyszczalni Ścieków „Hajdów” oficjalnie zakończyła się budowa elektrowni fotowoltaicznej. Teraz energia ze źródeł własnych zaspokoi aż 70% ogólnego zapotrzebowania oczyszczalni na energię elektryczną. Dodatkowe roczne oszczędności wyniosą 850 tys. zł. Budowa farmy fotowoltaicznej na terenie Oczyszczalni Ścieków „Hajdów” rozpoczęła pod koniec stycznia 2020 r. Koszt inwestycji to ponad 8 mln zł brutto. Zwrot kosztów nastąpi najpóźniej w ciągu 6–7 lat – przy obecnych cenach energii. Budowa elektrowni fotowoltaicznej jest kolejnym etapem realizacji strategii Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie (MPWiK) zakładającej maksymalne wykorzystanie energii własnej.

W Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty zakończyły się prace budowlane związane z rozbudową Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz odbudową po pożarze pozostałej części budynku. W rozbudowanym budynku Centrum powstały mieszkania, przeznaczone dla 24 osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością intelektualną. Części mieszkalne zlokalizowane są na I, II, III piętrze i są od siebie niezależne. Do dyspozycji mieszkańców są pokoje jednoosobowe z węzłami sanitarnymi i aneksami kuchennymi. Ponadto, na każdym piętrze znajduje się pokój dzienny ze wspólną kuchnią, pokój doraźnej pomocy oraz pokój gościnny.

Projekt rozbudowy zakładał także powstanie Dziennego Centrum Aktywności dla 26 osób, zlokalizowanego na parterze budynku, z pomieszczeniami różnych pracowni, m.in. kompetencji społecznych, kultury i sztuki, rehabilitacji oraz kulinarnej. Na rozbudowę Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, miasto otrzymało unijne dofinansowanie w wysokości ponad 2 mln zł. Całkowita wartość projektu wynosi 7,9 mln zł.

Nową jednostką organizacyjną Miasta Lublin, powołaną w lipcu 2020 r., jest Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina”. Ten nowoczesny i specjalistyczny obiekt oferuje osobom starszym, w szczególności z zaburzeniami pamięci i schorzeniami pokrewnymi, zarówno usługi dzienne, jak i całodobowe. Placówka mieści się w trzykondygnacyjnym budynku przystosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do dyspozycji uczestników są pokoje mieszkalne wraz z łazienkami, gabinety terapeutyczne i sale rehabilitacyjne. Bezpieczeństwo zdrowotne zapewnia gabinet medycznej pomocy doraźnej. Nowy ośrodek oferuje 30 miejsc pobytu dziennego, profesjonalne usługi terapeutyczne, opiekę psychiatryczną i psychoterapeutyczną oraz 30 miejsc okresowego pobytu całodobowego, w tym tak potrzebne miejsca opieki wytchnieniowej. Zajęcia świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Usługi całodobowe realizowane są 7 dni w tygodniu. Poza pobytem dziennym i całodobowym nowy ośrodek zapewnia rehabilitację ruchową.

Na lubelskich Czubach otwarty został nowy ośrodek świadczący dzienną opiekę i wsparcie osób starszych – Dzienny Dom Senior+, w którym opiekę znalazły osoby starsze i niesamodzielne. Placówka dysponuje 40 miejscami dla mieszkańców Lublina w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo i jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Koszt adaptacji pomieszczeń to ponad 603 tys. zł, z czego 303 tys. zł (ponad 50% kosztów modernizacji i wyposażenia) pochodziło z budżetu miasta Lublin. Inwestycja była współfinansowana z dotacji z Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015–2020, edycja 2019.

Zakończyły się prace adaptacyjne mieszkań interwencyjnych przy ul. Północnej. Skorzystają z nich osoby poszkodowane w wyniku nagłych zdarzeń oraz ofiary przemocy domowej. Pobyt w mieszkaniu interwencyjnym jest nieodpłatny, ma charakter krótkoterminowy i przejściowy. Pod tym samym adresem będzie działać Specjalistyczny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny. Z mieszkań interwencyjnych będzie mogło skorzystać jednocześnie 20 osób.

W 2020 r. odbyła się VII edycja Budżetu Obywatelskiego w Lublinie. Zmianą w tej edycji Budżetu Obywatelskiego był nowy podział środków dla projektów ogólnomiejskich i dzielnicowych, a także zaakcentowanie znaczenia dostępności projektów. Z uwagi na obciążenie finansów Miasta spowodowane epidemią, kwota gwarantowana w ramach Budżetu Obywatelskiego wyniosła 12 mln 150 tys. zł. W ramach VII edycji Budżetu Obywatelskiego do realizacji trafiło 40 projektów, 9 ogólnomiejskich oraz 31 dzielnicowych. Swój głos oddało ponad 18 tysięcy mieszkańców Lublina.

Do dyspozycji młodych i aktywnych mieszkańców w 2020 r. został oddany Skatepark przy ul. Rusałka. Obiekt powstał w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego „D-31 Skatepark dla Lublina”, na który zagłosowało łącznie 4 257 osób. Koszt budowy wyniósł ponad 2,4 mln zł.

Lublin rozpoczął wdrażanie Lubelskiej Karty Miejskiej. W pierwszym etapie będzie ona realizowana za pośrednictwem Karty Biletu Elektronicznego, docelowo na karcie miejskiej Lubika. Takie rozwiązanie pozwoli mieszkańcom korzystać z ulg i zniżek na usługi oferowane przez Miasto i Partnerów Programu. Do Programu mogą przystąpić wszystkie osoby zamieszkałe w Lublinie, które rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Gminy Lublin, bez względu na to czy osoby te osiągają dochód. Posiadanie Lubelskiej Karty Miejskiej umożliwi korzystanie z szerokiego katalogu ulg, rabatów i zniżek na miejskie usługi oraz produkty oferowane przez Partnerów Programu w takich obszarach, jak np.: komunikacja miejska, Strefa Płatnego Parkowania, kultura, sport i rekreacja, oświata, zdrowie oraz gastronomia i handel.

Sytuacja epidemiczna w kraju spowodowała znaczące ograniczenia w realizacji projektów kulturalnych. Wiele obiektów ze względu na wprowadzone na poziomie ogólnokrajowym obostrzenia było zamkniętych dla publiczności, inne zmieniły formułę na online. To trudna sytuacja także dla lubelskich instytucji kultury, które z dnia na dzień musiały zatrzymać prace nad realizowanymi projektami. Mimo to nie zrezygnowały z kontaktu z widzami, odkrywając nowe sposoby docierania do odbiorców. Organizatorzy największych lubelskich festiwali musieli na bieżąco reagować na nieprzewidziane zmiany. Z nową rzeczywistością poradzili sobie wzdornie. Sytuacja zmusiła większość organizatorów do zmiany terminów wydarzeń ale niemal wszystkie odbyły się choć część z okrojonym programem i w reżimie sanitarnym. Nowością 2020 r. był I Festiwal Kultury Żydowskiej – Lubliner Festival. Poprzez muzykę, spektakle, spotkania i działania edukacyjne organizatorzy opowiadali o kulturze żydowskiej – przede wszystkim jej obecnym obliczu, ale z pamięcią o jej przeszłości i jej znaczeniu dla historii Lublina. Jednym z honorowych gości Festiwalu był Ambasador Izraela.

Instytucje kultury utrzymywały kontakt ze swoją publicznością online oraz udostępniały swoje wydarzenia w Internecie, przypominały spotkania, warsztaty, spektakle i koncerty. Setki propozycji kulturalnych dla naszych mieszkańców zgromadzonych było na specjalnym miejskim portalu www.zostanwdomu.lublin.eu.

Miasto uruchomiło także nową formę wsparcia dla artystów *#Link do kultury* w ramach której można było starać się o środki na realizację działań z zakresu kultury, skierowanych online do mieszkańców Lublina, a organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury zostały objęte Miejską Tarczą Antykryzysową polegającą m.in. na możliwości zmniejszeniu czynszów płaconych przez organizacje za lokale będące własnością Gminy Lublin.

W październiku 2020 r. odbył się Kongres Współpracy Transgranicznej. Ze względu na sytuację epidemiczną przyjął on formułę online, a poświęcony był wyzwaniom, jakie przed lokalnymi wspólnotami w całej Europie postawiła pandemia COVID-19. Tematem przewodnim Kongresu był „Samorząd jutra. Między otwartością a odpowiedzialnością”. W wydarzeniu udział wzięło 900 uczestników reprezentujących 29 krajów.

W 2020 r. Lublin wzbogacił się o dwóch nowych Honorowych Obywateli. To Ojciec Ludwik Wiśniewski, dominikanin, wieloletni duszpasterz akademicki w Lublinie, działacz opozycji antykomunistycznej w PRL, który wychowywał i kształtował młodzież w duchu wartości patriotycznych. Przez lata swojej działalności miał wkład w tworzenie środowisk demokratycznej opozycji, a z kręgu wychowanków Ojca wywodzi się liczne grono liderów niepodległej Polski. Honorowe obywatelstwo Lublina otrzymał także prof. Giuseppe Guarnaccia, światowej sławy okulista. Dzięki jego działalności, Lublin stał się rozpoznawalnym ośrodkiem medycznym w dziedzinie okulistyki, gdzie świadczone są innowacyjne usługi medyczne na światowym poziomie. Dzięki staraniom Profesora w naszym mieście założono satelitarne centrum ESASO, będące jedyną w Europie, a drugą na świecie filią Europejskiej Szkoły Zaawansowanych Studiów w Dziedzinie Okulistyki w Lugano w Szwajcarii.

Zdominowany przez pandemię 2020 r. był czasem istotnych sukcesów lubelskiego sportu. Największy sukces w historii odnieśli koszykarze Startu Lublin, którzy zajmowali 2. miejsce w tabeli Energa Basket Ligi w momencie przerwania rozgrywek wymuszonego przez pandemię koronawirusa. Następnie rozgrywki zakończono i Start został wicemistrzem Polski poprawiając swoje najlepsze wyniki ligowe, czyli 3. miejsce w latach 1965, 1979, 1980. Dzięki temu jesienią 2020 r. Start reprezentował Lublin i Polskę w europejskich rozgrywkach pucharowych występując w koszykarskiej Lidze Mistrzów.

Piłkarki ręczne MKS Lublin były liderkami tabeli ekstraklasy w chwili przerwania rozgrywek i w konsekwencji zostały po raz 22 mistrzyniami Polski podkreślając swój status najlepszej drużyny w historii polskiej piłki ręcznej kobiet.

Pandemia spowodowała również przerwanie rozgrywek piłkarskich. Dokończenie III ligi, w której piłkarze Motoru Lublin walczyli o awans okazało się być niemożliwe, więc Motor jako lider tabeli awansował do II ligi. Wpływ zagrożenia wirusem COVID-19 i obostrzenia sprawiły, że Polski Związek Piłki Nożnej przyznał Lublinowi organizację finału Pucharu Polski. Choć od kilku lat finał rozgrywek o piłkarski puchar kraju odbywał się na Stadionie Narodowym w Warszawie, to PZPN uznał, że wobec ograniczenia liczby kibiców, którzy mogliby oglądać mecz finałowy z trybun organizacja meczu na tak dużym stadionie byłaby nieracjonalna. Miasto Lublin za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” zwróciło się do PZPN z oficjalną propozycją organizacji finału Pucharu Polski na Arenie Lublin. PZPN uznał, że lubelski obiekt będzie najlepszym miejscem na rozegranie meczu finałowego, więc 24 lipca 2020 r. w Lublinie spotkały się drużyny Lechii Gdańsk i Cracovii. W tamtym czasie rządowe regulacje zezwalały na udostępnienie widzom 25% miejsc na stadionie, więc na trybunach Areny zasiedli kibice zarówno z Gdańska, jak i z Krakowa, w tym prezydenci tych miast: Aleksandra Dulkiewicz i Jacek Majchrowski.

Po awansie Motoru do II ligi, Miasto sfinalizowało wielomiesięczne negocjacje w sprawie przejęcia większości akcji spółki prowadzącej klub przez inwestora zewnętrznego. Jest nim pochodzący z Lublina Pan Zbigniew Jakubas. Tuż po przejęciu przez niego współodpowiedzialności za losy drużyny ogłosił on chęć rozwinięcia swojego projektu piłkarskiego o budowę Lubelskiej Akademii Futbolu, kompleksu boisk z zapleczem infrastrukturalnym.

Godne podkreślenia są sukcesy AZS UMCS Lublin. Koszykarki tego klubu zajęły wysokie 4. miejsce w rozgrywkach żeńskiej Basket Ligi potwierdzając to, że należą do najmocniejszych drużyn w kraju. Władze AZS UMCS konsekwentnie też budują bardzo mocne drużyny: lekkoatletyczną i pływacką. W obu Lublin reprezentują zawodnicy należący do krajowej elity. Lekkoatleci AZS UMCS zdobyli w 2020 r. drużynowe mistrzostwo Polski, które wywalczyli na stadionie lekkoatletycznym przy al. Piłsudskiego w Lublinie.

Rok 2020 zdecydowanie zdominowała sytuacja związana z pandemią koronawirusa. W nowej rzeczywistości musieli odnaleźć się wszyscy, zarówno mieszkańcy polskich miast, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inne podmioty świadczące różnego rodzaju usługi. Miasto z kolei miało do wypełnienia szczególną rolę – z jednej strony zapewniając ciągłość usług publicznych, z drugiej strony troszcząc się o bezpieczeństwo mieszkańców w trudnej sytuacji epidemicznej.

Realizowana od blisko dekady Strategia Lublin 2020 oparta jest na triadzie celów zrównoważonego rozwoju. Na priorytety składają się:

- cele ekonomiczne, rozumiane jako tradycyjny wzrost gospodarczy uwzględniający uwarunkowania środowiskowe;
- cele społeczne rozumiane jako rozwój i poprawa warunków życia mieszkańców;
- cele środowiskowe wyrażające się w odnowie ilości i jakości zasobów.

Lublin realizuje zatem nowoczesną ideę rozwoju miasta, przebiegającą w taki sposób, aby postęp techniczny i technologiczny równoważny był z dbałością środowisko naturalne oraz z wysokim komfortem życia mieszkańców.

1. Informacje ogólne

1.1. Ogólna charakterystyka miasta Lublin

Lublin to obecnie największy w Polsce Wschodniej ośrodek gospodarczy i akademicki, a zarazem jedyne miasto tego makroregionu z aspiracjami metropolitalnymi uzasadnionymi faktycznie posiadanymi zasobami i realizowanymi funkcjami. Lublin jest również aktywnym uczestnikiem sieci współpracy europejskich i światowych metropolii, zaliczanym do najdynamiczniej rozwijających się polskich miast i plasującym się na czołowych miejscach rankingów rozwoju zrównoważonego, absorpcji funduszy unijnych, przyciągania inwestorów czy inteligentnych miast¹.

Miasto jest jednostką samorządową na prawach powiatu. Trzecią kadencję funkcję Prezydenta sprawuje dr Krzysztof Żuk. Funkcję Zastępcy Prezydenta ds. Społecznych pełni Monika Lipińska, Zastępcą Prezydenta ds. Kultury, Sportu i Partycypacji jest Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, funkcję Zastępcy Prezydenta ds. Inwestycji i Rozwoju pełni Artur Szymczyk, Zastępcą Prezydenta ds. Oświaty i Wychowania jest dr Mariusz Banach. Funkcję Skarbnika Miasta pełni Lucyna Sternik, zaś Sekretarzem Miasta jest Andrzej Wojewódzki.

W skład Rady Miasta Lublin VIII kadencji (2018–2023) wchodzi Jarosław Pakuła – Przewodniczący Rady Miasta Lublin, Leszek Daniewski, Stanisław Kieroński, Marcin Nowak – Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lublin oraz Radni Rady Miasta Lublin: Eugeniusz Bielak, Piotr Breś, Stanisław Brzozowski, Marcin Bubicz, Piotr Choduń, Elżbieta Dados, Robert Derewenda, Zdzisław Drozd, Piotr Gawryszczak, Marcin Jakóbczyk, Zbigniew Jurkowski, Magdalena Kamińska, Monika Kwiatkowska, Grzegorz Lubaś, Zbigniew Ławniczak, Jadwiga Mach, Bartosz Margul, Monika Orzechowska, Adam Osiński, Tomasz Pitucha, Piotr Popiel, Anna Ryfka, Dariusz Sadowski, Radosław Skrzetuski, Małgorzata Suchanowska, Zbigniew Targoński, Maja Zaborowska. Radni zrzeszeni są w dwóch klubach: Klubie Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka i Klubie Radnych Prawa i Sprawiedliwości. W 2020 r. zwołanych zostało 12 sesji Rady Miasta w tym jedna nadzwyczajna.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 27 jednostek pomocniczych samorządu – Dzielnic. Wszystkie te jednostki powstawały z inicjatywy mieszkańców na przestrzeni kilkunastu lat. W każdej Dzielnicy funkcjonuje Rada Dzielnicy, jako organ uchwałodawczy i Zarząd Dzielnicy, który jest organem wykonawczym.

Obecna kadencja Rad Dzielnic trwa od 2019 r. Radni dzielnicowi mogą zgłaszać projekty inwestycji do budżetu miasta, opiniują projekty istotne dla Dzielnicy. Każda dzielnica ma do dyspozycji rezerwę celową z budżetu miasta, którą przeznacza na inwestycje. Dzielnica jest jednostką pomocniczą Miasta a Rada Dzielnicy jest jej organem uchwałodawczym i kontrolnym. Organem wykonawczym Dzielnicy jest Zarząd Dzielnicy. Wybory do tych organów odbyły się 10.03.2019 r., w wyniku których obsadzono łącznie 430 mandatów.

1.2. Sytuacja demograficzna miasta

Publikowane w statystyce publicznej dane o stanie ludności, to liczba osób zamieszkujących konkretne terytorium (gminę) w określonym momencie. Główny Urząd Statystyczny jako punkt wyjścia do takiego szacowania przyjmuje wyniki ostatniego spisu powszechnego (Narodowy Spis Powszechny 2011), a następnie uwzględnienia w tym rachunku dane o ruchu naturalnym (urodzenia i zgony) oraz migracje (na pobyt stały i czasowy).

Tabela 1. Liczba ludności Lublina w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ludność ogółem	340 466	339 850	339 682	339 784	338 586

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. miasto Lublin zamieszkuje 338 586 mieszkańców, co stanowi 16,16% populacji województwa lubelskiego i 0,88% mieszkańców Polski. W ostatnim roku liczba ludności minimalnie zmalała o 0,35% w porównaniu z 2019 r. (339 784), zmalała też o 0,55% na przestrzeni ostatnich

¹ P. Maleszyk, M. Sagan (red.), *Lublin 2030 – europejska metropolia?*, Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Lublin 2018, s. 11.

5 lat (2016–2020 ubytek 1 880 osób, por. tabela 1). Systematyczny proces zmniejszania się liczby mieszkańców Lublina rozpoczął się po 2002 r. i wpisywał się w trend ogólnopolski. Był on wynikiem przede wszystkim gwałtownych procesów suburbanizacji, w efekcie której zmniejszeniu populacji Lublina towarzyszył wzrost liczby mieszkańców sąsiednich gmin, przy stabilizacji całkowitej liczby mieszkańców całego obszaru metropolitalnego Lublina. Stabilizacja liczby mieszkańców w ostatnich latach może świadczyć o wyhamowaniu tych procesów i wejścia Lublina w fazę rozwoju określaną mianem reurbanizacji.

Podstawowym przekrojem pozwalającym badać strukturę ludności jest płeć. Biorąc pod uwagę udział mężczyzn i kobiet w ogólnej liczbie ludności, okazuje się że w skali całej populacji miasta Lublin większość stanowią kobiety. Na koniec 2020 r. liczba kobiet wyniosła 182 390 (co stanowi 53,87% populacji), zaś mężczyźni 156 196 (46,13% populacji). Na przestrzeni ostatnich 5 lat proporcje te są zbliżone do siebie (por. tabela 2).

Tabela 2. Liczba ludności Lublina z uwzględnieniem płci w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Mężczyźni	156 805	156 650	156 631	156 709	156 196
Kobiety	183 661	183 200	183 051	183 075	182 390

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Kolejnym miernikiem pozwalającym badać strukturę ludności według płci jest współczynnik feminizacji.

Tabela 3. Liczba kobiet na 100 mężczyzn w Lublinie w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	117	117	117	117	117

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Współczynnik feminizacji określający wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn (tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) nie zmienił się od 2018 r. i wyniósł 117 kobiet na 100 mężczyzn. Biorąc pod uwagę ostatnich 5 lat, proporcje między kobietami i mężczyznami utrwaliły się na poziomie 117.

W ostatnich latach znaczący wpływ na zmiany w liczbie ludności na terenie kraju ma przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabela 4. Przyrost naturalny w Lublinie w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	145	44	58	36	-839
Przyrost naturalny na 1 000 ludności	0,43	0,13	0,17	0,11	-2,5

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Z danych za 2020 r. opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że w Polsce po raz kolejny odnotowano więcej zgonów niż urodzeń. Podobnie rzecz się ma w Lublinie, bowiem na koniec 2020 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny, tj. o 839 mniej urodzeń niż zgonów (wskaźnikowo -2,5 na 1 000 ludności). W analizowanym 5 letnim przedziale czasowym, w czterech pierwszych rocznikach odnotowywany był dodatni przyrost naturalny, w 2020 r. sytuacja ta odwróciła się (por. tabela 4). Należy pamiętać, że opisywany rok był wyjątkowo trudny z uwagi na zachorowania na COVID-19 i dużą liczbę zgonów na terenie całej Polski.

Tabela 5. Liczba urodzeń żywych w Lublinie w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	3 417	3 582	3 617	3 615	3 385
Urodzenia żywe na 1 000 ludności	10,03	10,53	10,64	10,63	10,0

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Liczba urodzeń żywych w 2020 r. wyniosła 3 385 i była mniejsza o 6,36% w porównaniu z 2019 r. (3 615), była to wartość najniższa w analizowanym przedziale czasowym (2016–2020). W odstępie pięcioletnim w 2020 r. urodziło się o 0,93% mniej dzieci niż w 2016 r. (por. tabela 5).

W 2020 r. zmarło 4 224 mieszkańców miasta Lublin i jest to wzrost w porównaniu z 2019 r. aż o 18,02% (3 579), natomiast w porównaniu z 2016 r. jest to wzrost o 29,09% (3 272, por. tabela 6).

Tabela 6. Liczba zgonów w Lublinie w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	3 272	3 538	3 559	3 579	4 224
Zgony na 1 000 ludności	9,60	10,40	10,47	10,53	12,4

Uwagi: stan na 31.12 każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Struktura ludności to także ilustracja demograficzna uwzględniająca cechę taką jak wiek. Ekonomiczne grupy wieku ludności to grupy ludności uporządkowane ze względu na wiek zdolności do pracy, wśród których wyróżnia się: wiek przedprodukcyjny obejmujący okres od urodzenia do 17 r.ż., wiek produkcyjny – osoby od 18 do 59 r.ż. w przypadku kobiet i do 64 r.ż. dla mężczyzn, wiek poprodukcyjny zaś, to moment w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową. Dla mężczyzn jest to 65, dla kobiet 60 lat. Przedziały wiekowe w statystyce publicznej zostały określone niezależnie od wieku emerytalnego ustawowo określonego w prawie. Dane dla Lublina zostały przedstawione w tabeli 7.

Tabela 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w latach 2016–2020 (w %)

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
W wieku przedprodukcyjnym	16,6	16,7	17,0	17,2	17,4
W wieku produkcyjnym	60,8	60,0	59,2	58,6	58,0
W wieku poprodukcyjnym	22,6	23,3	23,8	24,2	24,6
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Uwagi: stan na 31.12 każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat, w mieście Lublin ubyło osób w wieku produkcyjnym (spadek o 4,62% w porównaniu z 2016 r.), przybyło natomiast w pierwszej kolejności mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 8,89%), a następnie przedprodukcyjnym (wzrost o 4,83%). Jest to ilustracja procesu demograficznego starzenia się mieszkańców miasta – wyrażającego się rosnącym udziałem osób starszych w strukturze ludności, który stanowi istotne wyzwanie zarówno dla Lublina, jak i regionu czy kraju.

Gęstość zaludnienia jest to średnia ilość osób, jaka mieszka na danej powierzchni. Wyraża się ona liczbą mieszkańców na 1 km².

Tabela 8. Gęstość zaludnienia w Lublinie w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ludność na 1 km ²	2 309	2 305	2 303	2 295	2 296

Uwagi: stan na 31.12 każdego roku.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Gęstość zaludnienia w Polsce w 2019 r. wynosiła 123 osoby na 1 km². Wśród wszystkich 889 miast, miało gęstość zaludnienia większą od wartości dla całego kraju, natomiast 34 miast miało taką samą lub mniejszą gęstość zaludnienia. Przeciętna gęstość zaludnienia dla miast wynosiła 907 osób na 1 km². Lublin pod tym względem klasyfikowany jest na 39. miejscu w Polsce². Gęstość zaludnienia w Lublinie w 2020 r. wyniosła 2 296 osób na 1 km² i nieznacznie zmieniła się w porównaniu z poprzednimi latami (por. tabela 8).

Migracje są, obok ruchu naturalnego, drugim czynnikiem wywołującym istotne zmiany w poziomie zaludnienia, przestrzennym rozmieszczeniu i w różnorodnych strukturach ludności. Migracje wewnętrzne ilustrują przemieszczanie się ludności w granicach państwa, zaś migracje zewnętrzne świadczą o przemieszczaniu się ludności z jednej jednostki administracyjnej lub politycznej do innej. Saldo migracji, to różnica między napływem (imigracja), a odpływem (emigracja) z danego obszaru w określonym czasie.

W analizowanym 2020 r. w ramach migracji wewnętrznych napływ wyniósł 2 866 osoby, a odpływ – 3 223 osób. W związku z tym osiągnięto ujemne saldo migracji wewnętrznej na poziomie -357. Biorąc pod uwagę migracje zagraniczne, na imigrację zdecydowało się 207 osób, emigrację zaś 32 osoby. W związku z tym saldo migracji zagranicznych wyniosło 175. Ogólne saldo migracji dla miasta Lublin liczone przez Główny Urząd Statystyczny czyli różnica między napływem z kraju i z zagranicy a odpływem do innych miejsc w kraju i za granicę, ma wynik dodatni i wynosi -182. Należy jednak zaznaczyć, że statystyki te są oparte na danych meldunkowych i nieco różnią się od rzeczywistych, nierejestrowanych przepływów ludności.

² Por. Portal Polska w liczbach: <http://www.polskawliczbach.pl>.

Ewidencja ludności to proces rejestracji danych dotyczących osób fizycznych, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy. Obowiązek inwentaryzacji reguluje *Ustawa z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności*. Ewidencja prowadzona jest w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności i zawiera np. dane o miejscu pobytu, urodzeniach, zgonach, zmianach imion, nazwisk oraz zmianach stanu cywilnego. Informacje te są również wykorzystywane do celów statystycznych.

Informacje na temat liczby osób zameldowanych w danej jednostce samorządu terytorialnego gromadzi właściwy Wydział Spraw Administracyjnych. Natomiast dane dotyczące faktów (zdarzeń demograficznych) mających miejsce na terenie gminy gromadzi Urząd Stanu Cywilnego. Na podstawie tych faktów nie prowadzi się analiz demograficznych, dla przykładu: urodzenie, zgon, małżeństwo osób niebędących zameldowanymi w gminie, które zmarły bądź zawarły małżeństwo w danej jednostce, zostają odnotowane w statystykach właściwego Urzędu Stanu Cywilnego. W związku z tym dane zebrane w tabeli 9, należy traktować jako ilustrację statystyczną.

Tabela 9. Wybrane dane z Rejestru mieszkańców i ewidencji ludności w latach 2016–2020

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób zameldowanych ogółem, w tym:	332 584	330 127	329 425	329 040	324 914
<i>na pobyt stały</i>	324 637	322 916	321 619	320 669	318 112
<i>na pobyt czasowy</i>	7 947	7 211	7 806	8 371	6 802
Liczba sporządzonych aktów urodzeń	9 340	9 558	9 068	8 928	7 383
Liczba sporządzonych aktów zgonu	4 805	5 060	4 967	4 946	5 677
Liczba sporządzonych aktów małżeństw	2 041	2 053	1 977	1 927	1 270
Liczba ślubów konkordatowych	1 203	1 260	1 249	934	651

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: dane Urzędu Stanu Cywilnego i Wydziału Spraw Administracyjnych UML.

Według danych na dzień 31.12.2020 r., które zgromadził Wydział Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin, liczba osób zameldowanych na pobyt stały w mieście Lublin, to 318 112 osoby. Na pobyt czasowy zameldowanych jest w 6 802 osób (por. tabela 9).

2. Informacje o finansach i majątku Miasta Lublin

2.1. Stan finansów Miasta Lublin

Gospodarka finansowa Miasta Lublin prowadzona jest w oparciu o corocznie opracowywany i uchwalany przez Radę Miasta Lublin budżet, który zawiera zestawienie planowanych dochodów i wydatków, a także w oparciu o wieloletnią prognozę finansową Miasta Lublin.

Polityka finansowa Miasta Lublin w 2020 r. realizowana była zgodnie z następującymi dokumentami:

- uchwałą nr 480/XII 2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 r. z późn. zm.;
- uchwałą nr 481/XII 2019 Rady Miasta Lublin z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin z późn. zm.

Przy określaniu kierunków działania Miasta na 2020 r. wzięto pod uwagę główne uwarunkowania mające wpływ na konstruowanie, a następnie wykonanie budżetu Miasta. Należały do nich przede wszystkim ramy prawne oraz uwarunkowania ekonomiczne i społeczne, w których funkcjonuje jednostka samorządu terytorialnego, a które znacząco wpływają na kształt budżetu Miasta.

W zakresie tzw. bieżącego funkcjonowania kierunki działania Miasta wynikały przede wszystkim z ustaw, które definiują zadania własne jednostki samorządu terytorialnego i obligują ją do zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w tym zakresie. W związku z tym, działania prowadzone w ramach zadań bieżących koncentrowały się na zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania jednostek i utrzymania urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej poprzez kierowanie odpowiednich środków na poszczególne sfery działalności oraz utrzymanie nowych obiektów służących mieszkańcom miasta oddanych do użytku w wyniku zakończenia procesu inwestycyjnego.

Kontynuowano działania zmierzające do ograniczania nadmiernego wzrostu wydatków bieżących, co pozwoliło na dalsze prowadzenie działań prorozwojowych, realizację założonego programu inwestycyjnego oraz działań zmierzających do jak najlepszego wykorzystania funduszy unijnych w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Kontynuowano model demokracji partycypacyjnej w zarządzaniu miastem. Miniony rok był kolejnym, w którym realizowane były zwycięskie projekty kolejnych edycji Budżetu Obywatelskiego. Mieszkańcy Lublina mogli również zrealizować swoje propozycje projektów w ramach tzw. inicjatywy lokalnej, która jest narzędziem do realizacji wspólnych przedsięwzięć mieszkańców oraz Miasta Lublin. W 2020 r. kontynuowano realizację zadań zgłoszonych do Zielonego Budżetu, którego celem jest stworzenie atrakcyjnych dla mieszkańców terenów zielonych, w szczególności parków, zieleńców oraz skwerów. Ponadto funkcjonował system zgłaszania zadań do budżetu Miasta przez Rady Dzielnic w ramach środków zaplanowanych w rezerwie celowej.

Racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi oznacza zachowanie odpowiedniej relacji pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi, która jest podstawowym miernikiem kondycji finansowej samorządu. Celem polityki finansowej miasta pozostaje zatem zwiększanie, a następnie utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej, co gwarantuje zdolność do pokrycia wszystkich wydatków bieżących, a także umożliwi wygenerowanie dochodu z przeznaczeniem na inwestycje.

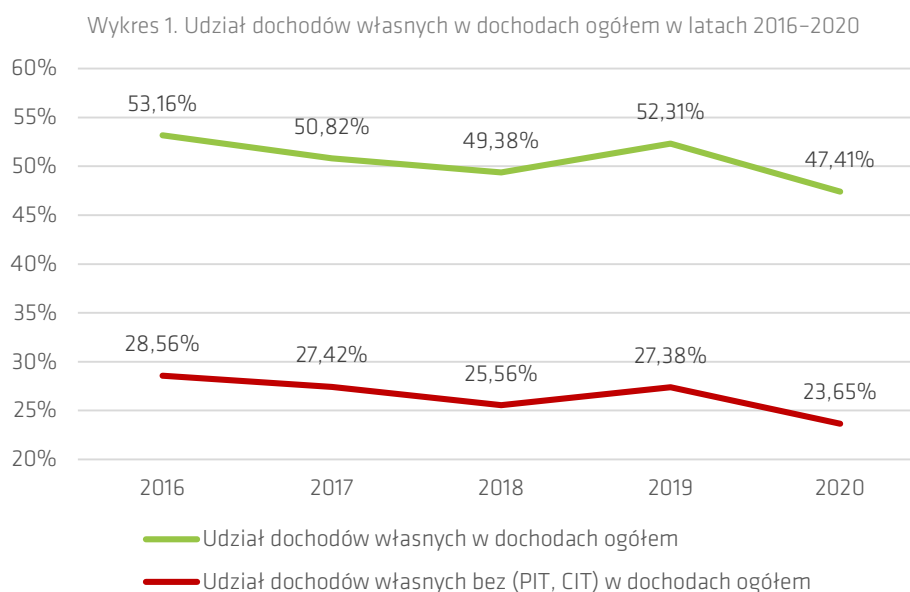
W 2020 r. niemal wszystkie jednostki samorządu terytorialnego, w tym Miasto Lublin mocno odczuły skutki wystąpienia ogólnoświatowego i krajowego kryzysu. Negatywny wpływ na ich kondycję finansową miały również zmiany podatku dochodowego, wprowadzone w drugiej połowie 2019 r. Prognozowana przed wystąpieniem kryzysu dobra koniunktura gospodarcza, spadkowa tendencja w zakresie bezrobocia i wzrost wynagrodzeń, które mogły zniwelować niekorzystne dla gmin zmiany podatkowe, zostały zniweczone przez recesję, której skutki budżetowe jednostki samorządu terytorialnego odczuły w 2020 r. i odczuwać będą w latach następnych.

Sytuacja finansowa Miasta Lublin po stronie dochodowej, stan realizacji zadań inwestycyjnych, a także możliwy stopień oszczędności po stronie wydatków bieżących budżetu, wymusiły konieczność sięgnięcia po

dotatkowe finansowanie zwrotne w wysokości 30 mln zł, pomimo wykorzystania prawie w całości środków z pierwszej transzy Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

2.1.1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Najważniejszym źródłem dochodów Miasta są dochody własne, które w 2020 r. stanowiły blisko 47,5% dochodów ogółem. Zaliczamy do nich wszystkie dochody z wyłączeniem subwencji i dotacji. Wśród dochodów własnych największe wpływy uzyskano w związku z udziałem Miasta w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT), z podatków i opłat oraz z majątku Miasta. Kolejne pozycje w ramach dochodów ogółem stanowią wpływy uzyskane z subwencji ogólnej, dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji i środków na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań współfinansowanych ze środków europejskich oraz pozostałych dotacji.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

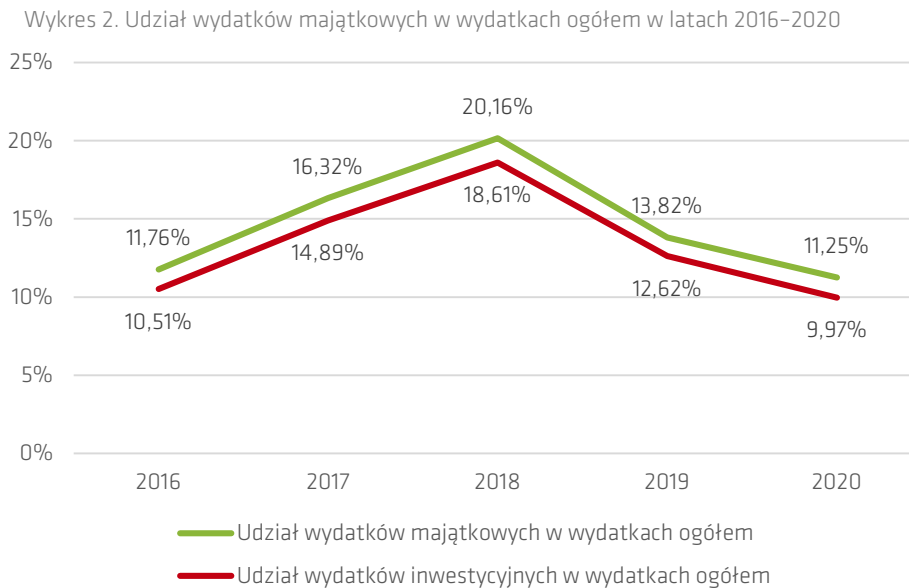
Udział dochodów własnych Miasta w jego dochodach ogółem syntetycznie charakteryzuje możliwości prowadzenia polityki dochodowej. Z kolei udział dochodów własnych w węższym ujęciu (bez udziału w PIT i CIT) w dochodach ogółem, pozwala określić zakres kompetencji władczych samorządu w zakresie doboru źródeł, metod i kierunków pozyskiwania dochodów, na które samorząd bezpośrednio oddziałuje.

2.1.2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Wydatki majątkowe budżetu Miasta obejmują wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych, dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji, a także wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

W strukturze wydatków budżetu Miasta w 2020 r. wydatki majątkowe stanowiły 11,25% wydatków ogółem. Na przestrzeni ostatnich czterech lat wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie od 217 mln (w 2016 r.) do 469 mln zł (w 2018 r.), co przeciętnie stanowiło 15% wydatków ogółem.

Przygotowanie, a następnie wykonanie inwestycji jest w większości zadań procesem wieloletnim, a wydatki inwestycyjne są ujmowane w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Lublin. Zauważalna cykliczność wydatków inwestycyjnych związana jest głównie z realizacją dużych zadań inwestycyjnych dofinansowanych ze środków unijnych w ramach kolejnych perspektyw finansowych UE.

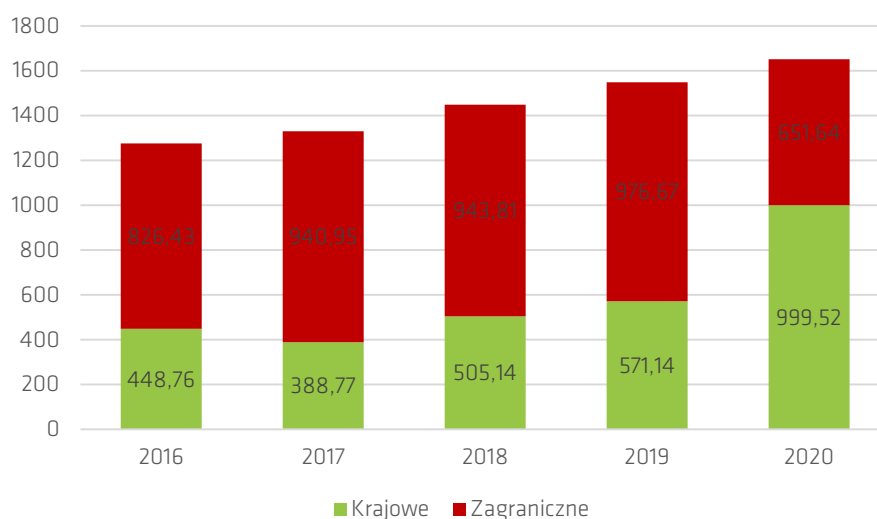
Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

W sytuacji ogólnonwiatowego i krajowego kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 wykonanie planu wydatków majątkowych w 2020 r. na poziomie 80% należy ocenić pozytywnie. Sprzyjającą okolicznością, w przeciwieństwie do lat poprzednich, w których Miasto Lublin dostrzegało problem wyższych ofert o ok. 30%-40% niż zaplanowane na zadaniach w oparciu o kosztorysy, był fakt, że ceny oferowanych usług inwestycyjnych kształtowały się na poziomie zbliżonym do kosztorysowego, a w niektórych przypadkach nawet niższym, co również przemawiało za kontynuowaniem realizowania inwestycji w czasie pandemii.

2.1.3. Zadłużenie ogółem

Zobowiązania finansowe zaciągane przez Miasto Lublin przeznaczane są na finansowanie realizowanych inwestycji. Wydatki bieżące zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych są finansowane z dochodów bieżących budżetu. Strukturę zadłużenia według kryterium miejsca powstania przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Zadłużenie Gminy Lublin wg kryterium miejsca powstania w latach 2016–2020 (w mln zł)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

W 2020 r. dla sfinansowania inwestycji Miasto Lublin zaciągnęło zobowiązania finansowe na łączną kwotę 192 947 331,53 zł, z czego 70 mln zł w Europejskim Banku Inwestycyjnym w oparciu o preferencyjne warunki finansowania, korzystniejsze niż w przypadku kredytów pozyskiwanych na rynku krajowym.

Zadłużenie miasta na dzień 31.12.2020 r. wyniosło 1 651 161 764,91 zł, co stanowi 68,84% wykonanych dochodów ogółem i zwiększyło się w stosunku do roku poprzedniego o 6,68%, tj. o kwotę 103 357 018,44 zł niezbędną dla sfinansowania realizowanych inwestycji.

2.1.4. Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia

W celu określenia możliwości inwestycyjnych samorządu stosuje się określenie „potencjał inwestycyjny”, którym są środki finansowe, które samorząd może przeznaczyć na zadania inwestycyjne. Potencjał inwestycyjny własny obliczany jest w następujący sposób: dochody ogółem pomniejszone o dotacje na inwestycje oraz o wydatki bieżące bez obsługi zadłużenia stanowią wolne środki netto. Środki te powiększone o wolne środki z lat ubiegłych oraz inne przychody bezzwrotne, a także skorygowane (pomniejszone) o wydatki związane z obsługą zadłużenia (raty kapitałowe i odsetki) stanowią potencjał inwestycyjny własny, tj. wolne środki własne możliwe do przeznaczenia na inwestycje. Potencjał inwestycyjny własny powiększony o dotacje na inwestycje oraz zobowiązania kredytowe możliwe do zaciągnięcia w danym okresie stanowi łączny potencjał inwestycyjny. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że poziom zobowiązań determinują głównie ustawowe limity zadłużenia oraz zdolność kredytowa samorządu, a także poziom skłonności decydentów do zadłużania. W długim okresie o możliwościach inwestycyjnych samorządu przesądza jego potencjał własny, gdyż zakres korzystania ze zwrotnych źródeł finansowania jest ograniczony. Szansą na zwiększenie potencjału inwestycyjnego jest przede wszystkim wzrost potencjału własnego, wykreowany przez wzrost dochodów lub/i redukcję bieżących wydatków.

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe wielkości służące do oceny własnego potencjału inwestycyjnego. Analiza danych zawartych w tabeli ilustruje wielkość własnego potencjału inwestycyjnego Lublina w latach 2016–2020.

Tabela 10. Sytuacja finansowa Gminy Lublin w latach 2016–2020

Lp.	Wyszczególnienie	Nr	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Dochody ogółem (w. 02+08+09)	1	1 833 130 110,98	2 046 121 524,89	2 241 907 783,26	2 358 631 466,20	2 398 382 565,23
	1) dochody własne ogółem, w tym:	2	974 550 005,31	1 039 780 066,66	1 107 063 322,97	1 233 720 438,71	1 137 113 762,43
	a) udziały we wpływach z podatku PIT	3	422 973 289,00	446 775 359,00	492 535 837,00	539 292 390,00	519 982 558,00
	b) udziały we wpływach z podatku CIT	4	27 968 228,89	31 876 990,29	41 515 347,86	48 625 697,49	49 917 990,18
	c) podatki i opłaty	5	329 219 961,55	340 943 376,49	358 837 509,81	401 939 451,11	407 809 354,96
	d) dochody z mienia	6	68 752 808,37	85 170 578,62	66 455 190,37	77 616 377,36	41 654 854,97
	e) pozostałe dochody	7	125 635 717,50	135 013 762,26	147 719 437,93	166 246 522,75	117 749 004,32
	2) subwencje	8	415 790 264,00	425 764 750,00	429 446 173,00	476 485 150,00	509 669 685,00
	3) dotacje i inne środki bezzwrotne, w tym:	9	442 789 841,67	580 576 708,23	705 398 287,29	648 425 877,49	751 599 117,80
	a) dotacje na inwestycje	10	89 958 579,62	170 738 784,76	282 870 577,19	129 546 550,55	147 284 595,59
2.	Wydatki bieżące bez odsetek	11	1 600 723 106,29	1 735 418 153,32	1 827 540 882,44	2 059 164 380,74	2 181 591 580,65
3.	Wolne środki netto (w. 01–10–11)	12	142 448 425,07	139 964 586,81	131 496 323,63	169 920 534,91	69 506 388,99
4.	Przychody bezzwrotne (w. 14+15)	13	12 590 838,51	16 533 099,78	7 564 387,67	36 113 902,82	42 123 238,78
	1) wolne środki (art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o FP)	14	11 141 017,08	14 884 139,30	5 588 344,15	33 665 910,78	29 896 768,11
	2) inne przychody	15	1 449 821,43	1 648 960,48	1 976 043,52	2 447 992,04	12 226 470,67
5.	Wolne środki brutto (w. 12+13)	16	155 039 263,58	156 497 686,59	139 060 711,30	206 034 437,73	111 629 627,77
6.	Wydatki majątkowe	17	217 074 328,44	344 386 279,70	469 382 845,51	335 638 409,34	279 824 633,62
7.	Przychody zwrotne (w. 19+20)	18	101 054 903,75	152 034 957,32	207 874 887,99	155 563 868,55	151 044 639,00
	1) zaciągnięte kredyty i pożyczki	19	101 054 903,75	152 034 957,32	57 874 887,99	85 563 868,55	151 044 639,00

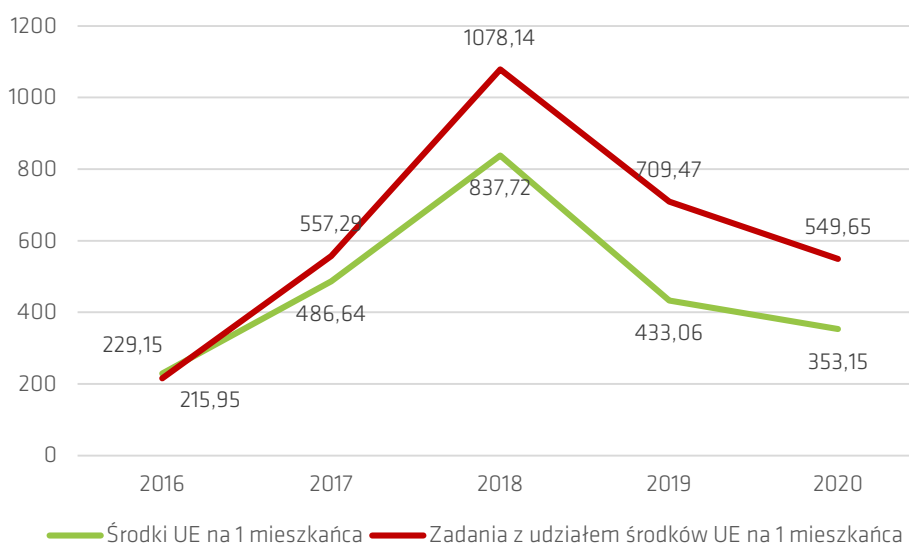
Lp.	Wyszczególnienie	Nr	2016	2017	2018	2019	2020
	2) emisja obligacji samorządowych	20	0,00	0,00	150 000 000,00	70 000 000,00	0,00
8.	Wydatki bieżące	21	1 629 062 191,38	1 766 008 755,86	1 858 656 094,30	2 094 036 765,36	2 207 388 323,42
9.	Wydatki ogółem (w. 17+21)	22	1 846 136 519,82	2 110 395 035,56	2 328 038 939,81	2 429 675 174,70	2 487 212 957,04

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

2.1.5. Środki UE na 1 mieszkańca w zł

Lublin od lat plasuje się w czołówce miast najbardziej aktywnych w aplikowaniu o środki europejskie. Unijne dotacje zostały wykorzystane na rozwój infrastrukturalny, ekonomiczny, społeczny i środowiskowy. Wachlarz realizowanych projektów jest bardzo szeroki. Wśród nich znajdują się też inicjatywy międzynarodowe, których nadrzędnym celem jest utrzymanie i pogłębienie współpracy z miastami europejskimi i państwami sąsiednimi.

Wykres 4. Środki europejskie i realizowane zadania z udziałem tych środków na 1 mieszkańca w latach 2016–2020 (w zł)

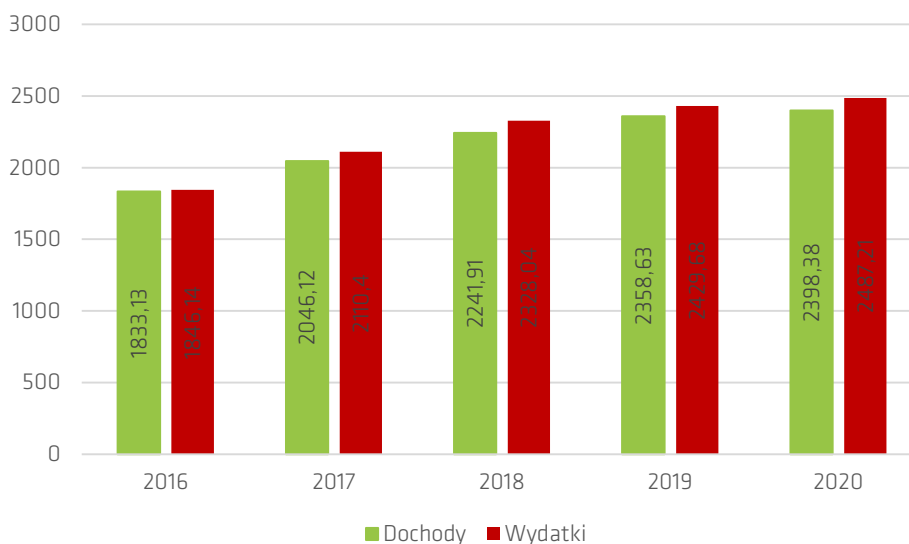
Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Powyższy wykres obrazuje związek pomiędzy wysokością wydatkowanych środków finansowych na realizację projektów europejskich a pozyskanymi dochodami w okresie 2016–2020. Widoczna jest ścisła zależność pomiędzy tymi wartościami. Największa wysokość pozyskanych środków w 2018 r. była związana z rekordowym w tym roku poziomem wydatków na projekty realizowane przy współudziale środków europejskich, co odzwierciedla cykliczność wydatkowania środków unijnych. Sytuacja ta jest związana z obowiązującą zasadą, według której projekty drogowe musiały zostać zrealizowane w ciągu dwóch lat od podpisania umowy o dofinansowanie. Trud inwestycyjny Miasta został złagodzony dzięki regułom panującym przy rozliczeniu projektów z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020, które dopuszczają na początku realizacji projektu rozliczanie środków kwalifikowalnych w całości ze środków europejskich (wkład własny realizowany jest później – czyli w kolejnych latach). Warto przy tym nadmienić, że projekty te mają największy udział w dochodach europejskich Miasta. W rekordowym 2018 r., aż 90% pozyskanych refundacji pochodziło właśnie z projektów drogowych i transportowych realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014–2020.

2.2. Wykonanie budżetu Miasta

W budżecie Miasta określono źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków publicznych, a w przypadku wydatków inwestycyjnych konkretne zadania inwestycyjne. Ponadto realizacja zadań wieloletnich zarówno bieżących, jak i majątkowych następowała zgodnie z przedsięwzięciami wyszczególnionymi w załączniku nr 2 do wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin.

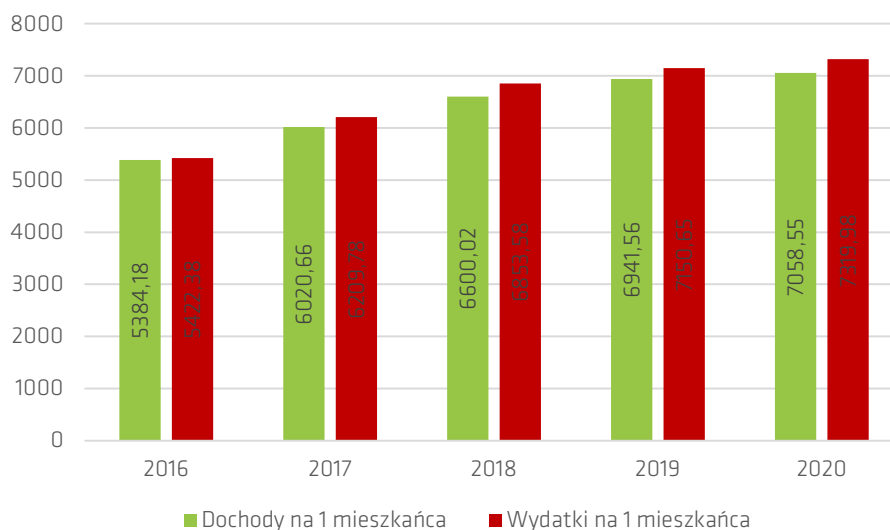
Wykres 5. Dochody i wydatki Miasta Lublin w latach 2016–2020 (w mln zł)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

W 2020 r. do budżetu Miasta wpłynęła kwota blisko 2 mld 398 mln zł, uzyskana z blisko 100 różnych źródeł dochodów. Najważniejszym źródłem dochodów Miasta są dochody własne, które w 2020 r. stanowiły ponad 47,5% dochodów ogółem.

Wykres 6. Dochody i wydatki Miasta Lublin na 1 mieszkańca (w zł)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

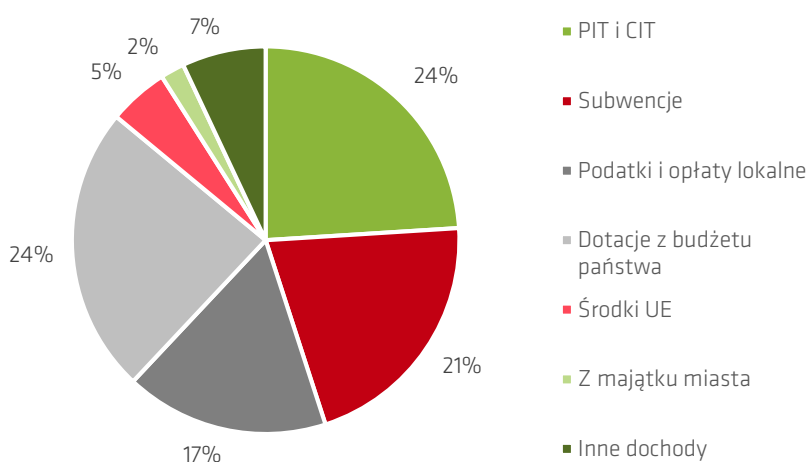
W 2020 r. miasto ponosiło wydatki na realizację zadań własnych, zleconych i powierzonych w łącznej wysokości 2 mld 487 mln zł. Na wydatki bieżące przeznaczono kwotę w wysokości 2 mld 207 mln zł, natomiast na wydatki majątkowe kwotę w wysokości prawie 280 mln zł. Największe nakłady finansowe zostały poniesione w obszarach: edukacja, pomoc społeczna i rodzina oraz transport.

2.2.1. Wykonanie dochodów, w tym dynamika PIT, podatku od nieruchomości i wydatków

Realizacja planu dochodów w 2020 r. wyniosła 2 398 382 565,23 zł, tj. 93,73% i nominalnie wzrosła r/r o 1,69%, tj. o kwotę 39 751 099,03 zł. Realizacja planu dochodów bieżących wyniosła 2 235 153 177,74 zł, tj. 95,13% i nominalnie wzrosła r/r o 2,13%, tj. o kwotę 46 627 905,24 zł. Realizacja planu dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych wyniosła 569 900 548,18 zł, tj. 100,87% planowanych wpływów i spadła r/r o 3,06%, tj. o kwotę 18 017 539,31 zł. Było to wynikiem zarówno wystąpienia pandemii COVID-19, jak i zmian w systemie podatku dochodowego wprowadzonych w II połowie 2019 r.

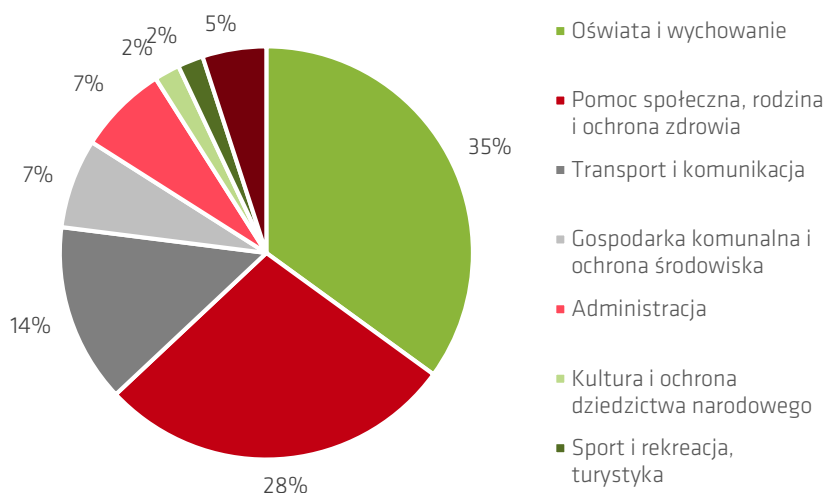
Realizacja planu dochodów z podatku od nieruchomości w 2020 r. wyniosła 221 632 417,74 zł, tj. 98,84% planowanych wpływów i nominalnie wzrosła r/r o 4,39%, tj. o kwotę 9 324 349,19 zł. Realizacja planu dochodów majątkowych wyniosła 163 229 387,49 zł, tj. 78,05% planu i nominalnie spadła r/r o kwotę 6 876 806,21 zł, tj. o 4,04%. Strukturę dochodów Miasta Lublin przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Struktura dochodów Miasta Lublin w 2020 r.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Wykres 8. Struktura wydatków Miasta Lublin w 2020 r.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Realizacja wydatków w 2020 r. wyniosła 2 487 212 957,04 zł, tj. 93,98% planu i nominalnie wzrosła r/r o 2,37%, tj. o kwotę 57 537 782,34 zł. Realizacja wydatków bieżących wyniosła 2 207 388 323,42 zł, tj. 96,09% planu i nominalnie wzrosła r/r o 5,41%, tj. o kwotę 113 351 558,06 zł. Realizacja wydatków majątkowych wyniosła 279 824 633,62 zł, tj. 80,11% planu i nominalnie spadła r/r o 16,63%, tj. o kwotę 55 813 775,72 zł. Strukturę wydatków Miasta Lublin przedstawiono na wykresie 8.

2.2.2. Wynik operacyjny, tj. nadwyżka/deficyt

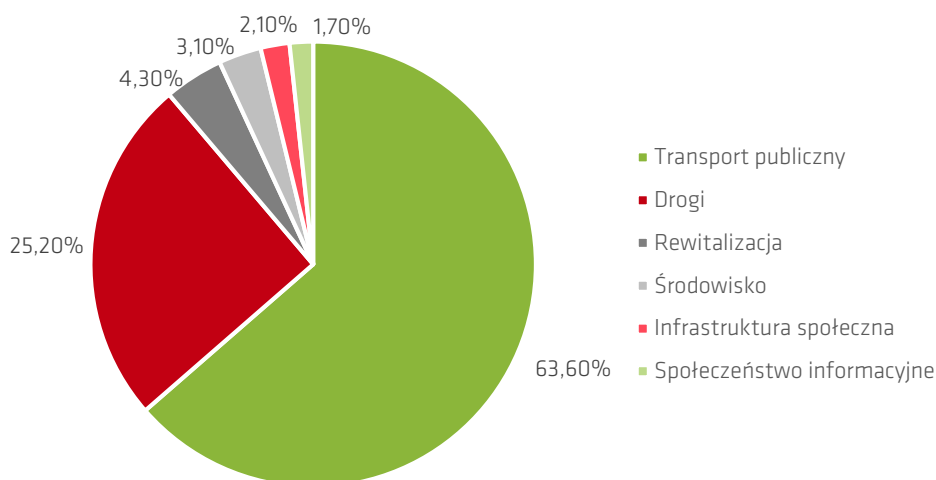
Ustalony w uchwale budżetowej na 2020 r. deficyt budżetowy wynosił 57 185 681,91 zł i stanowił 2,30% planowanych dochodów budżetu Miasta. W trakcie okresu sprawozdawczego dokonano zmian w budżecie Miasta, które zwiększyły kwotę planowanego deficytu o kwotę 30 616 732,23 zł do wysokości 87 802 414,14 zł, co stanowiło 3,43% planowanych dochodów budżetu Miasta.

Na dzień 31.12.2020 r. deficyt budżetowy wyniósł 88 830 391,81 zł i stanowił 3,70% wykonanych dochodów budżetu Miasta. Źródłami pokrycia deficytu budżetowego były przychody pochodzące z kredytów i pożyczki oraz środki pozostałe na rachunku budżetu w roku poprzednim wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu oraz związane z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków UE.

2.2.3. Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu gminy

Lublin od lat jest jednym z liderów pod względem wykorzystania środków unijnych w kraju. W zestawieniu z lutego 2019 r., które przygotował Główny Urząd Statystyczny, wynika, iż Lublin znalazł się w czołówce polskich gmin pod względem realizacji projektów z wykorzystaniem środków unijnych, zajmując 5. miejsce wśród wszystkich 2 478 gmin w Polsce z kwotą ok. 4 mld zł. W rankingu z października 2019 r. przygotowanym przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” dotyczącym wykorzystania środków unijnych na projekty transportowe w latach 2014–2018, znalazł się na 3. miejscu wśród miast wojewódzkich.

Wykres 9. Wartość dofinansowania inwestycji Gminy Lublin w perspektywie finansowej na lata 2014–2020 w podziale na obszary wsparcia (wraz ze spółkami Miasta)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Środki europejskie, które wpłynęły do budżetu Miasta w 2020 r. na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych wyniosły 119 995 538,35 zł, co stanowi 5,00% dochodów ogółem z tego okresu. Łączna wartość wsparcia uzyskanego przez Lublin na realizację inwestycji w okresie programowania 2007–2013 to ponad 1 mld 225 mln zł. Łączna wartość wsparcia uzyskanego przez Lublin na realizację inwestycji w okresie programowania 2014–2020 do chwili obecnej to ponad 1 mld 180 mln zł. Strukturę otrzymanego wsparcia przedstawiono powyżej na wykresie 9.

2.2.4. Dochody z majątku

Dochody z tytułu zarządzania mieniem, głównie z najmu i dzierżawy mienia oraz opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, a także wpłaty z zysku spółek i wynagrodzenie za umorzone udziały w MPWiK w Lublinie Sp. z o.o., zrealizowane zostały w wysokości 40 571 877,72 zł.

W 2020 r. kontynuowano realizację działań racjonalizujących wykorzystanie posiadanego majątku poprzez sprzedaż nieruchomości, w drodze udostępniania ich potencjalnym inwestorom, w celu ich zagospodarowania i poprawy funkcjonalności miasta. Wpływy z tego źródła dochodów pochodziły ze sprzedaży działek, mieszkań komunalnych i składników majątkowych i zrealizowane zostały w kwocie 12 687 122,10 zł. Niska realizacja dochodów ze sprzedaży majątku Miasta była wynikiem wystąpienia pandemii COVID-19, co wiązało się z niższym popytem ze strony inwestorów, a także przedłużającymi się procedurami analizy sytuacji prawnej poszczególnych nieruchomości w wyniku ograniczenia możliwości badania ksiąg wieczystych w sądach.

2.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Zaplanowane na 2020 r. wydatki majątkowe w łącznej wysokości 349 314 723,91 zł zrealizowane zostały w wysokości 279 824 633,62 zł, tj. 80,11% planu. Zrealizowane w 2020 r. wydatki majątkowe obejmowały:

- finansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych w łącznej wysokości 245 341 975,62 zł (77,93% planu);
- dotację celową dla samorządowego zakładu budżetowego w wysokości 2 723 058,00 zł (100,00% planu);
- zakup oraz objęcie akcji i udziałów w jednoosobowych spółkach Gminy Lublin oraz spółkach, w których Gmina Lublin jest akcjonariuszem w łącznej wysokości 31 759 600,00 zł (99,91% planu).

2.3.1. Wysokość wydatków majątkowych w stosunku do planu

Tabela 11. Wykonanie wydatków majątkowych w układzie klasyfikacji budżetowej

Dział	Nazwa działu	Plan na 2020 r. w zł	Struktura w %	Wykonanie w 2020 r. w zł	Struktura w %	Wykonanie w stosunku do planu w %
600	Transport i łączność	185 271 298,00	53,04	147 847 400,47	52,84	79,80
630	Turystyka	2 213 889,00	0,63	1 783 482,12	0,64	80,56
700	Gospodarka mieszkaniowa	6 854 786,00	1,96	6 784 440,88	2,42	98,97
710	Działalność usługowa	4 941 814,00	1,41	4 935 929,56	1,76	99,88
750	Administracja publiczna	17 426 693,00	4,99	11 345 922,47	4,05	65,11
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 848 067,00	1,10	3 678 900,75	1,31	95,60
758	Różne rozliczenia	2 320 566,91	0,66	0,00	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	45 303 962,00	12,97	29 263 845,71	10,46	64,59
851	Ochrona zdrowia	462 730,00	0,13	462 491,25	0,17	99,95
852	Pomoc społeczna	22 386 100,00	6,41	20 431 935,85	7,30	91,27
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16 174,00	0,00	16 173,27	0,01	100,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	151 500,00	0,04	62 198,90	0,02	41,06
855	Rodzina	175 000,00	0,05	154 598,53	0,06	88,34
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	41 976 697,00	12,02	38 922 351,17	13,91	92,72
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 582 196,00	0,45	667 991,83	0,24	42,22
926	Kultura fizyczna	14 383 251,00	4,12	13 466 970,86	4,81	93,63
	Ogółem wydatki majątkowe	349 314 723,91	100,00	279 824 633,62	100,00	80,11

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

2.3.2. Podstawowe inwestycje

Tabela 12. Wydatki na wybrane zadania majątkowe zrealizowane w 2020 r.

Nazwa zadania	Wykonanie w 2020 r. w zł
Przebudowa strategicznego korytarza transportu zbiorowego wraz z zakupem taboru w centralnej części obszaru LOF	46 932 676,31 zł
Rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego w Lublinie znajdującego się w obszarze Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF	35 324 156,01 zł

Nazwa zadania	Wykonanie w 2020 r. w zł
Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF	23 821 049,73 zł
Port Lotniczy Lublin S.A. – objęcie akcji	20 000 000,00 zł
Odbudowa budynku Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty	11 916 236,24 zł
Inwestycje w ramach projektu „Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego dla jednostek oświatowych Miasta Lublin”	10 344 792,00 zł
Budowa przedłużenia ul. Lubelskiego Lipca '80	9 913 099,40 zł
Przebudowa ul. Kalinowszczyzna	8 467 287,38 zł
Budowa szkoły podstawowej, przedszkola przy ul. Berylowej	7 840 203,94 zł
Termomodernizacja sześciu obiektów użyteczności publicznej w Lublinie	6 454 800,91 zł
Poprawa warunków edukacji ogólnej w Zespole Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów w Lublinie	6 044 223,39 zł
Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	5 690 833,35 zł
Rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej dla obszaru specjalnej strefy ekonomicznej i strefy przemysłowej w Lublinie	5 492 057,12 zł
Rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy „Kalina” w Lublinie	4 875 297,35 zł
Cmentarz komunalny przy ul. Droga Męczenników Majdanka	4 202 517,40 zł
Poprawa warunków kształcenia zawodowego poprzez budowę i wyposażenie stacji diagnostycznej przy Zespole Szkół Samochodowych w Lublinie	4 155 139,51 zł
Objęcie udziałów w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” Sp. z o.o.	4 000 000,00 zł
Objęcie akcji w MKS Lublin S.A.	3 000 000,00 zł
Objęcie akcji w Motor Lublin S.A.	2 800 000,00 zł
Budowa i modernizacja obiektów – dotacja dla ZNK	2 723 058,00 zł
Budowa centrum rozwoju i integracji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Głowackiego w Lublinie	2 528 874,91 zł
Zadania w ramach inicjatywy lokalnej V – budowa ul. Biskupińskiej w Lublinie	1 949 699,78 zł
Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej w Lublinie	1 926 039,22 zł
Inwestycje w ramach projektu „Rewitalizacja obszaru Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przy ul. Szczerbowskiego 6 – etap I”	1 896 698,75 zł
Zadania w ramach budżetu obywatelskiego II – „SYGNAŁ od nowa” – budowa boiska sportowego na obiekcie stadionu przy ul. Zemborzyckiej 3 (przebudowa boiska piłkarskiego przy VI LO)	1 845 198,16 zł
Objęcie udziałów w Towarzystwie Budownictwa Społecznego „Nowy Dom” Sp. z o.o.	1 599 600,00 zł
Zadania w ramach budżetu obywatelskiego III – Modernizacja osiedlowej infrastruktury drogowej w dzielnicy Dziesiąta: ul. Zamenhofs w Lublinie	1 595 041,26 zł
Zadania w ramach inicjatywy lokalnej IV – budowa ul. Szafranowej w Lublinie	1 590 999,98 zł
Przebudowa ul. Boya-Żeleńskiego na odcinku od ul. Orzeszkowej do ul. Reja w Lublinie	1 279 024,76 zł
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy szkole przy ul. Berylowej w Lublinie	1 114 713,60 zł

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

2.4. Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa przedstawia finanse Miasta Lublin oraz jego zadania w perspektywie wieloletniej. Obejmuje ona rok budżetowy oraz okres, co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych, natomiast prognoza kwoty długu sporządzana jest na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągać zobowiązania.

Opracowywanie Wieloletniej Prognozy Finansowej przebiega w następujących etapach:

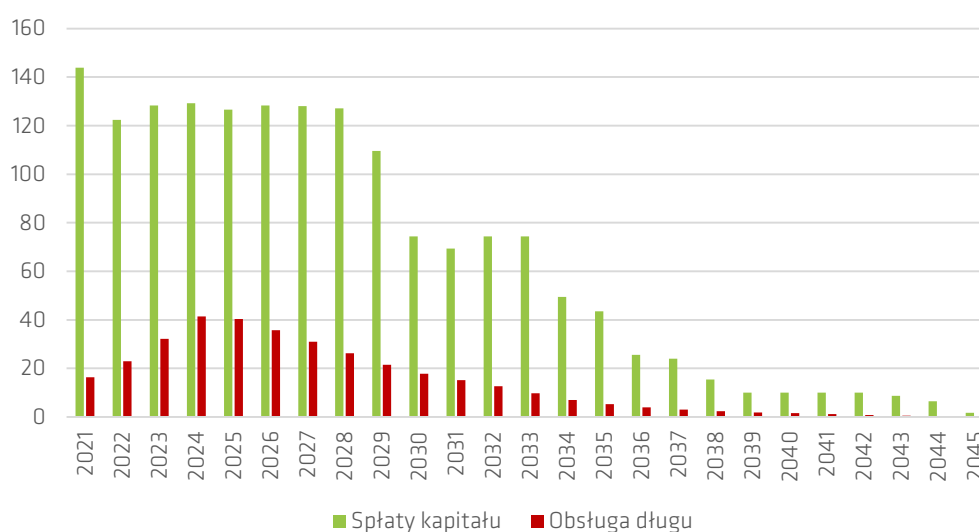
- analiza trendów historycznych dochodów i wydatków budżetowych Miasta Lublin;
- prognoza dochodów budżetowych Miasta Lublin z wyszczególnieniem najważniejszych źródeł dochodów;
- prognoza bieżących wydatków budżetowych (bez wydatków na obsługę długu) Miasta Lublin;
- prognoza kwoty środków niezbędnych na obsługę długu;
- prognoza środków na finansowanie inwestycji;
- porównanie prognozy kwoty środków dostępnych na finansowanie wieloletniego programu inwestycyjnego z planowanymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi – prognoza zapotrzebowania na „nowy dług”;
- analiza wpływu zadłużenia na sytuację finansową Miasta – wysokość wskaźników zadłużenia.

Dane ujęte w wieloletniej prognozie finansowej są aktualizowane na bieżąco wraz ze zmieniającą się sytuacją makroekonomiczną kraju i możliwościami budżetowymi Miasta oraz na etapie konstruowania budżetów kolejnych lat.

2.4.1. Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

W 2020 r. łączna kwota rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji wraz z obsługą długu wyniosła 115 387 055,86 zł, natomiast po pomniejszeniu o wykup i odsetki od obligacji przychodowych (zgodnie z art. 243a ustawy o finansach publicznych) wyniosła 109 969 135,86 zł, tj. 98,93% planu, co stanowi 4,59% dochodów budżetu ogółem. Dokonując ustawowych wyłączeń (z art. 243 ust. 3 i 3a oraz 243a ustawy o finansach publicznych³) na koniec 2020 r. łączna kwota rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 100 461 261,06 zł, co stanowi 6,12% wykonanych dochodów budżetu ogółem pomniejszonych o środki na wypłatę świadczeń z tytułu obligacji przychodowych.

Wykres 10. Spłata zobowiązań zaciągniętych do dnia 31.12.2020 r. wraz z kosztami obsługi długu (w mln zł)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin

Spłata zadłużenia zaciągniętego na dzień 31.12.2020 r., zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową, przypada na lata 2020-2045 w oparciu o harmonogramy spłat w poszczególnych latach, w których stosownie do zapisów umownych powinny być regulowane zobowiązania z tego tytułu.

2.4.2. Wpływ planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy

Bardzo ważnym elementem uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jest wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych planowanych do zrealizowania przez daną JST. Na mocy art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych przedsięwzięcie to wieloletni program, projekt lub zadanie, w tym związane bądź z programami finansowanymi ze środków finansowanych przez Unię Europejską oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, bądź z umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym. Każde przedsięwzięcie musi być wyodrębnione i szczegółowo opisane z zachowaniem wszystkich kryteriów wymienionych w ustawie, którymi są nazwa i cel przedsięwzięcia, jednostka organizacyjna odpowiedzialna za realizację lub koordynująca jego wykonywanie, okres realizacji i łączne nakłady finansowe, limity wydatków w poszczególnych latach oraz limit zobowiązań.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240 z późn. zm.

Wieloletnia prognoza finansowa, w wyniku analizy możliwości finansowych związanych z realizacją konkretnych przedsięwzięć, umożliwia dokonywanie weryfikacji możliwości sfinansowania długoterminowych przedsięwzięć. Główną przesłanką tworzenia wieloletniej prognozy finansowej jest konieczność zapewnienia bezpieczeństwa budżetowego w zakresie planowania inwestycyjnych przedsięwzięć wieloletnich, ujmowanych w wieloletniej prognozie finansowej, stanowiących podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich.

2.5. Środki z rezerwy celowej przeznaczone na zadania wykonane w dzielnicach

Rada Dzielnicy decyduje również o przeznaczeniu środków z rezerwy celowej – specjalnie utworzonej w budżecie Miasta na zadania zgłaszane przez jednostki pomocnicze. Środki z tej rezerwy przeznaczone są głównie na drobne prace remontowo-modernizacyjne wykonywane w dzielnicach, np.: przebudowa i remonty dróg wewnętrznych, chodników i schodów, wykonanie i zakup wiat przystankowych, budowa placów zabaw, zieleńców, zagospodarowanie skwerów, remonty i modernizacja boisk i infrastruktury sportowej, doświetlenia ulic. Wielkość rezerwy celowej w 2020 r. wynosiła 150 000 zł dla każdej dzielnicy.

Tabela 13. Informacja o realizacji zadań zgłoszonych przez jednostki pomocnicze Miasta Lublin w 2020 r.

Kategoria	Wykonanie w 2020 r. w zł	Z tego:	
		Wydatki bieżące w zł	Wydatki majątkowe w zł
Rada Dzielnicy Abramowice, z tego na zadania zrealizowane przez:	144 025,68	144 025,68	-
<i>Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków</i>	5 000,00	5 000,00	-
<i>Przedszkole nr 83</i>	3 703,48	3 703,48	-
<i>Szkołę Podstawową nr 47 im. Józefa Ignacego Kraszewskiego</i>	6 000,00	6 000,00	-
<i>Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie</i>	129 322,20	129 322,20	-
Rada Dzielnicy Bronowice, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 699,40	117 299,40	32 400,00
<i>Wydział Inwestycji i Remontów</i>	32 400,00	-	32 400,00
<i>Wydział Kultury</i>	14 100,00	14 100,00	-
<i>Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie</i>	103 199,40	103 199,40	-
Rada Dzielnicy Czechów Południowy, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 789,12	12 228,71	137 560,41
<i>Wydział Gospodarki Komunalnej</i>	7 228,71	7 228,71	-
<i>Wydział Inwestycji i Remontów</i>	67 561,16	-	67 561,16
<i>Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie</i>	74 999,25	5 000,00	69 999,25
Rada Dzielnicy Czechów Północny, z tego na zadania zrealizowane przez:	147 044,38	61 334,68	85 709,70
<i>Biuro Miejskiego Architekta Zieleni</i>	25 000,00	25 000,00	-
<i>Miejski Zespół Żłobków</i>	4 877,60	4 877,60	-
<i>Przedszkole nr 37</i>	4 979,00	4 979,00	-
<i>Przedszkole nr 75</i>	5 000,00	5 000,00	-
<i>Przedszkole nr 76</i>	2 092,00	2 092,00	-
<i>Szkołę Podstawową nr 16 im. Fryderyka Chopina</i>	5 099,58	5 099,58	-
<i>Szkołę Podstawową nr 43 im. Ignacego Jana Paderewskiego</i>	5 000,00	5 000,00	-
<i>Wydział Inwestycji i Remontów</i>	52 996,50	9 286,50	43 710,00
<i>Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie</i>	41 999,70	-	41 999,70
Rada Dzielnicy Czuby Południowe, z tego na zadania zrealizowane przez:	111 729,39	95 869,39	15 860,00
<i>Biuro Miejskiego Architekta Zieleni</i>	4 197,96	4 197,96	-
<i>Przedszkole nr 63</i>	2 150,00	2 150,00	-
<i>Szkołę Podstawową nr 51 im. Jana Pawła II</i>	12 000,00	12 000,00	-
<i>Wydział Gospodarki Komunalnej</i>	30 526,06	30 526,06	-
<i>Wydział Kultury</i>	12 000,00	12 000,00	-

Kategoria	Wykonanie w 2020 r. w zł	Z tego:	
		Wydatki bieżące w zł	Wydatki majątkowe w zł
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	50 855,37	34 995,37	15 860,00
Rada Dzielnicy Czuby Północne, z tego na zadania zrealizowane przez:	193 211,57	54 990,38	138,221,19
Przedszkole nr 45	3 750,00	3 750,00	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	27 240,38	27 240,38	-
Wydział Gospodarowania Mieniem	20 000,00	20 000,00	-
Wydział Inwestycji i Remontów	80 721,19	-	80 721,19
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	57 500,00	-	57 500,00
Zespół Ośrodków Wsparcia	4 000,00	4 000,00	-
Rada Dzielnicy Dziesiąta, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 125,86	119 125,86	30 000,00
Szkołę Podstawową nr 1 im. Ks. Stanisława Konarskiego	30 000,00	-	30 000,00
VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja	1 597,77	1 597,77	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	622,08	622,08	-
Wydział Inwestycji i Remontów	9 355,01	9 355,01	-
Wydział Kultury	10 000,00	10 000,00	-
Wydział Ochrony Środowiska	13 000,00	13 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	84 551,00	84 551,00	-
Rada Dzielnicy Felin, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 909,87	35 777,72	114 132,15
Biuro Miejskiego Architekta Zieleni	1 667,52	1 667,52	-
Przedszkole nr 84	9 500,00	9 500,00	-
Szkołę Podstawową nr 52 im. Marii Konopnickiej	4 887,68	4 887,68	-
Wydział Gospodarowania Mieniem	19 000,00	19 000,00	-
Wydział Informatyki i Telekomunikacji	17 132,15	-	17 132,15
Wydział Inwestycji i Remontów	97 000,00	-	97 000,00
Wydział Sportu	722,52	722,52	-
Rada Dzielnicy Głusk, z tego na zadania zrealizowane przez:	148 411,85	63 411,85	85 000,00
Biuro Miejskiego Architekta Zieleni	2 000,00	2 000,00	-
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	5 000,00	5 000,00	-
Kancelarię Prezydenta	18 906,00	7 906,00	11 000,00
Przedszkole nr 83	3 000,00	3 000,00	-
Szkoła Podstawowa nr 47 im. Józefa Ignacego Kraszewskiego	14 966,56	5 966,56	9 000,00
Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego	5 499,99	5 499,99	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	5 203,06	5 203,06	-
Wydział Informatyki i Telekomunikacji	15 991,44	991,44	15 000,00
Wydział Kultury	6 000,00	6 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	71 844,80	21 844,80	50 000,00
Rada Dzielnicy Hajdów Zadębie, z tego na zadania zrealizowane przez:	114 165,77	101 865,77	12 300,00
Szkołę Podstawową nr 48 im. Józefa Piłsudskiego	5 000,00	5 000,00	-
Wydział Informatyki i Telekomunikacji	3 588,00	3 588,00	-
Wydział Kultury	33 399,52	33 399,52	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	72 178,25	59 878,25	12 300,00
Rada Dzielnicy Kalinowszczyzna, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 917,05	149 917,05	-
Szkołę Podstawową nr 10 im. Henryka Sienkiewicza	9 999,90	9 999,90	-
Wydział Gospodarowania Mieniem	47 000,00	47 000,00	-
Wydział Inwestycji i Remontów	92 917,15	92 917,15	-
Rada Dzielnicy Konstantynów, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 747,51	129 227,42	20 520,09
Biuro Miejskiego Architekta Zieleni	5 000,00	5 000,00	-

Kategoria	Wykonanie w 2020 r. w zł	Z tego:	
		Wydatki bieżące w zł	Wydatki majątkowe w zł
Szkołę Podstawową nr 57 im. Jana Kochanowskiego	9 656,00	9 656,00	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	21 999,09	1 479,00	20 520,09
Wydział Kultury	3 000,00	3 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	110 092,42	110 092,42	-
Rada Dzielnicy Kośminek, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 979,81	149 979,81	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	11 849,59	11 849,59	-
Wydział Kultury	10 000,00	10 000,00	-
Wydział Sportu	6 150,00	6 150,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	119 000,00	119 000,00	-
Zespół Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego	2 980,22	2 980,22	-
Rada Dzielnicy Ponikwoda, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 305,85	149 305,85	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	147 306,78	147 306,78	-
Zespół Poradni nr 1	1 999,07	1 999,07	-
Rada Dzielnicy Rury, z tego na zadania zrealizowane przez:	122 000,00	107 000,00	15 000,00
Szkołę Podstawową nr 3 im. Juliusza Słowackiego	15 000,00	-	15 000,00
Wydział Gospodarowania Mieniem	32 000,00	32 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	71 400,00	71 400,00	-
Zespół Ośrodków Wsparcia	3 000,00	3 000,00	-
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5	600,00	600,00	-
Rada Dzielnicy Sławin, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 987,96	137 987,96	12 000,00
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	149 987,96	137 987,96	12 000,00
Rada Dzielnicy Sławinek, z tego na zadania zrealizowane przez:	148 147,21	114 974,11	33 173,10
Biuro Miejskiego Architekta Zieleni	39 994,50	39 994,50	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	108 152,71	74 979,61	33 173,10
Rada Dzielnicy Stare Miasto, z tego na zadania zrealizowane przez:	145 991,95	145 991,95	-
Biuro Miejskiego Architekta Zieleni	45 000,00	45 000,00	-
Dom Pomocy Społecznej im. Wiktorii Micheliśowej	30 000,00	30 000,00	-
Wydział Sportu	15 000,00	15 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	55 991,95	55 991,95	-
Rada Dzielnicy Szerokie, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 550,19	90 911,23	58 638,96
Wydział Gospodarki Komunalnej	3 500,00	3 500,00	-
Wydział Inwestycji i Remontów	46 638,96	-	46 638,96
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	99 411,23	87 411,23	12 000,00
Rada Dzielnicy Śródmieście, z tego na zadania zrealizowane przez:	150 000,00	150 000,00	-
Szkołę Podstawową nr 25 im. Władysława Broniewskiego	6 400,00	6 400,00	-
V Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie	1 289,00	1 289,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	142 311,00	142 311,00	-
Rada Dzielnicy Tatary, z tego na zadania zrealizowane przez:	145 860,62	82 154,62	63 706,00
Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty	9 680,00	3 013,50	6 666,50
Wydział Gospodarki Komunalnej	2 391,12	2 391,12	-
Wydział Gospodarowania Mieniem	45 500,00	45 500,00	-
Wydział Inwestycji i Remontów	4 489,50	-	4 489,50
Wydział Kultury	13 000,00	13 000,00	-
Wydział Sportu	7 000,00	7 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	63 800,00	11 250,00	52 550,00

Kategoria	Wykonanie w 2020 r. w zł	Z tego:	
		Wydatki bieżące w zł	Wydatki majątkowe w zł
Rada Dzielnicy Węglin Południowy, z tego na zadania zrealizowane przez:	144 607,58	114 655,58	29 952,00
Przedszkole nr 85	1 999,98	1 999,98	-
Szkołę Podstawową nr 50 im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia	4 800,00	4 800,00	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	29 920,98	29 920,98	-
Wydział Inwestycji i Remontów	15 000,00		15 000,00
Wydział Kultury	5 000,00	5 000,00	-
Wydział Sportu	81 134,47	66 182,47	14 952,00
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	6 752,15	6 752,15	-
Rada Dzielnicy Węglin Północny, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 901,00	24 000,00	125 901,00
Dom Pomocy Społecznej „Betania”	4 000,00	4 000,00	-
Wydział Kultury	15 000,00	15 000,00	-
Wydział Sportu	5 000,00	5 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	125 901,00	-	125 901,00
Rada Dzielnicy Wieniawa, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 970,87	139 970,87	10 000,00
Bursę Szkolną nr 3	2 700,00	2 700,00	-
Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty	10 000,00	-	10 000,00
Przedszkole nr 19	2 800,00	2 800,00	-
Szkołę Podstawową nr 18 im. Macieja Rataja	2 500,00	2 500,00	-
Szkołę Podstawową nr 21 im. Królowej Jadwigi	4 498,00	4 498,00	-
Wydział Gospodarowania Mieniem	17 000,00	17 000,00	-
XXIII Liceum Ogólnokształcące im. Nauczycieli Tajnego Nauczania	25 000,00	25 000,00	
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	79 972,90	79 972,90	-
Zespół Szkół Chemicznych i Przemysłu Spożywczego im. gen. Franciszka Kleeberga	2 500,00	2 500,00	-
Zespół Szkół Samochodowych im. Stanisława Syroczyńskiego	2 999,97	2 999,97	-
Rada Dzielnicy Wrotków, z tego na zadania zrealizowane przez:	147 358,59	147 358,59	-
Przedszkole nr 66	12 000,00	12 000,00	-
Przedszkole nr 78	8 000,00	8 000,00	-
Przedszkole nr 87	30 000,00	30 000,00	-
Szkołę Podstawową nr 30 im. Króla Kazimierza Wielkiego	14 856,50	14 856,50	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	17 588,65	17 588,65	-
Wydział Ochrony Środowiska	1 287,90	1 287,90	-
Wydział Sportu	10 000,00	10 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	53 625,54	53 625,54	-
Rada Dzielnicy Za Cukrownią, z tego na zadania zrealizowane przez:	149 695,90	149 695,90	-
Szkołę Podstawową nr 20 im. Jarosława Dąbrowskiego	5 500,00	5 500,00	-
Wydział Gospodarki Komunalnej	4 499,96	4 499,96	-
Wydział Kultury	7 000,00	7 000,00	-
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	132 695,94	132 695,94	-
Rada Dzielnicy Zemborzyce, z tego na zadania zrealizowane przez:	148 042,50	-	148 042,50
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	148 042,50	-	148 042,50
Razem	3 957 177,48	2 789 060,38	1 168 117,10

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

2.6. Majątek trwały Miasta Lublin

Tabela 14. Wartość majątku trwałego Miasta Lublin w latach 2016-2020

Kategoria	Wartość majątku trwałego w zł				
	2016	2017	2018	2019	2020
Majątek trwały ogółem, w tym:	5 696 023 067,30	5 694 750 607,04	5 985 590 808,39	6 096 236 636,31	6 145 076 658,05
I. Wartości niematerialne i prawne	6 815 229,37	1 266 954,94	1 492 205,41	1 603 165,88	1 937 021,71
II. Rzeczowe aktywa trwałe	4 972 932 814,59	4 951 772 277,30	5 207 370 814,59	5 320 798 016,09	5 365 593 707,96
1. Środki trwałe	4 501 108 630,93	4 709 865 192,97	4 970 397 199,23	5 120 866 151,08	5 243 904 023,77
1.1. Grunty	1 280 622 562,04	1 308 929 897,03	1 396 884 304,43	1 419 631 759,83	1 488 394 033,85
1.2. Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	896 150 661,81	919 083 828,55	933 622 355,16	928 728 339,17	984 974 147,40
1.3. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 128 740 600,98	2 303 467 190,17	2 431 888 972,40	2 586 942 853,73	2 581 015 229,77
1.4. Kotły, maszyny, urządzenia i aparaty	39 511 549,40	37 207 695,72	29 514 100,82	27 627 658,80	38 643 789,41
1.5. Środki transportu	133 335 596,24	118 838 789,87	157 983 922,09	137 953 975,43	129 331 298,53
1.6. Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane	22 747 660,46	22 337 791,63	20 503 544,33	19 981 563,72	21 545 524,81
2. Środki trwałe w budowie (inwestycje)	471 824 183,66	229 865 981,98	231 052 912,70	198 744 914,25	121 201 176,91
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	12 041 102,35	5 920 702,66	1 186 950,76	488 507,28
III. Należności długoterminowe i długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 880 001,17	5 016 352,63	4 265 166,22	3 819 162,17	3 083 036,21
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	710 395 022,17	736 695 022,17	772 462 622,17	770 016 292,17	774 462 892,17

Uwagi: stan na 31.12. każdego roku.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

3. Realizacja budżetów partycypacyjnych

Budżet obywatelski, nazywany również partycypacyjnym, jest narzędziem dającym mieszkańcom realną możliwość współdecydowania o części środków, wydatkowanych w ramach lokalnych funduszy. Stanowi demokratyczną procedurę komunikowania się obywateli z władzą i współdecydowania o losie społeczności lokalnej. Pozwala określić priorytety mieszkańców i zaspokoić ich potrzeby. Poszczególne etapy realizacji budżetów obywatelskich są ze sobą bezpośrednio powiązane, a efekt końcowy jest wypracowanym przez obie strony konsensusem. Budżet obywatelski traktowany jest także, jako narzędzie edukacji obywatelskiej i samorządności, tworzy transparentną wspólnotę władzy i mieszkańców danej jednostki terytorialnej, współdziałających na rzecz wspólnego dobra i rozwoju lokalnego⁴.

3.1. Budżet Obywatelski w Lublinie

Budżet Obywatelski w Lublinie rozumiany jest jako demokratyczny proces konsultacji społecznych i podejmowania decyzji przez wszystkie osoby mieszkające w mieście, w zakresie corocznego wydatkowania wyodrębnionej na ten cel części środków z budżetu gminy. W 2014 r. decyzją Prezydenta Krzysztofa Żuka, Lublin, jako jedno z pierwszych miast w Polsce, wprowadził Budżet Obywatelski czyli dedykowany mieszkańcom, fundusz partycypacyjny. W roku sprawozdawczym realizowana była VI edycja budżetu partycypacyjnego. Poprzednie lata dowiodły, że mieszkańcy chętnie włączają się w proces zarządzania miastem i dostrzegają sens współdecydowania o efektywnym wydawaniu środków z budżetu lokalnego.

Ogólny budżet przeznaczony na dany rok w ramach Budżetu Obywatelskiego określa Prezydent w ogłoszeniu. Projekty klasyfikowane są w dwóch kategoriach: dzielnicowe i ogólnomiejskie. Każdy projekt musi być złożony na formularzu, którego wzór określa uchwała. Projekty zgłaszane są za pośrednictwem strony internetowej „Obywatelski Lublin” lub w wersji papierowej. Prezydent przekazuje projekty do Zespołu zadaniowego ds. Budżetu Obywatelskiego, w skład którego wchodzi wskazani przez niego pracownicy właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin i/lub jednostek organizacyjnych Miasta, celem przeprowadzenia oceny projektów. Projekty oceniane są pod względem ich zgodności z prawem, wykonalności technicznej oraz spełniania przez nie wymogów formalnych. Wyniki oceny projektów podawane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej Urzędu Miasta Lublin. W trakcie oceny projektów, Rady Dzielnic Miasta Lublin mogą wyrazić swoją opinię dotyczącą projektów zgłoszonych do realizacji na ich obszarze. Wyboru projektów dokonują w głosowaniu osobiście mieszkańcy miasta, figurujący na liście osób uprawnionych do głosowania w Budżecie Obywatelskim Miasta Lublin (osoby uprawnione do głosowania w roku poprzednim, osoby zameldowane na pobyt stały, lista osób zameldowanych na pobyt stały w mieście). Głosowanie odbywa się w punktach do głosowania lub poprzez stronę internetową. Wyniki głosowania ustala się poprzez zsumowanie głosów oddanych na poszczególne projekty dzielnicowe i ogólnomiejskie.

Tabela 15. Statystyka Budżetu Obywatelskiego Lublina

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Wielkość Budżetu Obywatelskiego (w mln zł)	15,0	15,0	15,0	15,0	12,2
Liczba zgłoszonych projektów	210	171	157	223	156
Liczba projektów zaakceptowanych po ocenie formalnej	155	149	118	165	91
Liczba głosujących	68 026	73 469	38 672	25 318	18 243
Liczba zwyciężskich projektów (projektów do realizacji)	25	23	44	44	40

Uwagi: data oznacza rok realizacji Budżetu Obywatelskiego, głosowanie na projekty odbywa się jesienią roku poprzedzającego. Informacje o wynikach głosowania w 2020 r. znajdują się w rozdziale 4.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Po naborze wniosków i ocenie formalnej, dokonywanej przez Zespół zadaniowy ds. Budżetu Obywatelskiego ogłoszone zostają propozycje projektów zakwalifikowane do dalszego procedowania. Głosowanie

⁴ Por. A. Bluj, E. Stokłuska, *Budżet partycypacyjny (obywatelski) krok po kroku. Poradnik dla praktyków*, Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, Warszawa 2015, s. 7-10.

w Budżecie Obywatelskim Miasta Lublin odbywa się między wrześniem a październikiem i jest poprzedzone kampanią społeczną zachęcającą do udziału w głosowaniu.

3.1.1. Budżet Obywatelski w Lublinie 2020

W VI edycji Budżetu Obywatelskiego w Lublinie z 2020 r. zgłaszane były projekty dzielnicowe (maksymalna wartość projektu wynosiła 300 000 zł) i ogólnomiejskie (maksymalna wartość projektu wynosiła 1 200 000 zł) i musiał on realizować zadania inwestycyjne takie jak: modernizacje, budowa lub przebudowa infrastruktury). Następnie Zespół zadaniowy ds. Budżetu Obywatelskiego, złożony z pracowników merytorycznych z poszczególnych wydziałów i jednostek, przeanalizował każdą ze zgłoszonych propozycji. W trakcie oceny formalnej brano pod uwagę czy pomysły należą do zadań własnych gminy albo powiatu, są możliwe do realizacji w trakcie jednego roku budżetowego, inwestycje są planowane na terenach należących do Gminy Lublin. Ostatecznie Zespół zweryfikował pozytywnie 91 z 156 zgłoszonych projektów.

W związku z wybuchem epidemii COVID-19 przesunięto terminy naboru i głosowania na projekty BO. Oprócz tego kwota została zmniejszona do 12 150 000, a realizacja części projektów zawieszona. Wybór projektów w drodze powszechnego głosowania odbył się między 15 a 28.10.2020 r. Każdy uprawniony mógł wybrać dwa projekty dzielnicowe i dwa ogólnomiejskie. Głosowanie odbywało się w formie papierowej (wymagane było osobiste dostarczenie do punktu głosowania swojego głosu – BOM, filie Miejskiej Biblioteki Publicznej, punkty mobilne) i elektronicznej.

Zgodnie z regulaminem głosować mogą osoby zameldowane w Lublinie, dopisane do spisu wyborców lub dopisane do listy mieszkańców głosujących w Budżecie Obywatelskim. Aby dołączyć do listy, należało wypełnić specjalny formularz on-line na stronie <https://decyduje.lublin.eu/pl/>, wydrukować go, podpisać i dostarczyć do Biura Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin. Regulamin pozwalał dopisać się do listy głosujących w trakcie procedury głosowania poprzez osobiste stawienie się w punkcie do głosowania. Oddać głos mogli wszyscy mieszkańcy i mieszkanki Lublina, niezależnie od wieku (osoby niepełnoletnie głosowały za zgodą rodziców/opiekunów prawnych).

W VI edycji Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020 głosowało w sumie 18 243 osoby, które do realizacji skierowały 40 projektów.

Tabela 16. Projekty dzielnicowe wybrane do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020 r.

Lp.	Symbol projektu	Dzielnica	Tytuł projektu	Koszt (w zł)
1.	D-6	Kośminek	Bezpieczna Ulica – aktywne przejścia dla pieszych w drodze do szkoły i nowe miejsca parkingowe	W trakcie realizacji (135 570,00 zł)
2.	D-7	Węglin Północny	Przyjazny Skwer Na Węglinie Północnym	Wstrzymany (24 980,00 zł)
3.	D-10	Głusk	Remont ulicy Miętowej, Handlowej, Masarskiej	291 600,12 zł
4.	D-15	Ponikwoda	Multimedia dla czwórki – wyposażenie SP4 w Lublinie w pomoce edukacyjne i sprzęt multimedialny do pracowni	295 658,33 zł
5.	D-23	Czuby Południowe	Remont ciągów pieszo-jezdných przy ul. Szmaragdowej	293 633,75 zł
6.	D-24	Czuby Północne	Remont ulicy Dragonów wraz z elementami zagospodarowania	291 406,79 zł
7.	D-26	Konstantynów	Kolorowe marzenie dzieci	W trakcie realizacji (300 000,00 zł)
8.	D-36	Tatary	Nowe parkingi na Tatarach	Wstrzymany (89 544,00 zł)
9.	D-38	Sławin	Zielony skwer, mini-park z ławkami i alejkami umożliwiającymi jazdę na wrotkach/rolkach, pomiędzy pętlą autobusową na ul. Zbożowej a ul. Skowronkową	Wstrzymany
10.	D-39	Szerokie	Ciągi piesze w dzielnicy Szerokie – kontynuacja	299 462,33 zł
11.	D-41	Czechów Północny	Remont obiektów sportowych SP16	252 845,00 zł
12.	D-53	Śródmieście	Modernizacja i przebudowa placu zabaw w Przedszkolu nr 5, Filia przy ul. Spokojnej 13 połączona z realizacją projektu budowy schodów i muru oporowego	W trakcie realizacji (6 765,00 zł)
13.	D-54	Dziesiąta	Sygnal od nowa – sprzęt do pielęgnacji boisk piłkarskich	298 090,50 zł
14.	D-62	Abramowice	Położenie nawierzchni betonowo-asfaltowej na części ulicy Wólczańskiej w Lublinie	298 767,00 zł

Lp.	Symbol projektu	Dzielnica	Tytuł projektu	Koszt (w zł)
15.	D-66	Kalinowszczyzna	Modernizacja i rozbudowa parkingu przy ul. Lwowskiej 10	Wstrzymany (113,80 zł)
16.	D-72	Wieniawa	Wieniawa park rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców – Bike City – miasteczko sportów ekstremalnych – I etap	Wstrzymany (103 500,00 zł)
17.	D-74	Sławinek	Poprawa bezpieczeństwa w dzielnicy Sławinek – montaż monitoringu	162 300,00 zł
18.	D-82	Za Cukrownią	Wymiana ogrodzenia wokół Szkoły Podstawowej nr 20 w Lublinie przy al. J. Piłsudskiego 26	183 270,00 zł
19.	D-92	Hajdów-Zadębie	Nowa nawierzchnia asfaltowa na ul. Dziubińskiej + doświetlenie Osiedla Grygowej	287 536,13 zł
20.	D-97	Węglin Południowy	Profesjonalne boisko do piłki koszykowej na Węglinie Południowym dostępne dla wszystkich	Wstrzymany (8 964,00 zł)
21.	D-99	Stare Miasto	Szpilkostrada na Starym Mieście	Wstrzymany
22.	D-101	Czechów Południowy	Ścieżka rowerowa przy Północnej – bezpieczniej na Czechów/ Botanik/ Skansen/ Szerokie i do Śródmieścia	W trakcie realizacji (9 594,00 zł)
23.	D-102	Felin	Park centralny na Felinie	Wstrzymany
24.	D-103	Wrotków	Rowerem i rolkami wygodnie nad Bystrzycę	Wstrzymany
25.	D-107	Zemborzyce	Zalew Zembrzycki miejscem wypoczynku wszystkich Lublinian	Wstrzymany
26.	D-108	Bronowice	Szkoła Wysokich Lotów – wyposażenie sal lekcyjnych oraz świetlicy, w nowoczesne pomoce dydaktyczne przy SP nr 31 im. Lotników Polskich w Lublinie	300 000,00 zł
27.	D-117	Rury	LSM – szkoły i przedszkola razem dla uczniów czyli remonty, zakupy wyposażenia, doposażenie placu zabaw	297 249,93 zł
Razem				884 362,19 zł

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 17. Projekty ogólnomiejskie w ramach Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020 r. – projekty dzielnicowe

Lp.	Symbol projektu	Dzielnica	Tytuł projektu	Koszt (w zł)
28.	0-1	Czuby Północne, Rury	Czuby, LSM łączy nas wąwóz – miejsce aktywnego wypoczynku i rekreacji – cd.	Niezrealizowany
29.	0-5	Ogólnomiejski	Sterylizacje, kastracje oraz czipowanie psów i kotów	126 220,50 zł
30.	0-8	Ogólnomiejski	Zielony Lublin	290 999,10 zł
31.	0-15	Czuby Południowe, Czuby Północne	Remont nawierzchni drogowych ul. Bocianiej i ul. Szafirowej w Osiedlach Łęgi i Poręba oraz chodników w obrębie ul. Uśmiechu w Osiedlu Skarpa.	1 109 078,76 zł
32.	0-38	Kalinowszczyzna	Inwestycje na Kalinie	Wstrzymany (579 312,85 zł)
33.	0-39	Ogólnomiejski	Zwierzaki i my – edukacja, sterylizacje, czyste miasto, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt	137 202,80 zł
34.	0-42	Ogólnomiejski	Aktywni Młodzi	300 000,00 zł
35.	0-45	Ogólnomiejski	Amatorskie Ligi Lublina	300 000,00 zł
36.	0-60	Ogólnomiejski	„Rezerwat Dzikich Dzieci 2020 – park kreatywności i kontaktu z przyrodą” – dotacja dla Centrum Kultury	200 000,00 zł
37.	0-67	Ogólnomiejski	AP Motor Lublin – Razem Budujemy Przyszłość – budowa budynku klubowego	W trakcie realizacji (60 000,00 zł)
38.	0-76	Czechów Północny	Czechów – aktywnie i zdrowo – piłka nożna dla najmłodszych	265 000,00 zł
39.	0-78	Ogólnomiejski	Aktywne Pokolenie	67 800,00 zł
40.	0-79	Ogólnomiejski	Aktywny Lublin	299 000,00 zł
Razem				2 242 814,01 zł

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

3.1.2. Realizacja Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020

Nazwa projektu: Bezpieczna Ulica – aktywne przejścia dla pieszych w drodze do szkoły i nowe miejsca parkingowe (D-6)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 135 570,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt ma na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych i kierowców na os. Nowy Felin. Składają się na niego dwa kluczowe elementy: a) budowa dwóch bezpiecznych przejść dla pieszych przez ul. Józefa Franczaka „Lalka”, b) budowa zatoki parkowania równoległego na ul. Gen. Witolda Urbanowicza. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zaprojektowano i wybudowano 26 miejsc parkingowych w pasie drogowym ul. Urbanowicza.
Wyjaśnienia dodatkowe: Przejścia dla pieszych zrealizuje deweloper na podstawie umowy z Gminą Lublin.

Nazwa projektu: Przyjazny Skwer Na Węglinie Północnym (D-7)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 299 980,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 24 980,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakłada zagospodarowanie terenu na części działki 113/4. Lokalizacja inwestycji usytuowana jest pomiędzy al. Kraśnicką, ul. Judyma i ul. Zagłoby. W ramach projektu zostanie: a) zbudowany skwer wypoczynkowo-rekreacyjny, na którym zostaną zlokalizowane ławki stojaki rowerowe, tablica informacyjna z planem dzielnicy, tablica ogłoszeniowa oraz kosz na śmieci, b) wybudowana ścieżka rowerowa, c) zbudowane i wyremontowane chodniki, d) wykonane i uporządkowany trawnik, e) wytyczony i przebudowany plac parkingowy wraz ze zjazdem z ul. Zagłoby, f) ustawiana lampa parkowa LED, g) zainstalowany HOT SPOT, h) ustawiona tabliczka „Opiekanie sprzątaj po swoim psie”. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Opracowano dokumentację projektową przebudowy ul. Judyma w rejonie skrzyżowania z al. Kraśnicką. Z uwagi na ubytek dochodów związany z pandemią odstąpiono od wykonania skweru.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Remont ulicy Miętowej, Handlowej, Masarskiej (D-10)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 291 600,12 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wykonanie nawierzchni asfaltowej w miejsce z tzw. trylinki, na części ul. Miętowej i części ul. Handlowej, które łączą się ze sobą (długość ok. 200 m x 6 m szer.). Wymiana starych krawężników na ul. Handlowej, Miętowej i Masarskiej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont ul. Handlowej (na odcinku od ul. Miętowej do posesji nr 8), ul. Miętowej (na odcinku od ul. Handlowej do posesji nr 6) polegający na wymianie nawierzchni, wykonano krawężniki na ul. Masarskiej.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Multimedia dla czwórki – doposażenie SP4 w Lublinie w pomoce edukacyjne i sprzęt multimedialny do pracowni (D-15)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Szkoła Podstawowa nr 4 im. Adama Mickiewicza w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 295 658,33 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt przewiduje doposażenie Szkoły Podstawowej nr 4 im. Adama Mickiewicza w Lublinie poprzez zakup pomocy edukacyjnych do pracowni dydaktycznych i sprzętu multimedialnego, w szczególności serwera i nowych komputerów, zakup tablic interaktywnych, projektorów multimedialnych i ekranów projekcyjnych. W dobie postępującego rozwoju technologicznego poleganie na przestarzałych narzędziach podczas nauki uniemożliwia dzieciom i młodzieży właściwe zrozumienie otaczającej ich rzeczywistości. Projekt ma na celu zapewnienie im powszechnie używanych nowoczesnych narzędzi dydaktycznych w procesie zdobywania wiedzy tak, aby zajęcia szkolne prowadzone były w zgodzie z osiągnięciami nauki i z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Tak wyposażona szkoła z pewnością będzie zachęcała do zdobywania i pogłębiania wiedzy oraz umożliwi skuteczniejszą naukę. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zakupiono pomoce edukacyjne i sprzęt multimedialny, m.in.: serwer, komputery, tablice interaktywne, projektory multimedialne, ekrany projekcyjne.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Remont ciągów pieszo-jezdných przy ul. Szmaragdowej (D-23)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 293 633,75 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Remont powierzchni asfaltowej ciągów pieszo-jezdných przy ul. Szmaragdowej: a) sięgacz między budynkami Szmaragdowa 46 a 36, b) sięgacz między budynkami Szmaragdowa 14 a 4. Projekt jest kolejnym etapem modernizacji wąwozu łączącego Czuby i LSM i ma na celu stworzenia atrakcyjnego miejsca dla mieszkańców obu dzielnic. Stworzenie stref sportu i aktywnej rekreacji dla dorosłych i młodzieży. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont jezdni, dwóch sięgaczy ul. Szmaragdowej pomiędzy posesjami nr 36 a 46 oraz pomiędzy 4 a 14 oraz fragmentu chodnika.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Remont ulicy Dragonów wraz z elementami zagospodarowania (D-24)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 297 505,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 291 406,79 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt dotyczy wykonania remontu ul. Dragonów wraz z elementami jej zagospodarowania. Remont obejmuje powierzchnię asfaltową ulicy i parkingów z wymianą krawężników oraz wymianę chodników z płytek chodnikowych na kostkę brukową. Ulice, parkingi są w bardzo złym stanie technicznym. Liczne nierówności stwarzają duże zagrożenie dla ich użytkowników. Celem realizacji niniejszego projektu jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców zarówno w zakresie poruszania się po ciągach jezdnych i pieszych jak również prawidłowego parkowania pojazdów. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont ul. Dragonów na odcinku od ul. Ułanów do posesji nr 8 wraz z sięgaczem, wykonano też dokumentację projektową.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Kolorowe marzenie dzieci (D-26)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 300 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Od 1 września 2017 r. w budynku Gimnazjum nr 7 im. J. Kochanowskiego, Miasto Lublin utworzyło publiczną Szkołę Podstawową nr 57 im. J. Kochanowskiego z oddziałami dwujęzycznymi. Infrastruktura, jaka sprawdziła się przy gimnazjum, jest niewystarczająca w przypadku szkoły podstawowej, w której większość stanowią uczniowie klas edukacji wczesnoszkolnej. Ograniczenia lokalowe powodują, że sale świetlicowe są wypełnione uczniami. Idealnym rozwiązaniem jest budowa placu zabaw, który zlikwidowałby ten problem. Przebywanie na placu zabaw – tak potrzebne dzieciom, wpływa nie tylko na ich sprawność fizyczną, ale też sprzyja rozwijaniu umiejętności społecznych i dojrzałości emocjonalnej. Dzieci, nawiązując kontakty z rówieśnikami, tworzą wzajemne relacje i uczą się prawidłowych zachowań. Aktualnie dzieci muszą korzystać z oddalonego o ok. 800 m osiedlowego placu zabaw. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Z uwagi na warunki atmosferyczne, niesprzyjające ułożeniu nawierzchni, podpisano aneks do umowy wydłużający termin realizacji.
Wyjaśnienia dodatkowe: Termin planowanego zakończenia projektu – 2021 r.

Nazwa projektu: Nowe parkingi na Tatarach (D-36)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 89 544,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Budowa miejsc parkingowo-postojowych w dzielnicy Tatary. Projekt zakłada wykonanie nowych miejsc postojowych z płyt ażurowych, wkomponowanych w istniejącą zielen (bez konieczności wycinki drzew). Lokalizacja inicjatywy obejmuje obszar starej ulicy Łęczyńskiej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano dokumentację projektową na budowę miejsc parkingowych w pasie drogowym ul. Łęczyńskiej. Opracowano dokumentację projektową na przebudowę ul. Maszynowej.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Zielony skwer, mini-park z ławkami i alejkami umożliwiającymi jazdę na wrotkach/rolkach, pomiędzy pętlą autobusową na ul. Zbożowej a ul. Skowronkową (D-38)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Proponuje się zagospodarowanie nieużytkowanego obecnie terenu miejskiego i dostosowanie go do potrzeb mieszkańców. Mini-park byłby jedynym ogólnodostępnym terenem zielonym w tej części dzielnicy. Planuje się wykonanie utwardzonych alejek o szerokości min. 3 m, pełniących funkcję miejsca do spacerów, komunikacji ul. Skowronkowej z pętlą autobusową przy ul. Zbożowej oraz miejsca do jazdy na wrotkach/rolkach/hulajnogach/dziecięcych rowerkach. Alejki i plac powinny być wykonane z asfaltu lub innego materiału o odpowiedniej gładkości, umożliwiającej wygodną i bezpieczną jazdę na wrotkach/rolkach. Dodatkowo planuje się rozmieszczenie ławek i koszy na śmieci. Niezbędne będzie uporządkowanie terenu i nasadzenie drzew i krzewów. Niewielki, ciekawie wyposażony ogólnodostępny skwer z wrotkowiskiem wspinał się uzupełni przestrzeń publiczną, jako miejsce powszednich spotkań dla małych i dużych, dając szansę na wzmocnienie relacji sąsiedzkich oraz aktywny wypoczynek w otoczeniu przyrody. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana do czasu zakończenia inwestycji przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie.

Nazwa projektu: Ciągi piesze w dzielnicy Szerokie – kontynuacja (D-39)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 299 462,33 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Kontynuacja projektu M-79 z zeszłego roku. W jego ramach udało się stworzyć dokumentację na wszystkie proponowane ciągi komunikacyjne i wykonać chodnik z ul. Siewierzan do ul. Nałęczowskiej. Dlatego celem tego projektu będzie wybudowanie pozostałych ciągów pieszych: a) od ul. Wygon do pętli przy ul. Wojciechowskiej, b) zejście z ul. Światowida (schody) w stronę projektowanego chodnika od ul. Wygon do pętli na ul. Wojciechowskiej, c) dodatkowo w projekcie przewidziano połączenie ulic Słowian oraz Biskupińskiej przez wawóz obok budowanych boisk sportowych. Orz dodatkowo do wysokości środków, chodnik z ul. Strumykowej do ul. Wądołnej (na przedłużeniu ul. Morawian). b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Środki przeznaczono na opłatę z tytułu zmiany sposobu użytkowania gruntu wyłączonego z produkcji rolnej w związku z umieszczeniem odwodnienia w działce poza pasem drogowym. Wybudowano ciąg pieszy łączący istniejące chodniki przy ul. Wygon z chodnikiem przy pętli autobusowej przy ul. Wojciechowskiej wraz ze schodami i pochylnią dla wózków na odcinkach o dużym nachyleniu terenu. Ponadto wykonano ciąg pieszy łączący schody i pochylnię dla wózków przy ul. Słowian z ul. Biskupińską.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Remont obiektów sportowych SP16 (D-41)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 252 845,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt będzie polegał na naprawie oraz pomalowaniu bieżni lekkoatletycznej położonej na terenie Szkoły Podstawowej nr 16 w Lublinie oraz na wymianie oświetlenia przy pełnowymiarowym boisku ze sztuczną trawą. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Opracowano dokumentację projektową i wykonano remont bieżni lekkoatletycznej oraz remont instalacji oświetleniowej boiska.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Modernizacja i przebudowa placu zabaw w Przedszkolu nr 5, Filia przy ul. Spokojnej 13 połączona z realizacją projektu budowy schodów i muru oporowego (D-53)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 6 765,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Istniejący obecnie plac zabaw nie spełnia standardów pod względem jakości, funkcjonalności i atrakcyjności dla dzieci (na tak małej powierzchni ok. 270 m ²). Brak możliwości bezpośredniego przejścia z budynku przedszkola na teren placu zabaw jest dodatkową trudnością dla dzieci pod względem samodzielności, samoobsługi, jak i bezpieczeństwa. Wykonanie tych dwóch zadań równocześnie jest niezbędne dla polepszenia komfortu z użytkowania placu zabaw przez dzieci. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Opracowywano dokumentację projektową na przebudowę placu zabaw przy Przedszkolu nr 5.
Wyjaśnienia dodatkowe: Odstąpiono od realizacji zadania z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19. Zadanie zostało ujęte w budżecie miasta na 2021 r.

Nazwa projektu: Sygnał od nowa – sprzęt do pielęgnacji boisk piłkarskich (D-54)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 298 090,50 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: W ramach akcji „Sygnał od nowa” dzięki głosom mieszkańców udało się wygrać budżety obywatelskie w latach poprzednich. W lipcu zakończy się budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Zemborzyckiej. Rozwój infrastruktury sportowej wiąże się nie tylko z radością korzystania z nowoczesnych obiektów, ale także z trudami utrzymania ich w odpowiedniej kondycji. Zakup niezbędnego sprzętu sprawi, że boiska trawiaste i ze sztuczną nawierzchnią użytkowane przez Sygnał będą zawsze gotowe na przyjęcie szerokich rzesz piłkarzy. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zakupiono sprzęt do utrzymania obiektu, tj. pług lemieszowy do odśnieżania, opryskiwacz polowy, rozrzutnik nawozów, wózek do malowania linii, wózek deszczujący, kosę spalinową, dmuchawę do liści, ciągnik kompaktowy (wydatki bieżące) oraz kosiarkę rotacyjną samojezdną, urządzenie do nacinania darni, szczotki do pielęgnacji boisk, zgrzebło uniwersalne do wertykulacji, oczyszczarkę do sztucznych boisk (inwestycje).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Położenie nawierzchni betonowo – asfaltowej na części ulicy Wólczańskiej w Lublinie (D-62)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 298 767,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Położenie nawierzchni betonowo-asfaltowej na części ul. Wólczańskiej. Projekt wykonania nawierzchni ma istotne znaczenie dla funkcjonowania mieszkańców, gdyż znacząco poprawi komfort poruszania się po ulicy. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont nawierzchni ul. Wólczańskiej na odcinku od posesji nr 88 do ul. Odległej.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Modernizacja i rozbudowa parkingu przy ul. Lwowskiej 10 (D-66)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 113,80 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt przewiduje modernizację i rozbudowę parkingu przed budynkiem mieszkalnym Lwowska 10. Inicjatorem projektu jest Rada Dzielnicy Kalinowszczyzna. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Pozyskano mapy do celów projektowych.
Wyjaśnienia dodatkowe: Odstąpiono od realizacji dalszych działań w związku z brakiem zgody na dysponowanie gruntem (działka nr 14/6).

Nazwa projektu: Wieniawa park rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców – Bike City – miasteczko sportów ekstremalnych – I etap (D-72)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów, Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 103 500,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Na osiedlu Wieniawa między restauracją McDonald a Lidlem przy alei Solidarności w Lublinie pragniemy przywrócić tereny zielone mieszkańcom i stworzyć ośrodek rekreacyjno-sportowy dostępny dla wszystkich – Bike City – miasteczko sportów ekstremalnych. W razie zwycięstwa I etap zakłada oczyszczenie i odwodnienie terenu oraz dokumentacja projektowa w oparciu o gotową już koncepcję. W przyszłości mamy nadzieję, że w ośrodku będą liczne atrakcje dla dzieci, młodzieży i dorosłych – trasy dla biegaczy, tory sprawnościowe, rowerowe trasy przełajowe XC, trasy rowerowe dla dzieci i początkujących, struktury rekreacyjne – stoliki z ławkami, grille i altany, aby rodzinny wypoczynek był jeszcze bardziej atrakcyjny. Nieużytek zamieni się w park rekreacyjno-sportowy, zostaną wykonane nasadzenia drzew i roślinności oraz inne prace, które poprawią walory obiektu. Takiego miejsca brakuje w Lublinie, i aby powstało należy w pierwszy, dlatego zagłosuj na nasz projekt i przyczyn się do jego realizacji. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach zadania wykonano prace porządkowe na terenie działki nr 72/2 położonej przy ul. Puławskiej obejmujące rozbiórkę altan ogródkowych.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Poprawa bezpieczeństwa w dzielnicy Sławinek – montaż monitoringu (D-74)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Informatyki i Telekomunikacji Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 162 300,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców jest istotną cechą podnoszącą jakość życia. Doświadczenie pokazuje, że monitoring przez służby miejskie zapobiega różnego rodzaju wykroczeniom i przestępstwom. Funkcjonowanie kamer ma znaczenie zarówno prewencyjne, jak i uspokajające mieszkańców. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano projekt monitoringu i zainstalowano w 9 lokalizacjach: ul. Żołnierska 7, skrzyżowanie ul. Zajęczka z al. Warszawską, skrzyżowanie ul. Czeremchowa z al. Warszawską, al. Warszawska, przejście dla pieszych przy Kościele, ul. Jaśminowa 14, al. Warszawska 61 A, ul. Czeremchowa 20, ul. Botaniczna 42, al. Warszawska 49.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Wymiana ogrodzenia wokół Szkoły Podstawowej nr 20 w Lublinie przy al. J. Piłsudskiego 26 (D-82)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 183 270,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt ma na celu wymianę zupełnie zniszczonego ogrodzenia wokół Szkoły Podstawowej nr 20 w Lublinie przy al. J. Piłsudskiego 26. Obecny stan ogrodzenia datuje się na początek powstania szkoły tj. lata pięćdziesiąte XX wieku. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano ogrodzenie wokół szkoły.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Nowa nawierzchnia asfaltowa na ul. Dziubińskiej + doświetlenie Osiedla Grygowej (D-92)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 287 536,13 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Budowa nowej nawierzchni asfaltowej na ul. Dziubińskiej od nr 1 do nr 21 oraz od nr 71 do ul. Dojazdowej oraz zakup i montaż 16 szt. lamp z czujnikami ruchu przy klatkach schodowych budynków „Osiedla Grygowa”. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont nawierzchni ul. Dziubińskiej na odcinku od posesji nr 1 do nr 21 oraz od posesji nr 71 do ul. Dojazdowej, a także remont nawierzchni ul. Dojazdowej na odcinku od ul. Dziubińskiej do ul. Mełgiewskiej. Zrealizowano zakup i montaż lamp przyklatkowych z czujnikami ruchu przy budynkach przy ul. Grygowej 4B, 4C, 4D, 4E, 4F, 4G, 4H, 4I.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Profesjonalne boisko do piłki koszykowej na Węglinie Południowym dostępne dla wszystkich (D-97)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 8 964,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakłada utwardzenie poliuretanem terenu o wymiarach 28 m x 15 m tworząc profesjonalne boisko do piłki koszykowej, na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym w dzielnicy Węglin Południowy w rejonie ulic Szczecińskiej i Warmińskiej. Utwardzenie terenu boiska do gry w piłkę koszykową pianką poliuretanową sprawi, że gra będzie wspaniałą zabawą dla wszystkich. Nowoczesna sztuczna nawierzchnia przyciągnie zawodników w każdym wieku, zachęci do oddawania rzutów piłką do kosza w pojedynkę lub rozgrywek zespołowych, propagując wśród dzieci, młodzieży i starszych mieszkańców dzielnicy aktywne spędzanie wolnego czasu. Każdy bez względu na wiek będzie mógł przyjść i indywidualnie lub zespołowo zagrać w kosza. Boisko położone jest na terenie przeznaczonym na cele sportu i rekreacji w sąsiedztwie trawiastego boiska do piłki nożnej, boiska do piłki plażowej oraz budowanego skweru wypoczynkowego z elementami siłowni zewnętrznej w otoczeniu zieleni. Całość stworzy fantastyczne miejsce dla wszystkich. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Opracowano projekt poszerzenia skarpy oraz dokumentację projektową na wykonanie boiska do koszykówki w rejonie ul. Warmińskiej.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Szpilkostrada na Starym Mieście (D-99)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Szpilkostrada, to specjalna powierzchnia przyjazna kobietom na szpilkach i osobom na kółkach, np. w wózkach. Szpilkostrada polega na wyrównaniu lub wymianie wąskiego pasa nawierzchni tak by był gładki i umożliwił wygodne i bezpieczne poruszanie się na szpilkach czy na kółkach (np. poprzez szlifowanie kostki i wypełniania spoin równo z nawierzchnią). Projekt zakłada wykonanie takich szpilkostrad w obrębie Starego Miasta. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19. Trwa ustalanie szczegółów przebiegu trasy.

Nazwa projektu: Ścieżka rowerowa przy Północnej – bezpieczniej na Czechów/Botanik/Skansen/Szerokie i do Śródmieścia (D-101)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 9 594,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Dotyczy budowy krótkiego, ale ważnego odcinka ścieżki rowerowej obok ruchliwego odcinka ul. Północnej – od ul. Kosmowskiej do istniejącej ścieżki przy rondzie Rotmistrza Pileckiego. Ścieżka o szerokości 2,5 m poprowadzona zostanie z dala od jezdni w pasie zieleni pomiędzy ul. Północną a al. Solidarności. Jej realizacja poprawi połączenia międzynosiedlowe Czechowa, Sławina, Sławinka i Szerokiego i umożliwi bezpieczniejszy dojazd: m.in. do McDonalda, na Sławinek, na osiedle Botanik, na Sławin (ulice Poligonowa, Willowa, Zbożowa), do Ogrodu Botanicznego i Skansenu oraz z zachodnich dzielnic w kierunku Śródmieścia. To fragment docelowej ścieżki wzdłuż doliny rzeki Czechówki, która wykorzystując brak wzniesień, ma połączyć 7 dzielnic miasta oraz Stare Miasto z Ogrodem Botanicznym i Skansenem, gdzie zaczyna się szlak rowerowy z Lublina do Kazimierza Dolnego przez Nałęczów i kilku kilometrowa ścieżka wzdłuż al. Solidarności. Trasa jest zgodna ze Strategią realizacji dróg rowerowych w m. Lublin – 2014 r. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano dokumentację projektową na realizację ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Północnej (na odcinku od istniejącej ścieżki przy rondzie Rotmistrza Pileckiego do ul. Kosmowskiej).
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19. Zadanie zaplanowane realizowane w 2021 r.

Nazwa projektu: Park centralny na Felinie (D-102)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Park ma stanowić w przyszłości główne miejsce odpoczynku, rekreacji i życia lokalnego. I etap realizacji projektu parku obejmuje projekt budowlany w oparciu o istniejącą koncepcję zagospodarowania tego miejsca, oraz części przylegające do skweru. Planuje się dalszą budowę parku przy okazji II etapu projektu w roku następnym i w ramach funduszy Rady Dzielnic. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Rowerem i rolkami wygodnie nad Bystrzycę (D-103)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 140 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakłada wykonanie łącznika – drogi rowerowej od ul. Romera do kładek nad Bystrzycą przy ul. Romera 28. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Zalew Zembrzycki miejscem wypoczynku wszystkich Lublinian (D-107)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Akademia Piłkarska Motor Lublin trenuje na co dzień, na boiskach przy ul. Rusałka, które są w bardzo złym stanie i nie spełniają podstawowych warunków użytkowania. Młodzi zawodnicy w obecnej sytuacji nie mają możliwości skorzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Z myślą o poprawieniu standardów bytowych chcemy wybudować nowoczesny budynek klubowy o wymiarach ok. 400 m ² , w którym znajdują się pomieszczenia klubowe, pokój trenerów, sala konferencyjna, szatnie z pełnym zapleczem sanitarnym. Nowy budynek umożliwi młodzieży z całego Lublina trenowanie w bezpiecznych i nowoczesnych warunkach. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt zostanie zrealizowany w 2021 r.

Nazwa projektu: Szkoła Wysokich Lotów – wyposażenie sal lekcyjnych oraz świetlicy, w nowoczesne pomoce dydaktyczne przy SP nr 31 im. Lotników Polskich w Lublinie (D-108)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Szkoła Podstawowa nr 31 im. Lotników Polskich w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 300 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt Szkoła Wysokich Lotów wyposażenie sal lekcyjnych oraz świetlicy, w nowoczesne pomoce dydaktyczne przy SP nr 31 im. Lotników Polskich w Lublinie, ma na celu podniesienie standardów oraz efektywności procesów dydaktycznych. Dostosowanie szkoły do jak najwyższych standardów, na miarę XXI wieku pozwoli wyrównać szanse edukacyjne uczniów SP 31 w Lublinie. Zależy Nam na wzmocnieniu atrakcyjności i podniesieniu jakości oferty edukacyjnej szkoły ukierunkowanej na rozwój kompetencji młodzieży szkolnej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zakupiono wyposażenie sali geograficznej i sali informatycznej (ławki, regały, projektor, tablice multimedialne) oraz sprzęt sportowy. Zakupiono wyposażenie i pomoce dydaktyczne do świetlicy (regały, krzesła, zabawki, gry, ściana interaktywna, dywan interaktywny).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: LSM – szkoły i przedszkola razem dla uczniów czyli remonty, zakupy wyposażenia, doposażenie placu zabaw (D-117)
Rodzaj projektu: Dzielnicowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Szkoła Podstawowa nr 3 im. Juliusza Słowackiego w Lublinie, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Lublinie (na który składają się Szkoła Podstawowa nr 22 im. Bolesława Prusa oraz XIX Liceum Ogólnokształcące im. Marii i Jerzego Kuncewiczów), Szkoła Podstawowa nr 29 im. Adama Mickiewicza w Lublinie, Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 w Lublinie, Przedszkole nr 48 w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 297 249,93 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt jest odpowiedzią na część palących potrzeb remontowych oraz zakupowych szkół i przedszkoli na terenie LSM czy dzielnicy Rury. Projekt dotyczy placówek takich jak: a) Szkoła Podstawowa nr 3 im. Juliusza Słowackiego ul. Balladyny 22 w Lublinie, b) Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 ul. Ignacego Rzeckiego 10 w Lublinie (na który składają się Szkoła Podstawowa nr 22 im. Bolesława Prusa oraz XIX Liceum Ogólnokształcące im. Marii i Jerzego Kuncewiczów), c) Szkoła Podstawowa nr 29 im. Adama Mickiewicza ul. Wajdeloty 1 w Lublinie, d) Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 ul. Konrada Wallenroda 4 w Lublinie, e) Przedszkole nr 48 ul. Leonarda 15 w Lublinie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano remont chodnika i schodów zewnętrznych (Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 w Lublinie). Wykonano remont szatni. Zakupiono metalowe szafki ubraniowe do szatni (Szkoła Podstawowa nr 29 im. Adama Mickiewicza w Lublinie). Wykonano wymianę wykładzin PCV oraz roboty malarskie w szatni (Szkoła Podstawowa nr 3 im. Juliusza Słowackiego w Lublinie). Wykonano remont szatni polegający na wymianie 18 boksów o konstrukcji stalowej na boksy o konstrukcji aluminiowej (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Lublinie). Zakupiono labirynt na plac zabaw przy przedszkolu (Przedszkole nr 48 w Lublinie).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Czuby, LSM łączy nas wawóz – miejsce aktywnego wypoczynku i rekreacji – cd. (O-1)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 1 100 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt jest programem etapowej koncepcji modernizacji wawożu łączącego Czuby i LSM, wraz z dokumentacją celem stworzenia atrakcyjnego miejsca dla mieszkańców obu dzielnic. Koncepcja ta zakłada etapową realizację zadań ujętych we wcześniejszych wersjach projektu „CZUBY, LSM – łączy nas wawóz”. Planowany zakres zadań oraz kolejność ich realizacji ujmuje szczegółowy opis projektu. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Brak.
Wyjaśnienia dodatkowe: Odstąpiono od realizacji zadania z uwagi na brak zgody SOS Wioski Dziecięcej na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane w zakresie budowy chodnika łączącego ul. Filaretów z główną aleją wawożu.

Nazwa projektu: Sterylizacje, kastracje oraz czipowanie psów i kotów (0-5)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 126 220,50 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: W 2020 r. 338 psów otrzymało czip, identyfikujący je w przypadku zagubienia. W ramach ograniczania bezdomności, 1125 kotów i 272 psy zostały wysterylizowane/wykastrowane. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach zadania wysterylizowano 512 kocic wolno żyjących, wykastrowano 183 koty wolno żyjące. Ponadto przeprowadzono akcję informacyjną (plakaty, media społecznościowe).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Zielony Lublin (0-8)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 291 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 290 999,76 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: W ramach projektu trwały prace porządkowe i nowe, tak oczekiwane przez mieszkańki i mieszkańców nasadzenia. Na ulicach Bieszczadzkiej, Armii Krajowej, Wądołnej czy Sławinkowskiej grabiono, pielono, przycinano i pielęgowano korony drzew. Ulice: Braci Wieniawskich, Karłowicza, Nowy Świat, Kalinowszczyzna czy Stadionowa zyskały nowe nasadzenia - przede wszystkim krzewy i drzewa liściaste. Skwery, rabaty uzupełniono korą dla poprawy estetyki. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach zadania wykonano rewitalizację zieleni istniejącej, prace porządkowe oraz nasadzenia na terenie miasta. Dokonano nasadzeń nowych lub uzupełniających, tj. 66 drzew, 1 529 krzewów, ok. 200 m żywopłotów, 1 174 trawy ozdobne, 1 215 róż i 165 bylin m.in. w następujących lokalizacjach: al. Tysiąclecia (okolice dworca PKS), ul. Stadionowa (pas drogowy przy Arenie Lublin), ul. Karłowicza (teren przy Placu Kaczyńskiego), ul. Braci Wieniawskich 5, ul. Nowy Świat, ul. Dolna 3 Maja (skarpa), ul. Kalinowszczyzna, ul. Lwowska (pas drogowy na wysokości stacji paliw), róg al. Solidarności/al. Tysiąclecia/ul. Lubartowska, ul. Niecała (Urząd Pracy), ul. Radziwiłłowska (Uniwersytet Medyczny), al. Piłsudskiego (przy MPWiK), ul. Wodopojna. Ponadto przeprowadzono prace porządkowe przy: ul. Bieszczadzkiej (teren przy pomnikach przyrody), ul. Armii Krajowej (teren przy ogródkach działkowych), ul. Wądołna (ścieżka przy rzece), ul. Dolna Panny Marii/al. Piłsudskiego (teren przy ogrodach działkowych), ul. Ochotnicza, ul. Smoluchowskiego (teren przy jednostce wojskowej oraz teren przy ul. Budowlanej), skwerach: Pana Tadeusza/Głęboka, Balladyny/Głęboka, Filaretów - rzeźby, ul. Grażyny, ul. Wajdeloty, ul. Wallenroda, ul. Zana, ul. Sławinkowska (pas drogowy od ul. Modrzejewskiej do ul. Zbożowej).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Remont nawierzchni drogowych ul. Bocianiej i ul. Szafirowej w Osiedlach Łęgi i Poręba oraz chodników w obrębie ul. Uśmiechu w Osiedlu Skarpa (O-15)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 1 200 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 1109 078,76 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: I. Osiedle „Łęgi” – (działka nr 5/12 obr. 30 ark 11 oraz działka nr 5/14 obr. 30 ark 11). Projekt dotyczy wykonania remontu nawierzchni asfaltowej ul. Bocianiej, parkingu na jej zakończeniu oraz dwóch zatok parkingowych wzdłuż ulicy o łącznej powierzchni ok. 3 656 m ² . II. Osiedle „Skarpa” – (działka nr 49/24 obr. 30 ark. 6). Remont nawierzchni asfaltowej chodników przy ulicy Uśmiechu na powierzchni ok. 470 m ² . Remont będzie polegał na wymianie obrzeży i krawężników oraz wykonaniu podbudowy i ułożeniu nawierzchni z kostki brukowej. III. Osiedle „Poręba” – (działka nr 104/9 ark 9 obr. 27). Projekt dotyczy remontu nawierzchni asfaltowej fragmentu ul. Szafirowej o pow. 800 m ² . W/w ulice, parkingi oraz chodniki są w bardzo złym stanie technicznym. Liczne nierówności stwarzają duże zagrożenie dla ich użytkowników. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zaprojektowano i wykonano przebudowę ul. Szafirowej i ul. Uśmiechu. Na przebudowanym odcinku ul. Szafirowej (od ul. Turkusowej do ul. Bursztynowej) wykonano frezowanie korekcyjne istniejącej nawierzchni, ułożono warstwę ścieralną oraz wykonano oznakowanie poziome. Na przebudowywanym odcinku ul. Uśmiechu (od ul. Romantycznej do przedszkola) wymieniono zniszczone krawężniki oraz chodniki, wykonano warstwy konstrukcyjne jezdni oraz nową nawierzchnię. Zaprojektowano i wykonano przebudowę ul. Bocianiej – wymieniono zniszczone krawężniki, nawierzchnię chodnika i jezdni, wykonano nowe miejsca postojowe do parkowania równoległego oraz odcinek drogi dla rowerów łączącej ul. Bocianią z istniejącą drogą dla rowerów przy ul. Armii Krajowej, wyremontowano sięgacz oraz istniejące miejsca parkingowe przy sięgaczu ul. Bocianiej od strony ul. Tymiankowej. Wykonany został także remont istniejącego parkingu oraz wybudowano nowy od strony ul. Armii Krajowej. Ponadto wybudowano kanalizację deszczową wraz z przebudową istniejących wpustów, wykonano oznakowanie pionowe i poziome. Środki na realizację zadania pochodzą z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Inwestycje na Kalinie (O-38)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Szkoła Podstawowa nr 23 im. Olimpijczyków Polskich, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Orłąt Lwowskich, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 1 200 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 579 312,85 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt przewiduje modernizację i remonty infrastruktury na terenie międzyosiedlowego wąwozu na Kalinie w celu poprawy warunków rekreacyjnych (kolejny etap rewitalizacji) oraz remonty i doposażenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 i Szkoły Podstawowej nr 23 w celu poprawy bazy dydaktycznej i warunków kształcenia dzieci i młodzieży. Inicjatorem projektu jest Rada Dzielnicy Kalinowszczyzna. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano roboty ogólnobudowlane oraz z branży elektrycznej, cyklinowanie i lakierowanie parkietów, wymianę opraw oświetleniowych, montaż paneli, remont gabinetu w Szkole Podstawowej nr 23. Wykonano remont sanitariatów w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4. Zakupiono pomoce edukacyjne i sprzęt multimedialny, m.in.: komputery, monitor na rzecz Szkoły Podstawowej nr 23 im. Olimpijczyków Polskich. Zakupiono pomoce edukacyjne i sprzęt multimedialny, m.in.: komputery, projektory, ekrany projekcyjne, monitory interaktywne, głośniki, myszy, serwer, aparat fotograficzny na rzecz Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Orłąt Lwowskich.
Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania w zakresie przebudowy ciągu pieszo-jezdnego ul. Wołyńskiej na odcinku od muru cmentarnego do połączenia z ul. Krzemieniecką oraz budowy brakujących ciągów pieszych (alejek spacerowych) w pobliżu starego boiska i wybiegu dla zwierząt została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19. Również z tego samego powodu realizacja zadania w zakresie budowy mini-boiska sportowego do siatkówki i koszykówki ze sztuczną nawierzchnią na terenie wąwozu międzyosiedlowego została wstrzymana.

Nazwa projektu: Zwierzaki i my – edukacja, sterylizacje, czyste miasto, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt (0-39)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 137 202,80 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: W 2020 r. 338 psów otrzymało czip, identyfikujący je w przypadku zagubienia. W ramach ograniczania bezdomności 1 125 kotów i 272 psy zostały wysterylizowane/wykastrowane. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach przeprowadzonego otwartego konkursu ofert przyznano Fundacji Na Rzecz Ochrony Praw Zwierząt Ex Lege dotację w wysokości 39 829,00 zł na realizację programów zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców miasta w sprawach dotyczących zapewnienia prawidłowego dobrostanu zwierząt domowych oraz zapobiegania ich bezdomności oraz prawidłowych zasad postępowania z dzikimi zwierzętami. Fundacja realizowała kampanię edukacyjną obejmującą: zdalne zajęcia edukacyjne w przedszkolach i szkołach, szkolenia dla osób dorosłych z zakresu udzielania pierwszej pomocy psom/kotom w razie nagłych zdarzeń oraz szkolenia z posłuszeństwa. Ponadto Fundacja popularyzowała w mediach społecznościowych akcję sterylizacji i kastracji psów i kotów. W ramach pozostałych wydatków poniesionych w wysokości 97 373,80 zł zaszczepiono 338 psów, wysterylizowano/wykastrowano 272 psy i 427 kotów właścicielskich.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Aktywni Młodzi (0-42)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 300 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakłada realizację zajęć sportowo-rekreacyjnych dla młodzieży studenckiej mieszkającej w Lublinie. Zajęcia odbywać się będą w ciągu dwóch semestrów: letnim (15 tygodni) i zimowym (10 tygodni) – łącznie 25 tygodni zajęć. Na projekt złoży się minimum 40 jednostek treningowych w tygodniu (40 x 45 min) w różnych dyscyplinach sportowych. Najistotniejszym elementem projektu jest promocja Miasta Lublin, jako atrakcyjnego dla młodych osób mieszkających w Lublinie. Dzięki projektowi studenci będą mogli podnieść swoje umiejętności sportowe i realizować własne pasje. Jest to także popularyzacja sportu, jako bezpiecznego sposobu spędzania wolnego czasu oraz integracja młodego pokolenia studentów mieszkających w Lublinie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach projektu odbyło się ponad 1100 jednostek zajęć trwających 45 minut każda, w których wzięło udział 1 459 studentów mieszkających i studiujących w Lublinie. Zajęcia zostały zorganizowane w następujących dyscyplinach: badminton, biegi przełajowe, boks, fitness, kajakarstwo, kick-boxing, koszykówka, piłka siatkowa, siatkówka plażowa, squash, strzelectwo sportowe, szermierka, taniec – latino solo, taniec towarzyski, tenis stołowy, tenis ziemny, unihokej oraz wspinaczka sportowa. Ponadto zapewniono start studentów lubelskich uczelni w 14 turniejach w ramach zawodów akademickich na arenie ogólnopolskiej. Projekt realizował Klub Środowiskowy Akademickiego Związku Sportowego Lublin.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Amatorskie Ligi Lublina (0-45)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 300 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt Amatorskie Ligi Lublin będzie rozwinięciem ubiegłorocznego zadania o tej samej nazwie. Jest on skierowany do mieszkańców Miasta Lublin, którzy otrzymają możliwość wystartowania w rozgrywkach piłki siatkowej, piłki nożnej oraz tenisa stołowego. Dodatkowo rozszerzymy swoją ofertę o kolejne atrakcyjne pomysły takie jak e-sport, szachy czy też piłka plażowa. Turnieje w ramach projektu odbywać się będą od lutego do grudnia 2020 r. Zaplanowane jest zorganizowanie minimum trzystu meczy. Przewidziane dyscypliny będą skierowane do osób w różnym wieku, począwszy od rozgrywek realizowanych z myślą o najmłodszych mieszkańcach naszego miasta, przez turnieje dla osób dorosłych. Turnieje sportowe odbywać się będą na obiektach sportowych znajdujących się na terenie miasta Lublin. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach projektu zorganizowane zostały zawody w następujących dyscyplinach: piłka siatkowa, piłka nożna, tenis stołowy, szachy, siatkówka plażowa, rozgrywki e-sportowe i futsal. Przeprowadzono turnieje w dyscyplinach: szachy, tenis stołowy oraz e-sport. Podczas zawieszenia zajęć z powodu epidemii odbyły się turnieje szachowe on-line, amatorski turniej haxball na wirtualnym boisku, a także kontynuowano turnieje FIFA 20 (e-sport). Przeprowadzono także kurs sędziowski w dyscyplinie piłka nożna, który został zakończony egzaminem (udział wzięło 44 słuchaczy). W zajęciach wzięło udział ponad 900 uczestników. Projekt realizowała Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: „Rezerwat Dzikich Dzieci 2020 – park kreatywności i kontaktu z przyrodą” – dotacja dla Centrum Kultury (0-60)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 200 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Rezerwat to chroniona przestrzeń swobodnej i samodzielnej zabawy dziecięcej. W myśl zasady, że prawdziwa zabawa to zabawa swobodnie wybrana, osobiście kierowana i wewnętrznie motywowana. Aby zrozumieć Rezerwat, wystarczy się odwołać do wspomnień dzieciństwa. Tworząc go przez ostatnie 2 lata, korzystaliśmy z doświadczeń Adventure Playgrounds i ich metod. O tym jak wygląda przestrzeń i co się tam robi, decydują same dzieci, które w sposób naturalny i niewymuszony ze sobą współpracują. Mają dostępne narzędzia, materiały budowlane itp. Nad bezpieczeństwem czuwają Strażnicy Zabawy (Playworkers), którzy starają się jak najmniej ingerować w nią samą. Rezerwat Dzikich Dzieci to przestrzeń podzielona na strefę ŚCISŁĄ – dostępną tylko dla dzieci powyżej 7 lat i na OTULINĘ – dostępną dla młodszych dzieci i ich rodziców/opiekunów. W każdą sobotę i niedzielę (dni rodzinne) możesz przyjść na Dolnej Panny Marii 8 i zobaczyć, jak działa Rezerwat (nie zapomnij zabrać ze sobą dziecka). b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Rezerwat Dzikich Dzieci był dostępny dla dzieci od 16.07.2020 r. do 25.10.2020 r. (działał w odpowiednim reżimie sanitarnym). Zorganizowano oddzielne strefy, z których każda miała oddzielne wejście, toalety, wyposażenie. Wykonano szereg prac technicznych: postawienie jurty mongolskiej, strefę małego majsterkowicza, strefę budowniczych, ogród społeczny oraz strefę relaksu. Strefę buforową wyposażono w 4-modułową instalację Kuchni-Błotnej, 3 instalacje muzyczne, 6 małych piaskownic, bookcrossing, leżaki, wielkoformatową tablicę informacyjną, stojak na rowery i hulajnogi, 6-cio stanowiskową umywalkę, toalety. W ramach stałych aktywności zostały zrealizowane permanentne warsztaty konstruktorsko-budowlane, aktywności w ogrodzie społecznym oraz dni rodzinne. W ramach dodatkowej oferty warsztatowej zrealizowano: warsztaty poświęcone środowisku „Wykorzystuję nie wyrzucam – Dobre rady na odpady”, „Rodzinne przygody na pomoc przyrodzie”, „Mamy tylko jedną Ziemię”, niedzielne wycieczki z przewodnikiem oraz warsztaty DIY w wersji online. Odbyły się także spektakle: „Gęsiareczka czyli o trudnej sztuce mówienia NIE”, „Smocza wieża” oraz „Z koparką wśród zwierząt”. W ramach działań promocyjnych powstały nowe materiały poligraficzne (m.in.: naklejki, pocztówki) i reportaż radiowy o życiu rezerwatu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: AP Motor Lublin – Razem Budujemy Przyszłość – budowa budynku klubowego (0-67)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 1 200 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 60 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Akademia Piłkarska Motor Lublin trenuje na co dzień, na boiskach przy ul. Rusałka, które są w bardzo złym stanie i nie spełniają podstawowych warunków użytkowania. Młodzi zawodnicy w obecnej sytuacji nie mają możliwości skorzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Z myślą o poprawieniu standardów bytowych chcemy wybudować nowoczesny budynek klubowy o wymiarach ok. 400 m ² , w którym znajdują się pomieszczenia klubowe, pokój trenerów, sala konferencyjna, szatnie z pełnym zapleczem sanitarnym. Nowy budynek umożliwi młodzieży z całego Lublina trenowanie w bezpiecznych i nowoczesnych warunkach. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano prace związane z uzyskaniem dokumentów niezbędnych do rozpoczęcia prac projektowych, uzgodnienia z autorem projektu i przyszłym użytkownikiem, a także z konserwatorem zabytków. Wystąpiono także o przygotowanie map terenu na potrzeby decyzji lokalizacyjnej, przygotowano kilka wariantów lokalizacji zaplecza, dokonano obliczeń zapotrzebowania dla zasilania w media, uzyskano warunki od gestorów sieci. Ponadto rozrysowano układ pomieszczeń zaplecza i opracowano opis przedmiotu zamówienia na prace projektowe oraz kosztorys prac. Wyjaśnienia dodatkowe: Realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na trwające rozmowy z nowym udziałowcem/inwestorem i deklaracją budowy akademii piłkarskiej.

Nazwa projektu: Czechów – aktywnie i zdrowo – piłka nożna dla najmłodszych (0-76)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 265 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt aktywizacji sportowej dzieci w wieku 3–12 lat mieszkających na terenie dzielnicy Czechów Północny. Projekt zakłada prowadzenie bezpłatnych zajęć sportowo rekreacyjnych skierowanych do uczniów przedszkoli i szkół podstawowych z dzielnicy Czechów Północny. Zajęcia miały być treningami piłki nożnej. Miały zostać także zorganizowane turnieje i bezpłatne półkolonie podczas wakacji. Każde dziecko ma zostać wyposażone w sprzęt sportowy potrzebny do treningów piłki nożnej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach projektu zorganizowano ponad 800 jednostek po 45 minut każda w formie zajęć sportowych z piłki nożnej dla dzieci w wieku 4–12 lat. W 10 ogólnodostępnych turniejach piłki nożnej wzięło udział ok. 300 zawodników. Dodatkowo zostały zorganizowane półkolonie, w których wzięło udział 156 dzieci (5 turnusów po 5 dni). Projekt realizowany był przez Klub Sportowy „Lublinianka Junior”. Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Aktywne Pokolenie (D-78)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 67 800,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 67 800,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wychodząc naprzeciw potrzebom młodych osób, zgłoszony został projekt Aktywne Pokolenie, który zakłada realizację zajęć sportowych w Lublinie. W ramach projektu zostanie zorganizowane przez okres 25 tygodni przynajmniej 10 zajęć sportowych min. cztery razy w tygodniu po 45 minut – z wyłączeniem okresu wakacyjnego oraz wypadających w tym okresie dni świątecznych, na obiektach sportowych w mieście Lublin. Młodzi mieszkańcy Lublina od lat pokazują, że są zainteresowani uczestnictwem w różnych formach aktywności fizycznej i licznie uczestniczą w dodatkowych zajęciach sportowych. Dzięki projektowi Aktywne Pokolenie będą mogli dbać o swoją kondycję fizyczną i psychiczną. Młode osoby otrzymają bezpłatną możliwość korzystania z zajęć sportowych, dzięki czemu Lublin będzie kojarzony z miastem przyjaznym dla nich. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach projektu odbywały się treningi cardio dla uczestników między 15 a 26 r.ż., treningi na ergometrze wioślarskim dla uczniów w wieku 10–19 lat oraz zajęcia na ścianie do wspinaczki sportowej dla dzieci w wieku 10–14 lat. Zorganizowano ponad 310 jednostek zajęć po 45 minut każda, w których wzięło udział 217 uczestników. Zajęcia odbywały się od lutego do czerwca oraz od września do grudnia 2020 r. Projekt realizowała Fundacja „Lubelska Manufaktura Inspiracji”.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Aktywny Lublin (O-79)
Rodzaj projektu: Ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 299 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt, który chcemy kontynuować w 2020 r., funkcjonuje w Lublinie od kilku lat i cieszy się ogromną popularnością. Obecnie z zajęć sportowo-rekreacyjnych Lublinianie korzystają regularnie. Kontynuacja zakłada realizację treningów z instruktorami od lutego 2020 r. do końca listopada 2020 r. Planujemy zrealizować minimum 750 bezpłatnych 45 minutowych jednostek treningowych. Zajęcia sportowe będą skierowane do osób w różnym wieku, począwszy od zajęć realizowanych z myślą o najmłodszych, przez zajęcia fitnessu, treningu funkcjonalnego, aquaerobiku dla osób dorosłych, aż do szachów i gimnastyki dla osób starszych. Zajęcia będą realizowane w obiektach sportowych Gminy Lublin należących do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, lubelskich szkół i uczelni oraz z wykorzystaniem obiektów prywatnych w Lublinie. Za udział w zajęciach nie będzie pobierana opłata. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W ramach projektu od 1 lutego do 30 listopada 2020 r. przeprowadzono 1287 jednostek treningowych po 45 minut każda, w których wzięło udział ponad 16 000 mieszkańców Lublina. Zajęcia odbywały się w następujących dyscyplinach: aqua aerobic, biegi, fitness, gimnastyka dla seniora, FightLady, Fit Joga, gimnastyka i trening ogólnorozwojowy, kick-boxing, latino mama, latino mix, piłka nożna w przedszkolu, samoobrona, stretching i rolowanie, szachy, szermierka, trening funkcjonalny, unihokej, zajęcia interwałowe dla dorosłych, zdrowy kręgosłup, zumba. Ponadto zorganizowano 3 edycje turniejów szachowych. Projekt realizowała Organizacja Środowiskowa Akademickiego Związku Sportowego Województwa Lubelskiego.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

3.1.3. Realizacja Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2019 (projekty kontynuowane w 2020 r.)

Nazwa projektu: Przebudowa nawierzchni płyty boiska, wykonanie przyłącza energetycznego do zasilania imprez okolicznościowych (M-29)
Rodzaj projektu: Mały.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 175 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 106 400,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Przebudowa nawierzchni płyty boiska przy ul. Daszyńskiego, wykonanie przyłącza energetycznego do zasilania imprez okolicznościowych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano przebudowę płyty boiska przy ul. Daszyńskiego oraz odtworzono fragment chodnika.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Rewitalizacja terenu SP16 - W szkole i po lekcjach aktywność sportowa na sztucznej trawie zawsze bezpieczna i zdrowa! Remont mini boiska (M-50)
Rodzaj projektu: Mały.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 279 825,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Remont boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 16 w Lublinie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W okresie sprawozdawczym zrealizowano przebudowę mini boiska przy szkole wraz z oświetleniem i ogrodzeniem.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

Nazwa projektu: Remont boisk sportowych na osiedlu Błonie (M-62)
Rodzaj projektu: Mały.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Wstrzymany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 133 072,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Remont skate parku przy ul. Herbowej, Ogrodzenie i remont boiska przy ul. Husarskiej, budowa siłowni zewnętrznej 10-elementowej wraz z ogrodzeniem i ławkami. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Sfinansowano opracowaną w 2019 r. dokumentację projektową na budowę siłowni zewnętrznej przy ul. Husarskiej oraz wykonane roboty budowlano-montażowe polegające m.in. na montażu nowego sprzętu wolnostojącego (siłownia dla dorosłych i dzieci), wykonaniu nawierzchni z płyt EPDM, wykonaniu ogrodzenia i piłkochwytyw, posadzeniu żywopłotu, montażu kosza na śmieci oraz ławek.
Wyjaśnienia dodatkowe: W zakresie przebudowy boiska przy ul. Husarskiej realizacja zadania została wstrzymana z uwagi na ubytek dochodów własnych budżetu miasta będący konsekwencją epidemii COVID-19.

Nazwa projektu: Łącznik rowerowy (M-96)
Rodzaj projektu: Mały.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 131 000,00 zł. b. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 159 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Sporządzenie dokumentacji, budowa łącznika rowerowego 80 m, nasadzenia roślinności 100 szt. krzewów iglastych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Sporządzono dokumentację, a następnie wykonano łącznik rowerowy – dwukierunkową asfaltową drogę dla rowerów pomiędzy ul. Bernardyńską i ul. Wesołą.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.

3.2. Zielony Budżet

Zieleń miejska to wkomponowane w przestrzeń zurbanizowaną układy zorganizowanej roślinności – najczęściej w postaci parków, zieleńców, skwerów oraz zieleni drogowej (pasy zieleni, ronda). Zieleń pełni funkcje estetyczną, rekreacyjną, zdrowotną lub osłonową. Obszary zielone, a zwłaszcza te które są urządzone w celach rekreacyjnych, stanowią niezbędny dla zapewnienia odpowiedniego komfortu element życia mieszkańców i współtworzą satysfakcjonujące warunki wypoczynku w mieście. Zieleń w miastach kontrolowana jest za pomocą rodzajów przeznaczenia terenu zapisanych w planach zagospodarowania przestrzennego oraz poprzez określenie stref ochronnych w zasadach zagospodarowywania terenów miejskich.

Ideą Zielonego Budżetu w Lublinie jest zwiększenie powierzchni i atrakcyjności terenów zieleni oraz miejsc wypoczynku, a tym samym poprawa jakości życia mieszkańców. Celem szczegółowym jest stworzenie parków, zieleńców oraz skwerów, odpowiadających na potrzeby mieszkańców Lublina wyrażone w formie przedkładanych projektów.

W 2016 r. decyzją Prezydenta Krzysztofa Żuka, Lublin jako pierwsze miasto w Polsce wprowadził Zielony Budżet czyli dedykowany zieleni, fundusz partycypacyjny. Była to odpowiedź na sugestie mieszkańców zgłaszane podczas spotkań oraz rosnącą liczbę związanych z zielenią, wniosków składanych do Budżetu Obywatelskiego. Dzięki temu pomysłowi, każdy mieszkaniec miasta, będzie mógł mieć wpływ na tworzenie nowych terenów zieleni lub rewitalizację już istniejących. Program ma za zadanie wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców oraz funkcjonalności terenów zieleni znajdujących się w granicach miasta. Jest to kolejny projekt, służący upiększaniu miasta.

Opiekę nad realizacją Zielonego Budżetu sprawuje Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, wspierane przez inne wydziały Urzędu Miasta Lublin oraz jednostki budżetowe Miasta Lublin.

Jesienią każdego roku rozpoczyna się nabór wniosków, które po weryfikacji (ocenie formalnej – jednostki Urzędu Miasta Lublin oraz ocenie merytorycznej – Zespół Ekspertów) są realizowane z budżetu miasta w następnym roku kalendarzowym. Mieszkańcy mogą zgłaszać wnioski wypełniane na formularzach dostępnych na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin. Istotnym warunkiem wyłonienia wniosków jest ich ogólnodostępność dla wszystkich grup mieszkańców, udział zieleni w projekcie, kontekst otoczenia, miejsce realizacji, innowacyjność oraz funkcjonalność. Kalendarium każdej kolejnej edycji Zielonego Budżetu przedstawia się następująco:

- październik – składanie wniosków przez mieszkańców;
- listopad/grudzień – ocena formalna wniosków (jednostki Urzędu Miasta Lublin);
- grudzień/styczeń/luty – ocena merytoryczna wniosków (jednostki Urzędu Miasta Lublin, Zespół Ekspertów – powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin);
- luty/grudzień – realizacja wybranych wniosków.

O wyborze zwycięskich projektów decyduje Zespół Ekspertów składający się ze specjalistów z zakresu architektury krajobrazu, architektury, gospodarki przestrzennej i krajobrazu, animatorów kultury oraz społeczników, a także urzędników z Biura Miejskiego Architekta Zieleni i Biura Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 18. Statystyka Zielonego Budżetu

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Wydatki budżetu miasta na zadania wykonane w ramach Zielonego Budżetu (w mln zł)	0,9	1,2	1,2	0,43*
Liczba zgłoszonych projektów	107	74	99	145
Liczba projektów zaakceptowanych po ocenie formalnej	48	57	87	133
Liczba zwycięskich projektów	24	16	26	38

* Uwaga: szczegółowe wyjaśnienie na str. 74.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

3.2.1. Zielony Budżet 2020

W IV edycji Zielonego Budżetu z 2020 r., zgłoszonych zostało 145 wniosków na łączną kwotę ponad 13 mln zł. Wśród wskazanych pomysłów znalazło się wiele inicjatyw dotyczących skwerów, donic kwiatowych, nasadzeń roślin kwitnących, nasadzeń dużych drzew w centrum miasta. Kilka projektów dotyczyło działań edukacyjnych skierowanych do młodzieży i dzieci. Pojawiły się np. pomysły na wydawnictwa czy akcje zwracające uwagę jak ważna jest zieleń i drzewa wokół nas. Mieszkańcy złożyli także wnioski dotyczące utworzenia ogrodów deszczowych, łąk kwietnych, zielonych przystanków i elementów małej architektury czy np. bankomatu nasion miododajnych.

Zgodnie z regulaminem projektu, w dalszej kolejności dokonano oceny formalnej wniosków biorąc pod uwagę wymogi legalności, gospodarności i celowości zgłoszeń. Po tym etapie pozostały 133 zgłoszenia. Ostatecznego wyboru projektów do realizacji dokonał Zespół Ekspertów powołanych przez Prezydenta Miasta Lublin. Podczas posiedzeń, na których szczegółowo omawiano zgłoszone propozycje pod względem udziału zieleni, kontekstu otoczenia, innowacyjności oraz funkcjonalności zaproponowanych koncepcji ostatecznie zdecydowano, że w 2020 r. zrealizowanych zostanie 38 wniosków.

Niestety, pandemia wywołana przez koronawirusa COVID-19 znacząco wpłynęła na realizację IV edycji Zielonego Budżetu. Trudności wynikające ze stanu zagrożenia pandemicznego i jego konsekwencje gospodarcze oraz społeczne, odbiły się negatywnie na dochodach miasta i spowodowały konieczność poniesienia przez Miasto dodatkowych wydatków związanych z sytuacją nadzwyczajną. Z tego powodu środki finansowe zaplanowane na realizację projektów zostały ograniczone. W konsekwencji niektóre zadania zrealizowane zostały częściowo, a realizację innych trzeba było odłożyć w czasie.

Tabela 19. Projekty wybrane do realizacji w ramach Zielonego Budżetu 2020 r.

Lp.	Symbol projektu	Kategoria projektu	Lokalizacja	Tytuł projektu	Koszt (w zł)
1.	20.64	Łąki kwietne	Projekt ogólnomiejski	Murawy ekstensywne alternatywą dla wyschniętych trawników	9 9908,29 zł (ZB)
2.	20.24		Projekt ogólnomiejski	Naturalne bezkosztowe łąki kwietne	5 535,00 zł (ZB)
3.	20.55		Projekt ogólnomiejski	Łąki kwietne	56 094,11 zł (ZB)
4.	20.72		Szerokie	Łąki na Szerokim	1 056,96 zł (ZB)
5.	20.126	Edukacja	Projekt ogólnomiejski	Dziesięć ścieżek dendrologicznych dla dziesięciu miejskich placówek edukacyjnych	Niezrealizowany
6.	20.128	Ogrody deszczowe	Projekt ogólnomiejski	Estetyka dla Lublina	Niezrealizowany
7.	20.105		Projekt ogólnomiejski	Lubelskie Ogrody Deszczowe	Niezrealizowany
8.	20.61		Projekt ogólnomiejski	Dobrze nawodnione miasto – ogrody deszczowe	Niezrealizowany
9.	20.01	Nasadzenia przyuliczne	Felin	Rewitalizacja zdegradowanego krajobrazu SSE	Niezrealizowany
10.	20.135		Czechów	Nasadzenia wzdłuż ul. Zelwerowicza na odcinku od Koncertowej do Poligonowej	Niezrealizowany
11.	20.34		Śródmieście	Duże drzewa na Krakowskim Przedmieściu	111 744,61 zł (ZB – 79 500,00 zł, MAZ – 32 244,61 zł)
12.	20.46		Ponikwoda	Stop betonozie na Ponikwodzie	Niezrealizowany
13.	20.49		Stare Miasto	Akacyjna aleja na Wróblewskiego	2 320,00 zł (WK)
14.	20.74		Śródmieście	Kwitnący pas przyuliczny – ul. Braci Wieniawskich	2 366,28 zł (BO)
15.	20.69		Dziesiąta	Kwitnąca ulica Sierpińskiego	Niezrealizowany
16.	20.26		Sławin	Zielony Botanik – ul. Tarasowa i Relaksowa	1 4530,10 zł (ZDiM)
17.	20.27		Konstantynów	Nasadzenia drzew i krzewów ul. Konstantynów	Niezrealizowany

Lp.	Symbol projektu	Kategoria projektu	Lokalizacja	Tytuł projektu	Koszt (w zł)
18.	20.102		Śródmieście	Nasadzenia ochronne na Placu Kaczyńskiego ⁵	10 158,15 zł (BO - 4 200,77 zł, MAZ - 5957,38 zł)
19.	20.11		Śródmieście	Żywopłoty lubią pieszych ⁶	Jw.
20.	20.144		Dziesiąta	Zielony Nowy Świat - Skwer Borowiczan i stary cmentarz niemiecki	59 477,87 zł (BO)
21.	20.110		Tatary	Łąka kwietna w ciągu ul. Łęczyńskiej	2 849,52 zł (ZB)
22.	20.53		Ponikwoda	Zielona rekompensata	Niezrealizowany
23.	20.82		Węglin Południowy	Zazielenienie Gęsiej	Niezrealizowany
24.	20.05	Skwery	Bronowice	Rewitalizacja skweru przy placu zabaw na ul. Jastrzębiej 3	Niezrealizowany
25.	20.134		Rury	Przywrócenie walorów rekreacyjnych „Alei Rzeźb” w ul. Filaretów	10 445,73 zł (BO - 4 446,33 zł, MAZ - 5 999,40 zł)
26.	20.119		Stare Miasto	Zielony skwerek warsztatowy	Niezrealizowany
27.	20.96		Węglin Południowy	Izolacyjne i ozdobne nasadzenia na skwerze	Niezrealizowany
28.	20.31		Konstantynów	Miejsce zieleni i wypoczynku - ul. Ułanów	Niezrealizowany
29.	20.113		Czuby Północne	Różany zakątek na Tymiankowej	Niezrealizowany
30.	20.25	Ochrona zieleni istniejącej	Rury	Zaprośmy ptaki na LSM	Niezrealizowany
31.	20.28		Sławin	Zadbajmy o aleję lipową	40 000,00 zł (ZB - 21 790,00 zł, WFOŚiGW - 18 210,00 zł)
32.	20.42		Czuby Północne, Czuby Południowe, Węglin Północny, Węglin Południowy	Ocalmy dęby na Świcie	7 900,00 zł (WFOŚiGW)
33.	20.62		Śródmieście	Poprawa życia drzew w Śródmieściu	Niezrealizowany
34.	20.108		Węglin Południowy	Zatroszczmy się o pomniki przyrody	15 591,96 zł (BO)
35.	20.95		Śródmieście	Ochrona drzew na ul. Chopina (realizacja w lokalizacji zastępczej - ul. Lwowska, ul. Wodopojna, ul. Kalinowszczyzna)	25 847,18 zł (BO)
36.	20.131	Dokumentacja projektowa	Czuby Północne, Węglin Południowy	Zielony Wąwóz	Niezrealizowany
37.	20.10	Inne	Projekt ogólnomiejski	Zielone przystanki autobusowe ⁷	Brak danych (ZTM)
38.	20.52		Projekt ogólnomiejski	Zielone dachy na przystankach ⁸	Brak danych (ZTM)

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Skróty: ZB - Zielony Budżet, MAZ - Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin, WK - Warsztaty Kultury w Lublinie, BO - Budżet Obywatelski, ZDiM - Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, ZTM - Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.

Projekty zrealizowane ze środków pochodzących z Zielonego Budżetu to: Z20.64, Z20.24, Z20.55, Z20.72, Z20.34, Z20.110, Z20.28. Projekty zrealizowane ze środków Budżetu Obywatelskiego 2020 (zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr O8 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020) to: Z20.74, Z20.11, Z20.102, Z20.134, Z20.144, Z20.95, Z20.108. Projekt zrealizowany ze środków Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie to: Z20.26. Projekty zrealizowane ze środków Biura Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin, inne niż przeznaczone na Zielony Budżet 2020 to: Z20.34, Z20.134, Z20.102. Projekt zrealizowany ze środków Warsztatów Kultury to: Z20.49. Projekty zrealizowane z e środków Zarządu

⁵ Projekt realizowany łącznie z Z20.11.

⁶ Projekt realizowany łącznie z Z20.102.

⁷ Projekt realizowany łącznie z Z20.52.

⁸ Projekt realizowany łącznie z Z20.10.

Transportu Miejskiego w Lublinie to: Z20.10, Z20.52. Projekty zrealizowane ze środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to: Z20.28, Z20.42.

3.2.2. Realizacja Zielonego Budżetu 2020

Nazwa projektu: Murawy ekstensywne alternatywą dla wyschniętych trawników (Z20.64)
Kategoria projektu: Łąki kwietne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu: <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 300 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 100 000,00 zł. c. faktyczne: 99 908,08 zł.
Efekty realizacji projektu: <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał wykonanie muraw ekstensywnych w oparciu o dostępne mieszanki trawnikowe z wsiewką roślin dwuliściennych (roślin murawowych i łąkowych) w celu zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej, polepszeniu mikroklimatu w mieście oraz zmniejszenia powierzchni wyschniętych trawników tradycyjnych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Realizacja zgodna z założeniami określonymi we wniosku.
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.
Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020.

Nazwa projektu: Naturalne bezkosztowe łąki kwietne (Z20.24)
Kategoria projektu: Łąki kwietne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu: <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 1,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 500,00 zł. c. faktyczne: 5 535,00,00 zł.
Efekty realizacji projektu: <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał pozostawienie w wybranych lokalizacjach obszarów niekoszonych, czyli naturalnych łąk kwietnych. Jest to trend praktykowany już w wielu miastach, przynoszący jednocześnie korzyści ekonomiczne, ale przede wszystkim zwiększający bioróżnorodność i poprawiający mikroklimat. Projekt jest spójny z planami Miasta Lublin dotyczącymi ograniczenia koszenia. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Realizacja zgodna z założeniami określonymi we wniosku.
Wyjaśnienia dodatkowe: Dodatkowo w ramach zadania zostały zakupione tabliczki „Tu kosimy rzadziej”. Zwiększona kwota na realizację zadania pochodziła z oszczędności powstałych w ramach projektu Z20.55 (Łąki kwietne).
Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020.

Nazwa projektu: Łąki kwietne (Z20.55)
Kategoria projektu: Łąki kwietne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu: a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 100 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 119 000,00 zł. c. faktyczne: 56 094,11 zł.
Efekty realizacji projektu: a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt przewidywał założenie łąk kwietnych w różnych lokalizacjach miasta. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zrealizowano łąki kwietne: w pasie dzielącym alei Unii Lubelskiej, o powierzchni 2 093 m ² , w pasie dzielącym ul. Nałęczowskiej, o powierzchni 517 m ² , w pasie dzielącym ul. Głębokiej, o powierzchni 2 520 m ² , przy Zalewie Zemborzyckim, o powierzchni 1 456 m ² , w wąwozie „Rury”, o powierzchni 1 154 m ² , na rondzie im. Mokrskiego, o powierzchni 660 m ² , przy ul. Bernardyńskiej, o powierzchni 300 m ² . Łączna powierzchnia łąk kwietnych 8 700 m ² . Wyjaśnienia dodatkowe: W związku z tym że kwota zaplanowanych wydatków okazała się niższa niż wstępnie zaplanowano, pozostałe środki zostały wykorzystane przy realizacji projektu Z20.24 (Naturalne bezkosztowe łąki kwietne). Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020.

Nazwa projektu: Łąki na Szerokim (Z20.72)
Kategoria projektu: Łąki kwietne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 40 512,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 1 000,00 zł. c. faktyczne: 1 050,96 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt miał na celu uwypuklenie walorów krajobrazowych dzielnicy Szerokie, uporządkowanie terenów zielonych, nadanie im specyficznego charakteru, jak również stworzenie przyjaznego środowiska dzikim zapyłaczom. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ze względu na ograniczenia techniczne i terenowe w zaproponowanych we wniosku lokalizacjach, łąka została założona wyłącznie na ul. Wojciechowskiej przy pętli autobusowej. Zostało to przeanalizowane przez Zespół Ekspertów jeszcze w fazie oceny merytorycznej, dlatego kwota szacunkowa została zmniejszona do rzeczywistych możliwości. Wyjaśnienia dodatkowe: Została zrealizowana tylko jedna z części projektu, ze względu na ograniczenia techniczne i terenowe. Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020.

Nazwa projektu: Duże drzewa na Krakowskim Przedmieściu (Z20.34)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 136 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 200 000,00 zł. c. faktyczne: 111 744,61 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzeń drzew w pasie drogowym wraz z podsadzeniami z bylin oraz zabezpieczeniami przeciw uszkodzeniom powodowanym przez kierowców. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zostały wykonane szerokie rabaty z nasadzeniami drzew jak lipa drobnolistna w pasie drogowym wraz z podsadzeniami krzewów róż „Marathon” i irgi błyszczącej. Drzewa zostały ustabilizowane za pomocą podziemnego systemu mocowania drzew (kotwienia) składającego się z regulowanych pasów poliesterowych oraz metalowej kraty. Wokół każdego drzewa zastosowano system nawadniająco-napowietrzający ze zintegrowanym separatorem oddzielającym i kierującym przepływ wody i powietrza oraz filtrem wychwytyjącym zanieczyszczenia.
Wyjaśnienia dodatkowe: Zespół Ekspertów zaproponował rozważenie posadzenia drzew z zastosowaniem systemów antykompresyjnych. Rozwiązanie to wpłynęło na planowany koszt projektu. Ostatecznie nie było konieczności zastosowania tej technologii, co w efekcie wpłynęło na obniżenie kosztów. Ponadto prace brukarskie, związane z tworzeniem rabat oraz oznakowanie terenu prac, wykonywane zostało przez Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie. Co także wpłynęło na ostateczny koszt projektu. Należy dodać, że 13 szt. dorosłych drzew dostarczonych zostało do posadzenia na ul. Krakowskie Przedmieście przez podmiot trzeci w ramach nasadzeń rekompensacyjnych, wynikających z decyzji.
Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020 (79 500,00 zł) i Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin (32 244,61 zł).

Nazwa projektu: Akacyjna aleja na Wróblewskiego (Z20.49)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Stare Miasto.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Warsztaty Kultury w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 50 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 5 000,00 zł. c. faktyczne: 2 320,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzenia robinii akacyjnej, jako uzupełnienia szpaleru rosnących tam dwóch drzew tego gatunku. Ze względu na obecność infrastruktury podziemnej drzewo zostało posadzone we wnioskowanej lokalizacji, jednak na innej osi niż dwie pozostałe. Po weryfikacji usytuowania infrastruktury technicznej podziemnej wykluczono możliwość większej ilości drzew niż 1 szt. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Realizacja zgodna z założeniami określonymi we wniosku (z wyjątkiem nasadzeń pnączy).
Wyjaśnienia dodatkowe: Ze względu na problemy techniczne i własnościowe, nie wykonano nasadzeń pnączy na budynku przy ul. Wróblewskiego.
Uwagi: Źródło finansowania – Warsztaty Kultury w Lublinie.

Nazwa projektu: Kwitnący pas przyuliczny – ul. Braci Wieniawskich (Z20.74)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 11 600,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 5 000,00 zł. c. faktyczne: 2 366,28 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt obejmował nasadzenie 20 szt. drzew na wysokości centrum handlowego. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ze względu na układ infrastruktury podziemnej, możliwe było nasadzenie jedynie roślin z płytszym systemem korzeniowym, jak np. krzewy. Wpłynęło to na poprawę estetyki i atrakcyjności ulicy. Nasadzenia zostały zaplanowane i wykonane w lokalizacjach i ilościach, które technicznie umożliwiły ich wykonanie.
Wyjaśnienia dodatkowe: Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr O8 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020.
Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020.

Nazwa projektu: Zielony Botanik – Tarasowa i Relaksowa (Z20.26)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Sławin.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 35 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 14 530,10 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzeń drzew i krzewów spójnych kompozycyjnie z zaplanowanymi do realizacji przy budowie przedłużenia ul. Tarasowej, a także wykonania nasadzeń w pasie drogowym ul. Relaksowej, gdzie udział zieleni jest znikomy. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano wyłącznie nasadzenia drzew (zakres zmian został skonsultowany z wnioskodawcą).
Wyjaśnienia dodatkowe: Brak.
Uwagi: Źródło finansowania – Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.

Nazwa projektu: Żywopłoty lubią pieszych (Z20.11)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 10 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł (łącznie kwota wydatkowana na projekty Z20.11 i Z20.102). c. faktyczne: 10 158,15 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzeń krzewów (w formie żywopłotu ciętego lub nieformowanego) w przestrzeni przylegającej do pl. Kaczyńskiego, która zagospodarowana została po ubiegłorocznym remoncie, jako pas wąskiego trawnika. Obsadzenie tego fragmentu krzewami miało na celu nie tylko wzbogacenie przestrzeni, ale również zapobieganie nielegalnemu parkowaniu kierowcom samochodów. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Realizacja zgodna z założeniami określonymi we wniosku (dodatkowo wykonano też zabezpieczenia w postaci drewnianego opalikowania wzdłuż żywopłotu). Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.102 (Nasadzenia ochronne na Placu Kaczyńskiego) w związku z tym projekty Z20.11 i Z20.102 zostały połączone. Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr 08 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020. Niezbędne prace dodatkowe wynikłe w trakcie realizacji zadania (porządkowanie terenu z gruzu i betonu) zostały pokryte ze środków własnych Biura Miejskiego Architekta Zieleni. Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020 (4 200,77 zł) i Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin (5 957,38 zł).

Nazwa projektu: Nasadzenia ochronne na Placu Kaczyńskiego (Z20.102)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 6 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł (łącznie kwota wydatkowana na projekty Z20.11 i Z20.102). c. faktyczne: 10 158,15 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzeń krzewów (w formie żywopłotu ciętego lub nieformowanego) w przestrzeni przylegającej do pl. Kaczyńskiego, która zagospodarowana została po ubiegłorocznym remoncie, jako pas wąskiego trawnika. Obsadzenie tego fragmentu krzewami miało na celu nie tylko wzbogacenie przestrzeni, ale również zapobieganie nielegalnemu parkowaniu kierowcom samochodów. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Realizacja zgodna z założeniami określonymi we wniosku (dodatkowo wykonano też zabezpieczenia w postaci drewnianego opalikowania wzdłuż żywopłotu). Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.11 (Żywopłoty lubią pieszych) w związku z tym projekty Z20.102 i Z20.11 zostały połączone. Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr 08 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020. Niezbędne prace dodatkowe wynikłe w trakcie realizacji zadania (porządkowanie terenu z gruzu i betonu) zostały pokryte ze środków własnych Biura Miejskiego Architekta Zieleni. Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020 (4 200,77 zł) i Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin (5 957,38 zł).

Nazwa projektu: Zielony Nowy Świat (Z20.144)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Dziesiąta.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 50 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 20 000,00 zł. c. faktyczne: 59 477,87 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania trzech zadań w trzech różnych lokalizacjach: Stary cmentarz niemiecki, Skwer Borowiczan oraz ul. Nowy Świat. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ze względu na chęć zrealizowania jak największej ilości wniosków w ramach Zielonego Budżetu Zespół Ekspertów wybrał jedno zadanie, tj. wykonanie nasadzeń drzew w pasie drogowym ul. Nowy Świat (ze względów technicznych była to najlepsza lokalizacja na realizację projektu). Wyjaśnienia dodatkowe: Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr O8 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020. Za zgodą wnioskodawcy nasadzenia na ul. Nowy Świat zostały wykonane w zwiększonym zakresie (co wpłynęło na ostateczny koszt projektu). Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020.

Nazwa projektu: Łąka kwietna w ciągu ul. Łęczyńskiej (Z20.110)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Tatary.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 46 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 5 000,00 zł. c. faktyczne: 2 849,33 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczy utworzenia naturalnej łąki kwietnej poprzez wstrzymanie koszenia, co zwiększyć ma wilgotność gleby. Ze względów estetycznych łąka kwietna byłaby ozdobą tej części osiedla i utworzyłaby siedliska/żerowiska dla owadów. Dodatkowo zaplanowano nasadzenia kilku drzew. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ograniczenie koszenia w pasie drogowym ul. Łęczyńskiej. Założenie łąki kwietnej w pasie drogowym przy skrzyżowaniu ul. Łęczyńskiej i al. Witosa. Wyjaśnienia dodatkowe: Wnioskodawca projektu zgłosił do Biura Miejskiego Architekta Zieleni, iż jego wniosek został nieprawidłowo odczytany. Nie chodziło wyłącznie o ograniczenie koszenia istniejących trawników, lecz również założenie kwitnącej łąki kwietnej, wysiewanej. Łąka została założona na powierzchni 442 m ² przy ul. Łęczyńskiej (obok zjazdu z al. Witosa). Drzewa zostały przesadzone z betonowych donic z ul. Krakowskie Przedmieście i posadzone w obrębie łąki. Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020.

Nazwa projektu: Przywrócenie walorów rekreacyjnych „Alej Rzeźb” (Z20.134)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Rury.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 17 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 50 000,00 zł. c. faktyczne: 10 445,73 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: W początkowym biegu ul. Filaretów, na odcinku pomiędzy ul. Pana Tadeusza a ul. Rymwida jezdni towarzyszy chodnik i ścieżka rowerowa oraz dwie zatoczki, oddzielone od alei żywopłotem. Dla przywrócenia funkcjonalności tych miejsc zamierzano uzupełnić żywopłot, ustawić ławki (po 3 szt. w każdej z zatok) i dokonać miejscowych nasadzeń krzewów. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ze względu na wycofanie środków finansowych w ramach Zielonego Budżetu 2020, zadanie wykonano w ograniczonym, niezbędnym dla zachowania zasad bezpieczeństwa zakresie tj. wykonano prace pielęgnacyjne drzewostanu (usuwanie posuszu, cięcia sanitarne oraz sprzątanie terenu). Pozostały zakres prac planowany jest do wykonania w 2021 r.
Wyjaśnienia dodatkowe: Ze względu na wartości przyrodnicze zgłoszonego terenu Zespół Ekspertów zaproponował rozszerzenie prac do kompleksowego przeglądu i pielęgnacji całej roślinności w tym wiekowych drzew oraz uzupełnienie nasadzeń wysokich, krzewów i runa oraz wyczyszczeniu murków, bez ustawiania ławek. Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr 08 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020.
Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020 (4 446,33 zł) i Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin (5 999,40 zł).

Nazwa projektu: Zadbajmy o aleję lipową – al. Warszawska (Z20.28)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Sławin.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 45 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 45 000,00 zł. c. faktyczne: 40 000,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu była ochrona i pielęgnacja 40 okazów starodrzewu w dzielnicy Sławin. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Ochroną i pielęgnacją zostało wytypowanych i objętych 30 szt. drzew od ul. Sławinkowskiej do ul. Zbożowej (strona prawa 20 szt. drzew i strona lewa 10 szt. drzew od al. Solidarności do ul. Agronomicznej). Efektem jest poprawa estetyki oraz zabezpieczenie drzew przed skutkami wichur i nawałnic, w tym likwidacja zagrożeń, jakie drzewa mogą stanowić dla ruchu samochodowego i pieszego.
Wyjaśnienia dodatkowe: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe na realizację wniosku zostały ograniczone. Częściowo projekt został zasilony środkami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie (18 210,00 zł).
Uwagi: Źródło finansowania – Zielony Budżet 2020 (21 790,00 zł) i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie (18 210,00 zł).

Nazwa projektu: Zatrószczy my się o pomniki przyrody- ul Bieszczadzka (Z20.108)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Węglin Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 30 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 30 000,00 zł. c. faktyczne: 15 591,96 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było uporządkowanie terenu w dzielnicy Węglin Południowy przy ul. Bieszczadzkiej, na której rośnie 27 Pomników Przyrody – dębów szypułkowych. Projekt zakładał zadbanie o estetykę otoczenia w sąsiedztwie tych drzew, zabezpieczenie ich i terenu wokół przed dewastacją oraz wykonanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Wykonano zabiegi pielęgnacyjne w koronach (dwa drzewa wymagały przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjno-zabezpieczających w koronach) oraz uporządkowanie terenu w ich sąsiedztwie (likwidacja dzikiego wysypiska, cięcie samosiewów, odrostów, wygrabianie śmieci i zalegających liści itp.).
Wyjaśnienia dodatkowe: Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr O8 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020.
Uwagi: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020.

Nazwa projektu: Zielone przystanki autobusowe (Z20.10)
Kategoria projektu: Inne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 100 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 200 000,00 zł. c. faktyczne: Brak informacji.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było wprowadzenie w przestrzeń miejską tzw. „zielonych przystanków autobusowych”, które mają pomóc w zwiększeniu ilości zieleni w mieście, w miejscach, w których brak jest możliwości nowych nasadzeń (ze względu na rozbudowaną sieć podziemną i inne przeszkody architektoniczne uniemożliwiają nasadzenia). Pozwoli to wprowadzić zieleń do miejsc, gdzie jest ona najbardziej potrzebna czyli przy ruchliwych ulicach. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Montaż zielonej wiaty przy al. Kraśnickiej, obok siedziby Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.
Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.52 (Zielone przystanki autobusowe), w związku z tym projekty Z20.10 i Z20.52 zostały połączone. Projekt zakładał instalację 3 zielonych przystanków. Ze względu na chęć wykonania jak największej ilości projektów w ramach Zielonego Budżetu, Zespół Ekspertów zdecydował o wykonaniu 1–2 pilotażowych przystanków.
Uwagi: Źródło finansowania – Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.

Nazwa projektu: Zielone przystanki autobusowe (Z20.52)
Kategoria projektu: Inne.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.
Stan formalny projektu: Zakończony.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 100 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 200 000,00 zł. c. faktyczne: Brak informacji.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było wprowadzenie w przestrzeń miejską tzw. „zielonych przystanków autobusowych”, które mają pomóc w zwiększeniu ilości zieleni w mieście, w miejscach, w których brak jest możliwości nowych nasadzeń (ze względu na rozbudowaną sieć podziemną i inne przeszkody architektoniczne uniemożliwiają nasadzenia). Pozwoli to wprowadzić zieleni do miejsc, gdzie jest ona najbardziej potrzebna czyli przy ruchliwych ulicach. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Montaż zielonej wiaty przy al. Kraśnickiej, obok siedziby Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.
Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.10 (Zielone przystanki autobusowe), w związku z tym projekty Z20.52 i Z20.10 zostały połączone. Projekt zakładał instalację 3 zielonych przystanków. Ze względu na chęć wykonania jak największej ilości projektów w ramach Zielonego Budżetu, Zespół Ekspertów zdecydował o wykonaniu 1-2 pilotażowych przystanków.
Uwagi: Źródło finansowania – Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.

Nazwa projektu: Ocalmy dęby na Świcie (Z20.42)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Czuby Północne, Czuby Południowe, Węglin Północny, Węglin Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 62 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 20 000,00 zł. c. faktyczne: 7 900,00 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył kompleksowej pielęgnacji okazałych dębów, które w większości zlokalizowane są w pasach drogowych ulic Gdańskiej i Bocznej. Część drzew ma zredukowany system korzeniowy lub zdeformowaną koronę. Defekty te powstały m.in. podczas budowy wjazdów na posesję oraz nieostrożnego podłączania infrastruktury podziemnej. Aby uchronić resztki drzewostanu, poprawić kondycję drzew konieczne są kompleksowe działania chirurgów drzew na 35 dębach o obwodzie 190–300 cm. Według specjalistów, którzy dokonali wstępnego przeglądu drzewostanu, niezbędne jest m.in. dokonanie pełnej inwentaryzacji drzew, zbadanie systemu korzeniowego, oraz zasobności gleby i w miarę potrzeby zasilenie odpowiednimi składnikami pokarmowymi, a przede wszystkim prace w koronach mające na celu usunięcie posuszu, uformowanie koron, zabezpieczenie ubytków i założenie elastycznych wiązań typu cobra. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Zespół Ekspertów zdecydował o realizacji zadania w części dotyczącej drzew. Prace pielęgnacyjne w koronach drzew zostały wykonane w jednej lokalizacji, tj. 6 szt. drzew przy ul. Białostockiej.
Wyjaśnienia dodatkowe: Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Źródło finansowania – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Nazwa projektu: Dziesięć ścieżek dendrologicznych dla dziesięciu miejskich placówek (Z20.126)
Kategoria projektu: Edukacja.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 63 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 50 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał stworzenie dziesięciu modelowych ścieżek dydaktycznych – dendrologicznych w oparciu o pracę profesjonalnych dendrologów. W wybranych w ramach konkursu zgłoszeniach, dziesięć placówek edukacyjnych otrzymałoby oznaczenie dendrologiczne drzew i krzewów znajdujących się na ich terenie wraz z ich opisem oraz tablice informacyjne i program edukacyjny. Projekt przewidywał również wykonanie dodatkowych nasadzeń drzew i krzewów w ramach rozbudowy programu edukacyjnego w poszczególnych placówkach w zależności od potrzeb. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: Zespół Ekspertów ograniczył ilość ścieżek dydaktycznych do pięciu. Ze względu na pandemię COVID-19 i brak możliwości bezpośrednich spotkań (warsztatów), które są istotą tego typu projektów, zadanie zostało wstrzymane do czasu zakończenia pandemii.</p> <p>Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.</p>

Nazwa projektu: Rewitalizacja zdegradowanego krajobrazu SSE (Z20.01)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Felin.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 119 140,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 25 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek dotyczył wykonania nasadzeń drzew i krzewów ozdobnych w pasach drogowych ulic znajdujących się na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej, zarówno w obszarze hal magazynowych, jak i zabudowań mieszkaniowych. Nasadzenia mogą zostać wykonane w miejscach, w których pozwoli na ich realizację infrastruktura techniczna i brak planowanych lub zaawansowanych inwestycji na działkach sąsiadujących (wymagana szczegółowa analiza). b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.</p> <p>Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.</p>

Nazwa projektu: Estetyka dla Lublina (Z20.128)
Kategoria projektu: Edukacja.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin, Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 48 300,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 25 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było uwrażliwienie mieszkańców na otaczającą ich przestrzeń, jej estetykę i funkcję. Projekt jest zmodyfikowaną kontynuacją działań z ubiegłych edycji Zielonego Budżetu. Będzie polegał na podziale Lublina na 4 strefy, gdzie w wyznaczonych miejscach odbędą się 4 spotkania i warsztaty dla poszczególnych dzielnic. Na spotkaniach poruszona ma być tematyka związana z tworzeniem i pielęgnacją terenów zieleni na osiedlach. Planowane są prelekcje, warsztaty oraz spacerunki ukierunkowane na zmianę świadomości społecznej, edukację i podnoszenie kompetencji mieszkańców Lublina w zakresie wiedzy związanej z terenami zieleni. Efektem końcowych tych działań jest wskazanie po jednym obszarze z każdego obrębu i realizacja projektu zagospodarowania tego miejsca. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.</p> <p>Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.</p>

Nazwa projektu: Rewitalizacja skweru przy placu zabaw na ul. Jastrzębiej (Z20.05)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Bronowice.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 12 060,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 6 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Planowano usunięcie niektórych nasadzeń, przystosowanie i urozmaicenie terenów na potrzeby mieszkańców, wprowadzenie nowych roślin (krzewów i bylin) oraz zamontowanie nowych ławek i koszy na śmieci. Projekt został zaakceptowany w części dotyczącej rewitalizacji szaty roślinnej, bez montowania małej architektury. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.</p> <p>Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.</p>

Nazwa projektu: Zaprosmy ptaki na LSM (Z20.25)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Rury.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 40 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 25 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu była poprawa kondycji zieleni przyulicznej w pasie izolacyjnym między obiektem edukacyjnym a ul. Wileńską, poprzez dokonanie prac chirurgicznych na starodrzewie (17 szt. drzew) oraz wykonanie prac pielęgnacyjnych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Zgodnie z postanowieniem Zespołu Ekspertów, wniosek został skierowany do realizacji w części dotyczącej prac pielęgnacyjnych, bez części dotyczącej druku ulotek. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Nasadzenia drzew i krzewów Konstanyńów (Z20.27)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Konstanyńów.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 24 400,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 50 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał zaplanowanie i nasadzenie roślin ozdobnych (drzewa, krzewy, byliny, trawy itd.), w pasach drogowych lub działkach przylegających. Dotyczy to m. in.: ul. Wojciechowskiej (przy skrzyżowaniu z al. Kraśnicką), al. Kraśnickiej, ul. Romanowskiego czy ul. Boh. Monte Cassino. Nasadzenia zostały zaplanowane fragmentarycznie, w lokalizacjach, które technicznie umożliwiają ich wykonanie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Miejsce zieleni i wypoczynku ul. Ułanów (Z20.31)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Konstanyńów.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 100 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 40 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt przewiduje utworzenie skwery, jako miejsca spotkań mieszkańców z nasadzeniami drzew, krzewów, bylin i traw. Forma ogródka rekreacyjnego z ławeczkami przy ul. Ułanów. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Stop betonozie na Ponikwodzie (Z20.46)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Ponikwoda.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 30 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakłada usunięcie uschniętych, połamanych drzew i nasadzeniu nowych wzdłuż ulicy, po obu stronach skarpy, od ul. Strzeszewskiego w kierunku ul. Węglarza. Ze względu na infrastrukturę podziemną kwota została ograniczona przez Zespół Ekspertów, a nasadzenia zostaną wykonane w lokalizacjach, które technicznie umożliwiają ich realizację. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Zielona rekompensata (Z20.53)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Ponikwoda.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 20 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wniosek przewidywał nasadzenia drzew przy al. Spółdzielczości Pracy. Projekt zakładał nasadzenie 10 szt. klonów wzdłuż ogrodzenia parkingu przy biurowcu. W związku z tym Zespół Ekspertów zweryfikował (obniżył) kwotę realizacji zadania. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Poprawa życia drzew w Śródmieściu (Z20.62)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 50 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 50 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było zadbanie o poprawę warunków drzew w Śródmieściu przez wykonanie mikoryzy i w miarę możliwości powiększenia mis w których rosną. Lokalizacje będą wybrane po dokonaniu szczegółowej wizji lokalnej. Projekt zakładał powiększenie przestrzeni, w których rosną drzewa – wyjęcie (w zależności od warunków) kilku płytek chodnikowych, bez straty dla przestrzeni dla pieszych, uzupełnienie nasadzeń w pustych miejscach po wyciętych chorych drzewach, obsadzenie stref korzeniowych niskimi roślinami zadarniającymi (np. barwinek). b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Kwitnąca ul. Sierpińskiego (Z20.69)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Dziesiąta.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 8 500,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał zaplanowanie i nasadzenie roślin ozdobnych (krzewy, trawy itd.), po obydwu stronach ul. Sierpińskiego na odcinku od ul. Zamenhofska do ul. Świętochowskiego. Nasadzenia zostaną zaplanowane w lokalizacjach, które technicznie umożliwiają ich wykonanie. Wykonanie nasadzeń korzystnie wpłynie na poprawę estetyki zmodernizowanej kilka lat temu ulicy. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Zazielenienie Gęsiej (Z20.82)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Węglin Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 48 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt dotyczy dokonania nasadzeń drzew i krzewów wzdłuż ul. Gęsiej, do skrzyżowania z ul. Korolową, tak aby utworzyć zieloną aleję na osiedlu. Nasadzenia przeprowadzone zostaną w miejscach gdzie pozwala na to infrastruktura podziemna i warunki techniczne. Ze względu na bardzo gęstą sieć infrastruktury podziemnej Zespół Ekspertów dokonał korekty kwoty na realizację zadania do realnych możliwości. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Izolacyjne i ozdobne nasadzenia na skwerze (Z20.96)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Węglin Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 100 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 100 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał wykonanie nasadzeń zgodnie z opracowanym projektem na skwerze rekreacyjno-wypoczynkowym w dzielnicy Węglin Południowy w rejonie ulic Szczecińskiej i Warmińskiej, w sąsiedztwie boisk (zadanie z 2017 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego budowy skweru rekreacyjno-wypoczynkowego). Zakończenie zadania poprzez nasadzenia roślinne zgodnie z istniejącym projektem – aktualizacją projektu. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Różany zakątek na Tymiankowej (Z20.113)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Czuby Północne.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 12 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 8 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt planowany był na części działki miejskiej obok przychodni przy ul. Tymiankowej 7. Powierzchnia działki przeznaczonej wynosi ok. 50 m ² . Planowane jest posadzenie w tym miejscu jednego drzewa i obsadzenie działki różami miniaturowymi np. Bienenweide Rosa. Różany zakątek jest kolejnym etapem zagospodarowania tej działki. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Zielony skwerek warsztatowy (Z20.119)
Kategoria projektu: Skwery.
Lokalizacja: Stare Miasto.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 25 550,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 3 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt dotyczy działki mieszczącej się przy ul. Lubartowskiej i Wodopojnej – podwórko za kamienicą przy ul. Lubartowskiej 6-8. Wniosek dotyczy powstania drewnianej pergoli porośniętej pnączami, posiania trawy oraz stworzenia miejsca warsztatowego – w tym celu utwardzenie kawałka terenu, na którym stanęłyby stoły, ławeczki oraz oświetlenie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Wniosek zaakceptowany przez Zespół Ekspertów tylko w zakresie realizacji nasadzeń roślinnych i wykonania trawnika (pod warunkiem wykonania wcześniejszych prac przygotowawczych, nie wpisujących w ideę Zielonego Budżetu), przez co kwota realizacji została zmniejszona. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Nasadzenia wzdłuż Zelwerowicza na odcinku od Koncertowej do Poligonowej (Z20.135)
Kategoria projektu: Nasadzenia przyuliczne.
Lokalizacja: Czechów.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 65 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 10 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt miał na celu wykonanie nasadzeń drzew, krzewów i traw ozdobnych jako kontynuacji nasadzeń wykonanych na wcześniejszym fragmencie ulicy. Chodzi zarówno o pas dzielący jezdnie, jak i pasy boczne. Nasadzenia mają wpłynąć na poprawę estetyki ulicy, zmniejszając przy tym efekt wzajemnego oślepiania się kierowców pojazdów. Ze względu na wcześniej zdiagnozowane utrudnienia techniczne, nasadzenia zostały zaplanowane w lokalizacjach, które technicznie umożliwiają ich wykonanie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i uwzględnia możliwości techniczne oraz zmodyfikowany zakres zaplanowanych prac. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Dobrze Nawodnione Miasto – ogrody deszczowe (Z20.61)
Kategoria projektu: Ogrody deszczowe.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 135 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 70 000,00 zł (łącznie kwota wydatkowana na projekty Z20.61 i Z20.105). c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu jest stworzenie obiektów małej retencji i wykorzystywania wody opadowej, bezpowrotnie odprowadzanej do kanalizacji burzowej. Projekt zakładał budowę ogrodów deszczowych w różnych formach np.: pojemników ustawianych pod rynnami obsadzonych roślinami, w gruncie, niecek filtracyjnych, retencyjnych. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.105 (Lubelskie Ogrody deszczowe) w związku z tym projekty Z20.61 i Z20.105 zostały połączone. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Lubelskie Ogrody Deszczowe (Z20.105)
Kategoria projektu: Ogrody deszczowe.
Lokalizacja: Projekt ogólnomiejski.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 58 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 70 000,00 zł (łącznie kwota wydatkowana na projekty Z20.105 i Z20.61). c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt zakładał utworzenie w przestrzeni miejskiej kilku ogrodów deszczowych wraz z tablicami informacyjnymi i opisem problematyki retencji wody, roli terenów zieleni w procesie jej odbioru oraz utrzymania w obszarze miasta, a także podniesienie świadomości dotyczącej tworzenia różnego rodzaju form retencji wody w mieście. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Projekt tożsamy z Z20.61 (Dobrze nawodnione miasto – ogrody deszczowe) w związku z tym projekty Z20.105 i Z20.61 zostały połączone.. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Zielony Wąwóz (Z20.131)
Kategoria projektu: Dokumentacja projektowa.
Lokalizacja: Czuby Północne, Węglin Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Niezrealizowany.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 280 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 30 000,00 zł. c. faktyczne: 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Celem projektu było przeprowadzenie inwentaryzacji szaty roślinnej i drzewostanu oraz na tej podstawie opracowanie projektu zagospodarowania zieleni części wąwozu usytuowanego od wiaduktu ul. Jana Pawła II do ul. Poznańskiej. Wniosek wpisuje się w kolejny etap prac wykonanych w ramach Budżetu Obywatelskiego – wykonanie alejek spacerowych. Ta niezagospodarowana część wąwozu stanowi naturalne połączenie Parku Jana Pawła II z ul. Orkana. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu.
Wyjaśnienia dodatkowe: Na etapie oceny przez Zespół Ekspertów, kwota projektu została uaktualniona i dostosowana do rzeczywistych kosztów wykonania dokumentacji projektowej. Planowany termin zakończenia projektu – listopad 2021 r.
Uwaga: Ze względu na zmniejszone dochody Gminy Lublin oraz ograniczenia wywołane pandemią COVID-19, środki finansowe przeznaczone w ramach Zielonego Budżetu na zadanie zostały wstrzymane.

Nazwa projektu: Ochrona drzew na ul. Chopina (Z20.95)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: Nasadzenia zrealizowane w lokalizacji zastępczej.
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 48 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 50 000,00 zł. c. faktyczne: 25 847,18 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wykonanie elementów ochronnych dla drzew rosnących przy ul. Chopina, na odcinku od ul. Krakowskie Przedmieście do ul. Okopowej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: Nasadzenia krzewów ozdobnych w lokalizacjach zastępczych, tj. przy ul. Lwowskiej, ul. Wodopojnej, ul. Kalinowszczyzna.
Wyjaśnienia dodatkowe: Ze względu na trwającą przebudowę ul. Lipowej, Al. Racławickich, ul. Poniatowskiego, remont i nasadzenia na ul. Krakowskie Przedmieście oraz związane z nimi zmiany organizacji ruchu, objazdy (ul. Chopina, ul. Kołtąta, ul. Okopowa) i utrudnienia, a także ze względu na wycofanie z realizacji prac związanych ze zmianą stałej organizacji ruchu (zniesienie parkowania z chodnika na jezdnię) oraz prac drogowo-brukarskich, planowanych przez Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie – zadanie nie mogło zostać wykonane w pasie drogowym ul. Chopina. Krzewy ozdobne, które miały zostać nasadzone – zostały wykorzystane (przeniesione) do nasadzeń przy ul. Wodopojnej oraz ul. Lwowskiej i ul. Kalinowszczyzna. Zakres zadania pokrywał się z wnioskiem nr O8 „Zielony Lublin” wyłonionym w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego 2020. Realizacja wniosku w pasie drogowym ul. Chopina będzie możliwa po wykonaniu prac remontowych (brukarskie, drogowe).
Uwaga: Źródło finansowania – Budżet Obywatelski 2020.

3.2.3. Realizacja Zielonego Budżetu 2019 (projekty kontynuowane w 2020 r.)

Nazwa projektu: Skłodowska – krok w stronę natury (Z19.28)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji (termin planowanego zakończenia projektu listopad 2021 r.).
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 166 500,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 85 000,00 zł. c. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Zabezpieczenie pobocza ulic przez rozjeżdżanie przez samochody w tym ul. Skłodowskiej poprzez nasadzenia żywopłoty wzdłuż ul. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2019 r. Zespół Ekspertów zdecydował o konieczności etapowania realizacji zadania, w związku z powyższym ograniczono środki wydatkowania z myślą o przeprowadzeniu w 2019 r. konkursu, którego celem będzie wyłonienie najbardziej skutecznej formy ochrony roślinności przed degradacją oraz wdrożenie prototypu. Do konkursu wpłynęło 41 prac, które były eksponowane w Oratorium Centrum Kultury w Lublinie. Jury zdecydowało nagrodzić czterech projektantów. Wyniki zostały ogłoszone 18.10.2019 r. a nagrody wypłacone. Wykonawca prototypów został wyłoniony w grudniu. Przystąpił do realizacji, natomiast z powodów złych warunków pogodowych mogących spowodować ich uszkodzenie (ujemne temperatury w nocy) realizacja została rozciągnięta w czasie a szacowany termin realizacji planowany był na 2020 r. Wydatki poniesione na zorganizowanie konkursu, nagrody dla zwycięzców i wykonanie prototypów to 30 000 zł. Wyjaśnienia dodatkowe: W 2019 r. realizacja punktowa. Dzięki temu zostały opracowane rozwiązania, które po sprawdzeniu ich skuteczności, mogą służyć jako wzory do stosowania na terenie miasta, następnie po montażu prototypów planowane było wykonanie nasadzeń roślinnych. Uwagi: W związku z ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 nie było możliwe zrealizowanie wszystkich wniosków, które wybrane zostały do realizacji w 2020 r., w związku z czym nie było możliwości zrealizowania także wniosków zaległych z poprzednich lat. W miarę możliwości finansowych zaległe wnioski będą realizowane w 2021 r.

Nazwa projektu: Przywracamy normalność na znanej ulicy czyli Radziszewskiego bez błota (Z19.38)
Kategoria projektu: Ochrona zieleni istniejącej.
Lokalizacja: Śródmieście.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji (termin planowanego zakończenia projektu listopad 2021 r.).
Koszty realizacji projektu a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 67 330,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 90 000,00 zł. c. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0 zł.
Efekty realizacji projektu a. planowane wg wniosku mieszkańców: Renowacja zdegradowanych miejsc na ul. Radziszewskiego poprzez wykonanie nasadzeń oraz postawienia ogrodzenia wokół nich. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. Wyjaśnienia dodatkowe: W związku ze znacznymi ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 oraz częściowym wycofaniem funduszy przeznaczonych na ten cel, zrealizowanie wszystkich zwycięskich wniosków w 2020 r. nie było możliwe, w związku z czym także wnioski zaległe, z poprzednich lat nie mogły zostać zrealizowane. W miarę dostępnych środków finansowych, niezrealizowane dotychczas projekty, planowane są do wykonania w 2021 r. Uwagi: W związku z ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 nie było możliwe zrealizowanie wszystkich wniosków, które wybrane zostały do realizacji w 2020 r., w związku z czym nie było możliwości zrealizowania także wniosków zaległych z poprzednich lat. W miarę możliwości finansowych zaległe wnioski będą realizowane w 2021 r.

Nazwa projektu: Zielony skwer przy ul. Radzyńskiej (Z19.57)
Kategoria projektu: Dokumentacja projektowa.
Lokalizacja: Czechów Południowy.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji (termin planowanego zakończenia projektu listopad 2021 r.).
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 360 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 30 000,00 zł. c. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wykonanie koncepcji oraz realizacja skweru przy ul. Radzyńskiej w Lublinie. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: W 2019 r. Zespół Ekspertów zdecydował o konieczności etapowania zadania. W związku z powyższym ograniczono środki szacowane wg. wnioskodawców do 30 000 zł z przeznaczeniem na wykonanie projektu wykonawczego. W 2019 r. odbyły się spotkania konsultacyjne z mieszkańcami i Radą Dzielnicy, w wyniku których powstał projekt koncepcyjny. W 2019 r. przekazano projekt koncepcyjny do Wydziału Inwestycji i Remontów UM Lublin, jako podstawę do stworzenia dalszej dokumentacji projektowej i realizacji inwestycji. W I kwartale 2021 r. Biuro Miejskiego Architekta Zieleni przekaże Wydziałowi Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin środki finansowe na wykonanie zadania tj. zlecenie sporządzenia dokumentacji projektowej/wykonawczej, na podstawie przekazanej wcześniej koncepcji.</p> <p>Uwagi: W związku z ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 nie było możliwe zrealizowanie wszystkich wniosków, które wybrane zostały do realizacji w 2020 r., w związku z czym nie było możliwości zrealizowania także wniosków zaległych z poprzednich lat. W miarę możliwości zaległe wnioski będą realizowane w 2021 r.</p>

Nazwa projektu: Wiszące ogrody – Pod Akacją (Z19.66)
Kategoria projektu: Dokumentacja projektowa.
Lokalizacja: Stare Miasto.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji (termin planowanego zakończenia projektu listopad 2021 r.).
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 148 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 20 000,00 zł. c. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Wykonanie koncepcji projektowej. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: W 2019 r. Zespół Ekspertów zdecydował o konieczności etapowania zadania. W związku z powyższym środki na realizację projektu w 2019 r. zostały ograniczone do wykonania dokumentacji projektowej. W tym samym roku w Biurze Miejskiego Architekta Zieleni powstała Koncepcja zagospodarowania terenu, która przekazana została Wydziałowi Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin, jako podstawa do tworzenia dalszej dokumentacji. W I kwartale 2021 r. Biuro Miejskiego Architekta Zieleni ma przekazać Wydziałowi Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin środki finansowe na wykonanie zadania, tj. zlecenie sporządzenia dokumentacji projektowej/wykonawczej, na podstawie przygotowanej wcześniej koncepcji.</p> <p>Uwagi: W związku z ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 nie było możliwe zrealizowanie wszystkich wniosków, które wybrane zostały do realizacji w 2020 r., w związku z czym nie było możliwości zrealizowania także wniosków zaległych z poprzednich lat. W miarę możliwości finansowych zaległe wnioski będą realizowane w 2021 r.</p>

Nazwa projektu: Projekt koncepcyjny zagospodarowania skweru bł. ks. A. Zawistowskiego (Z19.79)
Kategoria projektu: Dokumentacja projektowa.
Lokalizacja: Stare Miasto.
Komórka organizacyjna realizująca projekt: Biuro Miejskiego Architekta Zieleni, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin.
Stan formalny projektu: W trakcie realizacji (termin planowanego zakończenia projektu listopad 2021 r.).
Koszty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. szacunkowe wg wniosku mieszkańców: 39 000,00 zł. b. szacunkowe wg Zespołu Ekspertów: 20 000,00 zł. c. faktyczne (poniesione wydatki budżetowe w 2020 r.): 0 zł.
Efekty realizacji projektu <ul style="list-style-type: none"> a. planowane wg wniosku mieszkańców: Projekt koncepcyjny zagospodarowania skweru bł. ks. A. Zawistowskiego. b. osiągnięte w wyniku realizacji projektu: W 2020 r. nie przystąpiono do realizacji projektu. <p>Wyjaśnienia dodatkowe: W 2019 r. przy współpracy Biura Miejskiego Architekta Zieleni i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego powstała koncepcja zagospodarowania terenu, która następnie przekazana została do Wydziału Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin, celem sporządzenia dokumentacji projektowej/wykonawczej. W I kwartale 2021 r. Biuro Miejskiego Architekta Zieleni przekazało Wydziałowi Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin środki finansowe na wykonanie zadania tj. zlecenie sporządzenia dokumentacji projektowej/budowlanej, na podstawie przekazanej wcześniej koncepcji.</p> <p>Uwagi: W związku z ograniczeniami finansowymi związanymi z epidemią COVID-19 nie było możliwe zrealizowanie wszystkich wniosków, które wybrane zostały do realizacji w 2020 r., w związku z czym nie było możliwości zrealizowania także wniosków zaległych z poprzednich lat. W miarę możliwości finansowych zaległe wnioski będą realizowane w 2021 r.</p>

4. Realizacja Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013–2020

4.1. Obszar A. Otwartość

STRATEGIA ROZWOJU LUBLINA NA LATA 2013–2020	
Uchwała nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin	
OBSZAR A. OTWARTOŚĆ	<p>Otwartość jako obszar rozwojowy odnosi się do budowania coraz lepszych kontaktów zewnętrznych Lublina kreujących wizerunek miasta i nowe możliwości rozwoju. Obszar ten jest szczególnie istotny w przypadku nabywania kompetencji mentalnych wśród społeczności. W ramach obszaru otwartości wyróżniono cztery cele strategiczne:</p> <p>A.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej Lublina, A.2. Rozwój relacji zewnętrznych, A.3. Wzmacnianie otwartości kulturowej, A.4. Budowanie więzi regionalnych i metropolitalnych.</p>

A.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej Lublina

Wskaźniki

Na otwartość miasta wpływa przede wszystkim dostępność komunikacyjna. Istotną funkcję pełnią w tym aspekcie drogi, mosty, połączenie kolejowe i lotnicze łączące Lublin z innymi miastami w Polsce, Europie i na świecie. Lublin jest największym miastem Polski Wschodniej i stolicą województwa. Możliwość szybkiego i łatwego dotarcia do Lublina różnymi środkami transportu sprawia, że miasto staje się miejscem spotkań i wymiany, zarówno w kontaktach międzynarodowych, jak i relacjach z okolicznymi gminami i regionem. Dostępność komunikacyjna wpływa również na przyjazność miasta i rozwój przedsiębiorczości, a także przyczynia się do wzmocnienia pozycji Lublina jako ośrodka akademickiego. Odległość oraz czas przejazdu w 2020 r. do większych miast w Polsce i na świecie zostały zaprezentowane w tabeli 20. Czas przejazdu został podzielony na transport kolejowy i samochodowy. Rok 2020 był kolejnym, podczas którego trwały prace remontowe linii kolejowej nr 7 łączącej województwo lubelskie z mazowieckim. Informacje o tej inwestycji znajdują się w części „Projekty”.

Tabela 20. Czas przejazdu kolej i odległość do największych miast oraz przejść granicznych z krajami sąsiadującymi w 2020 r.

Miasta w Polsce	Odległość	Czas przejazdu	
		kolej	samochód
Warszawa	175	2 h 16 min	1 h 57 min
Łódź	255	3 h 44 min	3 h 42 min
Wrocław	458	6 h 14 min	5 h 17 min
Kraków	310	5 h 00 min	4 h 01 min
Gdańsk	504	–*	5 h 53 min
Poznań	477	5 h 55 min	5 h 03 min
Przejścia graniczne	Odległość	Czas przejazdu	
		kolej	samochód
Dorohusk (Ukraina)	96	–**	1 h 16 min
Terespol (Białoruś)	148	–*	2 h 07 min
Barwinek (Słowacja)	258	–*	4 h 06 min
Międzynarodowe lotniska	Odległość	Czas przejazdu	
		kolej	samochód
Świdnik (Port Lotniczy Lublin S.A.)	14,4	0 h 15 min	0 h 15 min
Warszawa (Port Lotniczy im. F. Chopina)	176	–*	2 h 00 min
Rzeszów (Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka)	159	–*	2 h 30 min

* Uwagi: brak bezpośrednich połączeń.

** Uwagi: brak ruchu pociągów pasażerskich.

Źródło: Portal Miasta Lublin, rozkłady kolejowe PKP.

Natężenie ruchu w ostatnich latach monitorowane było przez Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie oraz Wydział Zarządzania Ruchem Drogowym i Mobilnością. Wyniki badań z podziałem na wjazd i wyjazd z miasta zostały przedstawione w tabelach 21 i 22. Na ich podstawie można stwierdzić, że w ostatnich latach najbardziej obciążonymi transportowo ulicami były al. Kraśnickie i al. Spółdzielczości Pracy. Natomiast mniejszy ruch występował na al. Warszawskiej i ul. Metalurgicznej.

Tabela 21. Natężenie ruchu drogowego na wybranych drogach dojazdowych do Lublina - wjazd do miasta

Kategoria	Wjazd do miasta						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ul. Abramowicka (DW 835)	669	920	516	652	493	b.d.*	b.d.*
al. Kraśnicka (DK 19)	827	841	984	952	872	1 228	1 225
ul. Nałęczowska (DW 830)	432	281	493	363	455	687	598
al. Warszawska (DK 12)	166	430	377	264	398	388	399
al. Spółdzielczości Pracy (DW 835)	1 112	1 387	1 408	1 428	1 125	b.d.*	1 411
ul. Turystyczna (DK 82)	577	559	480	572	645	991	905
ul. Metalurgiczna (DW 822)	581	287	576	764	605	682	802
al. Witosa (S12)	994	957	1 236	1 108	1 085	b.d.*	b.d.*
Droga Męczenników Majdanka (S12)	413	388	499	511	561	1 012	1 006

* Uwagi: od 2019 r. Zarząd Dróg i Mostów nie monitorował natężenia ruchu drogowego na wybranych drogach dojazdowych.
Źródło: dane Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie.

Tabela 22. Natężenie ruchu na wybranych drogach dojazdowych do Lublina - wyjazd z miasta

Kategoria	Wyjazd z miasta						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ul. Abramowicka (DW 835)	827	895	776	1 004	608	b.d.*	b.d.*
al. Kraśnickie (DK 19)	835	823	924	884	922	1 320	1 209
ul. Nałęczowska (DW 830)	537	483	568	447	513	767	740
al. Warszawska (DK 12)	276	510	357	305	425	744	398
al. Spółdzielczości Pracy (DW 835)	1 314	1 202	1 458	1 428	1 357	b.d.*	1 474
ul. Turystyczna (DK 82)	981	883	828	748	895	548	806
ul. Metalurgiczna (DW 822)	458	525	690	806	731	383	917
al. Witosa (S12)	1 495	1 189	1 392	1 776	1 472	b.d.*	b.d.*
Droga Męczenników Majdanka (S12)	548	451	614	632	682	705	803

* Uwagi: od 2019 r. Zarząd Dróg i Mostów nie monitorował natężenia ruchu drogowego na wybranych drogach dojazdowych.
Źródło: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, Wydział Zarządzania Ruchem i Mobilnością.

Rok 2020 był wyjątkowo trudny dla ruchu lotniczego. Zamknięcie przestrzeni powietrznej nad Polską, kolejne lockdowny, obostrzenia dla wylatujących i przylatujących, spowodowały duży spadek ruchu pasażerskiego na krajowych lotniskach.

Tabela 23. Liczba operacji lotniczych Portu Lotniczego Lublin S.A.

Kategoria	Liczba operacji lotniczych							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ruch rozkładowy	1 274	1 780	1 906	2 552	3 250	3 621	2 688	1 219
Ruch czarterowy	76	98	82	24	4	3	14	8
Ruch General Aviation	936	1 374	1 744	1 658	1 726	1 659	1 687	1 058
Razem	2 286	3 252	3 732	4 234	4 980	5 283	4 389	2 285

Źródło: dane Portu Lotniczego Lublin S.A.

Dogodną łączność z miastami zagranicznymi zapewnia Port Lotniczy Lublin S.A. W 2020 r. liczba operacji lotniczych wynosiła 2 285 i był to najgorszy wynik od początku istnienia portu. Składały się na nią operacje ruchu rozkładowego (53,3% wszystkich lotów), ruchu czarterowego (0,4%) oraz ruchu General Aviation (46,3%).

W 2020 r. łączna liczba obsłużonych pasażerów przez Port Lotniczy Lublin S.A. wyniosła 124 199. W porównaniu z 2013 r. liczba ta spadła o 34,5%, natomiast w stosunku do 2019 r. zmniejszyła się o 65,2%. Pasażerowie ruchu rozkładowego stanowili 99,2% wszystkich obsłużonych, pasażerowie ruchu czarterowego 0,2%, a ruchu General Aviation – 0,6%.

Tabela 24. Liczba pasażerów korzystających z portu lotniczego

Kategoria	Liczba obsłużonych pasażerów							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ruch rozkładowy	181 995	173 280	255 947	373 978	429 293	454 211	355 821	123 210
Ruch czarterowy	6 831	11 678	8 269	2 777	202	91	519	302
Ruch General Aviation	876	748	895	851	851	886	1 026	687
Razem	189 702	185 706	265 111	377 606	430 346	455 188	357 366	124 199

Źródło: dane Portu Lotniczego Lublin S.A.

Na dostępność komunikacyjną Portu Lotniczego Lublin S.A. wpływ ma także liczba kierunków, która w 2020 r. wynosiła 11. W minionym roku po 2 letniej przerwie, pomimo trudnych czasów, wznowiono połączenie do Doncaster/Sheffield (linia Wizz Air). Na czas wakacji (lipiec–sierpień) uruchomione zostały połączenia do Splitu i na wyspę Corfu, obsługiwane przez Polskie Linie Lotnicze LOT. Dzięki oddaniu do użytku rok wcześniej nowego terminalu, znacznie poprawił się komfort osób obsługiwanych oraz szybkość odprawy. W tabeli 25 przedstawiono kierunki połączeń obowiązujących w minionym roku.

Tabela 25. Kierunki połączeń lotniczych obowiązujących w 2020 r.

Destynacja	Data uruchomienia	Data zakończenia
Eindhoven	styczeń 2019	marzec 2020
Oslo Torp	styczeń 2019	marzec 2020
Tel Awiw	styczeń 2019	marzec 2020
Warszawa	styczeń 2019	marzec 2020
Antwerpia	kwiecień 2019	styczeń 2020
Dublin	kwiecień 2019	marzec 2020
Kijów	czerwiec 2019	marzec 2020
Londyn Luton	styczeń 2020	marzec 2020
Eindhoven	czerwiec 2020	grudzień 2020
Oslo Torp	czerwiec 2020	grudzień 2020
Corfu	lipiec 2020	sierpień 2020
Split	lipiec 2020	sierpień 2020
Dublin	lipiec 2020	grudzień 2020
Londyn Luton	lipiec 2020	grudzień 2020
Warszawa	wrzesień 2020	grudzień 2020
Doncaster	grudzień 2020	-

Źródło: dane Portu Lotniczego Lublin S.A.

Port Lotniczy Lublin ma status lotniska międzynarodowego, dostępnego przez 24 godziny na dobę. Wyposażony jest w urządzenia nawigacyjne (ILS kat. 2) umożliwiające wykonywanie operacji lotniczych w ograniczonych warunkach pogodowych. Port może obsługiwać samoloty do kodu D, a więc wielkości Boeing 767 czy Airbus A310. Ponadto lotnisko jest dobrze skomunikowane z siecią dróg międzynarodowych, ekspresowych oraz z koleją.

Tabela 26. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2019-2025	<p>Via Carpatia</p> <p>Budowana etapami europejska międzynarodowa trasa relacji „północ-południe”, łącząca Kłajpedę na Litwie z Salonikami w Grecji. Via Carpatia w Polsce będzie miała ponad 700 km długości i przebiegnie przez województwa: podlaskie, mazowieckie, lubelskie i podkarpackie. Z uwagi na swój przebieg ma szczególnie istotne znaczenie dla wszystkich województw Polski Wschodniej i stanowi szansę na przyspieszenie rozwoju tej części kraju. Drogi S-8 i S-19 (w tym trasa Lublin-Rzeszów), których przebieg pokrywa się z przebiegiem szlaku Via Carpatia, stanowią kluczowy element sprzyjający zwiększeniu dostępności transportowej wschodniej części Polski w tym Lublina, zarówno w skali kraju jak i UE, oraz sprzyjają ich ekonomicznemu wzrostowi. Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.) wskazuje budowę szlaku, jako główny priorytet inwestycyjny. Budowa drogi ekspresowej S-19 w naszym regionie ruszyła w 2019 r. Obecnie (2020 r.) drogowcy prowadzą prace na wszystkich 6 odcinkach, od węzła Lublin Węglin do węzła Lasy Janowskie, o łącznej długości 75 km.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/via-carpattia.</p>
2020	<p>Modernizacja linii kolejowej nr 7 Lublin-Warszawa</p> <p>Modernizacja linii nr 7 Lublin-Warszawa jest jednym z największych projektów w Krajowym Programie Kolejowym. Po zakończeniu inwestycji czas przejazdu najszybszego pociągu między stolicami Lubelszczyzny i Mazowsza skróci się do około 1h 30 min. Pociągi pojadą z prędkością do 160 km/h. Powstanie 77 nowych peronów i 11 nowych podziemnych przejść dla pieszych, które poprawią komfort obsługi. Warto pamiętać, że linia nr 7 to strategiczny szlak kolejowy dla województwa lubelskiego. W 2020 r. wykonano większą część prac przewidzianych w kontrakcie. Na odcinku Dęblin-Nałęczów, prowadzono prace nawierzchniowe i towarzyszące na odcinku Nałęczów-Lublin, wybudowano nowe przystanki osobowe Wygoda i Lublin Zachodni, skorygowano położenie części istniejących przystanków w celu lepszego dostosowania do potrzeb okolicznych mieszkańców.</p> <p>Więcej informacji: http://www.warszawa-lublin.pl/o-inwestycji/.</p>
2017-2021	<p>Niskoemisyjna sieć komunikacji zbiorowej dla północnej części LOF wraz z budową systemu biletu elektronicznego komunikacji aglomeracyjnej</p> <p>Celem projektu jest poprawa dostępności komunikacyjnej nie tylko w obrębie miasta, ale również na terenie gmin ościennych. Połączenie różnych form transportu, w tym publicznego z komunikacją indywidualną (pieszą, rowerową i samochodową) przyczyni się do zwiększenia mobilności użytkowników. Ponadto stworzony w ramach projektu system biletu elektronicznego pozwoli na wygodne korzystanie z transportu miejskiego. W ostatnich dniach 2019 r. Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie oraz konsorcjum firm Mera Systemy sp. z o.o. i R&G Plus sp. z o.o., podpisali umowę na zaprojektowanie, dostawę, konfigurację i wdrożenie systemu biletu elektronicznego komunikacji aglomeracyjnej. Wartość kontraktu to ponad 15 mln zł brutto i obejmuje on m.in. kilkadziesiąt stacjonarnych automatów do sprzedaży biletów, mobilne biletomaty autobusowe, czytniki dla kontrolerów czy aplikację mobilną umożliwiającą płatność za przejazd. Uruchomienie systemu planowane jest na sierpień 2021 r. W 2020 r. Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie odebrał 5 szt. fabrycznie nowych trolejbusów 18-metrowych.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3tZzMza</p>
2017-2022	<p>Przebudowa strategicznego korytarza transportu zbiorowego wraz z zakupem taboru w centralnej części obszaru LOF</p> <p>Główny cel projektu to poprawa mobilności transportowej oraz zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnego transportu miejskiego. W kwietniu 2020 r. rozpoczęła się przebudowa Alei Racławickich wraz z rondem Honorowych Krwiodawców, ul. Poniałowskiego oraz ul. Lipową. Przebudowanych zostanie blisko 3900 m ulic i chodników (w tym 3300 m w ciągu podstawowym) oraz wykonanych będzie około 4000 m ścieżek rowerowych. Wraz z ponownym otwarciem ulic po przebudowie, do użytkowania oddanych zostanie 13 sygnalizacji świetlnych, w tym trzy nowe. Prace drogowe obejmują swoim zakresem również zatoki przystankowe. Docelowo powstanie ponad 6 km nowej kanalizacji deszczowej i 2 km sieci gazowej. Zaawansowanie prac na koniec roku ocenić można na 75%. Zakończenie inwestycji planowane jest w czerwcu 2021 r. Całość zadania pochłonie ponad 100 mln zł, z czego 85% dofinansowania stanowią środki europejskie.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/39VvyC1</p>
2017-2022	<p>Rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej dla obszaru specjalnej strefy ekonomicznej i strefy przemysłowej w Lublinie</p> <p>Projekt zakładał przebudowę i rozbudowę ul. Grygowej wraz z budową dwóch wiaduktów i przebudową łącznicy do ul. Rataja oraz budowę brakującego odcinka trasy trolejbusowej w ul. Mełgiewskiej. Dodatkowo przebudowano skrzyżowania ul. Droga Męczenników Majdanka - Grabskiego - Sulisławicka, skrzyżowania ul. Droga Męczenników Majdanka - Lotnicza oraz zbudowano kluczowy węzeł komunikacji zbiorowej ronda Lubelskiego Lipca '80 wraz z wlotami. Rozbudowano system dynamicznej informacji przystankowej na drogach objętych inwestycją oraz zakupiono tabor do obsługi trasy trolejbusowej i linii autobusowej.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3tZzMza</p>

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

A.2. Rozwój relacji zewnętrznych

Wskaźniki

Rozwój metropolii ma swoje odzwierciedlenie w intensyfikacji relacji zewnętrznych – gospodarczych, naukowych, kulturalnych, społecznych i turystycznych. Lublin z roku na rok staje się coraz bardziej rozpoznawalnym miejscem na mapie świata. Świadczy o tym choćby zwiększająca się liczba turystów krajowych oraz zagranicznych, korzystająca z bazy noclegowej. W tabeli 27 przedstawiono dane mówiące o liczbie turystów korzystających z noclegów na terenie miasta. Należy jednak pamiętać, że ogólna liczba turystów odwiedzających Lublin jest znacznie wyższa niż podaje GUS, gdyż nie uwzględnia się w tych statystykach turystów nocujących w hotelach zlokalizowanych poza granicami miasta, nocujących u rodziny czy znajomych, ani tzw. przejezdnych, czyli turystów odwiedzających Lublin bez konieczności korzystania z noclegu.

Tabela 27. Liczba turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających Lublin

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Turyści korzystający z noclegów ogółem, w tym:	190 685	193 912	210 892	221 408	255 823	306 639	333 803	440 285	197 454
<i>turyści krajowi</i>	137 028	140 747	154 281	163 947	189 904	234 845	261 910	364 673	179 824
<i>turyści zagraniczni</i>	53 657	53 165	56 611	57 461	65 919	71 794	71 893	75 612	17 630
Udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów (w %)	28,14	27,42	26,84	25,95	25,77	23,41	21,54	20,74	8,93

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W odpowiedzi na zwiększającą się liczbę turystów inwestorzy powiększają bazę noclegową. W porównaniu z 2012 r., liczba hoteli w Lublinie zwiększyła się o 18 obiektów, a grupie tzw. innych obiektów hotelowych przybyły 2 podmioty. Zwiększyła się także ogólna liczba miejsc w turystycznych obiektach noclegowych. W porównaniu do 2012 r., aż dwukrotnie (102,9%), natomiast w odniesieniu do roku poprzedzającego o 2,0%.

Tabela 28. Liczba obiektów i miejsc w turystycznych obiektach noclegowych

Turystyczne obiekty noclegowe	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem, w tym m.in.:	27	29	32	34	39	47	55	55	55
<i>hotele</i>	15	16	19	21	24	28	31	33	33
<i>motele</i>	1	1	1	0	0	0	0	0	0
<i>inne obiekty hotelowe</i>	5	5	5	6	7	9	8	7	7
Miejsca w turystycznych obiektach noclegowych	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem, w tym m.in.:	2320	2 250	2 568	2 874	3 244	3 553	4 163	4 613	4 707
<i>hotele</i>	1552	1 470	1 801	1 949	2 222	2 515	2 888	3 294	3 251
<i>motele</i>	97	97	97	0	0	0	0	0	0
<i>inne obiekty hotelowe</i>	385	371	363	537	459	607	440	421	445

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2020 r. wyniósł 22,0% i był to najniższy wynik od lat spowodowany ogłoszeniem lockdownu i niemal całkowitym wstrzymaniem ruchu turystycznego. W porównaniu do 2012 r. spadł aż o 12,8 p.p. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych przy powiększającej się bazie noclegowej potwierdza dynamiczny wzrost całkowitego popytu na ten rodzaj usług.

Tabela 29. Wykorzystanie miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w Lublinie (w %)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	34,8	35,3	36	36,5	36,8	40,9	39,3	38,4	22,0

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Lublin jest jednym z krajowych liderów w zakresie współpracy międzynarodowej. Wśród miast partnerskich i zaprzyjaźnionych są m.in. Bari (Włochy), Hjørring (Dania), Jiaozuo (Chiny), Lancaster, Lwów, Münster, Nancy, Nilüfer (Turcja), Rishon LeZion (Izrael), Tbilisi, Timișoara, Wilno, Windsor (Kanada), Viseu (Portugalia). W 2020 r. liczba miast partnerskich Lublina wynosiła 25 (porozumienie na podstawie umowy partnerskiej,

ratyfikowanej przez Radę Miasta), zaś miast zaprzyjaźnionych 21 (porozumienie na podstawie listu intencyjnego podpisywanego przez Prezydenta Miasta). W omawianym roku został podpisany 1 list intencyjny z Bari (Włochy). Liczba miast partnerskich i podpisanych porozumień o współpracy została przedstawiona w tabeli 30.

Tabela 30. Liczba miast partnerskich i podpisanych porozumień o współpracy

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba miast partnerskich	21	23	25	25	25	25	25	25	25
Liczba podpisanych porozumień o współpracy	0	2	2	0	1	13	17	16	21
Liczba podpisanych listów intencyjnych	4	3	0	3	1	2	4	1	1

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Lublin zrzeszony jest w wielu organizacjach, stowarzyszeniach i sieciach międzynarodowych. Wśród nich wymienić należy Stowarzyszenie Dużych Miast Europejskich Eurocities, którego celem jest reprezentowanie interesów miast wobec instytucji i agend Unii Europejskiej, europejską sieć miast i uczelni EUniverCities zorientowaną na tworzenie najatrakcyjniejszych warunków do studiowania i promocję potencjału naukowego i dydaktycznego, program Miast Międzykulturowych Rady Europy promujący projekty kulturalne nawiązujące do problematyki wielokulturowości oraz program Urbact, za sprawą którego realizowane są projekty rewitalizacyjne. Ponadto Lublin jest stowarzyszony w sieci Xarxa FP, której celem jest wspieranie edukacji zawodowej, w tym wymiana uczniów i nauczycieli na praktyki i staże w ramach projektów ERASMUS+. Miasto współpracuje też w ramach inicjatywy Emerging Europe Alliance, zorientowanej na zwiększenie międzynarodowej konkurencyjności firm i instytucji w krajach wschodzącej Europy. Dzięki tym kontaktom, każdego roku realizowanych jest kilkadziesiąt transgranicznych projektów pozwalających na realną współpracę przedstawicieli miast, uczelni wyższych, placówek oświatowych, instytucji kultury, organizacji pozarządowych i biznesu. Podsumowując, współpraca międzynarodowa Lublina obejmuje cały szereg aspektów i jest dowodem na to, jak ważną rolę w polityce Miasta przypisuje się budowaniu i rozwijaniu relacji zewnętrznych.

Miasto Lublin w 2020 r. znalazło się w finale konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzi 2023. W finałowej trójce obok Lublina jest również rosyjski Kazań i rumuńskie Baia Mare. Aplikacja Lublina została wysoko oceniona przez niezależne jury, w którym znaleźli się reprezentanci m.in.: Parlamentu Europejskiego, Komitetu Regionów, Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy, Europejskiego Komitetu Gospodarczo-Społecznego, Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Europejskiego Forum Młodzi.

Zawieranie umów z miastami partnerskimi jest przejawem pogłębionej współpracy oraz silnych więzi. W 2020 r. w ramach wspólnych działań zostały zrealizowane projekty takie jak:

- „Nowe życie starego miasta: rewitalizacja zabytków dziedzictwa historycznego i kulturalnego w Łucku i Lublinie” – współpraca z miastem Łuck (Ukraina);
- „Kulinarne dziedzictwo kuchni – promocja tradycji kulinarnych poprzez profesjonalizację oferty gastronomicznej Lublina i Równego” – współpraca z miastem Równe (Ukraina);
- „Wizyta przedstawicieli polskiej instytucji w Norwegii, Islandii albo Liechtensteinie” – współpraca w dziedzinie kultury z norweskim miastem Samhold;
- „Zapewnienie szkoleń i warsztatów dla placówek przedszkolnych w 7 gminach w Gruzji” – partnerem Lublina jest miasto stołeczne Tbilisi.

Dorocznym, ważnym wydarzeniem świadczącym o pozycji metropolitalnej Lublina, jest Kongres Inicjatyw Europy Wschodniej – miejsce spotkań praktyków współpracy rozwojowej i transgranicznej oraz platforma dialogu środowisk nauki, kultury, edukacji, władz samorządowych i państwowych z tej części Europy. W 2020 r. wydarzenie to odbyło się pod nazwą Kongres Współpracy Transgranicznej Lublin 2020 i zostało wsparte dotacją z Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach programu „Dyplomacja publiczna 2020 – nowy wymiar”. Tematem przewodnim obrad był problem „Samorząd jutra. Między otwartością a odpowiedzialnością”. Kongres poświęcony był także wyzwaniom, jakie przed lokalnymi wspólnotami w całej Europie

postawiła pandemia COVID-19. Ze względu na sytuację wydarzenie w całości odbyło się w przestrzeni wirtualnej, z wykorzystaniem nowoczesnej platformy i simultanicznego tłumaczenia na trzy języki: polski, angielski i rosyjski. Cztery dni Kongresu wypełnione były panelami i warsztatami z udziałem wybitnych europejskich ekspertów, takich jak Charles Landry (Wielka Brytania), Prof. Aleksander Sogomonov (Rosja), Rasmus Wiinstedt Tscherning (Dania), Marharyta Zhenchuk (Ukraina), Krzysztof Czyżewski (Polska). Jak co roku, Kongresowi towarzyszyło Forum Partnerów, mające na celu stworzenie przestrzeni komunikacji oraz wymianę doświadczeń między organizacjami poszukującymi międzynarodowych partnerów. Spotkanie on-line Radnych miejskich poświęcone było funkcjonowaniu samorządu w czasie pandemii oraz perspektywie współpracy z miastami partnerskimi w przyszłości. Podczas Giełdy Grantodawców zaprezentowane zostały możliwości pozyskania środków finansowych z wybranych programów grantowych. W ramach Konkursu dobrych praktyk przedstawione zostały najlepsze rozwiązania w zakresie inicjatyw podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej i współpracy transgranicznej w Europie i krajach Partnerstwa Wschodniego w obliczu pandemii koronawirusa. Kongresowi towarzyszyły również 5 wydarzeń, 3 wydarzenia kulturalne i premiera filmu, transmitowane w formie live streamingu. Łącznie zarejestrowało się 1 042 osób, w tym: 31 dziennikarzy, 49 panelistów z 40 krajów. W mediach społecznościowych było ponad 1 000 000 wyświetleń strony, posty dotarły do ponad 600 000 użytkowników.

Tabela 31. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2018-2024	<p>Making-City</p> <p>Jest to europejski projekt, którego liderem jest Fundacja Cartiff (Hiszpania). Celem 60-miesięcznego projektu z budżetem opiewającym na ponad 20 milionów euro jest rozwiązanie problemu nadmiernej emisji CO₂ w miastach i zademonstrowanie transformacji miejskiego systemu energetycznego w kierunku miast o niskiej emisji dwutlenku węgla w oparciu o koncepcję PED (Positive Energy District). W prace nad projektem włączyło się 33 partnerów z 9 krajów, tj. Hiszpanii, Holandii, Finlandii, Francji, Turcji, Słowacji, Bułgarii, Włoch i Polski.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3sf9KaC.</p>
2018-2021	<p>Bezpieczeństwo i higiena pracy – priorytet międzynarodowy</p> <p>Projekt jest finansowany z funduszy Komisji Europejskiej w ramach Programu Erasmus+. Jego celem jest wymiana wiedzy oraz dobrych praktyk w zakresie dalszego doskonalenia kompetencji kluczowych w dziedzinie wstępnego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego (zwłaszcza umiejętności czytania i pisanie, rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych). Liderem projektu jest Związek na rzecz Dzieci i Młodzieży z węgierskiego miasta Kallosejmem (Węgry). Projekt powstaje we współpracy z Ceip Santa Rosa (Hiszpania), Scoala Gimnaziala George Valsan (Rumunia), 3rd Lyceum of Veria (Grecja), Sivriiler Cok Programli Andolu. Lisesi (Turcja).</p>
2018-2020	<p>EHL@N – Sieć Współpracy Miast i Miejsc Znak Dziedzictwa Europejskiego</p> <p>Projekt powstał jako jedno z działań służących tworzeniu sieci współpracy miast, miejsc i obiektów uhonorowanych Znakiem Dziedzictwa Europejskiego. Głównym liderem jest Burghauptmannschaft Osterreich Imperial Palace w Austrii. W 2020 r. odbyło się kolejne spotkanie w ramach projektu EHL@N, które odbyło się w Ofomuńcu.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3dXrQZF.</p>
2019-2021	<p>Rozwój technik edukacyjnych w oparciu o kontekst regionalny</p> <p>Projekt powstał z myślą o młodzieży i ma na celu zapoznanie ich z historią, kulturą i dziedzictwem swoich „małych ojczyzn”. Projekt ten ma również rozwijać umiejętności językowe oraz pobudzać kreatywność. Liderem projektu jest Gmina Lublin – XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Zesłańców Sybiru, współpracując z partnerami z Włoch, Turcji i Bułgarii. Został on sfinansowany z funduszy Komisji Europejskiej w ramach Programu Erasmus+.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/rozwoj-technik.</p>

Projekty	
2019-2021	<p>Nie prześladuj mnie, nie dyskryminuj mnie, daj mi szansę</p> <p>Projekt realizowany jest w ramach Programu Erasmus. Celem projektu jest walka z agresją rówieśniczą, z cyberagresją, przemocą domową, przemocą na tle narodowościowym i religijnym. Wzmocnienie u uczestników projektu poczucia własnej wartości oraz tolerancji i empatii. Pobudzanie twórczego myślenia uczniów. Przygotowanie materiałów dydaktycznych do wykorzystania podczas procesu dydaktycznego w czasie trwania projektu, jak i po jego zakończeniu. Rozwijanie umiejętności językowych uczestników projektu. Dzięki projektowi licealiści mają możliwość poznać młodzież z wielu krajów europejskich, rozwinąć kompetencje językowe i umiejętność pracy w grupie (także międzynarodowej), zwiedzić ciekawe miejsca i poznać kulturę krajów partnerskich, przeżyć przygodę życia i zaprzyjaźnić się z rówieśnikami z różnych państw. Nauczyciele poprzez kontakt ze swoimi kolegami z Europy wzbogacają warsztat pracy, tworzą sami i wspólnie z partnerami materiały dydaktyczne, scenariusze lekcji, dzielą się wiedzą i doświadczeniem.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3d9XILA.</p>
2019-2021	<p>INTERCULTURE 5S: International volunteering for solidarity in the field of city development</p> <p>Wolontariat międzynarodowy na rzecz solidarności w sferze rozwoju miast. Program jest finansowany przez Komisję Europejską. Partnerami projektu są Gmina Lublin i Narodowy Uniwersytet Gospodarki Wodnej i Zarządzania Zasobami Naturalnymi w Równym. Celem przedsięwzięcia jest przekazanie młodym ludziom z Ukrainy i Polski wiedzy i doświadczenia przy organizacji dużych wydarzeń, takich jak festiwale i kongresy oraz promowanie wartości europejskich, nauka tolerancji i otwartości poprzez wymianę wielokulturową wolontariuszy z Polski i Ukrainy. Działania projektu skierowane są do 68 wolontariuszy z Ukrainy i Polski zaproszonych na 5 krótkoterminowych wolontariatów podczas 5 dużych imprez, organizowanych przez Miasto Lublin.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3edLqkP.</p>
2019-2021	<p>Kadry nowoczesnego Lublina</p> <p>Projekt realizowany jest w ramach programu Erasmus+ (sektor Edukacja dorosłych). Skierowany jest do 49 pracowników Urzędu Miasta Lublin, którzy w ramach projektu będą uczestniczyć w 7-dniowych wyjazdach typu job shadowing (39 osób) oraz szkoleniu na temat budowania wizerunku marki miasta w kontekście horyzontalnym i wertykalnym połączonym z warsztatami i wizytą studyjną w jednym z europejskich miast. Efekty projektu to rozwój kompetencji i umiejętności pracowników Urzędu Miasta Lublin odpowiedzialnych za promocję, zarządzanie wizerunkiem, planowanie strategiczne, współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z obszaru turystyki kulturowej i wsparcia biznesu.</p>
2020	<p>MOVE IT like Lublin – a Chisinau public transport sustainable development initiative</p> <p>Program Komisji Europejskiej: „Władze lokalne: partnerstwa na rzecz zrównoważonych miast 2020”. Partnerami projektu są Urząd Miasta Kiszyniów i Gmina Lublin. W ramach projektu będą realizowane działania na rzecz reformy systemu transportu miejskiego w Kiszyniowie. Zadania, których bezpośrednim beneficjentem będzie zaś Gmina Lublin to: udział w wizytach studyjnych w miastach europejskich, które wdrażają nowoczesną politykę transportową (proponowane miasta to Praga oraz Amsterdam/Utrecht), udział w międzynarodowych targach komunikacyjnych w Kielcach i Brukseli w celu zapoznania się z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi w transporcie zbiorowym oraz przeprowadzenie kosztownych badań marketingowych dotyczących komunikacji miejskiej bez angażowania środków budżetowych Gminy Lublin, zorganizowanie Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu w Lublinie 2021 oraz panelu tematycznego poświęconemu transportowi publicznemu podczas Kongresu Współpracy Transgranicznej w 2022 r.</p>

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

A.3. Wzmacnianie otwartości kulturowej

Wskaźniki

Otwartość to pojęcie często używane w dyskursie publicznym. Wyraża się swoistym „ukierunkowaniem do wszystkich”, „przeznaczeniem dla wszystkich”, ale także „zgoda na wzięcie udziału (włączenia się) przez każdego”. Otwartość jest więc postawą wyrażającą się przychylnością, aprobatą, uniwersalizmem. Taka idea czyni społeczność lokalną dostępną, ale i przychylną wobec innych. Miasto Lublin od lat akcentuje swoją otwartość zarówno w ramach tworzonej przez siebie mikrospołeczności jak i na zewnątrz. Jednym ze wskaźników ilustrujących to zagadnienie jest liczba zameldowanych tu mieszkańców pochodzących zza granicy. Wprawdzie dane meldunkowe obejmują tylko część ogółu obcokrajowców mieszkających w Lublinie, jednak przyrost tej liczby oznacza, że miasto stwarza im przyjazne warunki, a zacieśniające się więzi społeczne sprawiają, że grupa ta nie jest wykluczana. Dobra adaptacja w środowisku to podstawa do podejmowania kolejnych działań. W 2020 r. w Lublinie było zameldowanych 4 268 cudzoziemców. W porównaniu z 2012 r. jest to wzrost o 85,5%, natomiast w stosunku do roku poprzedzającego jest to spadek o 10,2%. Dane zostały przedstawione w tabeli 32.

Tabela 32. Liczba zameldowanych obcokrajowców w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zameldowanych obcokrajowców	2 301	2 514	3 391	3 126	3 052	2 868	3 844	4 753	4 268

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Miasto Lublin wspiera i promuje inicjatywy na rzecz integracji. W jego misję wpisana jest idea integracji, łączenia pokoleń, pomocy najłabszym i tym, którzy dopiero wchodzą w życie. Ponadto w Lublinie realizowane są liczne projekty, które mają na celu integrację mieszkańców z osobami, które nie posiadają obywatelstwa polskiego, a które wybrały Lublin ze względu na studia czy pracę. Przykłady takich działań zostały przedstawione poniżej. Warto dodać, że wzmacnianie otwartości kulturowej jest efektem wielu innych projektów opisanych w części B.4. Wspieranie rozwoju kultury czasu wolnego.

Tabela 33. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2020	<p>Wielokulturowy Lublin</p> <p>Jest to festiwal przybliżający kultury i tradycje mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych i wyznaniowych obecnych w Lublinie. W 2020 r. odbyła się jego 13. odsłona. Przez 3 festiwalowe dni skupiono się na wydarzeniach muzycznych – od głębi pieśni cerkiewnych i preludów organowych poprzez nostalgię muzyki sefardyjskiej po radosne śpiewy z nurtu gospel oraz energetyczny bałkański folk.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/326K4T5.</p>
2020	<p>Ukraina w Centrum Lublina</p> <p>Jest to festiwal poznawania kultury ukraińskiej organizowany w mieście od 2007 r. W 2020 r. po raz pierwszy, ze względu na pandemię odbył się on w formie online. Wydarzenie to jest organizowane przez Fundację Kultury Duchowej Pogranicza, w ramach której działają ukraińscy studenci, przedstawiciele mniejszości ukraińskiej w Polsce, czy też Polacy zainteresowani Ukrainą.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3e35Mnf.</p>
2018-2021	<p>Klub Seniora – integracja przez kulturę</p> <p>Projekt krajowy, którego celem jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na wiek i niepełnosprawność. Zakłada on stworzenie możliwości godnego funkcjonowania i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym dla 10 osób w wieku 60+ mieszkających w dzielnicy Za Cukrownią do 2021 r. Projekt realizowany jest przez Klub Seniora działający w punkcie Kultury przy ul. 1 Maja).</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

A.4. Budowanie więzi regionalnych i metropolitalnych

Wskaźniki

Jedną z najważniejszych ról, jaką „na zewnątrz” pełni Lublin jest reprezentowanie interesu regionu oraz oferowanie jego mieszkańcom dostępu do nauki, kultury, usług, nowych technologii. Dzięki swojemu potencjałowi miasto jest lokomotywą rozwoju regionu w wymiarze gospodarczym i społecznym. Lublin, jako ośrodek metropolitalny rozwija także relacje ponadregionalne, w tym relacje międzynarodowe.

Warunek niezbędny do rozwoju więzi regionalnych i metropolitalnych stanowi spójny system transportowy miasta z otoczeniem regionalnym. Jednym z jej przejawów jest zwiększająca się długość tras komunikacyjnych poza granicami Lublina. W tym przypadku kluczową rolę pełnią inwestycje drogowe, które zostały przedstawione w części A.1. *Poprawa dostępności komunikacyjnej Lublina* oraz B.1. *Poprawa infrastruktury technicznej*. Do spójności transportowej całego regionu przyczynia się także komunikacja publiczna – w tym kolejowa i autobusowa. W 2020 r. prowadzone były dwie kluczowe inwestycje drogowe na drogach krajowych – S19 z Lublina w kierunku Rzeszowa, S17 z Lublina do Warszawy, trwały także prace modernizacyjne linii kolejowej nr 7 Lublin-Warszawa. Rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej przełoży się w najbliższych latach na korzyści i szanse dla Lublina i regionu, mierzone dalszym rozwojem gospodarczym i społecznym oraz wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Istotne znaczenie dla wzmocnienia więzi Lublina z otaczającymi gminami ma rozwój komunikacji podmiejskiej. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie, długość tras komunikacji publicznej poza granicami miasta zwiększyła się o 5 km w stosunku do poprzedniego roku, oraz o 106,4 km od 2012 r.

Tabela 34. Długość tras komunikacji publicznej poza granicami miasta Lublin

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Długość tras poza granicami miasta Lublin	62,6	62,6	75,5	108,4	108,2	118	147	164	169

Źródło: dane Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.

Jednym z kluczowych czynników wspierających realizację aspiracji metropolitalnych Lublina, a zarazem wzmocniających konkurencyjność całego regionu, jest potencjał innowacyjny miasta. Jako największe miasto regionu, z ulokowanymi na jego obszarze przedsiębiorstwami i uczelniami wyższymi, Lublin odgrywa kluczową rolę w powstawaniu, adaptacji i dyfuzji rozwiązań innowacyjnych na obszarze województwa. Na tej płaszczyźnie związku Lublina z regionem można postrzegać dwukierunkowo. Podmioty zlokalizowane w regionie mogą rozwijać się korzystając z wiedzy i rozwiązań wypracowanych w środowisku innowacyjnych dużego miasta. Natomiast dzięki współpracy z podmiotami ulokowanymi w Lublinie oraz zapotrzebowaniu na innowacyjne dobra i usługi podmiotów gospodarczych i samych mieszkańców, jednostki te mogą dostarczać rozwiązania dla firm i mieszkańców.

Wskaźnikiem wykorzystywanym do określenia poziomu innowacyjności jest liczba zarejestrowanych patentów. W porównaniu do roku poprzedniego, w 2020 r. liczba uzyskanych w mieście patentów zmalała o 27,1% natomiast zgłoszonych wynalazków wzrosła o 2,9%. W przypadku województwa lubelskiego zmalała zarówno liczba uzyskanych w 2020 r. patentów o 20,9%, jak i wynalazków o 5,8%. Dane szczegółowe obejmujące cały okres obowiązywania strategii zamieszczone są w tabeli 35.

Tabela 35. Liczba zarejestrowanych patentów i zgłoszonych wynalazków

Kategoria	Lublin									woj. lubelskie								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba patentów i wynalazków ogółem, w tym:	214	227	245	298	278	307	338	390	347	303	292	348	396	372	412	472	491	430
Liczba uzyskanych patentów	63	68	91	146	152	176	217	181	132	98	97	132	185	191	159	168	215	170
Liczba zgłoszonych wynalazków	151	159	154	152	126	131	121	209	215	205	195	216	211	181	253	304	276	260

Zródło: dane Urzędu Patentowego w Warszawie.

W ramach poprawy więzi regionalnych i metropolitalnych realizowana jest również Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego. Jest to dokument zawierający spójny zestaw powiązanych ze sobą działań służących długotrwałej poprawie warunków społecznych, gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych czy demograficznych danego funkcjonalnego obszaru miejskiego. W ramach Strategii ZIT realizowanych jest obecnie 9 projektów inwestycyjnych, których łączna wartość wynosi 434,4 mln zł.

Szczegółowe informacje na temat realizacji w 2020 r. Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2020 zawiera rozdział 5. niniejszego Raportu, poświęcony strategiom sektorowym i programom miejskim.

W 2020 r. został podpisany list intencyjny dotyczący współpracy jednostek samorządu terytorialnego na rzecz rozwoju Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Sygnatariuszami listu byli przedstawiciele 21 gmin (16 tworzących LOF: Lublin, Świdnik, Lubartów miasto, Lubartów gmina, Niemce, Spiczyn, Wólka, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Głusk, Strzyżewice, Niedzwica Duża, Konopnica, Nałęczów, Jastków), w tym 5 nowych gmin (Bełżyce, Bychawa, Łęczna, Garbów, Wojciechów) oraz 5 powiatów, na których obszarze leżą gminy: lubelski, lubartowski, łużyński, puławski i świdnicki. W ramach współpracy partnerzy wyznaczyli Gminę Lublin na lidera, który zapewni wszystkim gminom i powiatom udział w pracach przygotowawczych do kolejnej perspektywy finansowej oraz opracowania wspólnej strategii rozwoju dla całego obszaru. Dzięki niej powstaną kolejne inwestycje służące mieszkańcom metropolii, stanowiące kontynuację działań w ramach ZIT w latach 2014–2020.

Tabela 36. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2017-2022	<p>Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</p> <p>Liderem projektu jest Gmina Lublin, wartość dofinansowania UE wyniosła 136 687 647,65 zł. Celem inwestycji jest rozwój i usprawnienie systemu komunikacji publicznej, integrującego różne rodzaje transportu zbiorowego w obszarze LOF (dalekobieżny, regionalny oraz miejski). Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do indywidualnego pod względem skrócenia czasu podróży, komfortu, bezpieczeństwa oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt przyczyni się również do wzrostu atrakcyjności niskoemisyjnego systemu transportu publicznego w regionie. W 2020 r. Marszałek Województwa Lubelskiego i Prezydent Miasta Lublin podpisali umowę o dofinansowanie projektu. Ponadto Miasto Lublin i spółka Budimex podpisały umowę na budowę Dworca Metropolitalnego.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3wD2uZK.</p>

Projekty	
2017-2021	<p>Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</p> <p>Celem projektu jest rozwój i usprawnienie systemu komunikacji w obszarze LOF. Zaplanowane w projekcie działania pozwolą na osiągnięcie przewagi transportu zbiorowego nad indywidualnym, dzięki rozwojowi i usprawnieniu sieci połączeń pieszych i rowerowych oraz ich integracji z transportem publicznym. Przyczyni się do zwiększenia priorytetyzacji dla mniej emisyjnych środków transportowych oraz do niwelowania barier w sprawnym, szybkim i oszczędnym podróżowaniu różnymi formami transportu w mieście i LOF. W 2020 r. trwały prace przy budowie nowych pętli dla pojazdów komunikacji miejskiej, parkingów typu Park&Ride, Kiss&Ride oraz miejsc postojowych dla rowerów przy ul. Żeglarskiej, ul. Zbożowej oraz ul. Franczaka Łalka. W 2020 r. oddano do użytku nowe zespoły przystanków przesiadkowych, w tym przy ul. Związkowej, na ul. Podzamcze na wysokości pl. Singera, przy Dworcu Głównym PKP na ul. Kunickiego, w rejonie ul. Mickiewicza, w rejonie skrzyżowania al. Kraśnickiej i ul. Bohaterów Monte Cassino. W sumie 14 wiat przystankowych, 9 wyświetlaczy dynamicznej informacji pasażerskiej i 138 stojaków rowerowych. W 2020 r. rozpoczęto budowę węzła przesiadkowego przy al. Kraśnickiej i węzła przesiadkowego przy ul. Granitowej.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3t2zMza.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

4.2. Obszar B. Przyjazność

STRATEGIA ROZWOJU LUBLINA NA LATA 2013–2020	
Uchwała nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin	
OBSZAR B. PRZYJAZNOŚĆ	<p>Przyjazność można uznać za cechę definiującą nowoczesną miejskość i urbanizację. Przyjazne miasto dają swoim mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa wynikające z przebywania w oswojonej przestrzeni, z przynależności do społeczności i posiadania własnej kultury. O przyjazności miasta decyduje wiele jego cech i funkcji odpowiadających szerokiemu wachlarzowi potrzeb mieszkańców, dlatego ten obszar rozwojowy rozgałęzia się aż na sześć celów. Są to:</p> <p>B.1. Poprawa infrastruktury technicznej, B.2. Zwiększenie komfortu życia, B.3. Dbłość o kulturę przestrzeni, B.4. Wspieranie rozwoju kultury czasu wolnego, B.5. Podnoszenie jakości edukacji, B.6. Partycypacja społeczna.</p>

B.1. Poprawa infrastruktury technicznej

Wskaźniki

Jakość infrastruktury technicznej bezpośrednio przekłada się na jakość życia mieszkańców, tworzy też wizerunek miasta. Infrastruktura odgrywa także ważną funkcję w procesach gospodarczych i jest warunkiem niezbędnym dla rozwoju podmiotów lokalnych. Do działań w zakresie poprawy infrastruktury należy m.in. rozbudowa sieci drogowej, systemu komunikacji publicznej, sieci komunikacji pieszej i rowerowej. Natomiast do podstawowych systemów obsługi, które zapewnia miasto można włączyć sieci wodociągowe, kanalizacyjne, a także gospodarowanie odpadami. W ostatnich latach można było zaobserwować wyraźne przyspieszenie inwestycyjne w mieście. Tendencje te przełożyły się na wydatkowanie budżetu miasta. Tabela 37 przedstawia wartości wydatków na transport i łączność, które największy nakład miały w 2018 r. – 604 674,3 tys. zł. W 2020 r. kwota przeznaczona na poprawę infrastruktury technicznej stanowiła 14,5% wydatków budżetu ogółem i wynosiła 360 154,4 tys. zł. W porównaniu z 2019 r. zmniejszyła się o 26,9%. Wydatkowanie to należy łączyć z okresem realizacji projektów częściowo finansowanych ze środków europejskich, do których należy m.in. Program „Rozbudowa sieci komunikacji zbiorowej” czy „Zintegrowany System Miejski Transportu Publicznego”.

Tabela 37. Wydatki z budżetu miasta na transport i łączność

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość wydatków na transport i łączność (tys. zł)	379 751,4	518 390,2	616 353,7	418 395,5	336 774,5	435 128,1	604 674,3	492 401,7	360 154,4
Udział wydatków na transport i łączność w wydatkach budżetu ogółem (w %)	23,2	27,8	30,3	23,2	23,2	20,6	26,0	20,3	14,5

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Na przestrzeni lat 2012–2020 długość dróg w granicach miasta zwiększyła się o 47,5 km, czyli o 8,8%. Drogami, które w tych latach zwiększyły znacząco swoją długość były drogi wojewódzkie. Natomiast zauważalny spadek występuje w przypadku dróg krajowych, do czego przyczyniła się m.in. zmiana klasyfikacji dróg (pozbawienie kategorii drogi krajowej 82). W 2020 r. łączna długość dróg w stosunku do ubiegłego zwiększyła się o 3,3 km i osiągnęła wartość 589,7 km. Do inwestycji realizowanych w 2020 r. należała budowa przedłużenia ul. Lubelskiego Lipca `80, budowa ul. Szafranowej, przebudowa ul. Boya-Żeleńskiego na odcinku od ul. Orzeszkowej do ul. Reja czy przebudowa ul. Kalinowszczyzna. Pozostałe inwestycje realizowane w ostatnich latach zostały przedstawione w dalszej części, o nazwie „Projekty”.

Tabela 38. Długość dróg według kategorii (w km, stan na koniec roku)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Drogi gminne	357	361	375	385	378	387,87	392,5	394,4	396,2
Drogi powiatowe	132	131,6	130	131,9	143,8	148,62	147,7	147,4	148,8
Drogi wojewódzkie	21,1	21,1	20	20	26,1	35,22	36,7	36,9	44,7
Drogi krajowe	32,1	32,1	17,1	17,1	19,1	7,7	7,7	7,7	0
Razem	542,2	545,8	542,1	554	567	579,41	584,6	586,4	589,7

Zródło: dane Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie.

Ze względu na przestrzenne uwarunkowania rozwoju Lublina, wzmacnianiu spójności transportowej Lublina służą również zadania inwestycyjne, takie jak przebudowa strategicznego korytarza transportu zbiorowego wraz z zakupem taboru w centralnej części obszaru LOF, budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF, budowa Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej dla obszaru specjalnej strefy ekonomicznej i strefy przemysłowej w Lublinie.

Miasto przyjazne to miasto zrównoważone. Do zwiększenia przyjazności miasta przyczynia się realizacja koncepcji systemu transportu zrównoważonego, w której podejmowane są działania usprawniające transport publiczny. Przedstawione w tabeli 39 dane dotyczące funkcjonowania transportu publicznego pozwalają ocenić występujące zmiany zachodzące w dziedzinie transportu. W 2020 r. liczba przejazdów pasażerów korzystających z komunikacji publicznej wyniosła 77,9 mln i zmniejszyła się o 40,4% w stosunku do 2019 r. Należy pamiętać o ogłaszanych w 2020 r. lockdownach i obowiązującym limicie prawnym dotyczącym liczby osób, które mogą podróżować w jednym pojeździe komunikacji miejskiej. Na przestrzeni lat zmieniała się także długość tras w granicach miasta – w 2020 r. wynosiła 226 km. Najwyższy odsetek w taborze komunikacji publicznej stanowią autobusy MPK, których wartość w minionym roku osiągnęła 239. Liczba trolejbusów i autobusów przewoźników prywatnych pozostała bez zmian względem roku poprzedzającego.

Tabela 39. Wybrane informacje o funkcjonowaniu transportu publicznego

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przejazdy pasażerów korzystających z komunikacji publicznej (w mln)	106	114,7	121,1	125,4	124,8	134,6	131,7	130,7	77,9
Liczba przejazdów przypadających na 1 dzień (w tys.)	290	314	332	343,6	341,0	368,8	360,8	358,1	213,4
Długość tras w granicach miasta Lublin (w km)	177,9	183,9	187,2	189,3	210,6	221	220	227	226
Liczba realizowanych połączeń miejskiej komunikacji publicznej, w tym:	66	62	72	72	67	69	71	73	71
<i>linie autobusowe</i>	54	50	58	59	51	54	56	56	55
<i>linie autobusowe nocne</i>	3	3	3	3	3	3	3	3	3
<i>linie trolejbusowe</i>	9	9	11	10	13	12	12	14	13
Posiadany tabor komunikacji publicznej, w tym:	380	375	364	384	401	394	421	410	392
<i>autobusy MPK</i>	245	238	234	235	231	226	237	257	239
<i>trolejbusy MPK</i>	64	65	92	109	109	108	123	123	123
<i>autobusy przewoźników prywatnych</i>	71	72	38	40	61	60	61	30	30

Zródło: dane Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.

Oprócz komunikacji publicznej oraz samochodowej, chętnie wybieranym środkiem transportu jest także rower. Wykorzystywany jest zarówno do przemieszczania się po mieście w konkretnym celu np. do szkoły, pracy, na uczelnię, ale również stanowi formę spędzania czasu wolnego. Zauważając potrzeby rowerzystów, Lublin poszerza sieć połączeń rowerowych. W 2020 r. długość tras rowerowych w mieście wynosiła 181 km i tym samym została powiększona o 7 km nowych ścieżek w stosunku do roku poprzedzającego. Warto również zauważyć, że ich długość jest blisko 3-krotnie większa w zestawieniu z 2012 r.

Tabela 40. Długość tras rowerowych (w km)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Trasy rowerowe ogółem	66,5	85,1	118	130	139	145	160	174	181
Trasy rowerowe na 10 tys. ludności	1,9	2,5	3,5	3,8	4,1	4,3	4,7	5,1	5,0

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Poprawa infrastruktury technicznej oznacza również rozwój infrastruktury komunalnej. W ostatnich latach stale rozbudowywana jest sieć kanalizacyjna, gazowa, wodociągowa. Rozwój sieci kanalizacyjnej był możliwy dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym oraz kontynuowanymi działaniami inwestycyjnymi miasta. Wybrane informacje dotyczące długości czynnej sieci oraz odsetka mieszkańców z niej korzystających zostały przedstawione w poniższej tabeli 41.

Tabela 41. Długość sieci kanalizacyjnej, gazowej oraz wodociągowej wraz z odsetkami mieszkańców korzystających z tych sieci

Długość czynnej sieci (w km):	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
kanalizacyjnej	572,4	588,5	622,9	652,6	660,5	670,5	680,5	683,5	b.d.*
gazowej	615,6	630,8	635,5	698,9	712,4	725,5	724,4	741,6	b.d.*
wodociągowej	594,4	604,9	611,6	626,5	635,3	652,8	662,5	665,2	b.d.*
Odsetek mieszkańców korzystających z sieci (w %):	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
kanalizacyjnej	90,3	90,5	90,8	91,5	91,7	91,8	91,8	91,9	b.d.*
gazowej	87,2	87,3	87,4	87,3	87,2	86,6	85,8	87,9	b.d.*
wodociągowej	95,2	95,2	95,3	95,3	95,4	95,4	95,5	95,5	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną upublicznione w lipcu 2021 r.

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2020 r. wydatki z budżetu miasta na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska wyniosły 161 529,5 tys. zł i stanowiły 6,49% budżetu tego roku. W porównaniu z rokiem poprzednim była to kwota o 1,9% mniejsza.

Tabela 42. Wydatki z budżetu miasta na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wartość wydatków (w tys. zł)	88 429,8	105 095,4	98 566,5	100 417,4	93 187,7	98 675,2	92 473,0	164 577,7	161 529,5
Udział wydatków w wydatkach budżetu ogółem (w %)	5,39	5,64	4,85	5,56	5,05	4,68	4,77	6,77	6,49

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 43. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2019-2020	<p>Budowa szkoły przy ul. Berylowej</p> <p>W 2020 r. oddano do użytku nowoczesny czterokondygnacyjny budynek zlokalizowany przy ul. Berylowej. Całkowita powierzchnia użytkowa obiektu wynosi ok. 14 tys. m². W roku szkolnym 2020/2021 w ramach Zespołu Szkół nr 13 naukę rozpoczęło 553 uczniów oraz 300 przedszkolaków. Łączna wartość inwestycji wyniosła ok. 70 mln zł. Na zakup wyposażenia przeznaczono ok. 7 mln zł, z tego na zakup sprzętu komputerowego 1,3 mln zł.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3ellj0j.</p>
2019-2020	<p>Skatepark Lublin na Rusałce</p> <p>Inwestycja na Rusałce powstała w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego D-31 Skatepark dla Lublina. Koszt budowy obiektu wyniósł ponad 2,4 mln zł. Kompleks powstał na obszarze 38 arów. Zasadniczym jego elementem jest płyta skateparku o pow. 1 150 m² – żelbetowa, zbrojona, o nawierzchni asfaltowej oraz 14 monolitycznych przeszkód przystosowanych do akrobacji na rolkach i deskorolkach.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/2QqlgpM.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Do najważniejszych zadań zakończonych w 2020 r. należały: rozbudowa Środowiskowego Domu Samopomocy „Kalina”, budowa boiska do streetballu i skateparku z urządzeniami terenowymi w ramach projektu „Skatepark dla Lublina”, termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 33 przy ul. Pogodnej 19, poprawa warunków kształcenia zawodowego poprzez budowę i wyposażenie stacji diagnostycznej przy Zespole

Szkół Samochodowych im. Stanisława Syroczyńskiego, odbudowa po pożarze budynku Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty, przebudowa budynku przy ul. Północnej z przeznaczeniem na mieszkania interwencyjne, rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego znajdującego się w obszarze Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF, budowa centrum rozwoju i integracji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Głowackiego, budowa szkoły podstawowej, przedszkola, domu kultury przy ul. Berylowej w Lublinie, rozbudowa infrastruktury technicznej na cmentarzu komunalnym przy ul. Droga Męczenników Majdanka 71.

B.2. Zwiększenie komfortu życia

Wskaźniki

Komfort życia jest czynnikiem, który może być określany na wiele sposobów. W Strategii Lublin 2020 zwrócono uwagę na warunki mieszkaniowe, jakość przestrzeni miejskich, dostęp do opieki medycznej, bezpieczeństwo publiczne, sytuację wybranych grup społecznych oraz dostęp do usług publicznych.

Jednym z kluczowych czynników oddziałujących na jakość życia jest mieszkalnictwo. W ostatnich latach zauważono poprawę zasobów mieszkaniowych oraz powiększającą się przeciętną powierzchnią użytkową mieszkania na 1 osobę (por. tabela 44). Pod względem wyposażenia mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne można zauważyć, że w przypadku mieszkań z dostępem do sieci wodociągowej odsetek ten oscyluje wokół 99%, z dostępem do łazienki jest to ponad 96%, a z centralnym ogrzewaniem – ponad 91% (por. tabela 45).

Tabela 44. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania i liczba mieszkań przypadająca na 1 000 osób

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	24,4	25,1	25,5	26	26,4	26,9	27,4	27,8	b.d.*
Mieszkania na 1 000 mieszkańców	408,4	420	425,9	432,4	439,1	447,6	456,1	462,5	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną upublicznione w lipcu 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 45. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne (w %)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wodociąg	99	99	99	99	99	99,1	99,1	99,1	b.d.*
Łazienka	95,9	96	96	96,1	96,2	96,3	96,3	96,4	b.d.*
Centralne ogrzewanie	90,4	90,6	90,7	90,9	91,1	91,3	91,5	91,7	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną upublicznione w lipcu 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla osób w szczególnej sytuacji materialnej Miasto Lublin przewidziało dostęp do mieszkań komunalnych oraz socjalnych, które pozostają w zasobach gminy. W 2020 r. w zasobach mieszkaniowych gminy znalazło się 8 798 mieszkań komunalnych oraz 1 173 mieszkania socjalne (por. tabela 46). Inną formą pomocy dla osób w trudnej sytuacji jest dodatek mieszkaniowy, który w 2020 r. wynosił średnio 209,86 zł. Jest on wydawany dla osób, które nie są w stanie pokryć pełnych kosztów utrzymania mieszkania. W omawianym roku rozstało wydanych 4 558 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego na okres 6 miesięcy (por. tabela 47). Przyznanie dodatku uwarunkowane jest spełnieniem kryterium dochodowego, dlatego zmniejszająca się liczba decyzji odzwierciedla poprawę sytuacji materialnej społeczeństwa.

Tabela 46. Wielkość i struktura zasobów mieszkaniowych Miasta Lublin

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań komunalnych w zasobach Gminy Lublin	8 742	8 679	8 687	8 604	8 250	9 228	8 966	8 884	8 798
Liczba mieszkań socjalnych w zasobach Gminy Lublin	826	865	918	972	1 041	1 095	1 132	1 155	1 173

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin i Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

Tabela 47. Liczba decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego oraz średnia wielkość świadczeń

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego	10 128	10 002	9 392	8 509	7 914	7 618	6 663	5 830	4 558
Średnia miesięczna kwota dodatku mieszkaniowego (w zł)	214,36	215,66	218,04	215,24	213,63	214,41	208,68	210,19	209,86

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Z miastem przyjaznym o zwiększonym komforcie życia wiąże się także poprawa bezpieczeństwa publicznego. Wskaźnikiem, dzięki którym można określić poziom bezpieczeństwa jest wykrywalność przestępstw. Jest on określany na podstawie stosunku przestępstw wykrytych do przestępstw stwierdzonych

ogółem. W 2020 r. wykryto 3 913 przestępstw, stwierdzono zaś 5 580, a ich stosunek wyniósł 70,1%. W zestawieniu z 2012 r. ostatnia wymieniona wartość ta podniosła się o 13,7 p.p. O poprawie bezpieczeństwa na przestrzeni lat świadczy także malejąca liczba przestępstw. Wartość przestępstw stwierdzonych zmniejszyła się ponad 2-krotnie, a przestępstw wykrytych o 42%.

Tabela 48. Liczba przestępstw i ich wykrywalność

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przestępstwa stwierdzone ogółem	12 049	9 577	7 685	6 380	5 956	5 500	5 877	6 221	5 580
Przestępstwa wykryte ogółem	6 798	5 050	4 418	4 172	3 370	3 385	3 902	4 392	3 913
Stosunek przestępstw wykrytych do stwierdzonych (w %)	56,4	52,7	57,5	65,4	56,6	61,5	66,4	70,6	70,1

Źródło: dane Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Na przestrzeni lat 2012–2020 zmalała także liczba odnotowanych wypadków drogowych z różnicą równą 110, osiągając w 2020 r. wartość 144 zarejestrowanych wypadków. W analizowanym okresie spadła także liczba kolizji drogowych, których odnotowano 4 215. W 2020 r. najwięcej wypadków miało miejsce na al. W. Witosa, ul. Andersa, ul. Tysiąclecia, al. Kraśnickiej i ul. Bohaterów Monte Cassino, zaś kolizji na al. Tysiąclecia, al. Solidarności i al. W. Witosa.

Tabela 49. Liczba kolizji i wypadków drogowych

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odnotowane wypadki drogowe	254	229	224	200	219	214	210	142	144
Odnotowane kolizje drogowe	4 735	4 826	4 570	4 226	4 680	4 764	5 096	5 361	4 215

Źródło: dane Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Troska o wygodę życia polega także na dostosowaniu miasta do potrzeb różnych grup mieszkańców – dzieci, starszych, osoby chore lub z niepełnosprawnością, osoby wykluczone społecznie, rodziny wielodzietne i inne. W celu zwiększenia poprawy komfortu życia należy wprowadzić udogodnienia mające wymiar materialny oraz niematerialny. Jednym z tych czynników jest dostępność do opieki zdrowotnej. W 2019 r. funkcjonowało 10 szpitali, ponad 300 przychodni i udzielonych zostało około 4 500 tys. porad lekarskich. Dane ilościowe szpitali, przychodni, łóżek na oddziałach oraz udzielanych porad medycznych przedstawia tabela poniżej.

Tabela 50. Liczba szpitali, łóżek szpitalnych, przychodni i udzielonych porad lekarskich

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Szpitale (bez oddziałów i filii)	11	11	10	10	10	9	9	10	b.d.*
Łóżka na oddziałach stacjonarnej i całodobowej opieki medycznej	4 535	4 547	4 600	4 705	4 591	4 394	4 225	4 280	b.d.*
Łóżka na 10 tys. mieszkańców	130,4	132,2	134,6	138,1	134,8	129,3	124,4	126,0	b.d.*
Przychodnie i praktyki lekarskie	279	276	296	290	296	317	325	309	b.d.*
Udzielone porady lekarskie (ambulatoryjna opieka zdrowotna)	4 084 990	4 212 202	4 263 040	4 503 858	4 313 713	4 440 092	4 400 546	4 481 942	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną opublikowane w czerwcu 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego i danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Miasto Lublin wykonuje zadania publiczne m. in. w zakresie pomocy społecznej, zwłaszcza polityki rodzinnej i wspierania osób z niepełnosprawnością. Jej zakres jest bardzo obszerny i znalazł swoje odzwierciedlenie w przyjętej przez miasto Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014–2020. Szczegółowe informacje na temat realizacji w 2020 r. Strategii zawiera rozdział 5. niniejszego Raportu, poświęcony strategiom sektorowym i programom miejskim. Na potrzeby monitorowania Strategii Lublin 2020 wyróżniono wskaźniki dotyczące rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (por. tabela 51), domów pomocy społecznej i wsparcia (por. tabela 52) oraz osób korzystających z usług domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia (por. tabela 53).

Z analizy danych na przestrzeni lat 2012–2020 wynika, że zmniejsza się liczba osób i rodzin korzystających z pomocy MOPR. W 2020 r. beneficjentami pomocy społecznej było 14 113 osób, które obejmowały liczbę 8 096 rodzin. Liczba rodzin w stosunku do 2012 r. zmniejszyła się o 30,6% zaś osób o 40,1%.

Tabela 51. Liczba rodzin objętych pomocą MOPR (w ramach ustawy o pomocy społecznej)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rodziny	11 668	12 095	12 045	9 871	9 993	9 478	9 638	8 951	8 096
Osoby	23 551	24 757	24 805	20 130	19 998	17 870	17 451	16 015	14 113

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań opisowych działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Obecnie na terenie Lublina znajduje się 7 domów pomocy społecznej oraz 49 ośrodków wsparcia, do których należą środowiskowe domy samopomocy (9), kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (4), schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi (1), schroniska dla bezdomnych (3), noclegownie (1), ogrzewalnie (1), jadłodajnie (1). Do kategorii „inne ośrodki wsparcia” zaliczono także kluby samopomocy dla seniorów (18). Dane przedstawiające liczebność ośrodków działających w Lublinie w latach 2012–2020 zostały przedstawione w tabeli 52.

Tabela 52. Liczba domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Domy pomocy społecznej	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Ośrodki wsparcia, w tym:	36	36	39	43	45	46	53	52	49
<i>środowiskowe domy samopomocy</i>	8	8	9	9	9	9	9	8	9
<i>kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	4	4	7	11	4	4	4	4	4
<i>ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	0	0	0	1	1	1	1	1	0
<i>dzienne domy samopomocy/Zespoły Ośrodków Wsparcia</i>	2	2	0	0	0	0	0	0	6
<i>noclegownie, schroniska, domy dla bezdomnych</i>	8	8	8	8	8	8	10	9	6
<i>jadłodajnie</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>inne ośrodki wsparcia</i>	13	13	14	13	22	23	28	29	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań opisowych działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Tabela 53. Liczba osób korzystających z usług domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Domy pomocy społecznej	753	752	732	768	758	781	758	747	602
Ośrodki wsparcia, w tym:	3 691	3 279	3 239	3 315	3 597	3 777	3 753	2 953	2 861
<i>środowiskowe domy samopomocy</i>	480	500	510	541	544	538	526	506	541
<i>kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	602	420	529	638	492	509	493	419	184
<i>ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	0	0	0	57	58	40	40	40	0
<i>dzienne domy samopomocy/Zespoły Ośrodków Wsparcia</i>	126	124	0	0	0	0	0	0	405
<i>noclegownie, schroniska, domy dla bezdomnych</i>	658	670	619	568	486	556	443	498	455
<i>jadłodajnie</i>	687	500	425	425	425	425	425	350	b.d.
<i>inne ośrodki wsparcia</i>	1 138	1 065	1 156	1 086	1 592	1 709	1 826	1 140	1 583

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań opisowych działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Tabela 54. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2015-obecnie	<p>Program nieodpłatnej pomocy prawnej dla obywateli Lublina</p> <p>Program funkcjonuje od 2015 r. Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie fizycznej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Pomoc udzielana jest także osobom niepełnosprawnym, a w przypadku braku możliwości stawienia się w punkcie osobiście może zostać udzielona także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Osobom z trudnościami w komunikowaniu się może być zapewniona również usługa tłumacza języka migowego.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/prawo-lublin.</p>
2020	<p>Sieć kamer monitoringu miejskiego</p> <p>W Lublinie zlokalizowanych jest 264 kamer w przestrzeni publicznej. W 2020 r. rozbudowano system monitoringu miejskiego łącznie o 46 kamer. Najwięcej nowych urządzeń ulokowanych zostało przy ul. Beryłowa (szkoła) – 3 szt. i w Parku Ludowym – 29 szt. Miejskie Centrum Monitoringu posiada dostęp do 300 kamer w miejskich obiektach sportowych – Arenie Lublin (118), Aqua Lublin (143) i na stadionie lekkoatletycznym przy al. Piłsudskiego (39).</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3bzq2mq.</p>
2020	<p>Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030</p> <p>Rok 2020 był pierwszym rocznikiem obowiązywania Planu. Powstał on w ramach projektu Ministerstwa Środowiska realizowanego we współpracy z 44 polskimi miastami. Celem Planu jest wzmocnienie odporności miasta na skutki obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu. Jest to dokument o znaczeniu strategicznym, stanowiący podstawę do podejmowania przez władze miasta decyzji uwzględniających ryzyka związane z zagrożeniami klimatycznymi. Miasto Lublin przyjęło Program ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina. Aktualnie, w oparciu o zakres zaplanowanych działań zapisanych w Planie Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030, Biuro Rewitalizacji i Klimatu jest na końcowym etapie przygotowania projektów szczegółowych, które będą realizowane w latach 2021–2030. Szczegółowe informacje na temat realizacji Planu zawiera rozdział 5. niniejszego Raportu, poświęcony strategiom sektorowym i programom miejskim.</p>
2020	<p>In Garden</p> <p>W 2020 r. odbył się pierwszy Festiwal Sztuki Ogrodów i Przestrzeni Publicznej „In Garden”. W ramach festiwalu powstało siedem ogrodów pokazowych i kilkanaście instalacji artystycznych. Doświadczeni ogrodnicy-wystawcy zachęcali do utworzenia własnego ogrodu nawet na własnym balkonie. Przez trzy dni uczestnicy mogli wziąć udział w ciekawych prelekcjach, zobaczyć wspaniałe ogrody tematyczne oraz uczestniczyć w koncertach, czy pokazach filmowych. Odbyły się także warsztaty dla dzieci i dorosłych.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3xtgHsN.</p>
2020	<p>Duże drzewa na Krakowskim Przedmieściu</p> <p>Projekt został zrealizowany w ramach Zielonego Budżetu. Zostały wykonane szerokie rabaty z nasadzeniami drzew jak lipa drobnolistna w pasie drogowym wraz z podsadzeniami krzewów róż „Marathon” i irgi błyszczącej. Drzewa zostały ustabilizowane za pomocą podziemnego systemu mocowania drzewa (kotwienia) składającego się z regulowanych pasów poliestrowych oraz metalowej kraty. Wokół każdego drzewa zastosowano system nawadniająco-napowietrzający ze zintegrowanym separatorem oddzielającym i kierującym przepływ wody i powietrza oraz filtrem wychwytyjącym zanieczyszczenia.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3u4dwFM.</p>
2020	<p>Zadbajmy o aleję lipową – al. Warszawska</p> <p>Projekt został zrealizowany w ramach Zielonego Budżetu. Ochroną i pielęgnacją zostało wytypowanych i objętych 30 szt. drzew od ul. Sławinkowskiej do ul. Zbożowej (strona prawa 20 szt. drzew i strona lewa 10 szt. drzew od al. Solidarności do ul. Agronomicznej). Efektem jest poprawa estetyki oraz zabezpieczenie drzew przed skutkami wichur i nawałnic, w tym likwidacja zagrożeń, jakie drzewa mogą stanowić dla ruchu samochodowego i pieszego.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3e41lmS.</p>

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Lublin posiada przestrzenie publiczne, które wpływają na zwiększony komfort życia mieszkańców. Z takich przestrzeni jak Ogród Saski, Park Ludowy, Park Bronowice, Parka Jana Pawła II, Park Czechów, Park Zawilcowa, Wąwóz Kalinowszczyzna, Wąwóz Rury chętnie korzystają dzieci, młodzież, dorośli oraz osoby starsze. Przestrzenie te są dostosowane również dla osób z niepełnosprawnością.

Na komfort życia mieszkańców wpływa również dostępność usług publicznych. Usługi te zlokalizowane są zarówno w centrum miasta, jak i w dzielnicach, co sprawia, że miasto jest kompaktowe, a użytkownik nie musi pokonywać dużych odległości w celu załatwienia spraw.

Lublin obecnie spełnia najwyższy 30% próg udziału autobusów zeroemisyjnych we flocie pojazdów przewidziany w ustawie o elektromobilności. Przemieszczanie się pojazdami o niskiej emisji spalin lub bezspalinowymi przyczynia się do poprawy jakości środowiska, w tym do jakości powietrza w mieście. Do pojazdów tych oprócz autobusów niskoemisyjnych należą samochody elektryczne, dla których miasto przewidziało ogólnodostępne punkty ładowania. Obecnie w Lublinie działa 18 takich punktów, które są rozmieszczone w 9 stacjach ładowania. Liczba samochodów elektrycznych zarejestrowanych w Urzędzie Miasta Lublin łącznie, to 72 pojazdy (71 samochodów osobowych, 1 samochód ciężarowy).

W 2020 r. kontynuowana była kampania edukacyjna Miasto to też Twój dom – Masz wpływ na dobrą atmosferę. Akcja ta miała na celu promowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zachęcanie mieszkańców do proekologicznych zachowań i korzystania z ekologicznej oferty Lublina: ekologiczny transport publiczny, ciepło systemowe, wymiana pieców z dofinansowaniem Gminy Lublin.

B.3. Dbłość o kulturę przestrzeni

Wskaźniki

Przestrzeń jest nieodnawialnym zasobem miasta, dlatego należy ją kształtować ze szczególną odpowiedzialnością wobec przeszłych i przyszłych pokoleń, by harmonijnie zaspokajała ludzkie potrzeby. Jest to wyzwanie dla planowania przestrzennego, które powinno być na tyle intensywne, aby wyprzedzać i przeważać presję zmian przestrzennych ze strony inwestorów i naturalnych procesów demograficznych czy rozwojowych. Podstawowym narzędziem, którym regulowane są przeznaczenia obszarów pod określone funkcje i sposoby ich zagospodarowania i zabudowy są Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego. W 2020 r. obowiązywało 115 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Pokrywały one 53,77% powierzchni miasta (wzrost w stosunku do 2019 r. o 5,9 ha, tj. 0,04%). W 2020 r. Rada Miasta Lublin podjęła 21 uchwał dotyczących zmian mpzp. Powierzchnia terenu objętego uchwałami wyniosła łącznie 78,4 ha. Z tego 72,5 ha to obszary posiadające wcześniej mpzp (tym samym była to faktyczna zmiana mpzp) oraz 5,9 ha to powierzchnia do tej pory nie objęta planami (faktycznie nowy mpzp). Przyrost wynika z faktu, że dwie z 21 uchwał dotyczyły terenów, które w części były już objęte planem, a w części były bez planu. Ponadto podjęte zostały 3 uchwały zmieniające parametry bez ingerencji w układ funkcjonalny obszaru planu, obejmujące pow. 7,4 ha.

Tabela 55. Pokrycie powierzchni miasta planami miejscowymi (w %)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pokrycie powierzchni miasta planami zagospodarowania przestrzennego (w %)	45,4	43,1	47	47,3	51,3	51,4	53,3	53,7	53,78

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Z perspektywy planowania przestrzennego istotnym faktem było uchwalenie w lipcu 2019 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa strategiczne cele dla rozwoju przestrzennego miasta. Prace nad stworzeniem dokumentu trwały od 2010 r.

Wyzwaniem w planowaniu przestrzeni jest także powiększająca się liczba pojazdów poruszających się po drogach miasta. Dane dotyczące pojazdów samochodowych i ciągników zostały przedstawione w tabeli 56. Warto jednak zauważyć, że liczba aut w przestrzeniach miejskich jest znacznie wyższa ze względu na regularne dojazdy mieszkańców okolicznych gmin do Lublina, który jako centrum regionu pełni funkcje ekonomiczne, społeczne, kulturalne. Wraz ze wzrostem liczebności pojazdów zwiększa się także wskaźnik pojazdów przypadających na 1 tys. mieszkańców.

Tabela 56. Pojazdy samochodowe i ciągniki - wskaźniki

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pojazdy ogółem	190 648	196 850	202 730	210 181	219 008	228 977	239 756	247 836	b.d.*
Samochody osobowe na 1 000 ludności	425	446,9	463,4	483,1	505,6	530,8	557,2	577,9	b.d.*
Samochody ciężarowe na 1 000 ludności	88	88,5	90,9	92,6	94,8	97,3	100,6	102,0	b.d.*
Motocykle na 1 000 ludności	17,8	19,1	20,2	21,9	23,1	24,5	25,9	27,3	b.d.*
Pojazdy ogółem na 1 000 ludności	530,8	554,5	574,5	597,6	623,5	673,8	706	729,4	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną upublicznione w październiku 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zwiększająca się liczba samochodów w centrach miastach jest trudnym zjawiskiem z perspektywy planowania i ochrony środowiska naturalnego. W odpowiedzi na zwiększającą się gęstość pozostawianych samochodów, wyznaczono strefę płatnego parkowania. Została zaplanowana, aby zapewnić możliwość parkowania w centrum mieszkańcom załatwiających tam sprawy i w 2020 r. liczyła 2 211 miejsc parkingowych płatnych. W 2020 r. nastąpiło kilka zmian dotyczących Strefy Płatnego Parkowania w Lublinie. Zmieniony został

cennik (podniesione zostały stawki opłat jednorazowych, abonamentowych oraz kar)⁹, z dotychczasowej podstrefy B została wydzielona strefa C obejmująca ul. Zamojską, ul. Rusałki i ich okolice, zmodyfikowane zostały zasady ubiegania się o abonamenty preferencyjne, przywileje zyskały wszystkie osoby płacące podatki w Lublinie, zaczęła obowiązywać nowa aplikacja mobilna CityParkApp. Rozwiązaniem i sposobem na zmniejszenie liczby pojazdów ma być też powstający Dworzec Metropolitalny, który będzie obsługiwał autobusy komunikacji miejskiej, pozamiejskiej i dalekobieżnej. W jednej części miasta zintegruje on kilka form transportu, stając się centrum komunikacyjnym nie tylko miasta, ale całego regionu.

Tabela 57. Liczba miejsc parkingowych w strefie płatnego parkowania (dane na koniec roku)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba miejsc parkingowych płatnych*	1700	1700	1700	1700	2 450	2 150	2 150	2 200	2 211

Źródło: dane szacunkowe Urzędu Miasta Lublin.

Dane statystyczne przedstawiają zwiększającą się powierzchnię parków spacerowo-wypoczynkowych w Lublinie. Corocznie przybywa także zieleni ulicznej, co przekłada się również na odsetek terenów zielonych w całkowitej powierzchni miasta (por. tabela 56). Warto także zauważyć, że nie są to wszystkie tereny zielone znajdujące się w mieście. Na uwagę zasługują zwłaszcza dwa lasy leżące w granicach administracyjnych miasta zajmujące 11,3% jego powierzchni.

Tabela 58. Wybrane informacje o terenach zielonych w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Parki spacerowo-wypoczynkowe i zieleńce (w ha)	281,4	281,4	281,4	281,4	281,5	281,46	291,0	271	b.d.*
Tereny zieleni osiedlowej (w ha)	564,3	554,93	555,25	551,82	511,68	511,79	505,25	504,03	b.d.*
Zieleń uliczna (w ha)	370	470,21	471	484	496	509,29	512	530	b.d.*
Razem (w ha)	1 215,7	1 306,5	1 307,7	1 317,2	1 289,2	1 302,5	1 308,2	1 305	b.d.*
Odsetek powierzchni miasta (w %)	8,2	8,9	8,9	8,9	8,7	8,8	8,9	8,9	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną udostępnione w sierpniu 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 59. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2017-2023	<p>Program Rewitalizacji dla Lublina 2017–2023</p> <p>Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej. Program ten powstaje w sposób partycypacyjny tj. we współpracy z mieszkańcami, przedsiębiorcami, lokalnymi aktywistami i innymi zainteresowanymi powstającym dokumentem. Szczegółowe informacje na temat realizacji Programu zawiera rozdział 5. niniejszego Raportu, poświęcony strategiom sektorowym i programom miejskim.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/2WVlout.</p>
2019-2020	<p>Rewitalizacja Parku Ludowego</p> <p>Rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego rozpoczęła się w 2019 r. Całkowita wartość projektu wyniosła ok. 44 mln zł, przy dofinansowaniu europejskim w wysokości 20,5 mln zł. Środki pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W 2020 r. Miasto zakończyło prace związane z kompleksową rewitalizacją Parku.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3xhVKkr.</p>
2017-obecnie	<p>Aplikacja turystyczny Lublin</p> <p>Jest to system informacji miejskiej ułatwiający turystom i mieszkańcom przemieszczanie się po mieście. W aplikacji są też zawarte informacje o wydarzeniach odbywających się w rejonie oraz przypisanym im datom. Aplikację turystyczny Lublin można spersonalizować dzięki usłudze planera oraz dodawania ulubionych miejsc na mapie Lublina.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3czeAIT.</p>

⁹ Uchwała nr 733/XXII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 15 października 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania na drogach publicznych na terenie miasta Lublin oraz wysokości opłat za parkowanie i sposobu ich pobierania.

Projekty	
2017-obecnie	<p>Zielony Budżet</p> <p>To rodzaj grantu na inicjatywy związane z poprawą przestrzeni publicznych miasta Lublin. Konkurs jest skierowany do mieszkańców Lublina oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Lublin. Szczegółowe informacje na temat realizacji Zielonego Budżetu 2020 zawiera rozdział 3. niniejszego Raportu, poświęcony realizacji budżetów partycypacyjnych.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/35Z6xTb</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Lublin określany jest miastem zielonym i ekologicznym. Zadbana przestrzeń publiczna przekłada się na jakość życia mieszkańców. W 2020 r. zakończyła się rewitalizacja Parku Ludowego. Na rewitalizowanym terenie znalazło się miejsce m.in. na amfiteatr z fontanną oraz dydaktyczny ogród roślin wodnych, dwa duże place zabaw ze strefami dla dzieci w różnym wieku, strefy linariów oraz aktywnego odpoczynku z siłownią zewnętrzną, placami ćwiczeń workout i fitness. W parku pojawiło się 675 nowych drzew (najwięcej lip, jabłoni oraz topól), 1 512 krzewów (dereni, forsycji, dzikich róż), 1 250 sadzonek bluszczu, 2 991 bylin oraz 24 105 traw. Ponadto wykonana została nowa aranżacja podwórka przy ul. Jezuickiej 14. Urok niewielkiej, zielonej enklawy w sercu Starego Miasta został podkreślony poprzez prace pielęgnacyjne w istniejącej zieleni, nasadzenie nowych roślin: krzewów iglastych, liściastych, bylin i pnączy. Uzupełniono również istniejące nawierzchnie o wygodną ścieżkę z płyt betonowych i żwiru oraz ustawiono stylizowaną ławkę i kosz. Łącznie założono 52 m² rabat roślinnych i poddano renowacji 57 m² istniejących trawników. Ponadto w 2020 r. przy skrzyżowaniu ulic Bohaterów Monte Cassino/Czeremchowa został udostępniony dla mieszkańców, jako miejsce do wypoczynku, teren zielony w pasie drogowym. Powstały rabaty ze zróżnicowaną roślinnością, w miejscach o różnych poziomach terenu zastosowano palisady wzmacniające. Dodatkowo teren został wzbogacony o kompozycje z dużych głązów narzutowych. Wykonano też koncepcję rewitalizacji zielonego terenu w dzielnicy Czechów Północy pn.: Park Czechów. Ideą opracowania było wkomponowanie i ujednolicenie istniejących terenów zieleni o naturalnym charakterze. Koncepcja ma za zadanie wytyczać kierunek działania oraz zaprezentować takie rozwiązania projektowe, które będą możliwe do realizacji w etapach. Całość tworzy czytelny układ, który ma szansę stać się atrakcyjną przestrzenią dla lokalnej społeczności. Planuje się utworzenie licznych miejsc do wypoczynku dla różnych grup wiekowych użytkowników.

B.4. Wspieranie rozwoju kultury czasu wolnego

Wskaźniki

Czas wolny to jeden z elementów życia codziennego. W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Miasto Lublin przygotowuje różnorodną ofertę spędzania czasu wolnego i tym samym wspiera rozwój kultury. Propozycje te mają za zadanie wspierać potrzeby i wieloaspektowy rozwój mieszkańców. Oferta w zakresie spędzania czasu wolnego jest ściśle powiązana z infrastrukturą kulturową i społeczną. W 2020 r. w Lublinie otwartych było 8 kin, w których znajdowały się 32 sale z łączną liczbą 5 331 miejsc na widowni. W omawianym roku wyświetlono 25 482 seanse, które obejrzało 339 004 widzów.

Tabela 60. Wybrane informacje o kinach w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem kina	6	6	7	7	9	9	9	9	8
Sale	13	20	21	29	32	32	32	33	32
Miejsca na widowni	2 598	3 767	3 835	5 158	5 558	5 558	5 558	5 627	5 331
Seanse ogółem	23 133	20 526	30 683	35 688	45 280	46 941	47 389	47 029	25 482
Widzowie ogółem	731 684	658 162	802 395	830 248	1 023 146	1 094 769	1 134 864	1 170 227	393 004
Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych	133,83	91,21	89,11	66,06	61	61	61	60	64

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Większość dyscyplin i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych wymaga odpowiedniej infrastruktury sportowej. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie ilościowe obiektów sportowych na terenie miasta Lublin. Zgodnie z danymi Wydziału Sportu w 2020 r. funkcjonowało 558 obiektów przeznaczonych do użytku w różnych dyscyplinach sportu.

Tabela 61. Liczba obiektów sportowych w Lublinie

Kategoria	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stadiony	5	6	6	6	6	6	6	6
Boiska piłkarskie	19	21	22	22	22	22	22	22
Boiska do piłki nożnej	75	75	75	75	75	78	78	78
Kryte pływalnie	12	12	13	13	13	13	13	13
Hale sportowe	8	8	8	8	8	8	8	8
Korty tenisowe	17	17	17	17	17	17	17	17
Sale sportowe	87	87	87	87	87	88	88	89
Sale do tenisa stołowego	17	17	17	17	17	17	17	17
Moje boisko „Orlik 2012” w tym biały orlik	14	14	14	14	14	14	14	14
Boiska do koszykówki	68	68	68	68	68	68	69	69
Boiska do siatkówki	48	48	48	48	48	48	49	49
Boiska do siatkówki plażowej	7	7	7	7	16	16	16	16
Boiska do piłki ręcznej	37	37	37	37	37	37	37	37
Boiska do streetballa	4	4	4	4	4	4	4	4
Siłownie /szkolne/	34	34	34	34	34	34	34	34
Hala lodowa	1	1	1	1	1	1	1	1
Skocznie lekko-atletyczne	32	32	32	32	32	32	32	32
Bieżnie lekko-atletyczne	36	36	36	36	36	36	36	36
Ujeżdźalnie	1	1	1	1	1	1	1	1
Wyciąg nart wodnych	1	1	1	1	1	1	1	1
Skate park	3	3	3	3	3	3	3	3
Kręgielnie	2	b.d.	b.d.	2	2	2	2	2
Strzelnice	5	5	5	5	5	5	5	5
Tor rowerowy	1	1	1	1	1	1	2	3
Akademia golfa	1	1	1	1	1	1	1	1

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Wpierając kulturę czasu wolnego w Lublinie były organizowane różnego rodzaju imprezy sportowe. Te mające miejsce w 2020 r. zostały przedstawione w tabeli poniżej. Łącznie zostało zorganizowanych 41 wydarzeń sportowych, do których można zaliczyć mistrzostwa w pływaniu, turnieje karate, koszykówki, siatkówki, zawody lekkoatletyczne, łucznicze, biegowe, turnieje golfowe i inne.

Tabela 62. Imprezy sportowe zorganizowane w 2020 r. (poza rozgrywkami ligowymi)

Lp.	Nazwa imprezy sportowej
1.	Turniej golfowy - 2 edycje
2.	Grand Prix - CITY TRAIL 2020
3.	43. Bieg Kwitnącej Wiśni
4.	Turniej Ziemi Lubelskiej w boksie
5.	Otwarte Mistrzostwa Lublina w zapasach
6.	EGBL 2020
7.	Cykl zawodów pływackich O Laur Lubelskiego Koziółka
8.	Regaty żeglarskie
9.	Zawody kajakarskie O puchar Lubelskiego Koziółka
10.	Hetman Paracycling Cup
11.	Mityngi lekkoatletyczne LOZLA
12.	Mistrzostwa Polski Juniorek w siatkówce plażowej
13.	Lublin Bike Festival
14.	Bieg na dystansie 5 km
15.	Lublin Kick Balls
16.	Streetbasket Lublin 2020
17.	Przedsezonowy turniej siatkarski z udziałem drużyn z I ligi PLS
18.	Memoriał im. Stanisława Zalewskiego w boksie
19.	30. Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce Masters, 9. Mistrzostwa Polski Lekarzy i 3. Mistrzostwa Polski Dziennikarzy
20.	Memoriał im. Zdzisława Niedzieli
21.	Z UKS-u do AZS-u!
22.	Ogólnopolskie Zawody Łucznicze Osób Niepełnosprawnych Koziółek 2020
23.	Turniej Kumite w Karate Kyokushin
24.	Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w judo
25.	Mistrzostwa Polski Niesłyszących w lekkiej atletyce
26.	Mistrzostwa Polski Niesłyszących w pływaniu
27.	Akademickie Mistrzostwa Polski 2020 w Lublinie (koszykówka kobiet, piłka siatkowa kobiet, piłka siatkowa mężczyzn, tenis stołowy kobiet i mężczyzn)
28.	XXV Turniej Nadziei Olimpijskich
29.	XX Ogólnopolski Puchar Dzieci w karate tradycyjnym
30.	XII Międzynarodowy Arcymistrzowski Turniej Szachowy im. Unii Lubelskiej
31.	Grand Prix - Puchar Polski w pływaniu
32.	VI Turniej Goalball U19
33.	Akademickie Mistrzostwa Polski w pływaniu
34.	Suzuki Boxing Night - Gala Boks Olimpijskiego
35.	PZLA Drużynowe Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce- Finał Ekstraklasy
36.	Suzuki Puchar Polski w koszykówce kobiet 2020
37.	IV Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w siatkówce plażowej
38.	Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w sportach halowych LUBELSKIE 2020 - brydż sportowy i szermierka
39.	Cavaliada 2020
40.	Mecz o Superpuchar Polskiej Ligi Siatkówki 2015-2020
41.	Zimowe Mistrzostwa Polski Juniorów 17 lat w pływaniu

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Oprócz obiektów sportowych, ofertę sportowo-rekreacyjną wzbogaca blisko 300 ha powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych i zieleńców oraz 171 km tras rowerowych. Miasto Lublin w 2014 r. uruchomiło Lubelski Rower Miejski. LRM spotkał się pozytywnym odbiorem wśród mieszkańców i studentów. Rosnąca popularność wpłynęła na zwiększenie liczby stacji rowerowych oraz liczby rowerów. W 2020 r. w Lublinie zlokalizowanych było 91 stacji rowerowych z łączną liczbą 891 rowerów miejskich. Operator LRM, czyli Nextbike Polska Sp. z o.o. umożliwił wypożyczanie rowerów dzięki rejestracji w aplikacji Nextbike, która w 2020 r. liczyła 118 982 użytkowników. Zaletą aplikacji jest możliwość wykorzystywania jej nie tylko w Lublinie, ale również w innych miastach w Polsce lub na świecie.

Tabela 63. Wybrane informacje o funkcjonowaniu Lubelskiego Roweru Miejskiego

Kategoria	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wypożyczeń	128 644	436 965	854 881	532 972	745 000	658 000	205 412
Liczba zarejestrowanych użytkowników	22 218	41 360	64 350	74 876	95 000	112 200	118 982
Liczba rejestracji nowych użytkowników	22 218	19 060	22 917	11 969	18 000	16 800	6 218
Liczba stacji rowerowych	40	43	90	91	97	98	91
Liczba rowerów	400	430	900	901	950	961	891

Źródło: dane Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie.

Uczestnictwo w kulturze jest jedną z ważniejszych potrzeb ludzkich, a korzystanie z dóbr publicznych przyczynia się do rozwoju osobistego, wpływa na poczucie komfortu oraz podnosi jakość życia. Korzystanie z wydarzeń jest możliwe dzięki instytucjom kultury, które oferują najróżniejsze formy spotkania z kulturą oraz promują walory miasta w zakresie dziedzictwa historycznego i kulturowego. W skład instytucji będących jednostkami organizacyjnymi Miasta Lublin wchodzi:

- Centrum Kultury w Lublinie;
- Dzielnicowy Dom Kultury Węglin;
- Dzielnicowy Dok Kultury „Bronowice”;
- Dom Kultury Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej;
- Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją”;
- Młodzieżowy Dom Kultury nr 2;
- Dom Kultury Skarpa;
- Dom Kultury RUTA;
- Dom Kultury Błonie S.M. Czuby;
- Galeria Labirynt;
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie;
- Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”;
- Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych „Rozdroża”;
- Teatr im. H. Ch. Andersena w Lublinie;
- Teatr Stary w Lublinie;
- Warsztaty Kultury w Lublinie;
- Zespół Pieśni i Tańca „LUBLIN” im. W. Kaniorowej.

Do instytucji kultury w Lublinie, których jednostką administracyjną jest samorząd wojewódzki należą:

- Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie;
- Centrum Spotkania Kultur;
- Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie;
- Teatr im. J. Osterwy w Lublinie;
- Teatr Muzyczny w Lublinie;
- Muzeum Narodowe w Lublinie;
- Muzeum Wsi Lubelskiej;
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie;
- Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie.

Tabela 64. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2013-obecnie	<p>Program Rozwoju Kultury w Dzielnicach Lublina „Dzielnice kultury”</p> <p>To wieloletni, interdyscyplinarny program, którego celem jest zwiększenie potencjału kulturalnego dwudziestu siedmiu dzielnic Lublina. Jest przeciwwagą na silne skupienie instytucji i infrastruktury kulturalnej w centrum, które zagraża pogłębianiem dysproporcji w dostępie do kultury na terenie poszczególnych obszarów miasta. Cele strategiczne projektu to zwiększenie aktywnego uczestnictwa w kulturze mieszkańców Lublina, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania oraz podniesienie kompetencji kulturowych lublinian. Program „Dzielnice Kultury” jest jednym z kluczowych elementów Strategii Rozwoju Kultury Lublina na lata 2013–2020. W ciągu siedmiu edycji „Dzielnice Kultury” zrealizowano ponad tysiąc projektów.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/2Sb8TM3.</p>
2020	<p>#Link do kultury</p> <p>Propozycja wsparcia dla ludzi kultury oraz mieszkank i mieszkańców, oferowana przez Miasto Lublin w związku z występowaniem stanu zagrożenia epidemicznego. Na stronie #Link do kultury oraz fanpage’u Lublin – Miasto Kultury (https://pl-pl.facebook.com/LublinMiastoKultury/), publikowano propozycje działań z zakresu kultury i sztuki, realizowanych za pośrednictwem i przy pomocy narzędzi internetowych. Wśród propozycji znalazły się warsztaty, wykłady, webinaria, audycje, koncerty, spektakle, wystawy i wiele innych form aktywności kulturalnej w sieci, dostępne zarówno w poprzez transmisje na żywo, jak i prezentacje zarejestrowanego materiału.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/2SdYak5.</p>
2020	<p>Lubelski Fundusz Filmowy</p> <p>Konkurs mający na celu wsparcie produkcji pełnometrażowego filmu fabularnego, serialu telewizyjnego, filmu dokumentalnego lub filmu animowanego przeznaczonego do emisji w telewizji oraz wyświetlania w kinach, związanego z Lublinem poprzez tematykę, miejsce realizacji i przedstawiającego pozytywny wizerunek miasta Lublin. Laureatami konkursu Lubelskiego Funduszu były filmy: <i>Volta</i> Juliusza Machulskiego, <i>Carte blanche</i> Jacka Lusińskiego, <i>Panie Dulskie</i> Filipa Bajona, serial TVP <i>Wszystko przed nami</i> oraz film animowany <i>Ta cholerna niedziela</i> Przemysława Kotyńskiego. Wsparcie organizacyjne otrzymały seriale TVP <i>Wojenne dziewczyny</i> i <i>Drogi wolności</i>, <i>Kamienie na szaniec</i> Roberta Glińskiego oraz <i>1983</i> Agnieszki Holland. W 2020 r. premierę miał filmu <i>Zieja</i>, który powstał dzięki wsparciu finansowemu Lubelskiego Funduszu Filmowego.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3gLMcrN.</p>
2020	<p>Dzień Solidarności Międzypokoleniowej</p> <p>Jest to wydarzenie organizowane cyklicznie, którego celem jest akcentowanie więzi łączących pokolenia oraz promowanie miasta, jako miejsca przyjaznego wszystkim grupom wiekowym. Dzień Solidarności Międzypokoleniowej skupia zarówno najmłodszych jak i najstarszych mieszkańców miasta, którzy tworzą wspólny Korowód oraz Most Pokoleniowy. W 2020 r. Miasto Lublin zachęcało mieszkańców do udziału w wirtualnym Kolorowym Korowodzie i podzielenia się swoimi pomysłami, nagraniami z obchodów na stronach serwisu społecznościowego.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3nE3clz.</p>
2020	<p>Bitwa o kulturę / literaturę</p> <p>Cykl „Bitwa o kulturę / literaturę” to cotygodniowy cykl otwartych dla publiczności spotkań. To dyskusje o najciekawszych zjawiskach kulturalnych, do których zapraszani są goście ze świata literatury i kultury: pisarze, reżyserzy, językoznawcy, postaci życia kulturalnego i publicznego, ale także zgromadzona w Teatrze Starym publiczność. Spotkania poświęcone są tematom budowanym wokół premier literackich, aktualnych zjawisk i fenomenów, jakie obserwujemy w kulturze. Organizatorem projektu jest Teatr Stary.</p>
2020	<p>Spotkania Artystów Nieprzetartego Szlaku</p> <p>Międzynarodowy Przegląd Teatrów Osób Niepełnosprawnych, to jedyne na taką skalę wydarzenie w Europie środkowo-wschodniej. Co roku na scenie Przeglądu prezentuje się kilkanaście grup teatralnych z Polski i zagranicy. W ramach Przeglądu odbywa się szereg wydarzeń towarzyszących: warsztaty i omówienia spektakli dla instruktorów, Bal dla Artystów, Parada Artystów ulicami Lublina, Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Teatr w Obiektywie”, wystawy plastyczne i fotograficzne, Konkurs na strój. Organizatorem przeglądu jest Fundacja Nieprzetartego Szlaku. W 2020 r. Spotkania odbyły się w formie online.</p>
2020	<p>Centralny Plac Zabaw</p> <p>Obszarem projektu jest teren przy Centrum Kultury w Lublinie, skwer z przylegającymi do niego placami zabaw oraz oryginalnie zaaranżowane przestrzenie instytucji. Specjalne strefy i konstrukcje dedykowane różnym dyscyplinom i aktywnościom są wtedy dostępne codziennie dla amatorów miejskich sportów oraz osób zainteresowanych nieszablonowymi zajęciami. Każdy może włączyć się do prowadzonych tam działań animacyjnych, pokazów, warsztatów, projekcji, koncertów, happeningów i imprez dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. W 2020 r. odbyła się kolejna edycja projektu, na którą złożyły się warsztaty, spektakle i koncerty.</p>

Projekty	
2020	<p>Jarmark Jagielloński</p> <p>Jarmark Jagielloński to festiwal bazujący na kulturze tradycyjnej, jego celem jest prezentacja i promocja tej kultury poprzez różne formy działalności, zarówno te stricte źródłowe, autentyczne, jak i współczesne. Historia Lublina związana była z jarmarkami, których początek sięgał XV wieku. Wówczas szlak handlowy przebiegający przez Lublin sprowadzał do miasta kultury świata, podróżników, nomadów, handlarzy. Stąd nazwa projektu – Jarmark Jagielloński. W 2020 r. odbyła się kolejna edycja imprezy, podczas której miały miejsce koncerty, warsztaty, spektakle oraz prezentacja rzemiosła i wyrobów tradycyjnych na specjalnie przygotowanych stoiskach. W związku z epidemią COVID-19 i obostrzeniami, w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców w 2020 r. impreza odbyła się w zmienionej formule.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/2S9dBdc.</p>
2020	<p>Carnaval Sztukmistrzów „Incydent polski”</p> <p>Główną rolę odgrywały w niej polskie premierowe spektakle cyrkowe. Nazwa odnosiła się do nagłej i niespodziewanej sytuacji, ale była też symbolicznym rozpoczęciem poszukiwań charakteru polskiej sceny cyrkowej. W 2020 r. pokazano publiczności spektakle polskich artystów, zaprezentowano filmy przybliżające tematykę cyrkową, można było obejrzeć także wystawę cyrkowego plakatu.</p>
2020	<p>Noc Kultury</p> <p>Noc Kultury to cykliczny festiwal, postrzegany przez lublinian jako uroczyste święto miasta. Jest swego rodzaju spotkaniem artystów, animatorów, różnych środowisk kulturalnych i mieszkańców. Co roku w ramach tego wydarzenia oferowanych jest wiele atrakcji w różnych miejscach Lublina. Ponadto przez całą noc dostępne dla mieszkańców są galerie, teatry i muzea. W związku z epidemią COVID-19 i obostrzeniami (ograniczenie zgromadzeń), w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców Noc Kultury w 2020 r. została odwołana.</p> <p>Więcej: https://nockultury.pl/pl/.</p>
2020	<p>Wschód Kultury – Inne Brzmienia Art'n' Music Festival</p> <p>Jest to cykliczny festiwal umożliwiający obcowanie z najciekawszymi zjawiskami muzycznymi na styku gatunków, tradycji i wpływów kulturowych. Jedno z najbardziej inspirujących i odkrywczych wydarzeń muzycznych w Polsce, które pozwala usłyszeć w sercu Lublina światowe gwiazdy i muzyczne odkrycia. Do tej pory na scenach „Innych Brzmień” wystąpili m.in. tacy artyści jak Einstürzende Neubauten, Goldfrapp, Tony Allen, Asian Dub Foundation, Yat-Kha, The Tiger Lillies. Niezmiennie inspirująca jest też, zawarta w nazwie festiwalu, idea „Wschodu Kultury”, która sprowadza do Lublina najciekawszych artystów m.in. z takich krajów jak Ukraina, Gruzja czy Armenia. Festiwalowi towarzyszy cykl debat, a także warsztaty, wystawy, pokazy filmowe oraz specjalny program „Małe Inne Brzmienia” przygotowany dla dzieci. W związku z epidemią COVID-19 i obostrzeniami w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców w 2020 r. impreza odbyła się w zmienionej formule.</p>
2020	<p>Międzynarodowy Festiwal „Konfrontacje Teatralne”</p> <p>W ramach Festiwalu prezentowane są dokonania najciekawszych osobowości teatralnych, które przedstawiają nowy sposób rozumienia teatru. „Konfrontacje Teatralne” to także szereg imprez towarzyszących m.in. cykl filmowy „Kino Konfrontacji”, koncerty organizowane pod szyldem „Muzycznych Konfrontacji Nocą”, wystawy w „Galeria Konfrontacji”, cykl spotkań i debat z twórcami.</p>
2020	<p>Międzynarodowy Festiwal Muzyki Ludowej</p> <p>Jest to jeden z najbardziej znaczących w Polsce festiwali prezentujących muzykę folkową i world music. Festiwal idzie z duchem czasu, prezentuje różne trendy w muzyce folkowej i poszukiwania artystów w łączeniu różnych stylów muzycznych z tradycją. To wydarzenie, które gromadzi najciekawszych artystów z całego świata. W swojej twórczości muzycy ożywiają folklor na nowo. Uczestnicy festiwalu prezentują muzykę tradycyjną w nowoczesnych interpretacjach brzmieniowych. Dziś festiwal to nie tylko koncerty, to także warsztaty gry na instrumentach, lekcje tańca, konferencje, wykłady oraz wystawy fotografii. W 2020 r. odbyła się jubileuszowa 30. edycja imprezy, po raz pierwszy online. Rozpoczęła je międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Folk – folklor – folklorizm”. Ponadto odbyły się koncerty, konkursy (muzyczny i fotograficzny) oraz wystawa prezentująca najciekawsze zjawiska nurtu folkowego w kraju.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

B.5. Podnoszenie jakości edukacji

Wskaźniki

Jakość edukacji to ważny czynnik decydujący o przyszłości miasta. Zaangażowanie w rozwój placówek oświatowych jest wpisane w działania samorządowe. Należą do nich: zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności sieci przedszkoli i szkół, podnoszenie rozwoju kwalifikacji nauczycieli, wzbogacanie programów nauczania oraz zachęcanie do korzystania z oferty pozaszkolnej.

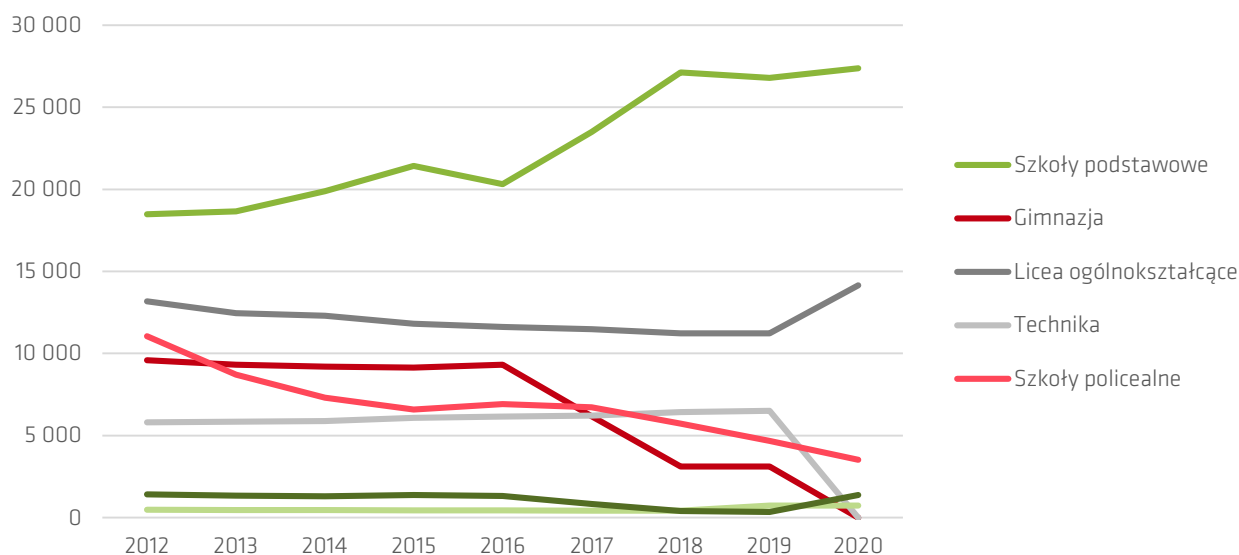
W ramach edukacji publicznej Miasto Lublin zapewnia dostęp do placówek oświatowych. Do 2020 r. w Lublinie funkcjonowało 211 placówek oświatowych, w tym: szkoły podstawowe (65), licea ogólnokształcące (53), technika (26) w tym technika po szkole podstawowej i branżowe szkoły II stopnia, szkoły policealne (50), ogólnokształcące szkoły artystyczne (1) oraz zasadnicze szkoły zawodowe (16). W przypadku placówek oświatowych, jaki i liczby uczniów w poszczególnych jednostkach należy zwrócić uwagę na reformę systemu nauczania, która zlikwidowała gimnazja. Pod względem statystycznym przyczyniło się to do zwiększenie ilości uczniów w szkołach podstawowych oraz liczby placówek. Zmieniające się liczby ośrodków nauczania oraz uczniów w poszczególnych placówkach zostały przedstawione poniżej w tabeli 65 oraz na wykresie 11.

Tabela 65. Placówki oświatowe w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoły podstawowe	51	52	52	53	53	68	68	87	65
Gimnazja	42	42	43	43	43	20	19	13	0
Licea ogólnokształcące	65	58	53	52	53	55	54	40	53
Technika	27	26	21	22	19	20	20	17	26
Szkoły policealne	52	51	46	53	52	46	47	61	50
Ogólnokształcące szkoły artystyczne	4	4	4	4	4	4	4	2	1
Zasadnicze szkoły zawodowe	16	15	12	12	12	3	3	4	16

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin, Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 11. Liczba uczniów w poszczególnych placówkach w Lublinie

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin i Głównego Urzędu Statystycznego.

Coroczne rankingi miesięcznika „Perspektywy” pokazują, że Lublin jest przyjazny młodzieży wybierającej lubelskie technika i licea. W 2020 r. w pierwszej „dwudziestce” Rankingu Liceów Ogólnokształcących oraz Rankingu Techników znalazły się następujące szkoły prowadzone przez miasto Lublin:

- Technikum Elektroniczne im. Obrońców Lublina w Zespole Szkół Elektronicznych – 5. lokata w kraju i 1. lokata w województwie lubelskim;
- Technikum Gastronomiczno-Hotelarskie w Zespole Szkół nr 5 – 8. lokata w kraju;

- I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica – 19. lokata w kraju i 1. lokata w województwie lubelskim.

Oprócz popularności lubelskich szkół, można zauważyć że instytucje te reprezentują także wysoki poziom nauczania. W poniższej tabeli zestawiono średnią zdawalność egzaminów maturalnych w Lublinie ze szkołami w całej Polsce. Według danych statystycznych średnia zdawalność matury w Lublinie jest wyższa od zdawalności w Polsce.

Tabela 66. Średnia zdawalność egzaminów maturalnych w Lublinie w szkołach prowadzonych przez samorząd (w %)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Średnia zdawalność szkół w Lublinie	85	85	77	78*	86	83	85	87	79
Średnia zdawalność szkół w Polsce	80	81	71	74*	79,5	78,5	80	81	74
Liceum ogólnokształcące	90	90	81	81*	73,6	75,5	76,6	89	82
Technikum	74	74	63	69*	73,3	70,5	77,3	82	72

Uwagi: dane dotyczą absolwentów zdających egzamin maturalny w terminie głównym (w maju).

* Od 2015 r. obowiązywał egzamin maturalny w nowej formule.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Lublin (różne lata).

W ostatnich latach poprawił się wskaźnik liczby uczniów przypadających na 1 komputer oraz 1 komputer z dostępem do Internetu. Jest to odpowiednio 6,06 (liczba uczniów przypadających na 1 komputer) i 6,12 (liczba uczniów przypadających na jeden komputer z dostępem do Internetu). Jest to poprawa wskaźników o 47,6% i 48,6% w porównaniu z 2013 r.

Tabela 67. Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer

Kategoria	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba uczniów przypadających na 1 komputer	11,6	10,5	9	7,34	6,89	6,87	6,73	6,06
Liczba uczniów przypadających na jeden komputer z dostępem do Internetu	11,9	10,8	9,1	7,54	7,09	7,02	6,88	6,12

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Według danych gromadzonych przez Miasto Lublin w roku szkolnym 2020/2021 średnia liczba uczniów w oddziale wynosiła: w szkole podstawowej 21,16; liceum – 29,48; technikum – 26,39; zasadniczej szkole zawodowej / szkole branżowej I stopnia – 23,57; a w szkole policealnej – 16,50. Liczby te na przestrzeni ostatnich lat znajdują się w przedziale 20–30 uczniów, za wyjątkiem szkół policealnych, w przypadku których liczba ta wynosiła poniżej 20. Dane przedstawia tabela 68.

Tabela 68. Średnia liczba uczniów w oddziale poszczególnych typów szkół prowadzonych przez Miasto Lublin

Kategoria	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Szkoła podstawowa	23,1	23	22,7	22,3	21,89	21,33	21,3	21,29	21,16
Gimnazjum	25,6	25,5	25,5	25,5	25,25	25,04	24,89	–*	–*
Liceum	27,7	27,8	28,9	28,8	28,53	28,49	28,37	29,21	29,48
Technikum	24,9	25,1	25,3	25,4	25,39	25,31	25,6	26,95	26,39
Zasadnicza Szkoła Zawodowa / Szkoła Branżowa I stopnia	26	25,7	24,2	24,6	23,85	20,14	21,28	23,03	23,57
Szkoła policealna	21	19,7	23,3	19,4	17,6	14,29	18,71	17,88	16,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Lublin (różne lata).

* Na mocy ustaw *Prawo oświatowe* oraz *Przepisy wprowadzające Prawo oświatowe*, uchwalonych przez Sejm 14 grudnia 2016 r. zdecydowano o Reformie oświaty. Dotyczyła ona m.in. likwidacji gimnazjów. Wygaszanie gimnazjów zakończyło się wraz z końcem roku szkolnego 2018/2019.

Tabela 69. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2018-2020	<p>Profesjonalny Diagnosta – Wsparcie merytoryczne i praktyczne w obszarze nowoczesnej diagnostyki samochodowej dla uczniów i nauczycieli Technikum Samochodowego w Zespole Szkół Samochodowych im. Stanisława Syroczyńskiego w Lublinie</p> <p>Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w obszarze nowoczesnej diagnostyki samochodowej poprzez rozwijanie wiedzy specjalistycznej i umiejętności praktycznych nauczycieli i uczniów i doposażenie bazy dydaktycznej w nowoczesne systemy diagnostyczne. Wsparciem w ramach projektu zostało objętych 214 uczniów oraz 12 nauczycieli. W 2020 r. wsparciem w projekcie w postaci zajęć dodatkowych objęto 48 uczniów, zorganizowano również staże zawodowe u pracodawców dla 34 uczniów w miesiącach wakacyjnych.</p>
2018-2020	<p>Lublin stawia na zawodowców</p> <p>Celem projektu było podniesienie efektywności, jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego w czterech szkołach prowadzonych przez Miasto Lublin, w wyniku którego zwiększone zostały szanse na zatrudnienie 444 uczniów na lokalnym i regionalnym rynku pracy po zakończeniu przez nich procesu kształcenia oraz zwiększenie współpracy z pracodawcami 25 szkół zawodowych poprzez stworzenie platformy wymiany informacji pomiędzy uczniem, szkołą, pracodawcą oraz organem prowadzącym. W ramach projektu w 2020 r. powstała Platforma współpracy szkół zawodowych, uczniów, pracodawców i Gminy Lublin.</p> <p>Więcej: https://zawodowcy.lublin.eu/.</p>
2019-2022	<p>Modelowa Szkoła Ćwiczeń w Lublinie (woj. lubelskie)</p> <p>Celem projektu jest zwiększenie efektywności doskonalenia obecnych i przyszłych nauczycieli w woj. lubelskim, w kontekście stosowania nowoczesnych metod i form pracy dydaktycznej przyczyniających się do rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i uniwersalnych, w wyniku stworzenia i prowadzenia wiodącej szkoły ćwiczeń (Szkoła Podstawowa nr 28 z Oddziałami Integracyjnymi w Lublinie im. Synów Pułku Ziemi Lubelskiej w Lublinie w obszarach informatycznym i przyrodniczym oraz XXX Liceum Ogólnokształcącym im. księdza Jana Twardowskiego w Lublinie w obszarach matematycznym i językowym). W 2020 r. zorganizowano szkolenia dla 99 nauczycielek i nauczycieli ze szkół wiodących i współpracujących. Wyposażono pracownie przedmiotowe (pracownia informatyczna i pracownie przyrodnicze – biologia, chemia, fizyka, geografia) w Szkole Podstawowej nr 28 oraz pracownię językową i matematyczną w XXX Liceum Ogólnokształcącym.</p>
2020-2022	<p>Fachowcy jutra</p> <p>Celem projektu jest zwiększenie szans na rynku pracy uczniów i uczennic szkół zawodowych oraz podniesienie efektywności, jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego, poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności praktycznych 86 nauczycieli i 511 uczniów z 6 szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych oraz doposażenie bazy dydaktycznej w tych szkołach prowadzonych przez Miasto Lublin. Projekt ma przyczynić się do zwiększenia szans na zatrudnienie uczniów. W 2020 r. w ramach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych umożliwiono podjęcie przez nich studiów podyplomowych (8 nauczycieli kształcenia zawodowego). Zakupiono także materiały niezbędne do realizacji zajęć w projekcie.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3xJKlon.</p>
2020-2022	<p>Lubelska Wyżyna Specjalistów</p> <p>Celem projektu jest zwiększenie szans na rynku pracy uczniów i uczennic szkół zawodowych oraz podniesienie efektywności, jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego, poprzez rozwój kompetencji kluczowych i kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności praktycznych 40 nauczycieli i nauczycielek oraz 366 uczniów i uczennic z 3 szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych oraz doposażenie bazy dydaktycznej w tych szkołach prowadzonych przez Miasto Lublin. Projekt ma przyczynić się do zwiększenia szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie poprzez działania związane z organizacją staży, dodatkowych zajęć specjalistycznych, kursów, szkoleń zawodowych i zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, współpracę między szkołami a uczelnią wyższą, doskonalenie kadry pedagogicznej oraz doposażenie i wykorzystanie w procesie nauczania pracowni zawodowych. W 2020 r. w ramach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych 3 nauczycieli Zespołu Szkół Transportowo – Komunikacyjnych rozpoczęło studia podyplomowe w zakresie Transport Spedycja Logistyka. Zakupiono wyposażenie pracowni przedmiotów zawodowych oraz materiałów niezbędnych do realizacji zajęć w projekcie.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3xuduZM.</p>
2020	<p>Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej</p> <p>Gmina Lublin pozyskała dofinansowanie na zakup kolejnych 57 laptopów w celu wsparcia procesu zdalnego kształcenia. Sprzęt trafi do 12 lubelskich szkół, w których zdiagnozowano największe potrzeby w tym zakresie. Tym razem wsparcie skierowane jest do rodzin wielodzietnych (wychowujących troje lub więcej dzieci), mieszkających na terenie Gminy Lublin. Dofinansowanie na zakup sprzętu, w wysokości 164 997,90 zł, pochodzi w 100% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Zakup jest realizowany w ramach projektu grantowego „Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”; Oś Priorytetowa nr II: Powszechny dostęp do szybkiego Internetu; Działanie 1.1: Wyeleminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepływnościach.</p>

Projekty	
2020	<p>Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego</p> <p>Gmina Lublin pozyskała dofinansowanie na zakup 35 laptopów w celu wsparcia procesu zdalnego kształcenia. Sprzęt trafił do 10 lubelskich szkół, w których zdiagnozowano największe potrzeby, a następnie będzie używany zgodnie z potrzebami uczniów. Wartość zakupionego sprzętu komputerowego to blisko 100 000,00 zł, natomiast dofinansowanie w 100% pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Zgodnie z umową, zakup jest realizowany w ramach projektu grantowego „Zdalna szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”; OŚ Priorytetowa nr II: Powszechny dostęp do szybkiego Internetu; Działanie 1.1: Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach. Projekt jest odpowiedzią na obecną sytuację szkolnictwa, związaną z wprowadzeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii oraz czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty, co wymusiło nowe standardy prowadzenia zajęć edukacyjnych w formie kształcenia na odległość. Niestety wielu uczniów nie posiada dostępu do sprzętu komputerowego.</p>
2020	<p>Miejska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin</p> <p>W Lublinie funkcjonuje Miejska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin, zorganizowana z własnej inicjatywy Gminy, w związku z realizacją projektu koordynowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pt. Przedszkole i Szkoła Promujące Zdrowie, któremu wspólnie patronuje Światowa Organizacja Zdrowia, Rada Europy i Komisja Europejska. W wyniku upowszechnienia koncepcji Programu i podejmowanych działań wspierających jego realizację, aktualnie na terenie miasta Lublin Program realizowany jest przez 70 przedszkoli, szkół i placówek. Aktywność prozdrowotna i efektywność podejmowanych działań w tych jednostkach oświatowych, została nagrodzona nadaniem przez Prezydenta Miasta 65 Miejskich Certyfikatów „Przedszkole Promujące Zdrowie” lub „Szkoła Promująca Zdrowie”, przez Kuratora Oświaty – 24 Wojewódzkich Certyfikatów oraz przez Ministra Edukacji Narodowej – 3 Krajowych Certyfikatów.</p>
2020	<p>Program wspierania laureatów i finalistów zawodów stopnia centralnego olimpiad oraz turniejów, studiujących na terenie miasta Lublin</p> <p>W ramach przedmiotowego programu, studentom pierwszego roku, będącym laureatami lub finalistami zawodów stopnia centralnego, olimpiad oraz turniejów, studiującym na terenie miasta Lublin, przyznawana jest pomoc materialna w formie stypendium naukowego. W roku akademickim 2019/2020 przyznano stypendia 24 studentom. Stypendium należne za okres od października do grudnia 2019 r. wynosiło 562,50 zł miesięcznie, za okres od stycznia do czerwca 2020 r. wynosiło 650 zł miesięcznie. Łączna kwota przyznanego stypendium dla studenta wynosiła 5 587,50 zł. Na wypłatę stypendiów wydatkowano 131 500 zł.</p>
2020	<p>Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów</p> <p>Program skierowany jest do osób, których działalność może przyczynić się do rozwoju Lublina i wnieść wkład w rozwój nauki, w szczególności, jeśli uzyskane efekty mogą być wdrożone lub wykorzystane w praktyce przez Miasto Lublin, przez środowisko naukowe oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność na lokalnym rynku, wpływając na rozwój gospodarczy Lublina i są zbliżone z założeniami Strategii Rozwoju Lublina. W roku akademickim 2019/2020, przyznano 89 stypendiów, w tym 62 dla studentów oraz 27 dla doktorantów. Łączna kwota wypłaconego stypendium wynosiła 8 940 zł, dla doktoranta wynosiła 11 175 zł, w sumie wydatkowano 856 005 zł.</p>
2020	<p>EduLublin</p> <p>Celem Projektu „Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego dla jednostek oświatowych miasta Lublin” jest zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej oraz wzmocnienie rozwoju e-usług publicznych w dziedzinie oświaty. Projekt zakładał wdrożenie centralnego systemu do kompleksowej obsługi gminnych jednostek oświatowych, w tym uruchomienie funkcji wspomagających zarządzanie oświatą w sferze organizacyjnej i dydaktycznej, rozwój e-usług, rozbudowę istniejącego programu finansowo-księgowego. Powstały system pozwolił na udostępnienie szerokiego zakresu usług publicznych dla ucznia, rodzica i nauczyciela np. e-dziennik, nabór do przedszkoli i szkół, obsługę awansu zawodowego nauczycieli, obsługę wniosków na stypendia. 16 listopada 2020 r. odbyła się konferencja pt. „Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego dla jednostek oświatowych miasta Lublin” podsumowująca wyniki Projektu.</p> <p>Więcej: https://lublin.eu/edu/projekt/.</p>
2020	<p>Przedsiębiorcze dzieciaki</p> <p>W 2020 r. podpisana została umowa na dofinansowanie ze środków NBP tegorocznej edycji projektu edukacyjnego (pt. Przedsiębiorcze Dzieciaki II, edycja 2020). Zrekrutowano 15 placówek oświatowych oraz 23 przedstawicieli firmy i osób kreatywnych. Przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli dotyczące tematyki projektu oraz gospodarczego Lublina. Złożono raport z monitoringu projektu do NBP. Przygotowano i rozesłano materiały promocyjne. Na tym etapie dalsze działania projektu zostały przerwane z powodu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Realizacja projektu została przełożona na 2021 r. W związku z tym odpisano aneks do umowy z Narodowym Bankiem Polskim.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3ejMTHf.</p>

Projekty	
2020	<p>Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014–2020</p> <p>Celem projektu jest usprawnienie nauki i podniesienie poziomu wykształcenia wśród społeczności romskiej poprzez zakup podręczników szkolnych dla dzieci romskich uczęszczających do szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2020/2021. W ramach programu w 2020 r. Miasto Lublin przygotowało integracyjny wyjazd dla dzieci romskich i polskich, zakupiono podręczniki szkolne dla dzieci romskich oraz przybory szkolne i stroje sportowe. Odbyły się integracyjne wyjazdy na wycieczki edukacyjne dla dzieci romskich i polskich. Zaś w SPS nr 26 w Lublinie zorganizowano integracyjne spotkanie Wigilijne.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3fNF6As.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

W 2020 r. zainaugurowano rok szkolny w nowo oddanej najnowocześniejszej szkole w Polsce przy ul. Berylowej w Lublinie. W skład Zespołu Szkół nr 13 wchodzi Szkoła Podstawowa nr 58 oraz Przedszkole nr 88. W roku szkolnym 2020/2021 naukę rozpoczęło tam 553 uczniów oraz 300 przedszkolaków. Ponadto otwarto owe miejskie przedszkole przy ul. Dożynkowej. W Przedszkolu nr 89 wchodzącym w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Orłąt Lwowskich zajęcia rozpoczęło 125 dzieci w wieku 3–6 lat. Docelowo budynek ma się tam znaleźć 12 oddziałów przedszkolnych. Miasto Lublin przystąpiło również do budowy sali gimnastycznej dla I LO im. Stanisława Staszica przy Al. Racławickich. W ramach inwestycji powstanie nowoczesna sala gimnastyczna o wymiarach 44,75 m x 24,30 m, powierzchni 1 754 m² i kubaturze ok. 19 tys. m³, wraz z trybunami dla 256 osób na piętrze.

W 2020 r. Miasto Lublin po raz dziesiąty zostało uhonorowane prestiżowym tytułem „Samorządowego Lidera Edukacji” w X edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Certyfikacji Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw. Za osiągnięcia w dziedzinie polityki oświatowej i wzorowe zarządzanie szkolnictwem, Miasto otrzymało wyróżnienie już po raz dziesiąty. Ideą Programu „Samorządowy Lider Edukacji” realizowanego od 2011 r. jest promocja tych jednostek samorządu terytorialnego, które przyczyniają się do upowszechniania najwyższych standardów w sferze lokalnej polityki edukacyjnej, wdrażają nowoczesne i innowacyjne rozwiązania w dziedzinie zarządzania oświatą, a także posiadają szczególne osiągnięcia w dziedzinie szkolnictwa. Warto również dodać, że Warszawski Instytut Bankowości zdecydował o przyznaniu wyróżnienia dla Urzędu Miasta Lublin za aktywną współpracę na rzecz edukacji ekonomicznej i cyberbezpieczeństwa dzieci, młodzieży, studentów i seniorów w ramach Programu „Bankowcy dla Edukacji”.

B.6. Partycypacja społeczna

Wskaźniki

Partycypacja społeczna określana jest mianem nowoczesnego zarządzania miastem. Działania partycypacyjne są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Osoby angażujące się w działalność partycypacyjną wyrażają gotowość na zmiany i zaangażowanie się w projektowanie rozwiązań korzystnych dla rozwoju miasta. Lublin posiada cały katalog narzędzi partycypacyjnych. Należą do nich budżety partycypacyjne: Budżet Obywatelski i Zielony Budżet (szczegółowe informacje na temat realizacji budżetów partycypacyjnych w 2020 r. zawiera rozdział 3. niniejszego Raportu), Inicjatywa lokalna, konsultacje społeczne. Umożliwiają one mieszkańcom włączanie się w procesy decyzyjne.

Aktywność społeczna mieszkańców przejawia się przez budowanie sieci organizacji pozarządowych. Ich działalność jest szczególnie ważna ze względu na poprawę relacji na płaszczyźnie samorząd–obywatele. Organizacje te niosą nowe wartości niezbędne przy realizacji lokalnej polityki społecznej. W tabeli 70 przedstawiono dane zebrane na przestrzeni lat 2012–2020, w których zauważalny jest wzrost liczby organizacji pozarządowych. W 2020 r. funkcjonowały 673 fundacje oraz 1 281 stowarzyszeń i organizacji społecznych, co łącznie stanowi 1 954 jednostek non-profitowych. Oznacza to, że w stosunku do 2012 r. liczba ta zwiększyła się o 27,3%.

Tabela 70. Liczba organizacji pozarządowych

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Fundacje	376	409	471	531	588	645	621	648	673
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1 159	1 197	1 230	1 273	1 315	1 353	1 255	1 281	1 281
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	44	47	50	53	56	59	55	57	58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Inicjatywą miasta w zakresie wzmacniania partycypacji społecznej jest Budżet Obywatelski. Jest to demokratyczny proces, w którym każdy mieszkaniec miasta ma możliwość podjęcia decyzji, w jaki sposób zostanie wydatkowana część budżetu miejskiego. Głównym celem Budżetu Obywatelskiego jest włączenie mieszkańców w tworzenie ich bezpośredniego otoczenia. W 2020 r. wielkość Budżetu Obywatelskiego wynosiła 12,1 mln zł, zostało zgłoszonych 156 projektów, z czego 91 przeszło ocenę formalną. Wyłoniono 40 projektów, które mają zostać zrealizowane do końca 2021 r. W minionym roku w głosowaniu wzięło udział 18,2 tys. osób, co stanowiło 5,4% mieszkańców miasta. Dane statystyczne dotyczące Budżetu Obywatelskiego przedstawia tabela 71.

Tabela 71. Liczba zgłoszonych projektów i frekwencja w Budżecie Obywatelskim

Kategoria	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wielkość budżetu obywatelskiego (w tys. zł)	10 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	12 150
Liczba zgłoszonych projektów	333	210	171	157	223	211	156
Liczba projektów zaakceptowanych po ocenie formalnej	233	155	149	118	165	149	91
Liczba zwycięskich projektów	30	25	23	44	44	40	40
Liczba głosujących (w tys.)	47,1	68,6	73,5	38,7	25,3	25,8	18,2
Liczba uprawnionych (w tys.)*	292	291	291	290	339	339	339
Frekwencja (w %)*	16,1	23,6	25,3	13,3	7,5	7,6	5,4

* Uwagi: data oznacza rok realizacji BO. Głosowanie na projekty odbywa się jesienią roku poprzedzającego. W 2018 r. rozszerzono uprawnienia do głosowania i włączono osoby niepełnoletnie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Lublin.

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 przesunęły się terminy naboru i głosowania na projekty VII edycji Budżetu Obywatelskiego. W związku z ograniczeniami budżetowymi wynikającymi z pandemii, kwota Budżetu Obywatelskiego została zmniejszona do 12 150 000 zł, a realizacja części projektów musiała zostać wstrzymana.

Nową formą partycypacji społecznej jest utworzony w 2017 r. Zielony Budżet. Jego celem jest stworzenie atrakcyjnych dla mieszkańców terenów zielonych, w szczególności parków, zieleńców oraz skwerów, odpowiadających na potrzeby mieszkańców Lublina. Tak jak w przypadku Budżetu Obywatelskiego projekty zgłaszane są za pomocą strony internetowej. Po akceptacji Zespołu ekspertów przedstawiane są wyniki oceny formalnej projektów. W czwartej edycji z 2020 r. zgłoszono 145 projektów, z czego 133 przeszły ocenę formalną, a 38 zaakceptowano do realizacji (por. tabela 72).

Tabela 72. Podstawowe informacje o Zielonym Budżecie

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Wielkość Zielonego Budżetu (w tys. zł)	2 000	2 000	2 000	2 000
Liczba zgłoszonych projektów	107	74	99	145
Liczba projektów zaakceptowanych po ocenie formalnej	24	57	87	133
Liczba zwycięskich projektów	9	16	26	38
Projekty rezerwowe	15	3	3	0

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W 2019 r. zainicjowano także realizację Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego dedykowanego młodym mieszkańcom miasta, uczącym się lub studiującym. Celem Młodzieżowego Budżetu Obywatelskiego było wsparcie oddolnych działań dzieci i młodzieży Lublina, realizowanych na rzecz lokalnej społeczności o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, społecznym lub obywatelskim. W 2020 r. z uwagi na trudną sytuację związaną z wystąpieniem stanu epidemii wstrzymano realizację tego projektu. Ma być on kontynuowany w nieco zmienionej formie w kolejnych latach.

Tabela 73. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2014-obecnie	<p>Budżet Obywatelski</p> <p>W ramach VII edycji Budżetu Obywatelskiego do realizacji trafiło 40 projektów. Ponad 12 mln zł zostało przeznaczonych na 9 projektów ogólnomiejskich oraz 31 projektów dzielnicowych. Swój głos oddało ponad 18 tysięcy mieszkańców Lublina. Wśród projektów wybranych do realizacji wymienić można: Lublin przeciw zanieczyszczeniu powietrza – drzewa dla każdej dzielnicy, Stop komarom! Witajcie jerzyki! Zakup i montaż 1 000 budek dla jerzyków na terenie miasta Lublin, Przyjemne morsowanie z Lubelskim Klubem Morsów. Realizacja projektów przewidziana jest na 2021 r. Szczegółowe informacje na temat realizacji w 2020 r. Budżetu Obywatelskiego, zawiera rozdział 3. niniejszego Raportu, poświęcony realizacji budżetów partycypacyjnych.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3xfL3Pc.</p>
2017-obecnie	<p>Zielony Budżet</p> <p>Został utworzony w 2017 r., jego celem było stworzenie atrakcyjnych dla mieszkańców terenów zielonych, w szczególności parków, zieleńców oraz skwerów, odpowiadających na potrzeby mieszkańców Lublina. W 2020 r. po weryfikacji formalnej oraz ocenie merytorycznej ekspertów w dziedzinie projektowania terenów zielonych wygrało 38 projektów, które będą realizowane w 2020 r. Są to łąki kwietne, ogrody deszczowe, nasadzenia przyuliczne, nowe skwery w dzielnicach. Szczegółowe informacje na temat realizacji w 2020 r. Zielonego Budżetu, zawiera rozdział 3. niniejszego Raportu, poświęcony realizacji budżetów partycypacyjnych.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/2RTI2F5.</p>
2020	<p>Konsultacje społeczne</p> <p>Jest to proces dialogu pomiędzy przedstawicielami władz oraz ich organów a mieszkańcami i mieszkankami, mający na celu zebranie uwag, opinii i rekomendacji, które pozwolą wypracować jak najlepsze, optymalne rozwiązanie dla danej sprawy publicznej. Konsultacje dotyczą zmian dotyczących aktów prawnych, zagospodarowania przestrzennego czy inwestycji, które mają wpływ na ich życie, podczas spotkań i dyskusji publicznych, pisemnie, w formie elektronicznej itp. W 2020 r. konsultowane były miejskie strategie sektorowe, programy i plany opracowywane na kolejne lata obowiązywania, zmian w projekcie pod nazwą Inicjatywa lokalna, miejskie plany zagospodarowania, konsultacje aplikacji Lublina o tytuł europejskiej Stolicy Młodzieży. Ponadto Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin zorganizowało cykl spotkań szkoleniowych z zakresu konsultacji społecznych dla osób działających w Radach Dzielnic.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3eurgTy.</p>
2018-2020	<p>com.unity.lab</p> <p>To projekt Lokalnej Grupy UBACT, w którym zapewniana jest współpraca pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi aktywistami i aktywistkami i osobami reprezentującymi różnorodne grupy społeczne. Jest on próbą przeniesienia lizbońskiego modelu rozwoju lokalnego na nasz lokalny, lubelski grunt. W 2020 r. miały miejsce spotkania z partnerami projektu, spotkania grupy lokalnej URBACT, warsztaty na ul. Zamojskiej,</p>

Projekty	
	spacery przyrodnicze, wydarzenie pod nazwą Lubelska Wymiana Roślin. Więcej informacji: https://bit.ly/3vbWXrA .
2020	<p>Rodzinne Ogrody Działkowe</p> <p>W ramach konkursu ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Lublin, złożone zostały wnioski na rzecz wsparcia inwestycji na terenie lubelskich Rodzinnych Ogrodów Działkowych. W związku z tym Miasto Lublin zaplanowało przeznaczenie ponad 2 mln zł na wsparcie remontów na terenie ogrodów. Dofinansowanie zyskało 37 projektów przygotowanych przez lubelskich działkowców.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3gG6Ucz.</p>
2020	<p>Badania społeczne i opracowania analityczne</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Wymyślmy wspólnie Lublin 2030. Raport z analiz pytań otwartych ankiety internetowej.</i> Raport zawiera jakościowo-ilościowe analizy odpowiedzi na pytania otwarte umieszczone w ankiecie internetowej realizowanej wraz z głosowaniem na Budżet Obywatelski 2020. Badanie miało na celu zgromadzenie opinii mieszkańców o współczesnym Lublinie, związkach respondentów z miastem oraz pożądanej jego przyszłości, które mają pomóc przy tworzeniu <i>Strategii Lublin 2030</i>. Analizom poddano 3 153 odpowiedzi zgromadzonych w trakcie badania. ▪ <i>Wymyślmy wspólnie Lublin 2030. Raport z ankietowego badania warunków życia w dzielnicach.</i> Raport zawiera ilościowe analizy odpowiedzi na pytania umieszczone w ankiecie internetowej, realizowanej wraz z głosowaniem na Budżet Obywatelski 2020. Celem badania było bliższe poznanie opinii mieszkańców dotyczących warunków życia w dzielnicach Lublina oraz priorytetów inwestycyjnych w bliskim sąsiedztwie. Wyniki tego badania stanowią element diagnozy społecznej i przestrzennej wykorzystywanej w procesie tworzenia <i>Strategii Lublin 2030</i>. Analizom poddano 3 153 odpowiedzi zgromadzonych w trakcie badania. ▪ <i>Diagnoza Lublin 2030. Wnioski z jakościowej analizy materiałów zebranych podczas Punktów Mobilnych.</i> Przedmiotem raportu są wnioski uzyskane w efekcie jakościowej analizy materiałów wytworzonych w punktach mobilnych w ramach realizacji projektu <i>Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030</i>. Zebrane dane odpowiadają na trzy zasadnicze pytania: Jaki według mieszkańców jest Lublin dzisiaj? Jaki będzie w 2030 roku? Co możemy zrobić, żeby Lublin stał się miastem marzeń? Analizom poddano wypowiedzi zgromadzone w trakcie 464 wywiadów. Do analiz włączono również obserwacje terenowe badaczy dokonane w trakcie procesu badawczego oraz spontaniczne wypowiedzi pisemne uczestników punktów mobilnych gromadzone przy pomocy tablic, na których mogli oni zostawić swoje opinie (tzw. wiszące pytania). ▪ <i>Wymyślmy wspólnie Lublin 2030. Specjalizacje gospodarcze Lublina w nowym europejskim układzie współzależności ekonomicznych (w perspektywie do 2030 r.). Raport część I.</i> Opracowanie zawiera przegląd doświadczeń międzynarodowych, wyników badań empirycznych i prognoz w zakresie specjalizacji gospodarczych miast i regionów oraz syntetyczną diagnozę systemu wsparcia innowacji i rozwoju przedsiębiorczości w Lublinie. ▪ <i>Badania losów absolwentów szkół średnich w Lublinie. Rocznik 2018/2019. 4 edycja.</i> Raport prezentuje wyniki analiz informacji nt. losów 3 396 uczniów-absolwentów lubelskich liceów i techników z roku szkolnego 2018/2019. Dane zgromadzono za pomocą kwestionariuszy rozsyłanych do szkół. Zbierano informacje dotyczące podstawowych danych demograficznych oraz decyzji absolwentów związanych dalszymi wyborami edukacyjnymi lub zawodowymi.

Projekty	
2020	<p>Strategia Rozwoju Lublina 2021–2030</p> <p>Strategia Lublin 2030 powstaje w oparciu o możliwie jak największe zaangażowanie strony społecznej. Już na etapie tworzenia listy obszarów strategicznych określających ramy strategii oraz definiowania ich zakresów w prace włączyło się 80 ekspertów branżowych reprezentujących rozmaite obszary wiedzy. W ramach działań partycypacyjnych, których celem było określenie społecznej wizji przyszłości Lublina odbyło się 15 spotkań otwartych w 13 dzielnicach Lublina, angażujących mieszkańców, lokalnych aktywistów oraz członków rad dzielnic. Jednocześnie działania prowadziła Kafedra Partycypacyjna, w ramach której odbyło się 45 wydarzeń w postaci spotkań informacyjnych, warsztatowych, dyskusji tematycznych o mieście, punktów konsultacyjnych, gier terenowych oraz warsztatów rodzinnych, angażujących różnorodne środowiska, grupy interesu oraz organizacje pozarządowe. Równolegle w 14 dzielnicach miasta działało 17 punktów mobilnych. Część spotkań była adresowana do obcokrajowców oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem. Jednym z elementów procesu angażującym społeczność miasta była diagnoza społeczna Lublina, włączająca mieszkańców w proces diagnozy i formułowania priorytetów rozwojowych. Diagnoza, wykorzystująca różnorodne uzupełniające się ilościowe i jakościowe metody badawcze, umożliwiła dotarcie do członków zróżnicowanych grup społecznych i środowisk, w tym do osób nie mieszkających w Lublinie, a jednak w różny sposób powiązanych z miastem i kształtujących opinie na jego temat. W ramach diagnozy zgromadzono 12 000 tys. opinii. 2-letni cykl działań partycypacyjnych podsumowały 4 warsztaty 12 Tematycznych Grup Roboczych (TGR), których rolą było przełożenie z opinii i wizji przyszłości miasta zebranych w ramach spotkań z mieszkańcami oraz diagnozy społecznej na rekomendacje strategiczne w postaci konkretnych kierunków i działań określających przyszły sposób funkcjonowania Lublina. W prace TGR zaangażowało się łącznie 120 osób, a w towarzyszących im otwartych spotkaniach informacyjnych udział wzięło kolejnych 300.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Wparciem dla organizacji pozarządowych są ogłaszane przez Miasto Lublin konkursy, w których organizacje mogą pozyskać środki na realizację własnych projektów. Miasto udostępnia je w formie „Kalendarza Konkursów”. Dla fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie miasta realizowany jest również Program współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi, którego głównym celem jest rozwijanie współpracy Miasta z organizacjami¹⁰. Wzmacnianie więzi współpracy przekłada się na wzrost ilości partnerstw lokalnych i projektów partnerskich realizowanych w Mieście, warunki do prezentacji dorobku organizacji i promowania ich osiągnięć, tworzenie warunków do prowadzenia nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców, zaangażowanie organizacji w proces tworzenia i realizacji polityk publicznych oraz podejmowania decyzji.

Dla usprawnienia partycypacji społecznej stworzono serwis naprawmyto.pl, w którym dzięki aplikacji mobilnej można zgłaszać usterki. Serwis składa się z 23 kategorii m.in. Infrastruktura, Bezpieczeństwo, Budynki, Przyroda, Inne. Do każdej z nich przypisane są odpowiednie służby odpowiedzialne za naprawę. Dzięki temu system wysyła zgłoszenia do odpowiedniej jednostki. W 2020 r. otwartych zostało 386 nowych zgłoszeń, 79 było w trakcie naprawiania, a 257 zgłoszeń zostało naprawionych.

Innym narzędziem umożliwiającym mieszkańcom Lublina komunikowanie się z Prezydentem Miasta jest Skrzynka Dialogu Społecznego. Za jej pośrednictwem zgłaszane są uwagi, opinie i pomysły. Od początku działania serwisu (od października 2011 r.) wpłynęło blisko 4,5 tys. zgłoszeń i każde z nich zostało obsłużone. W 2020 r. wpłynęło 180 pytań. Sprawy poruszane przez użytkowników Skrzynki Dialogu należą do 11 kategorii: czystość w mieście, inwestycje, kultura, moja ulica (czyli sprawy dotyczące najbliższej okolicy, w której mieszkamy), oświata, sport, studenci, zdrowie, zgłoś przeszkodę (usterki, który przeszkadzają w normalnym funkcjonowaniu w mieście), inne. Każde ze zgłoszeń przekazywane jest do konkretnych jednostek merytorycznych, a następnie dokładnie analizowane i poddawane fachowej ocenie. Eksperci, uwzględniając skalę i potrzeby całego miasta, określają obszary wymagające natychmiastowej interwencji, jak i takie, które mogą być zrealizowane w późniejszym czasie. Mieszkaniec może przesłać zapytanie ze strony www.lublin.eu lub bezpośrednio ze strony www.dialog.lublin.eu.

¹⁰ Uchwała nr 365/X/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2019 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020.

4.3. Obszar C. Przedsiębiorczość

STRATEGIA ROZWOJU LUBLINA NA LATA 2013–2020	
Uchwała nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin	
OBSZAR C. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	<p>Wzmacnianie przedsiębiorczości miasta oddziałuje zarówno na atrakcyjność Lublina wśród inwestorów, jak i pobudza do aktywności gospodarczej mieszkańców. Wzrost zamożności mieszkańców może przejawiać się przez wprowadzenie nowych działalności gospodarczej, nawiązywanych współprac, co w efekcie ma przyczynić się do dywersyfikacji i uelastycznienia gospodarki miasta. W ramach obszaru przedsiębiorczości wyróżniono cztery cele strategiczne:</p> <p>C.1. Rozwój sektora przemysłu, C.2. Rozwój sektora usług, C.3. Kultura przedsiębiorczości, C.4. Wspieranie przemysłów kreatywnych.</p>

C.1. Rozwój sektora przemysłu

Wskaźniki

Sektor przemysłowy oddziałuje na całokształt gospodarki Lublina. Przedsiębiorstwa przemysłowe przez produkcję dóbr inwestycyjnych mają bezpośredni wpływ na pozostałe sektory gospodarki takie, jak rolnictwo, transport, handel, budownictwo i in. Przyczyniają się także do poprawy jakości życia przez powiększanie zasobu dóbr konsumenckich. Rozwój przemysłu można określić przez wybrane wskaźniki. Na przestrzeni lat 2012–2019 dostrzegalna jest tendencja wzrostowa nakładów inwestycyjnych oraz wartości brutto środków trwałych. Od 2012 r. do chwili obecnej nakłady inwestycyjne zwiększyły swoją wartość o 53,4%, a wartość brutto środków trwałych wzrosła o 28,3%. Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych oraz wartości środków trwałych opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny zostały przedstawione w tabeli 74.

Tabela 74. Nakłady inwestycyjne oraz wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach z sektora przemysłu z budownictwem w Lublinie (w mln zł)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nakłady inwestycyjne	472,8	555,2	641,8	877,3	763,2	691,5	778,0	725,4	b.d.*
Wartość brutto środków trwałych	8 570,0	7 603,6	7 657,3	8 338,1	8 419,4	9 281,4	10 222,2	10 996,2	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną opublikowane w listopadzie 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój przemysłu można analizować również na podstawie wskaźnika produkcji sprzedanej. W 2019 r. wartość ta wynosiła 13 211,7 mln zł i była wyższa o blisko 30% w stosunku do roku poprzedzającego i o 46,5% w zestawieniu z 2012 r. Największy wzrost tego wskaźnika miał miejsce w 2015 r. Produkcja sprzedana przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w cenach bieżących obecnie jest bliska 40 tys. zł (por. tabela 75).

Tabela 75. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem i w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w cenach bieżących (mln zł)	9 019,0	9 644,9	9 585,0	10 912,3	11 192,1	11 702,6	12 819,5	13 211,7	b.d.*
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca w cenach bieżących (w zł)	25 908	27 796	27 933	31 966	32 846	34 396	37 725	38 884	b.d.*

* Uwagi: dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób w przemyśle (sekcje B-E). Dane gromadzone przez Główny Urząd Statystyczny zostaną opublikowane w styczniu 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przemysł i budownictwo można podzielić na działy uwzględniające górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, dostawę wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywację oraz budownictwo. W sekcjach tych z roku na rok zatrudnionych jest coraz więcej pracowników. W zestawieniu z 2012 r. obecnie liczba ta jest większa o ponad 1 tys., co daje wzrost wartości równy 3,2%. Warto również zauważyć, że udział osób pracujących w przemyśle

w stosunku do ogólnej liczny pracujących w okresie obowiązywania Strategii Lublin 2020 oscyluje wokół poziomu 18%.

Tabela 76. Liczba pracujących w przemyśle i budownictwie PKD 2007

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przemysł i budownictwo	23 342	22 804	22 391	22 277	22 617	24 095	24 237	24 630	b.d.*
Liczba ogółem	121 418	122 708	122 588	124 252	126 623	129 071	132 577	133 258	b.d.*
Udział pracujących w przemyśle (w %)	19,22	18,58	18,27	17,93	17,86	18,67	18,28	18,48	b.d.*

* Uwagi: dane udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny zostaną opublikowane w grudniu 2021 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Urząd Miasta Lublin monitoruje także stan liczby przedsiębiorstw w mieście oraz liczby zatrudnionych w największych przedsiębiorstwach przemysłowych branż obranych, jako priorytetowe dla rozwoju gospodarczego miasta zgodnie ze strategią inteligentnej specjalizacji. W Strategii Lublin 2020 wskazane zostały branże przemysłu: spożywczego, motoryzacyjnego oraz farmaceutycznego i biotechnologicznego. Wzrastająca liczba przedsiębiorstw przekłada się na ogół na liczebność pracowników. Liczba zatrudnionych r/r wzrosła jedynie w przemyśle motoryzacyjnym o 15,2%, zmalała zaś w przemyśle spożywczym o 10,5% oraz farmaceutycznym i biotechnologicznym o 2,6%. Dane przedstawiające zatrudnienie z podziałem na dziedziny przemysłu znajdują się w tabeli 77.

Tabela 77. Wybrane informacje z monitoringu zatrudnienia prowadzonego przez Urząd Miasta Lublin (stan na koniec roku)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba przedsiębiorstw przemysłowych w bazie, w tym:	36	40	50	49	53	57	57	63	70
<i>przemysł spożywczy</i>	3 005	3 086	3 065	3 065	3 262	3 349	3 393	3 925	3 536
<i>przemysł motoryzacyjny</i>	973	1 206	1 417	1 417	1 711	1 726	1 649	1 708	1 967
<i>przemysł farmaceutyczny i biotechnologiczny</i>	1 543	1 565	1 568	1 568	2 249	2 094	2 144	2 418	2 354
Zatrudnienie w przedsiębiorstwach przemysłu	9 192	9 440	10 198	10 267	10 965	11 639	11 709	12 396	12 480

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W bazie danych wśród branż priorytetowych corocznie rejestrowane są nowe firmy. Największy odsetek stanowią przedsiębiorstwa informatyczne i telekomunikacyjne, których liczba wynosi obecnie 72. W porównaniu z 2012 r. liczba przedsiębiorstw z branż priorytetowych zwiększyła się dwukrotnie, a dynamika pod względem liczebności najbardziej zauważalna jest w centrach outsourcingu procesów biznesowych, w których wzrosła niemal trzykrotnie.

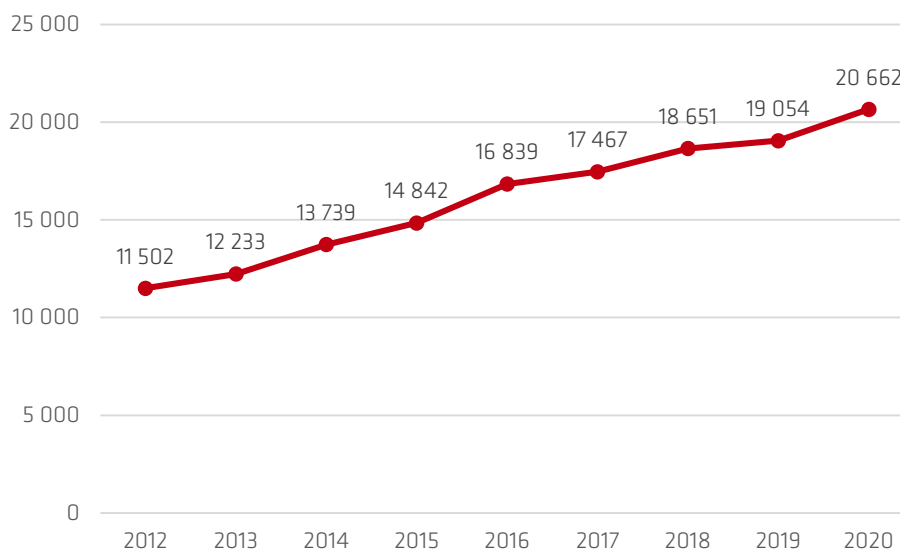
Tabela 78. Liczba przedsiębiorstw branż priorytetowych

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przemysł spożywczy	12	13	13	13	13	13	13	13	15
BPO/SSC	9	10	12	16	25	27	31	29	37
IT/ICT	22	25	33	38	48	53	56	65	72
Logistyka i transport	7	7	7	8	9	11	11	15	16
Motoryzacja	4	4	4	4	5	5	5	7	11
Ochrona zdrowia i farmacja	8	8	8	8	8	8	8	8	9
Biotechnologia	6	7	7	7	7	7	7	8	9
Razem	68	74	84	94	115	124	131	145	169

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Powiększająca się liczba firm oddziałuje na zatrudnienie pracowników. W latach 2012–2020 liczba pracowników przy tendencji wzrostowej zmieniła swoją wartość o 79,6%. Zmiany na przestrzeni lat przedstawia wykres 12. W 2020 r. na jedno przedsiębiorstwo w branżach priorytetowych przypadało średnio 122 zatrudnionych.

Wykres 12. Zatrudnienie w branżach priorytetowych w Lublinie w Latach 2012–2020

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 79. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2007-obecnie	<p>Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro – Park Mielec Podstrefa Lublin (SSE)</p> <p>Głównym celem utworzenia Podstrefy było przyspieszenie rozwoju gospodarczego Lublina, zmniejszenie stopy bezrobocia oraz wzrost konkurencyjności firm wraz z pojawiającą się otwartością na innowacje. Istnieje wiele wymiernych korzyści płynących z tytułu inwestycji w SSE, należy do nich m.in. możliwość skorzystania z pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego z tytułu realizacji nowego projektu inwestycyjnego. Podstrefa Lublin to 128 ha w pełni uzbrojonej powierzchni, oznaczonej według Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, jako teren techniczno-produkcyjny. Do końca 2020 r. na terenie Podstrefy Lublin zainwestowało 72 przedsiębiorców, ponosząc 2,2 mld nakładów inwestycyjnych, oraz tworząc ponad 5 600 miejsc pracy. Więcej informacji: https://sse.lublin.eu/.</p>
2015-obecnie	<p>Ekosystemy przedsiębiorcze w Lublinie</p> <p>Potencjał tkwiący w Lublinie pozwala na zaprojektowanie jasnej i wróżącej powodzenie strategii rozwoju gospodarczego. Tradycje przemysłowe, zasoby ludzkie kształcone przez prężnie działające ośrodki uniwersyteckie, a także zaangażowanie instytucji samorządowych i okołobiznesowych miasta stały się motorem do stworzenia Lubelskich Wyżyn Gospodarczych, do których należą w sektorze produkcyjnym:</p> <p>Lubelska Wyżyna Biotechnologiczna (od 2015 r.) – kluczową rolę w zapewnianiu rozwoju przemysłu bio- i całego sektora biotechnologicznego odgrywają platformy łączące środowiska akademickie, przemysł, struktury samorządowe i inwestorów, zachęcających je do nawiązywania kontaktów i współpracy.</p> <p>Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa (od 2018 r.) – kluczowym elementem ekosystemu jest Lubelski Klaster Motoryzacyjny i Maszynowy, koordynowany przez Fundację Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa.</p> <p>Lubelska Wyżyna Lotnicza (od 2015 r.) – dotychczas Urząd Miasta Lublin w ramach podejmowanych inicjatyw zrealizował następujące działania przyczyniające się do budowy Lubelskiej Wyżyny Lotniczej, tj. tworzenie Lubelskiego Klastra Zaawansowanych Technologii Lotniczych. Działania te są możliwe dzięki współpracy z takimi instytucjami, tj. Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii Politechniki Lubelskiej, Lubelskie Centrum Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej, Centrum Transferu Wiedzy KUL, Centrum Nanomateriałów Funkcjonalnych UMCS, ECOTECH – COMPLEX, Lubelski Park Naukowo-Technologiczny.</p> <p>Dodatkowo w sektorze usług: Lubelska Wyżyna IT i Lubelska Wyżyna Medyczna, opisane w części C.2.</p>

Projekty	
2016-obecnie	<p>Platformy internetowe dla inwestorów</p> <p>Platforma www.invest-in-lublin.com/ utworzona została w 2016 r., która powadzona jest w języku angielskim. Zamieszczane tam są publikacje z aktualnymi danymi o mieście dedykowane inwestorom, informacje o bieżących wydarzeniach, dokumenty i ciekawostki biznesowe.</p> <p>Platforma dla polskich przedsiębiorców www.gospodarczy.lublin.eu/ działa od 2018 r. Zamieszczane informacje pomagają inwestorom w rozeznaniu lubelskiego rynku oraz możliwości kontaktu zarówno z przedsiębiorcami, jak i reprezentantami Urzędu Miasta Lublin.</p>
2020	<p>Materiały informacyjne</p> <p>Cyklicznie wydawane skrypty, które zawierają kluczowe informacje o mieście i analizy zachęcające inwestorów do otwierania działalności. Foldery przygotowywane są w wersji polskiej oraz angielskiej, należą do nich Przewodnik po rynku hotelowym, Rynek nowoczesnych powierzchni magazynowych w Lublinie oraz Rynek nowoczesnych powierzchni biurowych w Lublinie.</p> <p>Więcej informacji: www.invest-in-lublin.com.</p>
2020	<p>Lublin...przyszłość zaczyna się tu</p> <p>Raport opracowany we współpracy z firmą Colliers. Dokument przedstawiający szeroki zakres informacji o mieście, zarówno w sferze biznesowej, jak i lifestyle. Jego założeniem było zestawienie obecnej sytuacji miasta oraz potencjału jego rozwoju.</p>
2020	<p>Focus on Lublin 2020</p> <p>Raport opracowany wspólnie z Fundacją ProProgressio. Dokument przedstawia informacje o mieście przydatne dla inwestorów z sektora nowoczesnych usług dla biznesu. Opracowanie jest dedykowane określonej grupie odbiorców i ma na celu zainteresowanie ofertą miasta wśród spółek nowoczesnych technologii.</p>

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Jak wynika z raportu przygotowanego przez firmę doradczą Colliers, Lublin to najprężniej rozwijająca się metropolia Polski Wschodniej. Miasto szybkiego rozwoju pod względem społecznym i gospodarczym. Miejsce atrakcyjne do życia i prowadzenia biznesu. Firma Colliers publikując raport na temat Lublina, przedstawiła aktualny obraz miasta i przedstawiła wizję jego przyszłości.

Lublin jest miastem atrakcyjnym dla inwestorów. Potwierdza to m.in. raport „Business Environment Assesment Study BEAS”, w którym Lublin został liderem w 7 kategoriach – m.in. Nieruchomość, Infrastruktura, Potencjał biznesowy, Potencjał edukacyjny, Potencjał zatrudnienia i inne. Miasto Lublin zostało najwyższej ocenione w kategorii „Wsparcie administracji publicznej”. Ranking krajowy został przygotowany przez firmę Antal we współpracy z Cushman & Wakefield i Vastint. Opierał się na badaniu opinii inwestorów prowadzących działalność w takich miastach jak Warszawa, Wrocław, Poznań, Łódź, Trójmiasto, Kraków, Szczecin oraz Lublin. Doświadczenie praktyków oraz subiektywna ocena biznesowa pozwoliły na stworzenie raportu i wytypowaniu miejsc atrakcyjnych dla inwestorów w poszczególnych dziedzinach. Sektor przemysłowy doceniany jest przez miasto dzięki corocznym nominacjom do Nagrody Gospodarczej Prezydenta Miasta Lublin, jednak z uwagi na trudną sytuację gospodarczą i ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w 2020 r. nie prowadzono naboru zgłoszeń. Kolejna edycja Konkursu o Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Miasta Lublin zostanie ogłoszona w 2021 r.

Lublin, właśnie dzięki tym czynnikom przyciąga właścicieli firm nie tylko lokalnych, ale również działających na skalę krajową czy ogólnoswiatową. Świadczy o tym powiększająca się liczba przedsiębiorców Podstrefy Lublin SSE Euro-Park Mielec. Branża motoryzacyjna zwiększyła się dzięki firmom Borg Automotive, Data Modul i Turck. Przemysł lotniczy w tym samym roku powiększył się dzięki firmie Aviorec.

W 2018 r. na lubelski rynek weszły dwa centra outsourcingu procesów biznesowych i należały do nich Santander Bank oraz Capgemini. W 2019 r. dołączyli Onet i Pakke Deka, również działający w BPO/SSC. Do branży priorytetowych w Lublinie należy też informatyka i telekomunikacja do której w ostatnim czasie dołączyły firmy takie jak Akanza, Netkata, Onwelo, Enterpol, Lingaro, Predica, Proacta, PWC, Sagitum, Spark IT, Venture Devs. W dziedzinie logistyki i transportu w 2019 r. dołączyły 3 firmy – FedEx, TNT Express, Tedi Dystrybucja. W 2020 r. rozpoczęła się budowa zespołu hal magazynowo-logistycznych „Panattoni Park Lublin III” z docelową powierzchnią 53 000 m². Zamiar budowy nowoczesnej gorzelni przy ul. Spółdzielczej 6 ogłosiła

firma Stock. Trwały przygotowania do budowy pięciu hal magazynowo-produkcyjnych wraz z zapleciami socjalno-biurowymi przez firmę 7R z docelową powierzchnią 116 000 m². Rozbudowę swoich zakładów zapowiedziały i kontynuowały takie firmy jak: Agram, Aliplast, Medisept. Oddano do użytkowania nową siedzibę firmy Parys. Lubelska firma Noyen wprowadziła na rynek wirusobójczy preparat „Noyen Protect +” oraz ukończyła fazę projektowania urządzenia, które w sposób automatyczny i bezobsługowy posłuży do dezynfekcji przestrzeni produkcyjnych, hal magazynowych czy traktów komunikacyjnych. BioMaxima wprowadziła do swojej oferty test genetyczny do wykrywania SARS-CoV-2. Firma Biomed Lublin S.A. rozpoczął produkcję leku na COVID-19. Laboratoria Natury, producent kontraktowy działający na rynku farmaceutycznym, oficjalnie otworzył nowy zakład produkcyjny.

C.2. Rozwój sektora usług

Wskaźniki

Rozwinięta gospodarka cechuje się dużym zróżnicowaniem usług. Rozwój sektora usług, zwłaszcza tzw. usług wiedzochłonnych, jest istotnym elementem gospodarki opartej na wiedzy. Liczba osób pracujących w sektorze usług zwiększa się w sekcji handlu, napraw pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. W zestawieniu z 2012 r. liczba ta zwiększyła się o ponad 5 tys. (+18,6%), natomiast w przypadku osób zajmujących się działalnością finansową i ubezpieczeniową – zmniejszyła się o 957 osób (-11,08%). Postęp można przeanalizować na podstawie danych znajdujących się w tabeli 80.

Tabela 80. Liczba pracujących w sektorze usług PKD 2007

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	29 210	29 876	30 089	31 144	32 723	33 465	34 318	34 643	b.d.*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości	8 634	8 584	8 668	8 926	8 843	8 160	7 934	7 677	b.d.*
Pozostałe usługi**	55 261	56 526	56 527	56 945	57 480	58 319	61 148	61 348	b.d.*

* Uwagi: dane gromadzone przez GUS zostaną opublikowane w grudniu 2021 r.

** Uwagi: "Pozostałe usługi" rozumie się sekcje: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Administrowanie i działalność wspierająca; Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Edukacja; Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz Pozostała działalność usługowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Urząd Miasta Lublin monitoruje także liczbę przedsiębiorstw w mieście oraz pracowników zatrudnionych w największych przedsiębiorstwach usługowych branż obranych jako priorytetowe dla rozwoju gospodarczego miasta zgodnie ze strategią inteligentnej specjalizacji. Dane te przedstawia tabela 81. Na ich podstawie można stwierdzić, że liczba zatrudnionych w ponad 120 największych firmach indeksowanych w bazie wyniosła blisko 11,5 tys. osób. Największy wzrost wystąpił w logistyce i transporcie (+20,53%), branży ICT (+15,27%) oraz nieznaczny w firmach BPO/SSC (+3,34%). Spadek odnotowała branża ochrona zdrowia z farmacją (-4,54%).

Tabela 81. Wybrane informacje z monitoringu zatrudnienia prowadzonego przez Urząd Miasta Lublin (stan na koniec roku)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba przedsiębiorstw usługowych w bazie	76	81	91	102	124	133	139	155	158
Zatrudnienie w przedsiębiorstwach usług, w tym:	12 188	13 050	14 506	16 311	18 575	19 447	21 237	21 291	22 423
<i>BPO/SSC</i>	2 858	3 029	3 702	3 967	4 494	4 632	5 059	4 949	5 114
<i>Informatyka i telekomunikacja</i>	1 477	1 868	2 272	2 423	3 117	3 469	4 038	4 329	4 990
<i>Logistyka i transport</i>	1 595	1 652	1 747	1 795	1 983	2 309	2 368	2 241	2 701
<i>Ochrona zdrowia i farmacja</i>	887	903	883	1 289	1 382	1 424	1 459	1 740	1 661

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Wraz z rozwojem lubelskich firm usługowych zwiększa się także ich zapotrzebowania na nowoczesną przestrzeń biurową. Podaż nowoczesnej powierzchni biurowej w Lublinie rokrocznie rośnie, a w porównaniu do 2012 r. zwiększyła się ponad dwukrotnie i osiągnęła wielkość 207,0 tys. m² (por. tabela 82). Lublin jest także ważnym ośrodkiem dla przedsiębiorców z dziedziny transportowo-spedycyjno-logistycznej. Świadczy o tym m.in. powierzchnia komercyjnych centrów magazynowych, która w 2020 r. wyniosła 208,4 tys. m² (por. tabela 83).

Tabela 82. Nowoczesna powierzchnia biurowa w Lublinie (w tys. m²)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nowoczesna powierzchnia biurowa	88	118,1	130,3	133,3	147,1	177,9	205	207,9	207,9

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 83. Nowoczesne komercyjne powierzchnie magazynowe w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba komercyjnych centrów magazynowych	1	1	1	3	6	7	7	7	7
Całkowita powierzchnia (w tys. m ²)	15	15	15	85,7	146,8	162,6	172,8	191,1	208,4

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 84. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2012-obecnie	<p>Ekosystemy przedsiębiorcze w Lublinie</p> <p>Lubelska Wyżyna IT (od 2012 r.) – celem Lubelskiej Wyżyny IT jest aktywizacja wszystkich interesariuszy branżowych poprzez integrację środowiska, budowanie marki LWIT, promocję miasta i regionu wśród inwestorów branżowych oraz tworzenie warunków dla młodych i zdolnych absolwentów lubelskich uczelni do realizacji swoich zainteresowań i pasji w Lublinie. Podejmowane działania mają mieć charakter wielopłaszczyznowy – ukierunkowany na uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów, specjalistów IT/ITC oraz przedsiębiorców i inwestorów.</p> <p>Lubelska Wyżyna Medyczna (od 2014 r.) – budowana jest wokół Klastra Lubelska Medycyna – Klaster Usług Medycznych i Prozdrowotnych, który stanowi platformę współpracy w zakresie praktyki i nauk medycznych między uczelniami wyższymi, jednostkami naukowo-badawczymi, podmiotami leczniczymi, przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Inicjatywę powołania Klastra podjęły Urząd Miasta Lublin i Uniwersytet Medyczny w Lublinie.</p>
2020	<p>Uczeń na Wyżynie IT</p> <p>„Uczeń na Wyżynie IT” jest wydarzeniem skierowanym zarówno do uczniów liceów i techników, którzy interesują się informatyką, jak i młodzieży, której świat nowych technologii nie jest jeszcze do końca znany. Podczas warsztatów, które prowadzą przedstawiciele firm z branży IT, uczestnicy pozyskują wiedzę na temat zasobów lubelskiego sektora informatycznego. Celem warsztatów jest zachęcenie uczniów do rozwijania swoich pasji związanych z nowymi technologiami, zaprezentowanie potencjału lubelskiego sektora IT, a przede wszystkim pokazanie zróżnicowanych możliwości pracy w branży IT, w której każdy może znaleźć dla siebie miejsce. Projekt jest pochodną jednej z największych konferencji informatycznych w Lublinie, organizowanej przez Miasto pt. „Check IT”, której celem jest zachęcenie młodzieży do rozwoju kompetencji cyfrowych i zainteresowanie w przyszłości pracą w lubelskich firmach z branży IT. W ramach projektu „Uczeń na Wyżynie IT”, który rozpoczął się w 2019 r., w 2020 r. odbyła się III i IV tura warsztatów 28 stycznia oraz 25 lutego. W projekcie wzięły udział firmy z branży IT: Bottega IT Minds, DataArt Poland Sp. z o.o., Edge One Solutions Sp. z o.o., EMBIQ Sp. z o.o., intive SA, Lingaro Sp. z o.o., Mobica Limited Sp. z o.o., Onwelo SA, Predica Sp. z o.o. oraz Sollers Consulting Sp. z o.o.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3odq9Mv.</p>
2020	<p>CHECK IT</p> <p>W ramach konferencji Check IT odbywa się szereg prelekcji i warsztatów z zakresu informatyki oraz prezentacja zaawansowanych rozwiązań technologicznych. Wydarzeniu towarzyszą także warsztaty Check IT Junior skierowane do uczniów szkół podstawowych. Celem konferencji jest promocja branży IT wśród dzieci i młodzieży, poszerzenie wiedzy i zainteresowań uczestników z zakresu nowych technologii a także zachęcenie uczniów do studiowania kierunków informatycznych na lubelskich uczelniach wyższych. Wydarzenie ma duży zasięg medialny i cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród uczniów z całego województwa lubelskiego. W 2019 r., w konferencji wzięło udział blisko 2 100 osób z czego prawie 1 000 osób pochodziło spoza Lublina, z takich miast jak: Łuków, Radzyń Podlaski, Biała Podlaska, Chełm, Biłgoraj, Dęblin, Międzyrzec Podlaski, a nawet położone w sąsiednich województwach Lubaczów czy Sandomierz. Obecność szkół z woj. podkarpackiego oraz świętokrzyskiego wskazuje na ponadregionalny charakter konferencji, która w przyszłości ma szansę zostać wydarzeniem ogólnopolskim. Z uwagi na pandemię COVID-19 w 2020 r. konferencja została odwołana na kilka dni przed jej planowanym terminem.</p> <p>Więcej informacji: http://www.checkit.lublin.eu/.</p>
2019-obecnie	<p>Wschodni Akcelerator Biznesu (WAB)</p> <p>W ramach projektu została otwarta platforma startowa. Odbiorcami projektu są pomysłodawcy innowacyjnych produktów lub usług, które mogą rozwiązywać problemy z branży ekologicznej, spożywczej, produktów rolno-spożywczych, IT/ICT. WAB dedykowany jest osobom z całej Polski, które szukają wsparcia w przekształceniu swojego pomysłu w prosperujący biznes i zamierzają założyć własną działalność gospodarczą w województwie lubelskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim lub warmińsko-mazurskim.</p> <p>Więcej informacji: https://wab.biz.pl/.</p>

Projekty	
2020	<p>Platforma Startowa Unicorn Hub</p> <p>Aktywna współpraca Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin z Platformą Startową – Unicorn Hub, której celem jest inkubacja innowacyjnych pomysłów biznesowych w ramach branż: IT, ICT, Medycyna, Zdrowie Publiczne, Smart City, Transport.</p> <p>Więcej informacji: https://unicornhub.pl/.</p>
2017-2020	<p>Projekt ProVaHealth – „Product Validation in Health”</p> <p>W ostatnim okresie realizacji projektu został wypracowany model funkcjonowania ekosystemu Klastra Lubelska Medycyna jako Żywego Laboratorium, czyli środowiska, w którym mogą być testowane i rozwijane innowacje z obszaru medycyny i zdrowia, z wykorzystaniem potencjału eksperckiego lubelskich uczelni i firm. Klaster Lubelska Medycyna został włączony w partnerską sieć Żywych Laboratoriów z państw regionu Morza Bałtyckiego. Dzięki współpracy w ramach sieci, lubelskie młode firmy mogą uzyskać wsparcie w zakresie rozwijania i komercjalizacji swoich produktów i usług na rynkach zagranicznych.</p>
2014-2020	<p>Lubelska Medycyna – Klaster Usług Medycznych i Prozdrowotnych</p> <p>Projekt koordynowany przez Urząd Miasta Lublin i Uniwersytet Medyczny w Lublinie. Biuro Klastra prowadzone jest przez pracowników Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin. Działalność Klastra tworzy przestrzeń dla rozwoju badań naukowych, innowacji i ich komercjalizacji, a także internacjonalizacji przedsiębiorstw. W ostatnim kwartale 2020 r. do Klastra należało 159 członków, w tym 128 przedsiębiorstw. W ramach Klastra realizowane są wewnętrzne, autorskie projekty, których celem jest pobudzanie kreatywności w całym ekosystemie, w kierunku tworzenia innowacyjnych rozwiązań, odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby użytkownika końcowego:</p> <p>InnoDesign – celem projektu jest zaangażowanie członków i podmiotów współpracujących z Klastrem w projektowanie innowacyjnych rozwiązań/usprawnień technologicznych, organizacyjnych, społecznych w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby użytkowników końcowych, w tym między innymi osób z chorobami przewlekłymi, niepełnosprawnych, seniorów. Projekt ma za zadanie inspirować środowisko do projektowania nowych produktów i usług w oparciu o zidentyfikowane w ramach projektu potrzeby.</p> <p>InnoTest – projekt umożliwia rozwijanie i testowanie innowacyjnych produktów i usług w środowisku Klastra z wykorzystaniem infrastruktury i wiedzy eksperckiej środowiska, zarówno naukowego jak i biznesowego.</p> <p>W 2020 r. zorganizowano dla członków Klastra szkolenia w odpowiedzi na potrzeby dotyczące konieczności szybkiego przystosowania się do sytuacji związanej z pandemią. Szkolenia dotyczyły m.in. obszaru telemedycyny i związanej z tym telefonicznej obsługi pacjenta, a także ochrony danych osobowych pacjentów obsługiwanych przy pomocy rozwiązań telemedycznych. Prowadzona była również promocja Miasta Lublin odnosząca się do osiągnięć naukowych i biznesowych lubelskiej branży medycznej. Prowadzona była współpraca z Centrami Transferu Wiedzy lubelskich uczelni w celu integracji środowiska na rzecz wsparcia rozwoju przedsiębiorczości, m.in. w oparciu o powstające w środowisku innowacyjne rozwiązania.</p>
2020	<p>Inkubator Innowacyjności+</p> <p>Celem programu jest wsparcie procesu zarządzania wynikami badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności w zakresie komercjalizacji. Wdrożenie Inkubatora Innowacyjności ma wpłynąć na promocję osiągnięć naukowych, zwiększenie ich udziału w rozwoju innowacyjności oraz wzmocnienie współpracy między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym. Przedmiotem programu jest wsparcie podmiotów prowadzących aktywną działalność w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w inicjowaniu współpracy środowiska naukowego z otoczeniem gospodarczym oraz w realizowaniu zadań, które doprowadzą do zastosowania wyników tych badań i prac na gruncie konkretnych rozwiązań rynkowych, w szczególności podmiotów działających na rzecz nauki.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Rozwój usług, tak jak w przypadku sektora przemysłu, nie byłby możliwy bez odpowiedniej promocji gospodarczej. Jej efekty przekładają się na wskaźniki liczbowe firm specjalistycznych, a tym samym na ilość zatrudnionych pracowników. Przygotowane inwestycje pozwoliły na zwiększenie podaży nowoczesnej powierzchni biurowej oraz magazynowej. Sektor usługowy doceniany był przez miasto dzięki corocznym nominacjom do Nagrody Gospodarczej Prezydenta Miasta Lublin, w której wyróżnione są kategorie: „Duże Firmy – Lokomotywy Gospodarcze Miasta”, „Obecność Na Rynku Globalnym”, „Innowacyjność”, „Młode Firmy” oraz „Przemysły Kreatywne”. Z uwagi na obecną trudną sytuację gospodarczą i ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 nie prowadzono naboru zgłoszeń w 2020 r. Kolejna edycja Konkursu o Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Miasta Lublin zostanie ogłoszona w 2021 r.

W 2020 r. wraz ze wzrostem zapotrzebowania na wysokiej jakości rozwiązania software pod klucz nowe centrum rozwoju w Lublinie otworzyła firma Dovilo. Oddział będzie oferował usługi orientowane na klienta, z przełożeniem praktycznej współpracy między nowym zespołem a klientami.

Miasto Lublin od lat pojawia się także w czołówce polskich miast według rankingu fDi Magazine. Badanie z 2020 r. poświęcone zostało sytuacji wywołanej pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. W corocznym rankingu „Polskie miasta przyszłości 2019/2020” zajęł 2. miejsce w kategorii „Efektywność kosztowa”, udowadniając tym samym, że jest miastem, które oferuje optymalną proporcję między zarobkami a cenami produktów i usług.

2020 r. to czas kluczowych zmian w globalnej gospodarce, a jednocześnie wyzwań związanych z pandemią. W okresie od kwietnia do maja 2020 r. pracownicy Urzędu Miasta Lublin w kontakcie z lubelskimi firmami omawiali aktualną sytuację przedsiębiorstw, pytając o wpływ pandemii na ich działalność oraz plany rozwojowe. Pandemia wymusiła w lubelskich firmach wprowadzenie zmian organizacyjnych lub nawet brak możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w pełnym zakresie. Odpowiedzią Urzędu Miasta na tę sytuację było podjęcie szeregu działań pomocowych dla biznesu i organizacji społecznych w ramach Lubelskiego Pakietu Wsparcia dla Lokalnych Przedsiębiorców i Organizacji Pozarządowych¹¹. Dla niektórych firm ten trudny czas stworzył szansę realizacji nowych projektów i inwestycji w odpowiedzi na nową sytuację rynkową (nowe rozwiązania procesowe).

Czas pandemii był impulsem do rozwoju sektora nowoczesnych usług w biznesie. Większość firm pracowała w trybie pracy zdalnej. Rozpoczął się także proces rekrutacji na nowe stanowiska pracy.

Pracownicy Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości przeprowadzili cykl wywiadów „Przetwać i wspomóc”, który miał na celu pokazanie mieszkańcom Lublina, kontrahentom lubelskich przedsiębiorców oraz przedstawicielom administracji samorządowej i rządowej, że w obliczu kryzysu lubelskie przedsiębiorstwa nie tylko przetrwały ten trudny globalnie okres, ale również wspierały lubelską społeczność w walce z wirusem COVID-19 (zakup środków ochrony osobistej, szkolenia w zakresie komunikacji dla lubelskiego Sanepidu). Wywiady zostały opublikowane w kanałach komunikacyjnych Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości (LinkedIn, strona www, Facebook). Wzięło w nich udział 14 firm.

¹¹ Więcej na temat Lubelskiego Pakietu Wsparcia dla Lokalnych Przedsiębiorców i Organizacji Pozarządowych: <https://bit.ly/3blwL6t>.

C.3. Kultura przedsiębiorczości

Wskaźniki

Kultura przedsiębiorczości przejawia się przede wszystkim poprzez cechy miejsca i społeczności sprzyjające podejmowaniu ryzyka i aktywności gospodarczej. Miasto Lublin wspomaga przedsiębiorców w szczególności przez tworzenie ekosystemu przedsiębiorczości, który opiera się na wzmacnianiu wymiany zasobów (w tym zwłaszcza informacji) w ramach sektora biznesu oraz między tym sektorem a sektorem samorządowym, uczelniami i organizacjami pozarządowymi.

Klasyfikacyjnym miernikiem przedsiębiorczości jest liczba podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów sektora prywatnego w 2020 r. zwiększyła się o 3,8% i wyniosła 45 722. Zestawienie statystyczne sektorów przedstawiono w tabeli 85.

Tabela 85. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według sektorów własności i form prawnych

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sektor publiczny – ogółem, w tym:	769	775	768 ^m	774	773	761	752	737	737
<i>państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego</i>	433	437	433 ^m	433	423	409	407	390	391
<i>przedsiębiorstwa państwowe</i>	2	2	2 ^m	2	2	2	2	2	1
<i>spółki handlowe</i>	40	40	39 ^m	44	51	52	42	43	42
<i>spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego</i>	1	1	1 ^m	1	1	1	0	1	1
Sektor prywatny – ogółem, w tym:	41 541	42 559	42 656 ^m	42 624	42 909	43 676	43 384	44 028	45 722
<i>osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą</i>	30 582	30 980	30 571 ^m	30 341	29 966	30 273	31 236	31 645	32 903
<i>spółki handlowe</i>	4 701	5 150	5 543	5 742	6 308	6 694	5 754	6 011	6 419
<i>w tym: spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego</i>	551	617	693 ^m	748	874	975	880	987	1 110
<i>spółki cywilne</i>	2 900	2 856	2 820 ^m	2 772	2 762	2 726	2 686	2 642	2 622
<i>spółdzielnie</i>	191	189	190 ^m	187	185	184	110	114	108
<i>fundacje</i>	376	409	471 ^m	531	588	645	621	648	501
<i>stowarzyszenia i organizacje społeczne</i>	1 159	1 197	1 230 ^m	1 273	1 315	1 353	1 255	1 281	1 118

Uwagi: m – zmiana/aktualizacja metodologii. Dane dla niektórych kategorii, podane w grupach: Podmioty wg sektorów własnościowych i Podmioty gospodarki narodowej wg formy prawnej, różnią się, bo te drugie obejmują sektor publiczny i prywatny.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Klasy są jednym z kluczowych narzędzi rozwoju gospodarczego miast i regionów. Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin wspiera klasy działające w mieście. W 2020 r. liczba aktywnych klastrów wynosiła 15. Największą liczbę członków (159, w tym 128 przedsiębiorstw) posiadał Klaster Usług Prozdrowotnych – Lubelska Medycyna, założony w 2014 r. Łącznie do wymienionych w poniższej tabeli klastrów, należą obecnie około 800 członków, z czego prawie 700 stanowią przedsiębiorstwa.

Tabela 86. Data założenia i nazwa działających klastrów

Lp.	Rok utworzenia	Nazwa
1.	2006	Klaster Restauratorów i Hotelarzy
2.	2007	Wschodni Klaster ICT
3.	2007	Lubelskie Drewno Regionalny Klaster w Lublinie
4.	2008	Lubelski Klaster Teleinformatyczny
5.	2008	Lubelski Klaster Przedsiębiorstw
6.	2009	Wschodni Klaster Obróbki Metali
7.	2011	Lubelski Klaster Ekoenergetyczny
8.	2011	Klaster-Group.pl
9.	2012	Klaster Fotoniki i Światłowodów
10.	2013	Klaster Designu Innowacji i Mody
11.	2014	Lubelska Medycyna – Klaster Usług Prozdrowotnych
12.	2014	Lubelski Klaster Instytucji Otoczenia Biznesu
13.	2015	Lubelski Klaster Zaawansowanych Technologii Lotniczych
14.	2015	Lubelski Klaster Biotechnologiczny

Lp.	Rok utworzenia	Nazwa
15.	2018	Klaster Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 87. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2008-2020	<p>Nagroda Gospodarcza Prezydenta Miasta Lublin</p> <p>Laureaci nagrody w poszczególnych kategoriach wyłaniani są przez Kapitułę Konkursową, w skład której wchodzi przedstawiciele środowiska biznesu, świata nauki, mediów i samorządu. Konkurs został podzielony na następujące kategorie: młode firmy, innowacyjność, obecność na rynku globalnym, firmy duże – lokomotywy gospodarcze miasta, nagroda specjalna. W 2019 r. Kapituła Konkursowa przyznała wyróżnienie w nowej kategorii – przemysły kreatywne. W 2020 r. Konkurs o Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Miasta Lublin został odwołany z uwagi na trwającą pandemię COVID-19.</p>
2017-2020	<p>Creative Business Cup</p> <p>Jest konkursem dla startupów, którego światowy finał, co roku odbywa się w Kopenhadze. W sieci Creative Business Cup zrzeszonych jest ponad 70 krajów. Miasto Lublin Partnerem Krajowym konkursu zostało w 2017 r. Miasto Lublin organizuje finał krajowy, którego zwycięzca w nagrodę otrzymuje w pełni opłacony wyjazd na światowe finały. Uczestnictwo w wydarzeniu w Kopenhadze stanowi dla startupów możliwość zaprezentowania się przed inwestorami zainteresowanymi zarówno światowym, regionalnym, jak i lokalnym rynkiem kreatywnym. Realizacja konkursu – edycja 2020 – ze względu na pandemię została przeniesiona na 2021 r. Najlepszy startup za 2020 r. został wybrany w dniu 13.05.2021, a następnie weźmie udział w światowym finale Creative Business Cup w Kopenhadze w dniach 28–29.06.2021 r.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3dJvGE1.</p>
2017-2020	<p>Projekt „Lubelska Dzielnica Kreatywna”</p> <p>W ramach projektu ogłoszono konkurs „Kreatywne przemiany” – w 2020 r. metamorfozę przeszły dwa lokale: Butik NieBanalna oraz sklep z koszulami męskimi (firma Oliver), mieszczące się przy ul. Lubartowskiej 37. Firma Oliver zajmuje się projektowaniem, szyciem oraz sprzedażą koszul męskich, natomiast Butik Niebanalna to sklep z odzieżą dla kobiet. Konkurs „Kreatywne przemiany” jest inicjatywą Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin. Projekt jest finansowany z budżetu miasta, przedsiębiorcy zobowiązani są do wniesienia około 10% wkładu własnego.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r66b6.</p> <p>W ramach projektu wymieniono również 11 sztydów firm prowadzonych przez przedsiębiorców z ul. Lubartowskiej oraz u. Kowalskiej.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r6vqs.</p>
2020	<p>Konferencja „Inżynierowie dla Lublina”</p> <p>Konferencja została po raz trzeci zorganizowana przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin przy współpracy z Fundacją Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa, Stowarzyszeniem Klaster Zaawansowanych Technologii Lotniczych i Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie. Głównym celem konferencji była promocja szkolnictwa zawodowego oraz technicznych kierunków kształcenia, a w konsekwencji pracy w lubelskim przemyśle. Podczas konferencji uczniowie mieli okazję wysłuchać speechu motywacyjnego Romana Wolińskiego inżyniera budowy maszyn i konstruktora z firmy KS Engineering Technology, który przedstawił uczestnikom swoją ścieżkę kariery oraz pokazał, jak stawiać pierwsze kroki w budowaniu kariery zawodowej.</p> <p>W 2020 r. konferencja „Inżynierowie dla Lublina” zgromadziła prawie 450 uczestników. Uczniowie ostatnich klas szkół podstawowych oraz szkół technicznych z Lublina mogli wziąć udział w prelekcjach, dedykowanych warsztatach, zapoznać się z ofertą edukacyjną lubelskich szkół zawodowych i uczelni wyższych oraz poznać firmy z branży przemysłowej prowadzące działalność na terenie miasta Lublin.</p>

Projekty	
2020	<p>Przedsiębiorcze dzieciaki</p> <p>W 2019 r. miała miejsce II edycja projektu, który realizowany był na przełomie lutego i czerwca. Projekt skierowany był do dzieci w wieku 6–10 lat, ich rodziców oraz nauczycieli. Mogły w nim brać udział placówki oświatowe z terenu miasta Lublin. W ramach projektu „Przedsiębiorcze dzieciaki” przeprowadzono 15 cykli bezpłatnych warsztatów dla 400 dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych z terenu Miasta Lublin.</p> <p>Każdy cykl składał się z pięciu tematycznych spotkań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapoznanie z Koziółkiem Biznesmenem; ▪ trudne pojęcie – przedsiębiorczość; ▪ moja pasja, talent; ▪ wizyta w firmie; ▪ zakładamy własną firmę – eksperyment. <p>W 2020 r. podpisano umowę na dofinansowanie ze środków NBP projektu edukacyjnego pt. Przedsiębiorcze Dzieciaki II, edycja 2020. Zrekrutowano 15 placówek oświatowych oraz 23 przedstawicieli firmy i osób kreatywnych. Przeprowadzono dla nauczycieli szkolenie dot. tematyki projektu oraz gospodarczego Lublina. Złożono raport z monitoringu projektu do NBP. Przygotowano i rozesłano materiały promocyjne. Na tym etapie dalsze działania projektu zostały przerwane z powodu pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Realizacja projektu została przełożona na 2021 r. Podpisano aneks do umowy z Narodowym Bankiem Polskim.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r6vh1.</p>
2020	<p>Kongres Współpracy Transgranicznej</p> <p>W ramach Kongresu Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Lublin zorganizował panel: Kreatywny rozwój – gospodarka bez przymusu wzrostu oraz giełdę grantodawców i warsztaty (7–8 października 2020r.). Kongres Współpracy Transgranicznej Lublin 2020, odbywał się w dniach 6–9 października 2020 r. Kongres jest kontynuacją odbywającego się od lat Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej – miejscem spotkania praktyków współpracy transgranicznej z krajów Unii Europejskiej i Partnerstwa Wschodniego. Tematem przewodnim wydarzenia był Samorząd jutra. Między otwartością a odpowiedzialnością. Edycja 2020 poświęcona była wyzwaniom, jakie przed lokalnymi wspólnotami w Europie postawiła pandemia COVID-19. Wydarzenie odbyło się w całości w przestrzeni wirtualnej, z wykorzystaniem nowoczesnej platformy i symultanicznego tłumaczenia na język polski, angielski i rosyjski.</p>
2020	<p>Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (STP)</p> <p>Kolejna, 13. edycja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości odbyła się w dniach 16–22 listopada 2020 r.. Celem wydarzenia było promowanie świadomego rozwoju, aktywnej postawy wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw. STP odbyło się ramach współpracy z organizacjami, instytucjami, firmami, przedsiębiorcami, którym zależy na rozwijaniu przedsiębiorczości tym celu organizowały bezpłatne szkolenia, warsztaty, debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej, budowania sieci kontaktów, rozwijania startupów, powrotu na rynek pracy, negocjowania z pracodawcą, budowania własnej marki i wielu innych.</p>
2020	<p>Szkolenia dla przedsiębiorców</p> <p>Wydział Strategii i Przedsiębiorczości przygotował cykl szkoleń online dla przedsiębiorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ edycja wiosenna to szkolenia z zakresu komunikacji kryzysowej oraz działań Public Relations i aktywności w mediach społecznościowych podczas pandemii COVID-19; ▪ edycja jesienna obejmowała szkolenia z zakresu budowę wizerunku marki w Internecie, komunikacji XXI wieku; ▪ media społecznościowe, Mój biznes w sieci.

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

W mieście występują liczne inkubatory przedsiębiorczości, które przyczyniają się do inkubacji i akceleracji start-upów. Działają one przy szkołach wyższych oraz przy lokalnych firmach. Poniżej przedstawiono listę wybranych instytucji, które mają wpływ na kształtowanie przedsiębiorczości w mieście oraz na jego charakter.

Tabela 88. Inkubatory przedsiębiorczości

Lp.	Nazwa instytucji
1.	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości KUL
2.	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości WSEI
3.	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości WSPiA
4.	Alter Sp. z o.o.
5.	Business Link
6.	Inkubator Progress
7.	Inkubator LPNT
8.	Inkubator Przedsiębiorczości Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny
9.	Inkubator Innowacyjności + UMCS
10.	Inkubator Technologiczny/MarKiz

Lp.	Nazwa instytucji
11.	Lubelski Inkubator Przedsiębiorczości Politechniki Lubelskiej
12.	Lubelski Inkubator Technologii Informatycznych - Netrix
13.	Polski Inkubator Technologii i Biznesu
14.	Software Camp
15.	Laboratorium Innowacji KUL
16.	eduLAB
17.	Smart Foodies Accelerator
18.	Platforma Startowa Unicorn Hub
19.	Platforma Startowa IDEALIST

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Institucjami otaczającymi biznes są podmioty ulokowane pomiędzy mechanizmami rynkowymi a działaniami administracji publicznej. Odgrywają dużą rolę w kształtowaniu ekosystemów biznesowych, przyspieszając procesy rozwojowe oraz realizując cele zawarte w Strategii Lublin 2020. Do instytucji otoczenia biznesu przynależą podmioty wymienione w tabeli 89.

Tabela 89. Instytucje otoczenia biznesu

Lp.	Nazwa instytucji
1.	BNI
2.	Business Centre Club
3.	Fundacja Centrum Rozwoju Lokalnego
4.	Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny
5.	Izba Przemysłowo Handlowa Lublinie
6.	Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Lublinie
7.	Klub Sponsora
8.	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości
9.	Lubelska Fundacja Rozwoju
10.	Lubelska Izba Rzemieślnicza
11.	Lubelski Park Naukowo-Technologiczny
12.	Lubelski Sejmik Gospodarczy
13.	Lubelskie Forum Pracodawców
14.	Organizacja Pracodawcy Lubelszczyzny „Lewiatan”
15.	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland”
16.	Pracodawcy Ziemi Lubelskiej
17.	Rada Przedsiębiorczości Lubelszczyzny
18.	Regionalna Izba Gospodarcza
19.	Stowarzyszenie Lubelski Klub Biznesu

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

C.4. Wspieranie przemysłów kreatywnych

Wskaźniki

Przemysły kreatywne tworzone są dzięki kreatywności i talentom, a także w odpowiedzi na występujące potrzeby. Potencjał, jaki może być wykorzystywany przez przemysły kreatywne to akademicki oraz kulturowy charakter miasta. Te dwie determinanty sprzyjają edukowaniu twórców produktów kreatywnych.

Do podmiotów gospodarki narodowej z sektora przemysłów kreatywnych można wyróżnić takie podgrupy jak: film, wideo, muzyka, wzornictwo, architektura, reklama, oprogramowanie i gry komputerowe, działalność artystyczna, media oraz sprzedaż detaliczna dóbr kultury. Można zauważyć, że podmioty te charakteryzują się największym zróżnicowaniem pod względem prowadzonych działalności na tle całego sektora przedsiębiorstw.

Z analizy danych wynika, że udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w całkowitej liczbie nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw wzrasta. W Lublinie wskaźnik ten jest także wyraźnie wyższy od wskaźnika krajowego. Podmiotów w sektorze kreatywnych co roku przybywa. W stosunku do 2012 r. udział podmiotów z sektora kreatywnego w łącznej liczbie nowo tworzonych firm podniósł swoją wartość o 1,6 p.p. i wynosi obecnie 7,7%.

Tabela 90. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w całkowitej liczbie nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw (w %, stan na koniec roku)

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lublin	6,1	7,01	7,83 ^m	7,82	7,46	8,77	7,57	7,69	7,7
Polska	5,94	6,2	6,66 ^m	6,47	6,63	6,84	6,93	6,73	6,47

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Szacuje się, że sektor kreatywny wzrasta średnio 8% każdego roku na terenie LOF, co przy wzroście 1,7% dla wszystkich podmiotów jest bardzo dobrym wynikiem¹².

Na koniec 2019 r. w Lublinie było 3 364 zarejestrowanych podmiotów z sektora kreatywnego, natomiast dla całego Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego było to już blisko 4 400 podmiotów. Największy udział procentowy w sektorze ma podsektor gier i oprogramowania, a kolejnym jest działalność artystyczna, twórcza, kulturalna. Sektor kreatywny jest bardzo zróżnicowany pod kątem formy działalności, z zauważalnym udziałem freelancerów w strukturze. Sektor tworzą głównie przedsiębiorstwa młode – zarówno wiekiem osób je prowadzących, jak i stażem działalności na rynku.

Aby wzmocnić ich działania Miasto Lublin realizowało szereg projektów opisanych poniżej.

Tabela 91. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2017-2021	<p>CreArt. Sieć miast na rzecz twórczości artystycznej</p> <p>Projekt realizowany jest w ramach programu Kreatywna Europa. Został wybrany przez Komisję Europejską ze 111 wniosków, a jego liderem mianowano hiszpańskie miasto Valladolid. Miasto Lublin jest jednym z 12 uczestników projektu, wśród których znalazły się również Genua (Włochy), Clermont-Ferrand (Francja), Katowice (Polska), Rouen (Francja), Lecce (Włochy), Liverpool (Wielka Brytania), Kowno (Litwa), Aveiro (Portugalia), Zagrzeb (Chorwacja), Skopje (Macedonia), a także wspomniany partner wiodący – miasto Valladolid.</p> <p>Celem projektu jest wspieranie działalności twórczej poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk oraz współpracę środowisk artystycznych z różnych państw i o różnych tradycjach kulturowych w zakresie opracowywania wspólnych metod kształcenia poszczególnych grup odbiorców i ustanowienia stałego i profesjonalnego systemu wymiany i współpracy artystów i kuratorów sztuki.</p> <p>To pierwszy projekt w ramach programu Kreatywna Europa, w którym udział wzięło Miasto Lublin. Korzyści płynące z uczestnictwa to m. in. podniesienie kompetencji lubelskich artystów i kuratorów sztuki, możliwość zaprezentowania twórczości i osiągnięć twórców lokalnych na arenie międzynarodowej, transfer wiedzy, a także nawiązywanie kontaktów w europejskim środowisku artystycznym.</p> <p>Więcej informacji: https://przedsiębiorczy.lublin.eu/projekty-miedzynarodowe/creart.</p>
2017-2021	<p>Regional Creative Industry Alliance. Od europejskich rekomendacji do regionalnych strategii na rzecz wzrostu konkurencyjności przemysłów kreatywnych i przemysłów kultury</p> <p>Regional Creative Industry Alliance. Od europejskich rekomendacji do regionalnych strategii na rzecz wzrostu konkurencyjności przemysłów kreatywnych i przemysłów kultury.</p>

¹² R. Mącik, M. Ratajczyk, O. Smalej, *Analiza Stanu Przemysłów Kreatywnych w Lublinie*, Lublin 2018.

Projekty	
	<p>Zadaniem europejskiego projektu RCIA jest podniesienie jakości i skuteczności tych narzędzi, które związane są z konkurencyjnością przedsiębiorstw z sektora MŚP. Wsparcie poprzez wymianę wiedzy polega m.in. na pozycjonowaniu przemysłów kreatywnych i przemysłów kultury (CCI), jako przestrzeni pomiędzy sektorami oraz dziedzinami dotyczącymi innowacji i konkurencyjności, zwiększaniu atrakcyjności i wizerunku miasta/regionu/kraju jako obszaru innowacyjnego, przyciąganiu talentów, tworzeniu i utrzymywaniu miejsc pracy oraz pozycjonowaniu przemysłów kreatywnych i przemysłów jako filaru polityki konkurencyjności.</p> <p>Poprzez wymianę ponad 20 dobrych praktyk pomiędzy grupami interesariuszy, zainteresowanych kształtowaniem polityk regionalnych, a także wdrażaniem zdobytych doświadczeń zapisanych w 9 regionalnych planach działania zakłada się zwiększenie współpracy pomiędzy kreatywnymi MŚP a firmami z pozostałych sektorów gospodarki. Doprowadzi to do większej konkurencyjności obu typów MŚP, a w konsekwencji do tworzenia nowych produktów i rozwiązań opracowanych dzięki współpracy międzysektorowej.</p> <p>We współpracy z Wydziałem Artystycznym UMCS oraz lubelskimi przedsiębiorcami rozpoczęto działania w ramach Inicjatywy MATCH polegającej na umożliwieniu studentom kierunków artystycznych/kreatywnych aktywnej współpracy z przedsiębiorcami. Taka forma relacji pozwoli na zdobycie przez studentów cennego doświadczenia niezbędnego na rynku pracy.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r6vcf</p>
2019-2021	<p>EHL@N – European Heritage Label Network</p> <p>Projekt EHL@N powstał jako jedno z działań służących tworzeniu sieci współpracy miast, miejsc i obiektów uhonorowanych Znakiem Dziedzictwa Europejskiego. Projekt EHL@N koncentruje się głównie na działaniach mających na celu m.in.: promocję i budowanie marki Znak Dziedzictwa Europejskiego służące podkreśleniu symbolicznej wartości obiektów, które odegrały znaczącą rolę w historii i kulturze Europy lub budowaniu Unii, wzmocnienie, w szczególności u młodych ludzi, poczucia przynależności do Unii Europejskiej opartego z jednej strony na wspólnych wartościach oraz elementach europejskiej historii i dziedzictwa kulturowego, z drugiej natomiast na bogactwie i różnorodności krajów europejskich, pogłębienie dialogu międzykulturowego, poprzez działania edukacyjne w dziedzinie sztuki, kultury i historii, podnoszenie świadomości wspólnego dziedzictwa kulturowego wśród obywateli miasta, w szczególności wśród młodych ludzi, wzrost atrakcyjności turystycznej i gospodarczej miasta, w szczególności przez turystykę kulturalną, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk na polu promocji Znak Dziedzictwa Europejskiego.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r6vcf</p>
2020-2022	<p>INCREAS – innowacje i kreatywne rozwiązania dla dziedzictwa kulturowego</p> <p>Projekt pilotażowy dla sektora kultury i sektora kreatywnego współfinansowany przez Komisję Europejską – Generalną Dyрекcję ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury. Ogólnym celem tego działania pilotażowego jest zdefiniowanie i przetestowanie polityk, a także działań na rzecz nie tylko utrzymania, ale również rozwoju sektora kreatywnego i kulturalnego oraz stworzenie współpracy międzysektorowej w różnych obszarach i sektorach, z którymi sektor kreatywny i kultury mają kontakt. Głównym celem projektu jest zbadanie działań, które mają na celu zbudowanie połączeń pomiędzy z jednej strony edukacją dziedzictwa kulturowego i rozwojem umiejętności z nim związanych, a z drugiej strony rynkiem pracy, a zwłaszcza zachęcanie do nawiązywania kontaktów z branżami kreatywnymi i instytucjami trzecimi takimi jak: jako centra kreatywne, brudne pracownie, prototypownie, majsterkowanie, centra kultury, czy centra aktywności lokalnych.</p> <p>Więcej informacji: https://tiny.pl/r6vcf.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

4.4. Obszar D. Akademyckość

STRATEGIA ROZWOJU LUBLINA NA LATA 2013–2020	
Uchwała nr 693/XXVIII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Miasta Lublin	
OBSZAR D. AKADEMICKOŚĆ	<p>Akademyckość jest nieodłącznym elementem Lublina. Obecność 9 uczelni, ich powiększająca się oferta edukacyjna oraz liczebność studentów polskich i zagranicznych pozytywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy miasta. W ramach obszaru akademyckości wyróżniono cztery cele strategiczne:</p> <p>D.1. Umiejdzynarodowienie uczelni, D.2. Symbioza z otoczeniem, D.3. <i>Genius loci</i> miasta uniwersyteckiego, D.4. Przyciąganie i zatrzymywanie talentów w Lublinie.</p>

D.1. Umiejdzynarodowienie

Wskaźniki

Miejdzynarodowa ranga uczelni wyraża się w wielu wymiarach, m.in. w atrakcyjności studiów wśród zagranicznych kandydatów (a więc i w odsetku zagranicznych studentów), w obecności uczelni w umiejdzynarodowych badaniach i sieciach współpracy czy też w podejmowaniu tematów badawczych o znaczeniu umiejdzynarodowym. Aktywność uczelni na arenie umiejdzynarodowej przynosi im – obok prestiżu – także inspiracje do pozytywnych zmian, które w obszarze szkolnictwa wyższego często przychodzą z zewnątrz. Równie ważna jest obecność zagranicznych naukowców na lubelskich uczelniach, która jest czynnikiem budującym rangę tak uczelni, jak i miasta. Osiągnięcie tych celów wymaga przede wszystkim aktywnych działań samych uczelni wyższych, jednak miasto również deklaruje swoje zaangażowanie w tym obszarze.

W Rankingu Szkół Wyższych 2020 organizowanym przez Fundację „Perspektywy” Uniwersytet Medyczny w Lublinie zajął 9. pozycję w Polsce w kategorii „umiejdzynarodowienie”. W raporcie „Akademyckość polskich miast 2020” w roku akademickim 2019/2020 Lublin¹³ zajął 5. miejsce w kraju w zestawieniu ilościowym studentów zagranicznych. W ostatecznym zestawieniu Lublin znalazł się na 5. miejscu wśród 26 polskich ośrodków akademyckich ujętych w raporcie. Indeks Akademyckości Miast powstał na podstawie kryteriów rankingu „Perspektyw”, które przyporządkowano do siedmiu kategorii. Lublin wyróżnił się przede wszystkim w kategorii „Innowacyjność”, w której otrzymał 67 pkt i zajął 5. miejsce. Wysoko uplasował się również w kategorii „Potencjał naukowy” (4. miejsce), „Efektywność naukowa” (5. miejsce) czy „Warunki kształcenia” (6. miejsce).

Na przestrzeni lat liczba studentów zagranicznych w Lublinie wzrasta. Dane statystyczne prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny potwierdziły, że wskaźnik internacjonalizacji w minionym roku akademickim 2019/2020 wyniósł 11,1% i był to najwyższy wynik wśród miast wojewódzkich. W ciągu 8 lat liczba studentów zagranicznych zwiększyła się ponad dwukrotnie. Największy wzrost liczby studentów zagranicznych w latach 2012–2020 miał miejsce w 2014 r., w którym liczba ta zwiększyła się o 45,2% w stosunku do roku ubiegłego. Dane ilościowe zostały przedstawione w tabeli 92.

Tabela 92. Liczba studentów zagranicznych w stosunku do ogólnej liczby studentów

Kategoria	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Liczba studentów zagranicznych	2 385	3 082	4 474	5 662	6 172	6 272	6 352	6 707
Liczba studentów ogółem	77 173	71 913	69 658	67 315	64 330	62 977	60 988	60 315
Wskaźnik internacjonalizacji (w %)	3,1	4,3	6,4	8,4	9,6	10	10,4	11,1

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ze wzrostem liczby studentów zagranicznych poszerza się także oferta edukacyjna na lubelskich uczelniach. W roku akademickim 2019/2020 liczba kierunków prowadzonych w językach obcych wynosiła 68 (por. tabela 93). Obecnie najbogatszą ofertę ma Uniwersytet Przyrodniczy, który oprócz kierunków I i II stopnia

¹³ Raport *Akademyckość polskich miast*, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa 2020.

i jednolitych magisterskich, przygotował dla obcokrajowców 7 programów doktoranckich. Kolejnym uniwersytetem z bogatą ofertą dla studentów zagranicznych jest Katolicki Uniwersytet Lubelski, który w omawianym roku realizował 13 takich kierunków (9 kierunków I i II stopnia, 1 kierunek studiów jednolitych magisterskich, 3 kierunki programów doktoranckich). Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oferował w tym czasie 9 kierunków prowadzonych w języku obcym, w tym 7 kierunków I i II stopnia i 2 kierunki dla doktorantów. Także w Wyższej Szkole Społeczno-Przyrodniczej prowadzonych było 9 kierunków (6 kierunków I stopnia, 2 kierunki II stopnia i 1 kierunek magisterskich studiów jednolitych). Politechnika Lubelska oferowała 8 kierunków (wszystkie dotyczyły studiów II stopnia). Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji prowadziła ich 7. Natomiast Uniwersytet Medyczny i Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w swojej ofercie miały 2 kierunki prowadzone w językach obcych. Dla przykładu, w omawianym roku akademickim w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w języku obcym prowadzone są następujące kierunki: Biology – Medical Biology, Chemistry, Education and therapy, Graphic Arts, Intercultural communication in education and the workplace, International Relations oraz Tourism Management.

Tabela 93. Liczba kierunków prowadzonych w językach obcych

Uczelnia	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	0	1	3	5	6	11	9
Katolicki Uniwersytet Lubelski	2	5	5	10	8	9	13
Politechnika Lubelska	0	0	0	5	4	5	8
Uniwersytet Medyczny	2	2	2	2	2	2	2
Uniwersytet Przyrodniczy	0	0	0	1	2	13	18
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji	1	0	3	7	7	5	7
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji	0	0	3	10	10	9	2
Wyższa Szkoła Nauk Społecznych	0	0	0	b.d.	0	0	0
Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza	b.d.	3	0	7	8	9	9
Razem	5	11	16	40	47	63	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez poszczególne uczelnie.

Internacjonalizacja uczelni przejawia się także rosnącą liczbą wykładowców zagranicznych, co pozytywnie oddziałuje na rozwój całej kadry akademickiej oraz na jakość kształcenia. Zatrudnianie wykładowców zagranicznych wpływa na wzmocnienie transferu wiedzy, wymianę dobrych polityk i praktyk, innowacyjność uczelni oraz wydobywanie potencjału instytucji publicznych jakimi są uczelnie. W minionym roku akademickim na pięciu lubelskich uczelniach publicznych wykładało 110 zagranicznych naukowców. Obecnie uczelnią, która zatrudnia największy odsetek zagranicznych nauczycieli akademickich jest Katolicki Uniwersytet Lubelski. Zmieniającą się liczbę zatrudnionych zagranicznych nauczycieli akademickich na przestrzeni lat 2014–2020 przedstawia tabela 94.

Tabela 94. Liczba zagranicznych nauczycieli akademickich

Uczelnia	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	77	55	50	30	38	34
Katolicki Uniwersytet Lubelski	53	50	37	45	48	57
Politechnika Lubelska	6	6	27	37	43	7
Uniwersytet Medyczny	7	8	19	11	2	6
Uniwersytet Przyrodniczy	6	6	5	3	2	0
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji	3	3	3	3	b.d.	6
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji	4	b.d.	0	b.d.	b.d.	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez poszczególne uczelnie.

Tabela 95. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2011-obecnie	<p>Study in Lublin</p> <p>Wspierając lubelskie szkoły wyższe w pozyskiwaniu studentów spoza Polski, Miasto Lublin realizuje wspólnie z uczelniami program „Study in Lublin”. Jednym z wykorzystywanych narzędzi jest z portal informacyjny, na którym potencjalni studenci mogą znaleźć wszystkie interesujące ich informacje: od oferty edukacyjnej, przez programy stypendialne, po praktyczne porady dotyczące niezbędnych formalności i organizacji pobytu, w 4 językach. Cyklicznie organizowane są spotkania z młodymi ludźmi w Polsce i za granicą. Przedstawiciele Urzędu Miasta i lubelskich uczelni odwiedzają konsulaty, szkoły, uczelnie wyższe, Domy Polskie prezentując ofertę edukacyjną rodzicom, nauczycielom języka polskiego – zapraszając do Lublina maturzystów. W 2020 r. odbyły się spotkania oraz targi promujące potencjał akademickiego Lublina: targi edukacyjne w Mińsku, Białorusi, Hong Kongu (online), Ready, Study, Go! Poland/Virtual education fairs by NAWA w Gruzji i Armenii (online), w Kazachstanie i Uzbekistanie (online), Wietnamie, na subkontynencie indyjskim, w Etiopii, Indonezji, w Ukrainie, w Azji Centralnej, w Malezji i na Tajwanie, w Ameryce Łacińskiej. Program jest także skierowana na tych, którzy już rozpoczęli naukę, pomagając im w załatwieniu formalności związanych z pobytem. Efektem działań programu jest zwiększająca się liczba studentów zagranicznych w mieście, która w 2020 r. wynosiła 6 707. Więcej informacji: https://student.lublin.eu/.</p>
2013-obecnie	<p>Login:Lublin</p> <p>Program partnerski, który oferuje zniżki, specjalne oferty, promocje u Partnerów programu przy użyciu darmowej karty. Login:Lublin współfinansowany jest z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu Państwa. Pozostałe działania programu to: poradnictwo prawne, legalizacyjne i integracyjne, doradztwo legalizacyjne i integracyjne, seminaria dla cudzoziemców, Newsletter „Login:Lublin” oraz Biblioteka Migracyjna. Więcej informacji: https://loginlublin.pl/.</p>
2014-obecnie	<p>Punkt Obsługi Cudzoziemców</p> <p>Świadczy bezpłatną, codzienną, informacyjną pomoc mieszkającym w Lublinie cudzoziemcom. W punkcie udzielane są informacje dotyczące usług świadczonych w Urzędzie Miasta Lublin oraz podstawowe informacje dotyczące danych teleadresowych, zadań i procedur realizowanych przez inne podmioty (instytucje administracji publicznej oraz podmioty działające na rzecz cudzoziemców). Usługi świadczone są w językach: polskim, angielskim i ukraińskim. Więcej informacji: https://bit.ly/361Lboc.</p>
2014-obecnie	<p>Punkt Wsparcia Antydyskryminacyjnego</p> <p>Poradnictwo antydyskryminacyjne funkcjonuje od 2014 r. Organizacja Homo Faber prowadzi działania ze względu na dyskryminację dotyczącą płci, rasy, koloru skóry, pochodzenia etnicznego lub społecznego, języka, religii lub przekonań i innych. Punkt wsparcia otwarty jest zarówno dla obcokrajowców, jak i dla obywateli Polski. Więcej: https://bit.ly/2QUo00U.</p>

Projekty	
2018-2020	<p>Culture Night x Centrum Promocji UMCS</p> <p>Projekt realizowany przez Centrum Promocji UMCS wraz z laureatami konkursu Talenty na UMCS. W ramach programu na bezpłatne studia zostali przyjęci studenci z 9 państw świata. Organizowany przez nich cykl spotkań ma na celu przybliżenie kultury, historii i obyczajów krajów, z których pochodzą utalentowani młodzi ludzie. Dzięki realizacji projektu zainteresowani mogli poznać kultury z krajów takich jak Białoruś, Rosja, Kazachstan, Ukraina.</p>
2019	<p>Letnie kursy języka i kultury polskiej</p> <p>To realizowane od 2018 r. kursy przeznaczone były zarówno dla obcokrajowców, jak i dla Polaków. Organizatorem był Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski. Środki pokrywające koszt udziału uczestników, tj. koszt zajęć dydaktycznych, programu kulturalnego oraz zakwaterowania i wyżywienia pokrywał organizator kursów.</p>
2019-obecnie	<p>XARXA FP</p> <p>W 2019 r. Lublin został przyjęty do organizacji XARXA FP. Jest to europejskie stowarzyszenie non-profit zrzeszające 33 miasta z 15 krajów Unii Europejskiej, które współpracuje z miastami w zakresie mobilności i innowacji VET (Vocational Education and Training). XARXA FP organizuje praktyki zawodowe dla studentów VET i szkolenia dla nauczycieli VET w europejskich miastach będących członkami sieci. Każdego roku około 400 młodych europejskich studentów i setki nauczycieli VET bierze udział w szkoleniach.</p> <p>Więcej: https://bit.ly/3xRdm74.</p>
2019-obecnie	<p>Research in Lublin</p> <p>Od 2019 r. UMCS przy wsparciu UM Lublin realizuje program „Research in Lublin”, w ramach którego pozyskuje i zatrudnia wybitnych w swojej dyscyplinie naukowej nauczycieli akademickich z zagranicy. Do tej pory został zatrudniony prof. Jean Poesen (uczelnia macierzysta – KU Leuven), prof. Jaco Vangronsveld (Haaselt University) oraz prof. Stefaan Poetz (KU Leuven), którzy w ogromnej mierze przyczynili się do rozwoju naukowego jednostek, w których są zatrudnieni na UMCS poprzez wspólne publikacje naukowe w wysokopunktowanych czasopiśmie naukowych oraz pozyskanie grantów naukowych z najbardziej prestiżowego programu finansowania badań naukowych Horyzont 2020.</p>
2020	<p>Europejski Pakt na rzecz Integracji</p> <p>Projekt „Europejski Pakt na rzecz Integracji” (EPI) ma na celu poprawę jakości lub stworzenie pilotażowych lokalnych strategii na rzecz integracji migrantów. Poprzez szereg działań pilotażowych zostaną opracowane i wdrożone Strategie na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich w 7 europejskich miastach: Kartagena, Kluż-Napoka, Dietzenbach, Linköping, Lublin, Rawenna, Ryga. Realizacja projektu trwa od 1 stycznia 2020 do 30 czerwca 2022 r.</p>
2020	<p>Raport Perspektyw</p> <p>Ranking Perspektyw uwzględnił 29 wskaźników zgrupowanych w siedem kryteriów: Prestiż, Absolwenci na rynku pracy, Potencjał naukowy, Efektywność naukowa, Potencjał naukowy, Innowacyjność i Umiejdzynarodowienie. Czyny to z niego jeden z najbardziej rozbudowanych i najbardziej transparentnych rankingów edukacyjnych na świecie. Jest też jednym z czterech, które posiadają międzynarodowy certyfikat jakości „IREG Approved”. Jeśli chodzi o zestawienie akademickie, to spośród lubelskich uczelni najwyższą uplasował się Uniwersytet Medyczny, który jest na 15. miejscu. To o 7 oczek wyżej niż rok temu. W górę poszła też Politechnika Lubelska, która obecnie jest na 31. pozycji. O jedno miejsce spadł UMCS – z 33. na 34. miejsce. Awansował Uniwersytet Przyrodniczy, który zajmuje 34. pozycję. Rok temu było to 42. miejsce. Za to duży spadek zanotował KUL. Jest na 45. miejscu, a rok temu zajmował 39. pozycję.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Potencjał lubelskich uczelni z każdym rokiem zauważany jest coraz bardziej przez studentów zagranicznych co przekłada się na ich liczebność. Obecność studentów zagranicznych przynosi pozytywne oddziaływanie na miasto i instytucje w nim się znajdujące. Przykładem tego mogą być uczelnie wyższe, których przychody z tytułu obsługi studentów zagranicznych na przestrzeni lat wzrastają. Studenci generują także popyt na wiele dóbr i usług oraz dynamizują rozwój kultury.

Na umiejdzynarodowienie miasta mają wpływ także realizowane projekty. Flagowym projektem jest realizowany od 2011 r. program Study in Lublin, prowadzony przez Urząd Miasta Lublin. Dzięki temu programowi studenci za granicą mogą dowiedzieć się o studiach w Lublinie, otrzymują pomoc przy aplikacji dokumentów oraz przyjeździe do Polski. Na umiejdzynarodowienie Lublina oddziaływanie mają także programy Erasmus i Erasmus+, które przyczyniają się do wymiany międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich.

Należy pamiętać, że pandemia koronawirusa znacznie utrudniła w 2020 r. mobilność. W wielu przypadkach przyjazdy i wyjazdy nie doszły do skutku, a niemal wszystkie konferencje i sympozja odbywały się w formie online.

W roku akademickim 2019/2020 w UMCS podjęte zostały kroki zmierzające ku otworzeniu interdyscyplinarnego kierunku IT Cyber Security realizowanego przez Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki oraz Wydział Politologii i Dziennikarstwa, a także kierunku Data Science realizowanego przez Wydział Ekonomiczny.

Politechnika Lubelska otrzymała nagrodę Elsevier Research Impact Leaders Award 2019 w dyscyplinie Engineering and Technology. Jest ona przyznawana uczelniom, których badania wnoszą największy wkład w postrzeganie polskiej nauki na świecie. Nagroda promuje wysoką jakość badań naukowych i ich umiędzynarodowienie.

D.2. Symbioza z otoczeniem

Wskaźniki

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi jeden z kluczowych obszarów aktywności uczelni, obok rozwoju nauki i pracy dydaktycznej. Przedsiębiorczość i aktywne działania na rzecz komercjalizacji wiedzy stały się elementem misji uniwersytetów, ponieważ współczesne rezerwy rozwojowe kryją się w kontaktach międzysektorowych i interdyscyplinarnych. Chęć współpracy z uczelniami wyraża wielu interesariuszy z takich kręgów, jak samorząd, oświata, biznes czy kultura. Dzięki wzmacnianiu i rozszerzaniu tej współpracy, akademicki charakter Lublina ma swój konkretny, społecznie użyteczny wymiar, gdyż w budowaniu dobrobytu społeczności lokalnej miasta ważna rola przypada nie tylko społecznie odpowiedzialnemu biznesowi, ale także społecznie odpowiedzialnym uczelniom.

Rzetelny obraz jakości tej symbiozy daje przede wszystkim analiza realizowanych projektów. Jednym ze wskaźników ilościowych współpracy podejmowanej przez uczelnie z innymi instytucjami i podmiotami gospodarczymi jest liczba zgłoszeń do Urzędu Patentowego (wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych i produktów leczniczych) oraz uprawnienia udzielone przez Urząd Patentowy. Z analizy danych wynika, że największe osiągnięcia do tej pory w tej dziedzinie miała Politechnika Lubelska, a w 2019 r. osiągnęła wynik 107 wynalazków. W ostatnim roku dobrymi rezultatami może pochwalić się również Uniwersytet Medyczny. Wśród uzyskiwanych patentów Politechnika Lubelska i Uniwersytet Przyrodniczy również osiągały najwyższe wskaźniki. Szczegółowe informacje o osiągnięciach lubelskich uczelni pod kątem wynalazków, wzorów i produktów obejmowanych prawami ochronnymi przedstawione zostały na tabelach 96 i 97.

Tabela 96. Liczba zgłoszonych wynalazków oraz wzorów i produktów obejmowanych prawami ochronnymi

Uczelnia	Wynalazki					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	8	8	8	7	11	12
Katolicki Uniwersytet Lubelski	2	1	1	1	1	0
Politechnika Lubelska	68	86	30	93	123	107
Uniwersytet Medyczny	21	15	11	0	0	29
Uniwersytet Przyrodniczy	20	16	28	14	28	11
Uczelnia	Wzory użytkowe/znaki towarowe/produkty lecznicze lub środki ochrony roślin					
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	2	1	1	1	1	1
Katolicki Uniwersytet Lubelski	0	0	1	4	3	0
Politechnika Lubelska	36	21	0	10	4	8
Uniwersytet Medyczny	0	0	0	0	0	0
Uniwersytet Przyrodniczy	10	9	2	1	7	1
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji	0	0	0	0	0	1

Uwagi: dane za 2020 r. zostaną udostępnione pod koniec roku akademickiego 2020/2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez poszczególne uczelnie.

Tabela 97. Liczba patentów i praw ochronnych uzyskanych przez lubelskie uczelnie

Uczelnia	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Patenty	Prawa ochronne	Patenty	Prawa ochronne	Patenty	Prawa ochronne	Patenty	Prawa ochronne	Patenty	Prawa ochronne	Patenty	Prawa ochronne
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	3	4	6	2	6	2	11	1	5	1	12	1
Katolicki Uniwersytet Lubelski	1	0	0	0	0	0	0	1	0	3	1	0
Politechnika Lubelska	82	29	87	25	88	4	71	8	66	3	116	8
Uniwersytet Medyczny	19	0	15	0	22	0	0	0	0	0	15	0
Uniwersytet Przyrodniczy	10	1	4	6	10	11	12	4	39	2	27	3
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Uwagi: dane za 2020 r. zostaną udostępnione pod koniec roku akademickiego 2020/2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez poszczególne uczelnie.

Tabela 98. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
Współpraca na płaszczyźnie uczelnie-biznes	
2020	<p>Lubelski Park Naukowo-Technologiczny</p> <p>Zajmuje się transferem osiągnięć badawczych i naukowych do regionalnych i ponadregionalnych przedsiębiorców. Do zadań inno-brokerów należy również doradztwo innowacyjne, identyfikacja problemów badawczych i wyszukiwanie wykonawców rozwiązań tych problemów. W 2019 r. LPNT realizował projekt rozpoczęty w 2017 r. „Usługi rozwojowe dla MŚP w podregionie lubelskim”. Celem projektu była poprawa konkurencyjności co najmniej 1 334 przedsiębiorstw sektora MŚP w podregionie lubelskim poprzez objęcie co najmniej 3 130 ich pracowników usługami rozwojowymi oraz przystosowanie pracodawców i ich pracowników do koniecznych zmian zachodzących w gospodarce do 30.06.2019 r.</p>
2020	<p>Centra Komerccjalizacji Uczelni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS – wspomaga naukowców we współpracy z biznesem. Oferujemy pomoc w pozyskiwaniu partnerów biznesowych oraz obsługę formalno-prawną w realizacji usług zleconych przez podmioty zewnętrzne. W 2019 r. zostały przeprowadzone liczne opracowania patentowe w dziedzinach: rozwój regionalny, chemia, biotechnologia, nauki o ziemi, biologia medyczna i farmacja i inne, które dostępne są na stronie: https://www.umcs.pl/pl/oferta-dla-biznesu,279,1.lhtm. ▪ Centrum Transferu Technologii UP – w 2019 r. realizowany był projekt ELISE (European Life Science Ecosystems) z Instytutem Le Studium (Francja) oraz Urzędem Marszałkowskim w Lublinie oraz konkurs w ramach EIT Food Innovation Prizes. Więcej informacji: https://www.up.lublin.pl/ctt/. ▪ Centrum Transferu Wiedzy UM – integruje środowisko akademickie ze środowiskiem biznesowym. Centrum jest pośrednikiem pomiędzy pracownikami naukowymi a przedsiębiorcami, którzy wdrażają do praktyki gospodarczej wyniki badań prowadzonych przez naukowców. Zajmuje się również zarządzaniem własnością intelektualną uniwersytetu. Transferuje do otoczenia społeczno-gospodarczego wiedzę realizując usługi badawcze, wystawiając opinie o innowacyjności, organizując specjalistyczne usługi szkoleniowo-doradcze. W 2019 r. została zorganizowana konferencja „Innowacyjna medycyna. Rozwijanie startupów medycznych w Polsce Wschodniej”, VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Innowacje w praktyce” i inne. Więcej informacji: http://www.portalwiedzybr.umlub.pl/. ▪ Dział Komerccjalizacji Wiedzy KUL – zajmuje się transferem wyników badań naukowych oraz prac rozwojowych prowadzonych w KUL. Do jej zadań należą m.in. identyfikowanie projektów posiadających potencjał komercjalizacyjny, wspieranie pracowników naukowych w zakresie opracowania oferty badawczo-rozwojowej, budowanie sieci kontaktów z przemysłem, realizacja procesu komercjalizacji wyników badań naukowych posiadających potencjał wdrożeniowy, koordynowanie całości procesu komercjalizacji oraz ustalanie strategicznych warunków transferu wiedzy i technologii. Więcej informacji o działalności Działu Komerccjalizacji Wiedzy KUL: https://bit.ly/2LsETVg.
2012-obecnie	<p>Lubelska Wyżyna IT</p> <p>Celem Lubelskiej Wyżyny IT jest aktywizacja wszystkich interesariuszy branżowych poprzez integrację środowiska, budowanie marki LWIT, promocję miasta i regionu wśród inwestorów branżowych oraz tworzenie warunków dla młodych i zdolnych absolwentów lubelskich uczelni do realizacji swoich zainteresowań i pasji w Lublinie. Podejmowane działania mają mieć charakter wielopłaszczyznowy – ukierunkowany na uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów, specjalistów IT/ITC oraz przedsiębiorców i inwestorów.</p>
2014-obecnie	<p>Lubelska Wyżyna Medyczna</p> <p>Budowana jest wokół Klastra Lubelska Medycyna – Klaster Usług Medycznych i Prozdrowotnych, który stanowi platformę współpracy w zakresie praktyki i nauk medycznych między uczelniami wyższymi, jednostkami naukowo-badawczymi, podmiotami leczniczymi, przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Inicjatywę powołania Klastra podjęły Urząd Miasta Lublin i Uniwersytet Medyczny w Lublinie w styczniu 2014 r.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3fMAhr1.</p>
2015-obecnie	<p>Lubelska Wyżyna Biotechnologiczna/Lubelska Wyżyna Biogospodarki</p> <p>Kluczową rolę w zapewnianiu rozwoju przemysłu bio- i całego sektora biotechnologicznego odgrywają platformy łączące środowiska akademickie, przemysł, struktury samorządowe i inwestorów, zachęcających je do nawiązywania kontaktów i współpracy.</p>

Projekty	
2018-obecnie	<p>Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa</p> <p>Klaster Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa został powołany jako dobrowolne porozumienie jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu oraz przedsiębiorców wyrażających wolę współpracy na rzecz rozwoju branży motoryzacyjnej i maszynowej oraz branż pokrewnych, a także zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności regionów w kluczowym obszarze, jakim jest przemysł. Klaster obejmuje: 16 przedsiębiorstw, 5 podmiotów z kapitałem publicznym oraz 3 uczelnie wyższe. Koordynatorem Klastera jest Fundacja Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa z siedzibą w Lublinie. W ramach Klastera wyznaczone zostały 3 grupy zadaniowe – mobilność miejska, motoryzacja oraz maszyny rolnicze.</p> <p>Więcej informacji: http://klaster-wmm.pl/.</p>
2015-obecnie	<p>Lubelska Wyżyna Lotnicza</p> <p>W 2014 r. z inicjatywy Urzędu Miasta Lublin, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz PZL Świdnik został podpisany list intencyjny w sprawie utworzenia Lubelskiego Klastera Zaawansowanych Technologii Lotniczych. Klaster zaczął funkcjonować z początkiem 2015 r. Jego działalność koncentruje się na 4 zasadniczych filarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kooperacji, czyli współpracy dostawców i kooperantów; ▪ szkolenia lotniczego, tj. zaangażowania aeroklubów i instytucji zajmujących się szkoleniem pilotów; ▪ współpracy B+R realizowanej przez uczelnie i instytucje naukowe na rzecz członków klastera i innych firm zewnętrznych; ▪ rozwoju funkcji cargo w celu wykorzystania obecnego potencjału i znalezienia globalnego operatora. <p>Więcej informacji: https://bit.ly/3clAvxa.</p>
2020	<p>Inkubator Innowacyjności+</p> <p>Projekt został zainicjowany przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w 2017 r. Jego celem jest wzmocnienie procesu zarządzania wynikami badań w zakresie komercjalizacji, poprzez objęcie szczególnym wsparciem gospodarczo-użytecznych wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Realizacja programu ma przyczynić się do promocji osiągnięć naukowych, zwiększenia ich wpływu na rozwój innowacyjności oraz wzmocnienia współpracy między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym. Kontynuacją Inkubatora Innowacyjności+ jest Inkubator Innowacyjności 2.0.</p> <p>Więcej informacji: https://www.umcs.pl/pl/inkubator-o-projekcie.htm.</p>
2019-obecnie	<p>Wschodni Akcelerator Biznesu</p> <p>Platforma startowa, która zapewnia profesjonalne wsparcie przyszłym przedsiębiorcom w ramach programu realizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej wraz z Puławskim Parkiem Naukowo-Technologicznym oraz lokalnym spółkami lub przedsiębiorstwami stworzyły ekosystem gotowy pomóc każdemu, kto chce rozwinąć innowacyjny pomysł w rentowny biznes.</p> <p>Więcej informacji: https://www.umcs.pl/pl/o-projekcie,17000.htm.</p>
Współpraca na płaszczyźnie uczelnie-miasto	
2020	<p>Konkurs na najlepszą pracę dyplomową poświęconą tematyce rozwoju gospodarczego miasta</p> <p>Jest to konkurs cyklicznie organizowany przez miasto, w którym przewidziane są dwie kategorie: jedna dla autorów prac licencjackich, magisterskich i inżynierskich oraz druga dla autorów prac doktoranckich. W każdej z kategorii przyznawana jest nagroda główna oraz maksymalnie trzy wyróżnienia. Dodatkowo dla autorów najlepszych projektów przewidziane są staże w Urzędzie Miasta Lublin. Zwycięskie prace mają szansę dotrzeć do szerokiego grona odbiorców oraz wpłynąć na rozwój miasta i działania samorządu. Uroczyste ogłoszenie zwycięzców odbywa się podczas corocznej Gali Przedsiębiorczości.</p>
2020	<p>Program wspierania laureatów i finalistów zawodów stopnia centralnego olimpiad oraz turniejów, studiujących na terenie miasta Lublin</p> <p>Program ma na celu zachęcenie zdolnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy uzyskali tytuł laureata lub finalisty zawodów stopnia centralnego olimpiady albo turnieju do kontynuowania nauki na lubelskich uczelniach wyższych oraz wzmocnienie intelektualnej elity studenckiej w Lublinie.</p>
2020	<p>Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów</p> <p>Stypendium przyznawane jest wybitnie uzdolnionym studentom studiów stacjonarnych oraz doktorantów stacjonarnych studiów doktoranckich lub szkół doktorskich zamieszkałych na terenie Lublina, których działalność może przyczynić się do rozwoju Lublina i wnieść wkład w rozwój nauki, w szczególności jeśli efekty działalności mogą być wdrożone lub wykorzystane w praktyce przez Miasto, środowisko naukowe oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność na lokalnym rynku, wpływając na rozwój gospodarczy Lublina.</p>
2019-obecnie	<p>Kolegium Akademickiego Lublina</p> <p>W jego skład wchodzi Rektorzy lubelskich uczelni, Marszałek Województwa Lubelskiego i Prezydent Miasta Lublin. Kolegium ma się regularnie spotykać i na bieżąco, operacyjnie pracować na rzecz wzmocnienia pozycji lubelskich uczelni wyższych na arenie krajowej i międzynarodowej.</p> <p>Więcej informacji: https://bit.ly/2y6qoDC.</p>
Współpraca na płaszczyźnie uczelnie-uczelnie	
2017-obecnie	<p>Związek Uczelni Lublina</p>

	Porozumienie zostało podpisane w celu poprawy współpracy międzyuczelnianej poprzez: wspólne wykorzystanie bazy, sprzętu i laboratoriów, połączenie sił w zabieganiu o studentów czy stworzenie jednego międzyuczelnianego biura karier. Do związku należą 3 lubelskie uczelnie wyższe: Uniwersytet Marie Curie-Skłodowskiej, Uniwersytet Przyrodniczy i Politechnika Lubelska. W ramach związku utworzono projekt Strategii funkcjonowania Związku Uczelni Lubelskich na lata 2018-2020.
2020	<p>Lubelski Festiwal Nauki</p> <p>W 2020 r. ze względu na obecną, trudną sytuację epidemiczną, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo społeczne, a także zachowanie obowiązujących standardów bezpieczeństwa, uczelnie publiczne Lublina wspólnie z Urzędem Miasta Lublin zorganizowały wspólną, innowacyjną formułę festiwalu online pod nazwą Lubelskie Wirtualne Dni Nauki. Inicjatywa pozwala na zachowanie ciągłości w upowszechnianiu, promowaniu oraz popularyzowaniu nauki i badań naukowych w społeczeństwie i stanowi jednocześnie doskonały przykład wzajemnej, bardzo dobrej współpracy w celu realizacji misji i wizji Lubelskiego Festiwalu Nauki. Wydarzenie było transmitowane online na portalu Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji www.lui.lublin.eu. Celem Lubelskich Wirtualnych Dni Nauki było ukazanie znaczenia nauki i odkryć naukowych dla rozwoju gospodarki regionu, kraju i świata oraz poprawy życia mieszkańców, integracja i współpraca społeczności lokalnej ze środowiskiem naukowym i twórczym Lubelszczyzny, rozbudzanie ciekawości poznawczej i rozwijanie zainteresowania nauką wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, a także ukazanie osiągnięć i działań poszczególnych uczelni na polu walki z wirusem SARS-CoV-2.</p> <p>Więcej informacji: https://www.festiwal.lublin.pl/.</p>

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Chęć współpracy z lubelskimi uczelniami inicjowana jest ze strony samorządu, oświaty, biznesu, a także kultury. Z danych przesłanych przez uczelnie wyższe wynika, że w minionym roku akademickim najwięcej projektów we współpracy z otoczeniem biznesowym zrealizował Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Politechnika Lubelska. Najważniejsze z nich skupiały się na badaniach z dziedziny technologii fotonicznych (światłowody) oraz wspierania przedsiębiorczości przez tworzenie platformy startowej, pojazdów elektrycznych, mieszanek wykorzystywanych przy budowie dróg, światłowodów. Działania te przyczyniają się nie tylko do rozwoju uczelni i podnoszenia ich prestiżu ale również wzrostu innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw. Więcej informacji o realizacjach projektów na płaszczyźnie uczelnia-biznes można znaleźć w raportach monitoringowych z realizacji Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013-2020 za lata 2013, 2014, 2015, 2016-2018¹⁴. Współpraca w relacji uczelnia-miasto ma swoje przełożenie nie tylko w postaci wyżej wymienionych projektów. Miasto chętnie uczestniczy w codzienności uczelni, o czym świadczy udział reprezentantów miasta w zajęciach na lubelskich uczelniach. Na podstawie umów zawartych między władzami uczelni i samorządu prowadzone były wykłady przez pracowników Urzędu Miasta Lublin. Prelekcje miały za zadanie przybliżyć studentom działalność Miasta oraz praktyczne wykorzystywanie wiedzy. Symbioza uczelni z otoczeniem odbywa się także przez aktywności o charakterze społecznym. Na uczelniach organizowane są akcje charytatywne, otwierane poradnie specjalistyczne oraz prowadzone wydarzenia kulturalne i sportowe. W 2017 r. uczelnie zacieśniły więzy współpracy dzięki utworzeniu Związku Uczelni Lublina, a w 2019 r. rozpoczęto prace nad Kolegium Akademickiego Lublina.

Formą współpracy na płaszczyźnie uczelnia-miasta jest również flagowy program „Study in Lublin”, który pomaga w adaptacji studentów zagranicznych z otoczeniem. Więcej informacji o programie znajduje się w części D.1. Umiejdzynarodowienie. Współpraca w tym obszarze przejawia się również przez wsparcie przez miasto konferencji oraz wydarzeń akademickich. Miasto pomaga organizacyjnie oraz finansowo przy realizacji wydarzeń o największym potencjale dla rozwoju akademickości. W ten sposób Lublin promuje swój wizerunek jako Miasta akademickiego, przyjaznego studentom oraz otwartego na działania naukowców.

¹⁴ Jak rozwija się Lublin? Raport monitoringowy z realizacji Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013-2020 za lata 2013, 2014, 2015, 2016-2018 Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów. Raporty dostępne na stronie internetowej: <https://bit.ly/2TkUq01>.

D.3. *Genius loci*¹⁵ miasta uniwersyteckiego

Wskaźniki

Studenci są jednym z pierwszych skojarzeń związanych z Lublinem. Młodzi ludzie współtworzą życie kulturalne miasta oraz wspierają społeczność lokalną. *Genius loci* Lublina jako miasta uniwersyteckiego stanowi pożądaną wymiar miasta i powinien na trwałe wpisać się w charakter Lublina, stanowiąc inspirację dla mieszkańców, biznesu, turystów – nie tylko dla studentów.

Genius loci nie może zostać sprowadzone to danych liczbowych. Akademicki charakter miasta wynika jednak po części z dużej liczby studentów. Z przeprowadzonych analiz wynika, że prawie co piąty spotykany mieszkaniec Lublina jest studentem. W 2019 r. stosunek liczby studentów do liczby mieszkańców wynosił 17,8%. Przedstawione w tabeli 99 dane obrazują spadek liczby studentów na przestrzeni lat – w porównaniu z 2012 r. liczba ta zmniejszyła się o 21,8%. Zmniejszająca się liczba studentów w ostatnich latach jest odczuwalna także na innych polskich uczelniach. Przyczyną tego zjawiska jest między innymi wejście w okres studiowania kolejnych roczników niżu demograficznego oraz reforma szkolnictwa wyższego przesuwająca punkt ciężkości działań uczelni z działalności dydaktycznej na naukową.

Tabela 99. Liczba studentów w stosunku do liczby mieszkańców

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba studentów	77 173	71 913	69 658	67 315	64 330	62 977	60 988	60 315	b.d.*
Liczba mieszkańców	347 678	343 598	341 722	340 727	340 466	339 850	339 682	339 784	b.d.*
Stosunek liczby studentów do liczby mieszkańców (w %)	22,2	20,9	20,4	19,8	18,9	18,5	18,0	17,8	b.d.*

* Dane dotyczące liczby studentów za 2020 r. zostaną udostępnione wraz z końcem roku akademickiego 2020/2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 100. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2001-obecnie	Lubelskie Dni Kultury Studenckiej Jest to forma integracji uczelni z miastem. Samorządy studenckie corocznie organizują wydarzenia kulturalne takie jak: Juwenalia, Kozienalia, Medykalia i Feliniada. Wydarzenie zaplanowane na 2020 r. zostało odwołane ze względu na sytuację epidemiologiczną.
2020	Kolegium Akademickiego Lublina Zainicjowanie pierwszych prac nad projektem łączącym lubelskie uczelnie z miastem Lublin. W jego skład wejdą Rektorzy lubelskich uczelni, Marszałek Województwa Lubelskiego i Prezydent Miasta Lublin. Kolegium będzie się regularnie spotykać i na bieżąco, operacyjnie pracować na rzecz wzmocnienia pozycji lubelskich uczelni wyższych na arenie krajowej i międzynarodowej. Więcej informacji: https://bit.ly/2y6qoDC .
2020	Noc Biologów na UMCS W 2020 r. odbyła się IX edycja tego wydarzenia na którą złożyły się wykłady, warsztaty i ćwiczenia laboratoryjne, przybliżające wszystkim zainteresowanym wiedzę biologiczną oraz warsztat pracy biologa. Przedsięwzięcie odbyło się w gmachu Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS.
2020	TEDxLublin 2020 Spotkanie zaplanowane na 2020 r. ze względu na sytuację epidemiologiczną zostało odwołane. Edycja 2020 wydarzenia odbędzie się w 2021 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Więcej informacji: https://tedxlublin.pl/ .

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

¹⁵ *Genius loci* (wym. genius loci, łac. duch opiekuńczy miejsca) – metafora całości czynników, które sprawiają, że subiektywnie dana przestrzeń, miejsce, wydaje się jedyna w swoim rodzaju (najczęściej w sensie pozytywnym). Termin ten bywa definiowany też jako synteza znaczeń i wartości kojarzonych z danym miejscem.

Dodatkowe uwagi

Genius loci miasta uniwersyteckiego nie jest zjawiskiem mierzalnym. „Duch akademickości” w mieście tworzy się ofertę dedykowaną studentom. Rozwijana jest sieć roweru miejskiego, umożliwiająca szybkie poruszanie się po mieście. Rower miejski jest dobrym uzupełnieniem komunikacji miejskiej. Działania w ramach *Genius loci* polegają również na poprawie estetyki i funkcjonalności miasta przez tworzenie tras rowerowych, miejsc rekreacyjnych, terenów zielonych, tworzenia kampusów akademickich. Ze względu na obecność studentów rozwijana jest także oferta kulturalna i edukacyjna. Dzięki współpracy studentów z miastem tworzone są takie wydarzenia jak Lubelskie Dni Kultury Studenckiej, Spotkanie z Gruzją, Culture Night (Rosja, Białoruś, Kazachstan, Ukraina), Dni Kultury Wschodnioeuropejskich, Celthic Day i inne. Aktywność studentów w kulturze przejawia się przez tworzenie przy uczelniach teatrów akademickich, festiwali, koncertów, letnich akademii filmowych, Przy akademickich kampusach działają także grupy taneczne takie jak Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Przyrodniczego JAWOR, Formacja Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej GAMZA, Zespół Tańca Ludowego UMCS im. Stanisława Leszczyńskiego, Stowarzyszenie Miłośników Tańca. Poza przekazywaną treścią kulturową grupy te budują tożsamość oraz reprezentują Miasto i kulturę na poziomie międzynarodowym. Innymi organizacjami pozarządowymi prowadzonymi przez studentów są organizacje non-profit takie jak: AIESEC University, Europejskie Forum Studentów AEGEE, czy Erasmus Student Network. Ich działania przyczyniają się do wzmacniania międzynarodowości w miastach, integrują studentów różnych narodowości oraz wpływają na przyjazność miejsca, w którym studiują obcokrajowcy.

Obecność studentów sprawia, że miasto jest młode, kreatywne, pełne życia i różnorodności. Rozwój akademickości przyczynia się do poszerzania oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej, transportowej, mieszkaniowej utrzymując tym samym wysoki poziom nowoczesności i innowacyjności. Miasto Lublin może pochwalić się jednym z najwyższych wskaźników umiędzynarodowienia w kraju. W roku akademickim 2019/2020 studiowało tu 6 707 obcokrajowców, stanowiąc ponad 11% wszystkich lubelskich studentów. Ta wartość stawia Lublin *ex aequo* z Warszawą na pozycji lidera wśród dużych ośrodków akademickich. Warto dodać, że lubelscy studenci zagraniczni stanowili w minionym roku akademickim 8,7% wszystkich cudzoziemców na polskich uczelniach.

W Rankingu Szkół Wyższych 2020 organizowanym przez Fundację „Perspektywy” lubelskie uczelnie uplasowały się na następujących pozycjach: Uniwersytet Medyczny w Lublinie (15), Politechnika Lubelska (31), Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytet Przyrodniczy (34 *ex aequo*), Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (45). Natomiast według poszczególnych kategorii Politechnika Lubelska znalazła się na pierwszym miejscu w kategorii „innowacyjność”, Uniwersytet Medyczny w Lublinie zajął 9. pozycję w kategorii „umiędzynarodowienie”, zaś Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zajął 13. miejsce w kategorii „efektywność naukowa”.

W światowym rankingu The Center for World University Rankings 2019–2020. W zestawieniu uwzględniono 20 tysięcy szkół wyższych z całego świata, spośród których CWUR wybrało 2000 najlepszych. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie znalazł się na 1374 pozycji, zajmując tym samym 22 miejsce wśród uczelni polskich (najwyższa nota spośród uczelni z Polski Wschodniej).

W rankingu Urzędu Patentowego RP, Politechnika Lubelska zajęła 1. miejsce pod względem liczby zgłoszeń patentowych za 2019 r. oraz 2. miejsce biorąc pod uwagę liczbę udzielonych przez Urząd Patentowy RP patentów na wynalazki i praw ochronnych.

D.4. Przyciąganie i zatrzymywanie studentów w Lublinie

Wskaźniki

Kluczem do sukcesu w przyciąganiu i zatrzymywaniu ich w Lublinie jest wieloletnia i długofalowa praca u podstaw, obejmująca tworzenie kapitału społecznego między młodzieżą a Lublinem i jego uczelniami. Obejmuje ona takie obszary, jak zakorzenianie ucznia w przestrzeni „małej ojczyzny”, wspieranie wszelkiej aktywności i sukcesów licealistów, rozwijanie partnerskich i twórczych kontaktów uczniów ze studentami i naukowcami, czy wspieranie absolwentów uczelni podczas startu na rynku pracy. Warunkiem koniecznym przyciągnięcia i zatrzymania talentów jest także rozwój gospodarczy, dzięki któremu młodzi ludzie będą mogli znaleźć atrakcyjne miejsca pracy lub rozpocząć własną działalność gospodarczą.

W porównaniu do poprzedniego roku liczba maturzystów i absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości spadła o 2,8%, natomiast w zestawieniu z 2012 r. była mniejsza o 19,8% (tabela 110). Kolejnym wskaźnikiem jest liczba osób kończących szkołę wyższe. Dane przedstawione w tabeli 110. wykazują tendencję spadkową. W jednym i drugim przypadku spowodowane jest to głównie niżem demograficznym.

Tabela 101. Maturzyści i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych oraz absolwenci szkół wyższych

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Maturzyści i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych/ ponadpodstawowych, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości ¹	4 442	4 166	3 805	3 698	3 585	3 782	3 828	3 663	3 562
Liczba absolwentów szkół wyższych ²	23 646	22 448	20 469	19 222	17 579	18 203	16 323	b.d.	b.d.

Uwagi: ¹ Wraz ze szkołami specjalnymi, bez szkół dla dorosłych. Informacje gromadzone przez GUS zostaną udostępnione we wrześniu 2021 r. ² Dotyczy studiów jednolitych magisterskich oraz studiów I i II stopnia (od 2019 GUS nie publikuje danych).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przestrzeni lat 2012–2020 można zauważyć znaczną poprawę sytuacji osób poniżej 25 r.ż. na rynku pracy. Tendencje te przekładają się także na odsetek bezrobotnych w ogólnej grupie osób młodych w wieku 18–24, gdzie w latach 2012–2017 odsetek malał, natomiast od 2018 r. nieznacznie wzrasta. W 2020 r. wyniósł 9,0%.

Tabela 102. Bezrobotni poniżej 25 r.ż. zarejestrowani w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie

Kategoria	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba bezrobotnych poniżej 25 r.ż. (stan na 31 XII)	2 211	2 040	1 444	1 193	1 075	854	815	719	924
Odsetek bezrobotnych w grupie osób w wieku 18–24 r.ż. (w %)	12,9	11,7	9,8	8,6	8,4	7,6	8,1	8,0	9,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 103. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020

Projekty	
2015-obecnie	<p>Dni Kariery</p> <p>To targi pracy, praktyk i staży dla studentów i absolwentów, organizowane przez AIESEC Polska. To okazja dla studentów do poznania największych pracodawców z Polski, a przede wszystkim, do nawiązania kontaktu z przedstawicielami firm, takich jak EY, CITI, KPMG, Infosys. Na największą liczbę ofert pracy, praktyk i staży będą mogli liczyć studenci i absolwenci informatyki, matematyki, elektroniki, ekonomii, zarządzania, finansów, prawa, marketingu.</p> <p>Więcej informacji: https://dnikariery.pl/.</p>

Projekty	
2020	<p>Biura karier lubelskich uczelni</p> <p>Prowadzą działalność edukacyjną, doradczą i informacyjną dla studentów, absolwentów i pracowników uczelni na rzecz ich rozwoju zawodowego i osobistego. W Lublinie funkcjonują następujące Biura Karier:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Biuro Rozwoju Kompetencji UMCS (www.umcs.pl/pl/brk.htm); ▪ Biuro Karier KUL (http://www.kul.pl/portal-kariery,1607.html); ▪ Biuro Karier Politechniki Lubelskiej (http://www.biurokarier.pollub.pl); ▪ Biuro Karier Studenckich i Więzi z Absolwentami UP (http://biurokarier.up.lublin.pl); ▪ Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (http://www.biurokarier.umlub.pl); ▪ Biuro Karier Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie (http://biurokarier.wsei.lublin.pl/); ▪ Akademickie Biuro Karier WSPA w Lublinie (http://abk.wspa.pl/index.php/pl); ▪ Biuro Karier i Współpracy z Zagranicą WSSP w Lublinie (wssp.edu.pl/student/biuro-karier/); ▪ Centrum Doradztwa Zawodowego Biuro Karier WSNS z siedzibą w Lublinie.
2020	<p>Lubelski Piknik Naukowy</p> <p>W 2020 r. ze względu na sytuację epidemiologiczną coroczny Lubelski Piknik Naukowy odbył się w formie wirtualnej pod nazwą Lubelskie Wirtualne Dni Nauki. Podczas 3-dniowego wydarzenia online zaprezentowano polsko- i angielskojęzyczne projekty z zakresu szeroko rozumianej nauki, nowych technologii, sztuki i kultury. W ramach wydarzenia odbyły się również Wirtualne Drzwi Otwarte Uczelni Lubelskich oraz Miasta Lublin. Podczas wydarzenia odbyły się panele dyskusyjne pt. Nauka nie musi być nudna, The vibes, Success stories i Kampusy studenckie. Na specjalnych live chatach, osoby zainteresowane podjęciem studiów w Lublinie, mogły uzyskać odpowiedzi na wszystkie pytania w językach: polskim, angielskim.</p>
2020	<p>Lubelska Liga Samorządowa</p> <p>Jest konkursem dla Samorządów Uczniowskich lubelskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zasady dla obu typów szkół są jednakowe, ale ranking w ramach rozgrywek prowadzony jest oddzielnie. Celem Lubelskiej Ligi Samorządowej jest wspieranie i promowanie działalności samorządowej uczniów lubelskich szkół, kreowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych i obywatelskich młodzieży, propagowanie wiedzy o prawach i obowiązkach ucznia, kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko rówieśnicze i lokalną wspólnotę. Rozgrywki Ligi zorganizowane zostały również w ramach roku szkolnego 2019–2020 i trwały od 2 grudnia do 31 maja 2020 r. Więcej informacji: https://lublin.eu/mieszkanicy/dzieci-i-mlodziez/lubelska-liga-samorzadowa/.</p>

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Dodatkowe uwagi

Czynnikiem zachęcającym do studiowania na lubelskich uczelniach jest szeroka oferta kształcenia – w tym różnorodność specjalizacji i kierunków. Kolejnym z argumentów jest akademicki charakter miasta, który został szczegółowo opisany w punkcie D.3. jako *genius loci* miasta uniwersyteckiego.

Obecność uczelni generuje znaczny ruch migracyjny młodzieży. Z przeprowadzonych badań wynika, że blisko 72% absolwentów lubelskich szkół średnich pozostaje w Lublinie i kontynuuje edukację (*Badanie losów absolwentów liceów i techników prowadzonych przez miasto Lublin w roku 2019/2020*). Należy jednak wiedzieć, że blisko 80% studentów lubelskich uczelni stanowią osoby pochodzące spoza Lublina, przede wszystkim z obszaru województwa lubelskiego. Dane pochodzące z Ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA) ukazują, że większość absolwentów uczelni wyższych opuszcza Lublin po zakończeniu edukacji, jednak są to w zdecydowanej większości powroty do rodzinnej miejscowości w regionie lub poza nim. Szacuje się, że bilans ilościowy ruchów migracyjnych pozostaje nieznacznie korzystny dla Lublina¹⁶.

¹⁶ Por. P. Maleszyk, M. Sagan (red.), *Lublin 2030 – europejska metropolia?*, Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Lublin 2018.

5. Realizacja strategii sektorowych i programów

<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część I uwarunkowania i część II kierunki</p> <p><i>Uchwała nr 283/VIII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 1 lipca 2019 r.</i></p> <p>System planowania miejscowego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. z 2003, Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) tworzą dwa akty: a) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Pierwszy z nich określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Stanowi informację o potencjalnym przeznaczeniu gruntów w przyszłości. Nie determinuje ostatecznego ich przeznaczenia. Na podstawie Studium nie wydaje się decyzji administracyjnych, gdyż (w przeciwieństwie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) nie jest aktem prawa miejscowego. Ma za to charakter aktu kierownictwa wewnętrznego czyli obowiązującego w systemie organów gminy. Wiąże wójta, burmistrza, prezydenta miasta przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń tych planów. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy podlega wyłożeniu (na co najmniej 21 dni) i publicznej dyskusji o projekcie.</p> <p>Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin.</p>

Ład przestrzenny, to złożony problem urbanistyczny, architektoniczny, ekologiczny, społeczny, ekonomiczny i prawny. W potocznym rozumieniu oznacza uporządkowaną, estetyczną i spójną przestrzeń. Postrzegany jest jako jeden z newralgicznych wskaźników poziomu i jakości życia grup społecznych. Definicja urzędowa ładu przestrzennego, funkcjonująca w obiegu prawnym, znajduje się w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ład przestrzenny to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne”¹⁷.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale jest instrumentem prowadzenia polityki przestrzennej gminy w jej granicach administracyjnych, które zawiera wiążące wytyczne do opracowywania planów miejscowych. Studium nie stanowi też podstawy do podejmowania decyzji administracyjnych związanych z realizacją inwestycji w mieście, jednak jako dokument uchwalony przez Radę Miasta, obliguje gminę do realizowania określonej w nim polityki przestrzennej.

Obowiązujące obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin przejęte zostało przez Radę Miasta Lublin 1 lipca 2019 r. i stanowi aktualną politykę przestrzenną miasta, umożliwiającą kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej (z uwzględnieniem m.in. ochrony środowiska i potrzeb rozwojowych) niezbędnej do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 r. obowiązywało 115 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Pokrywały one 53,77% powierzchni miasta (wzrost w stosunku do 2019 r. o 5,9 ha, tj. 0,04%). W 2020 r. Rada Miasta Lublin podjęła 21 uchwał dotyczących zmian mpzp. Powierzchnia terenu objętego uchwałami wyniosła łącznie 78,4 ha. Z tego 72,5 ha to obszary posiadające wcześniej mpzp (tym samym była to faktyczna zmiana mpzp) oraz 5,9 ha to powierzchnia do tej pory nie objęta planami (faktycznie nowy mpzp). Przyrost wynika z faktu, że dwie z 21 uchwał dotyczyły terenów, które w części były już objęte planem a w części były bez planu. Ponadto podjęte zostały 3 uchwały zmieniające parametry bez ingerencji w układ funkcjonalny obszaru planu, obejmujące pow. 7,4 ha.

Więcej informacji o Studium: <https://bit.ly/3aOMUBu>.

¹⁷ Zob. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717 z późn. zm.).

Pokrycie miasta Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jest aktem prawa miejscowego. Tworzy się go w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych (w przeciwieństwie do studium, które wyraża jedynie politykę przestrzenną gminy). MPZP składa się z części tekstowej (uchwała) oraz graficznej (załącznik do uchwały).

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin.

Informacja o uchwałach inicjujących i końcowych:

Tabela 104. Plany miejscowe uchwalone w 2020 r.

Numer uchwały	Data przyjęcia	Uchwała w sprawie
553/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar północno-wschodni w rejonie ulic: Jałowcowej i Dożynkowej
554/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar A - rejon al. Kraśnickiej i ul. Rzemieślniczej
555/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar B - rejon ulicy Baśniowej
556/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar C - rejon ulicy Słężan
557/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar D - rejon ulicy Wodnej
558/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar E - rejon ulicy Powstania Styczniowego i ul. Bohaterów Monte Cassino
559/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar S - rejon ulic: Parysa i B. Paśnikowskiego
560/XVI/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część II, Obszar I-B - rejon ulicy Jana Pawła II, ronda E. Kowcza
586/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część V C dla obszaru B - w rejonie ulic: Zelwerowicza i Poligonowej
587/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, obszar A - rejon ulic: Nałęczowskiej, Grabowej, Przyjacielskiej, Cisowej i Morelowej
588/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, obszar D - rejon ulic: Wojciechowskiej, Bohaterów Monte Cassino
589/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - obszar K - rejon ulicy Morwowej
590/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - obszar K - rejon ulicy Morwowej - wschód
591/XVIII/2020	23.04.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie ulic: Dworcowej, Krochmalnej, 1-go Maja, Al. Zygmunto-wskich i Piłsudskiego - obszar B - rejon ulic: Krochmalnej i Spółdzielczej
592/XVIII/2020	23.04.2020 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV dla terenu w rejonie: ul. Józefa Franczaka „Lalka” (dawniej ul. Droga Męczenników Majdanka) i al. Wincentego Witosa
610/XIX/2020	21.05.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część II, Obszar I-P - rejon ulic: Zakole, Wapiennej
674/XXI/2020	03.09.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, Obszar O - rejon ulicy Sobótki
675/XXI/2020	03.09.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, Obszar T - rejon ulic: Wojciechowskiej i W. Rogińskiego
676/XXI/2020	03.09.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II, Obszar I-M - rejon ulic: Perliczej, Wróblej
704/XXII/2020	15.10.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część III dla obszaru B - rejon ulicy Górskiej
705/XXII/2020	15.10.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III dla obszaru D - rejon ulicy Żelazowej Woli

Numer uchwały	Data przyjęcia	Uchwała w sprawie
706/XXII/2020	15.10.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, Obszar J - rejon ulicy Romea
707/XXII/2020	15.10.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie ulic: Dworcowej, Krochmalnej, 1-go Maja, Al. Zygmun-towskich i Piłsudskiego - obszar D - rejon ulic: 1-go Maja i Kościelnej, obszar E - rejon ulic: Betonowej i Ciepłej oraz obszar F - rejon ulicy Fabrycznej i ronda Lubelskiego Lipca '80
749/XXIII/2020	19.11.2020 r.	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część II, Obszar I-K - rejon ulicy Stokrotki

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 105. Obszary, w których w 2020 r. przystąpiono do opracowania MPZP

Numer uchwały	Data przyjęcia	Uchwała w sprawie
781/XXIV/2020	17.12.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania prze-strzennego miasta Lublin - część VI - Głusk w rejonie ulicy Zorzy
782/XXIV/2020	17.12.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania prze-strzennego miasta Lublin - część VII w rejonie ulic: Lipskiej, Ziołowej i Zagajnikowej
783/XXIV/2020	17.12.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania prze-strzennego miasta Lublin - część VII w rejonie ulicy Janowskiej (wschód)

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 106. Obszary, w których w 2020 r. przystąpiono do zmiany MPZP

Numer uchwały	Data przyjęcia	Uchwała w sprawie
551/XVI/2020	27.02.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III
552/XVI/2020	27.02.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar północno-wschodni
661/XX/2020	26.06.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV w rejonie ulicy Mełgiewskiej
662/XX/2020	26.06.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II
703/XXII/2020	15.10.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV w rejonie ulic: Jana Kasprowicza i Zadębie
748/XXIII/2020	19.11.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - część "A" Rogatka Warszawska

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 107. Inne podjęte uchwały w 2020 r.

Numer uchwały	Data przyjęcia	Uchwała w sprawie
708/XXII/2020	15.10.2020 r.	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr 676/XXI/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 3 września 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejsco-wego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II, Obszar I-M - rejon ulic: Perliczej, Wróblej

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 108. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Pokrycie powierzchni miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (w %)	51,3	51,4	53,3	53,7	53,8
Liczba postępowań w trybie art. 36 i 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w sprawie żądania odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości, w tym:	12	14	13	5	5
<i>uznane za niezasadne i załatwione odmownie</i>	7	9	10	2	1
<i>w trakcie postępowania</i>	5	5	2	3	4
Liczba postępowań o ustalenie w drodze decyzji jednorazowej opłaty (renta planistyczna), z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wskutek uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:	20	18	25	38	20
<i>ustalenie opłaty</i>	5	5	11	14	12
<i>umorzenie z powodu braku wzrostu wartości nieruchomości</i>	2	1	2	5	0
<i>sprawy w toku</i>	13	12	12	19	8
Liczba przeanalizowanych aktów notarialnych zbycia nieruchomości:	-	-	-	-	-
<i>wyselekcjonowanych do szczegółowej analizy</i>	8 354	7 000	7 500	8 543	9 169
<i>wyselekcjonowanych dla ustalenia celowości podjęcia postępowania o ustalenie opłaty planistycznej</i>	30	150	270	120	370
Liczba wykonanych prognoz skutków finansowych planów miejscowych	7	11	24	23	24

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego: <https://bit.ly/3bAzFRM>.

Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2018–2020

Zarządzenie nr 11/1/2018 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 9 stycznia 2018 r.

Ogólny zarys Programu: Gminny zasób nieruchomości tworzą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminny zasób nieruchomości może być wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych. Podstawą tworzenia gminnego zasobu nieruchomości jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uchwalone na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Komórka organizacyjna wiodąca: Prezydent Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Gospodarowania Mieniem, Wydział Geodezji Urzędu Miasta Lublin.

Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego otrzymując do realizacji konkretne zadania publiczne została wyposażona w odpowiednie mienie. Majątek ten jest podstawą jej samodzielności, jest też źródłem obowiązków związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki m.in. w zakresie nieruchomości. Gminny zasób nieruchomości jest podstawowym składnikiem mienia gminnego. W skład tego zasobu zalicza się te nieruchomości, w stosunku do których przysługuje gminie prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego. Gospodarka gminnym zasobem nieruchomości polega na wykonywaniu różnorodnych czynności o charakterze faktycznym i prawnym względem nieruchomości, prowadzących do optymalnego ich wykorzystania, w pierwszej kolejności - dla realizacji celów publicznych. Ustawodawca przekazując gminie kompetencje w zakresie korzystania z posiadanego zasobu przewidział szereg form służących realizacji procesów gospodarowania. Wybór właściwej formy gospodarowania nieruchomościami gminnymi uzależniony jest od wielu kryteriów, w tym m.in.: rodzaju nieruchomości, której decyzja dotyczy, potrzeb i celów, którymi kieruje się organ decyzyjny, kosztów utrzymania nieruchomości i możliwych do osiągnięcia dochodów w związku z określonym sposobem rozdysponowania mienia, zasadności zachowania wskazanej nieruchomości w zasobie z perspektywy przyszłych potrzeb itp.

W 2020 r. wykonywane były zadania wynikające z dokumentu „Aktualizacja planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2018–2020 wg danych na dzień 31 sierpnia 2019 roku”, wśród których wymienić należy, prowadzenie spraw związanych z obciążaniem nieruchomości służebnościami gruntowymi i służebnościami przesyłu, oddawaniem nieruchomości w dzierżawę i najem, sprzedażą działek, sprzedażą mieszkań komunalnych, sprzedażą lokali użytkowych i garaży, sprzedażą zabudowanych nieruchomości, przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, zniesieniem współwłasności, nabyciem nieruchomości, wyceną nieruchomości, wykonaniem dokumentacji geodezyjnych, prowadzeniem wizji w terenie, regulowaniem stanu prawnego nieruchomości, udzielaniem zgody na dysponowanie nieruchomością gruntową na cele budowlane, wydawaniem decyzji deklaratoryjnych, analizą gruntów stanowiących gminny zasób nieruchomości, podejmowaniem czynności w postępowaniach administracyjnych i sądowych. Liczba działek pozostających w gminnym zasobie nieruchomości wg programu komputerowego TurboEWID (stan na dzień 31.12.2020 r.).

Tabela 109. Wskaźniki monitorujące realizację celów dla gminy

Kategoria	2019	2020
Ilość działek w zasobie gminy	11 405	11 533
Ilość nieruchomości w zasobie gminy	4 048	4 041
Powierzchnia nieruchomości w zasobie gminy	2 103,87 ha	2 138,86 ha

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Tabela 110. Wskaźniki monitorujące realizację celów dla powiatu

Kategoria	2019	2020
Ilość działek w zasobie nieruchomości powiatu	866	869
Ilość nieruchomości w zasobie powiatu	251	242
Powierzchnia nieruchomości w zasobie powiatu	149,39 ha	149,86 ha

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Lublin na lata 2019–2023
<i>Uchwała nr 138/IV/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2019 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Regulacje związane z mieszkaniowym zasobem gminy określa <i>Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. 2001 nr 71 poz. 733)</i> . Każda gmina, na zasadach i w wypadkach przewidzianych w ustawie, ma obowiązek zapewnienia lokali socjalnych i zamiennych, a także zaspokajając potrzeby mieszkaniowe ludności o niskich dochodach. W tym celu wykorzystuje mieszkaniowy zasób gminy. Na tak określone zadania, gmina może otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa. Przez mieszkaniowy zasób gminy należy rozumieć lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samoistnym tych podmiotów. Lokale stanowiące mieszkaniowy zasób gminy, z wyjątkiem lokali socjalnych i lokali przeznaczonych do wynajmowania na czas trwania stosunku pracy, mogą być wynajmowane tylko na czas nieoznaczony. W celu wykonywania zadań gmina może także wynajmować lokale od innych właścicieli i podnajmować je osobom, których gospodarstwa domowe osiągają niski dochód.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Spraw Mieszkaniowych Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.
Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Gospodarowania Mieniem, Wydział Budżetu i Księgowości, Wydział Inwestycji i Remontów, Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin, Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Nowy Dom”, Lubelskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

W roku sprawozdawczym Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie realizował następujące zadania inwestycyjne:

- modernizacja i przebudowa kamienicy przy ul. Rybnej 7 (zadanie zakończone, poniesione nakłady: 3 000 000,00 zł);
- termomodernizacja budynku przy ul. Bazylanówka 44 z przyłączeniem do miejskiej sieci c.o. (poniesione nakłady: 100 000,00 zł);
- termomodernizacja budynku przy ul. Lubomelskiej 5 z przyłączeniem do miejskiej sieci c.o. (zadanie zakończone, poniesione nakłady: 100 000,00 zł);
- modernizacja kamienicy przy ul. Lubartowskiej 70 (po byłym hotelu pielęgniarek) z przeznaczeniem na lokale mieszkalne z wykonaniem przyłącza wodociągowego (rozpoczęcie zadania, poniesione nakłady: 370 000,00 zł);
- docieplenie budynku przy ul. Gospodarczej 32 (poniesione nakłady: 90 000,00 zł);
- termomodernizacja kamienicy przy ul. Probostwo 3 z przebudową instalacji gazowej dla celów c.o. i c.w. (poniesione nakłady: 1 000 000,00 zł);
- wykonanie windy dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Staszica 22 (poniesione nakłady: 150 000,00 zł).

Tabela 111. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba lokali w mieszkaniowym zasobie Miasta Lublin	8 897	8 898	8 811	8 755	8 798
Liczba mieszkań socjalnych w mieszkaniowym zasobie Miasta Lublin	997	1 074	1 112	1 133	1 156
Liczba osób zamieszkujących lokale w mieszkaniowym zasobie Miasta Lublin	22 617	22 289	21 938	21 347	21 016
Liczba decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego	8 632	7 618	6 663	5 830	1 693
Średnia miesięczna kwota dodatku mieszkaniowego (w zł)	213,63	214,41	208,68	210,19	238,05
Nakłady na remonty budynków stanowiących mieszkaniowy zasób Miasta Lublin (w tys. zł)	15 751	12 799	8 971	12 613	12 210
Średnia stawka czynszu (w zł/m ²)	5,66	5,60	5,66	5,65	5,53

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3fQFMVx>.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Lublin i gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Lublin zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego

Uchwała nr 674/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Planu jest organizacja w latach 2013-2030 przewozów o charakterze użyteczności publicznej na obszarze Miasta Lublin i gmin sąsiednich (z którymi władze Lublina – jako organizator transportu – podpisały porozumienia w zakresie lokalnego transportu zbiorowego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu (uwzględnia się znaczenie mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i przeciwdziałania negatywnym następstwom niekontrolowanego rozwoju motoryzacji indywidualnej). Wizja transportu publicznego, zakłada funkcjonowanie oraz rozwój nowoczesnego i proekologicznego przewozu zbiorowego, spełniającego oczekiwania pasażerów i tworzącego w ten sposób realną alternatywę dla podróży realizowanych własnym samochodem osobowym.

Komórka organizacyjna wiodąca: Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, Wydział Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Lublin.

Do 2020 r. dokument był dwukrotnie aktualizowany. *Uchwałą nr 544/XX/2016 Rady Miasta Lublin z dnia 8 września 2016 r.* wydłużono okres obowiązywania Planu do 2030 r., uwzględniono w nim utworzenie Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, a planowane inwestycje infrastrukturalne i taborowe wpisano w perspektywę finansową UE na lata 2014–2020. *Uchwałą nr 128/IV/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 28 lutego 2019 r.* z uwagi na obowiązywanie ustawy o mobilności dołączono do Planu wyniki „Analizy kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu przez Gminę Lublin usług komunikacji miejskiej”. Wśród najważniejszych działań podjętych w 2020 r. wymienić należy:

- rozpoczęcie postępowania przetargowego na zakup 7 szt. autobusów elektrycznych w ramach projektów dofinansowanych z funduszy UE (koordynator ZTM);
- kontynuację uzgodnień dotyczących zaprojektowania, dostawy, konfiguracji i wdrożenia systemu biletu elektronicznego komunikacji aglomeracyjnej (koordynator ZTM);
- zakończenie modernizacji przystanków przesiadkowych w ramach projektu dofinansowanego z funduszy UE (koordynator ZDiM);
- kontynuację budowy pętli komunikacji miejskiej wraz z parkingami P+R, B+R, K+R (koordynator ZDiM).
Efektem działań podejmowanych w 2020 r. było m.in.:
- rozszerzenie sieci transportu zbiorowego o kolejne miejscowości w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym (m.in. rozszerzenie obsługi miasta Świdnik);
- stworzenie z transportu publicznego realnej alternatywy dla realizacji podróży samochodami osobowymi;
- zmniejszenie negatywnego oddziaływania transportu na środowisko poprzez zmniejszenie udziału autobusów spełniających niskie normy emisji spalin w obsłudze miasta.

Tabela 112. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej w granicach miasta Lublin	97	62	13	99	15
Liczba przystanków na 1 km ² w granicach miasta Lublin	5,18	5,38	5,61	5,62	5,62
Liczba pasażerów transportu zbiorowego (w tys.)	-	-	-	-	-
<i>w granicach miasta Lublin</i>	129 902	129 320	125 287	123 694	72 726
<i>przekraczających granicę miasta Lublin</i>	4 455	4 486	4 536	4 214	5 117
Linie autobusowe	-	-	-	-	-
<i>dzienne</i>	51	54	56	56	55
<i>nocne</i>	3	3	3	3	3
Linie trolejbusowe	13	12	12	14	13
Liczba nowych pojazdów	-	-	-	-	-
<i>autobusy</i>	34	0	48	0	0
<i>trolejbusy</i>	0	0	15	0	5

Źródło: dane Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie.

Więcej informacji o Planie: <https://bit.ly/2XBFFVE>.

Plan Mobilności Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2017–2025
<i>Uchwała nr 1075/XLI/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 22 marca 2018 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Zadaniem Planu mobilności LOF jest uzupełnienie i rozwinięcie dotychczasowych dokumentów planistycznych i strategicznych obszaru LOF o zagadnienia związane z zarządzaniem popytem na transport. Cztery cele główne Planu, to: a. wzrost jakości życia mieszkańców LOF; b. rozwój gospodarczy LOF, w tym poprawa jego atrakcyjności i konkurencyjności; c. poprawa środowiska naturalnego LOF; d. zwiększenie spójności wewnątrz obszaru LOF i jego powiązań z pozostałą częścią województwa i kraju, poprzez zrównoważony rozwój systemu transportowego i zarządzanie mobilnością z uwzględnieniem potrzeb wszystkich grup użytkowników.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zarządzania Ruchem Drogowym i Mobilnością Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie, Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie.

W 2020 r. Podjęte zostały prace na rzecz optymalizacji funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania. Polegały one w pierwszej kolejności na analizach stopnia wykorzystania miejsc. Z uwagi na brak odpowiedniej rotacji, podjęto decyzję o podniesieniu opłaty w Podstrefie A i B. Niższe niż na pozostałych obszarach wykorzystanie miejsc parkingowych było powodem wprowadzenia nowej Podstrefy C, na części dotychczasowej podstrefy D, w której poziom opłat pozostał bez zmian. Na wybranych ulicach wprowadzone zostały zmiany w organizacji ruchu, które pozwoliły na zwiększenie liczby miejsc płatnych. Istotną zmianą było także powiązanie możliwości nabycia abonamentu dla mieszkańca (abonament typu M) z odprowadzaniem podatku PIT w Lublinie. Czas funkcjonowania Strefy został wydłużony do godziny 18. Ponadto, podjęte zostały działania na rzecz rozszerzenia Strefy o kolejne obszary cechujące się dużym deficytem wolnych miejsc postojowych. W wyniku przeprowadzonych analiz zdecydowano o włączeniu w granice SPP jako Podstrefa D obszaru ograniczonego ulicami: al. Tysiąclecia, ul. Lwowska, ul. Podzamcze, ul. Unicka, ul. Obywatelska, ul. Jaczewskiego, ul. Prusa, al. Solidarności. Drugim obszarem objętym rozszerzeniem był ciąg Al. Zygmuntowskich i al. Piłsudskiego od strony stadionu lekkoatletycznego. Łączna liczba nowych miejsc parkingowych wyniesie ok. 400 m.p., a stawki opłat zostały ustalone na poziomie najtańszej Podstrefy C. Uchwała w tej sprawie została przyjęta przez Radę Miasta na sesji w dniu 15.10.2020 r. (zmiany te zaczęły obowiązywać w kolejnym roku kalendarzowym). Celem wszystkich zmian i rozwoju SPP jest zwiększenie dostępności miejsc i uniknięcie nadmiernego ruchu samochodowego ze strony osób, które ich poszukują. Działanie to poprawi dostępność punktów handlowych, usługowych i innych np. szpitali w rejonie Śródmieścia Lublina.

Miasto Lublin po raz kolejny włączyło się w Kampanię Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, której celem jest promocja alternatywnych dla samochodu środków transportu w mieście, szczególnie komunikacji miejskiej, rowerów i poruszania się pieszo (16–22 września każdego roku). W ramach promocji ETZT w 2020 r. odbyły się m.in. zajęcia edukacyjne dla dzieci na Miasteczku Ruchu Drogowego w partnerstwie z KM Policji, ZTM i MPK, których celem była nauka bezpiecznego poruszania się rowerem oraz transportem zbiorowym.

Tabela 113. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Liczba zmodernizowanych (nowych) węzłów przesiadkowych	0	0	2	6
Liczba przystanków objętych systemem informacji pasażerskiej	68	69	77	94
Udział przystanków objętych systemem informacji pasażerskiej (w %)	9,3	9,3	10,2	12
Liczba akcji lokalnych promujących zrównoważoną mobilność	5	5	5	5

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Podpisano umowę z największymi operatorami e-hulajnóg dotyczącą poprawy bezpieczeństwa oraz wspólnego rozwoju mikromobilności. Lublin, jako jedno z pierwszych miast w Polsce, wyszedł naprzeciw aktualnym trendom i w sposób uporządkowany stara się włączyć hulajnogi w system transportowy miasta. Pierwszym systemowym krokiem porządkującym kwestię pozostawiania hulajnóg było wyznaczenie 20 parkingów dla tych urządzeń. Parkingi w większości tworzą tzw. Strefy Mobilności, czyli miejsca, gdzie w zasięgu wzroku osoba ma przynajmniej dwa różne środki transportu, nie wliczając w to samochodu osobowego.

Do sieci infrastruktury rowerowej włączona została ostatnia inwestycja polegająca na budowie połączenia rowerowego między ul. Wesołą a pasami rowerowymi w ciągu ul. Bernardyńskiej.

W 2020 r. zakończono budowę/przebudowę sześciu zespołów przystanków przesiadkowych wraz z infrastrukturą: Związkowa 01 i 02, 03 i 05, Poczekajka 01, 02 i 04, Plac Singera 03, Mickiewicza 01, 02 i 04, Dworzec Gł. PKP - Kunickiego 01 i 02 oraz Zadębie PKP NŻ 01 i 02 oraz węzłów Choiny i Abramowicka. Jednocześnie trwała budowa sześciu węzłów przesiadkowych w ulicach: Żeglarska, Kraśnicka, Granitowa, Zbożowa, Franczaka „Lalka”, Osmolicka.

Więcej informacji o Planie: <https://bit.ly/3cyBY9j>.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Lublin
<i>Uchwała nr 360/XIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 23 grudnia 2015 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Plan określa katalog działań i środków, które włączają Lublin w realizację polityki klimatyczno-energetycznej UE, w efekcie mają one przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej w budynkach, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia ilości energii produkowanej w odnawialnych źródłach energii, rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej i niskoemisyjnego transportu, rozwoju ciepła systemowego oraz informacji i edukacji na rzecz gospodarki niskoemisyjnej. Uchwałą nr 744/XXX/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 18 maja 2017 r. została przyjęta Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Lublin, zaś uchwałą nr 578/XVII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 26 marca 2020 r. przyjęta została II Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Lublin
Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Zarządzania Energią Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Inwestycji i Remontów, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie, Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie, administracja rządowa i samorządowa, spółki miejskie, przedsiębiorstwa, straż pożarna, policja, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe.

Globalne wyzwania jakimi są zmiany klimatu, potrzeba racjonalnego gospodarowania środowiskiem przyrodniczym oraz efektywne jego wykorzystanie stały się obecnie zagadnieniami rozpatrywanymi zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wskazuje działania w zakresie gospodarowania energią, służące ograniczeniu emisji i optymalnemu wykorzystaniu posiadanych zasobów. W długofalowej perspektywie PGN zakłada podjęcie działań mających na celu wspieranie produktów i usług efektywnych energetycznie oraz inicjatyw mających wpływ na zmiany postaw lokalnych konsumentów energii.

Lista działań na rzecz redukcji zużycia energii na terenie Gminy Lublin przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej liczy ponad 100 pozycji. Są to w większości zadania inwestycyjne z kilkuletnim okresem realizacji. Zgodnie z informacją przekazaną przez Wydział Funduszy Europejskich, dla projektów „Rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej dla obszaru specjalnej strefy ekonomicznej i strefy przemysłowej w Lublinie” oraz „Poprawa warunków edukacji ogólnej w Zespole Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów w Lublinie” został wydłużony okres realizacji, odstąpiono natomiast od realizacji projektu „Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem i Komunikacją w Lublinie”. Ponadto, ze względu na sytuację epidemiczną kraju, zrezygnowano z większości wydarzeń z bezpośrednim udziałem mieszkańców. Odbyły się jedynie warsztaty w ramach projektu „Strategia rozwoju elektromobilności w Lublinie”. Wzięto w nich udział kilkanaście osób. Edukację z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii prowadzono głównie za pomocą publikacji na stronie internetowej.

Ponadto, w 2020 r. została opracowana „II Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Lublin”, przyjęta do realizacji przez Radę Miasta Lublin *Uchwałą Nr 578/XVII/2020 z dnia 26 marca 2020 r.*

Realizując obowiązek nałożony na Prezydenta Miasta w art. 62 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, Biuro Zarządzania Energią opracowało „Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania na terenie miasta Lublin”, który został przyjęty *Uchwałą Nr 664/XX/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 26 czerwca 2020 r.* Plan określa liczbę i lokalizację planowanych ogólnodostępnych stacji ładowania z uwzględnieniem mocy punktów ładowania oraz proponowany harmonogram ich budowy.

Tabela 114. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość energii produkowanej w odnawialnych źródłach energii [MWh], w tym:	106 074,51	108 948,83	109 426,32	109 224,02	33 615,54
ze spalania drewna	80 730,58	82 072,75	81 417,65	80 884,80	b.d.
Całkowite zużycie energii w gminnych budynkach użyteczności publicznej	82 402,57	85 972,07	89 449,6	74 120,91	69 571,64
Liczba mieszkańców biorących udział w wydarzeniach nt. efektywności energetycznej lub wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii	1 100	1 450	850	700	b.d.

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W 2020 r. Biuro Zarządzania Energią realizowało projekt finansowany przez NFOŚiGW z programu priorytetowego „GEPARD II – transport niskoemisyjny, Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności”. W ramach tego działania opracowany został projekt dokumentu „Strategia rozwoju elektromobilności w Lublinie”. Dokument zawiera opis aktualnego systemu komunikacyjnego w Lublinie obejmującego transport publiczny,

komunalny i prywatny oraz opis istniejącej infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i stacji tankowania gazu ziemnego. W Strategii przedstawiono też plan wdrażania elektromobilności w Lublinie. Pod koniec 2020 r. projekt Strategii poddany został konsultacjom społecznym.

Więcej informacji o Planie: <https://bit.ly/3dNK8Ls>.

Aktualizacja dokumentu: <https://bit.ly/37ZuzQb>.

Raport Sprawozdawczy: <https://bit.ly/3dUVlx1>.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Lublin
<i>Uchwała nr 74/III/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 31 stycznia 2019 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Program określa kluczowe działania mające na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu. Został opracowany na podstawie Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2020.1219 z późn. zm.). Program ma być realizowany na obszarze pokrywającym się z zakresem tzw. map akustycznych, które pełnią funkcję źródła informacji o stanie klimatu akustycznego gminy. Mapa akustyczna miasta Lublin to mapa oceniająca stan akustyczny środowiska na terenie całego miasta Lublin. Obejmuje trzy rodzaje źródeł hałasu: drogowego, kolejowego oraz przemysłowego. Stanowi podstawowe źródło danych wykorzystywanych dla informowania społeczeństwa o zagrożeniach hałasem, opracowania danych dla państwowego monitoringu środowiska, tworzenia i aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem. Mapy akustyczne opracowuje się co pięć lat, ze względu na przepisy Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego oraz Rady oraz ustawy Prawo ochrony środowiska. Uchwalony Program ochrony środowiska przed hałasem obowiązuje do dnia 18 lipca 2024 r.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie, Wydział Zarządzania Ruchem Drogowym i Mobilnością, Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin.

W okresie sprawozdawczym założenia Programu realizowane były w ramach takich działań jak: budowa dróg dojazdowych do szkoły podstawowej, przedszkola i domu kultury przy ul. Berylowej, optymalizacja sygnalizacji świetlnej na ul. Krańcowej (od ul. Długiej do ul. Droga Męczenników Majdanka), optymalizacja sygnalizacji świetlnej na ul. Droga Męczenników Majdanka (od ul. Lotniczej do ul. Krańcowej), optymalizacja sygnalizacji świetlnej na ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza (od ul. Głębokiej do al. Józefa Piłsudskiego), optymalizacja sygnalizacji świetlnej na ul. Głębokiej (od ul. Henryka Raabego do ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza), optymalizacja sygnalizacji świetlnej na ul. Muzycznej (od ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza do ul. Antoniego Szczerbowskiego), optymalizacja sygnalizacji świetlnej na al. Józefa Piłsudskiego i ul. Lipowej (od ul. Dolnej Panny Marii do ul. Marii Curie-Skłodowskiej).

Zadania ograniczające emisję hałasu w mieście w 2020 r. polegały głównie na optymalizacji sygnalizacji świetlnej na poszczególnych odcinkach ulic, co w efekcie pozwoli zredukować emisję hałasu maksymalnie o 3 dB.

W 2020 r. Miasto Lublin kolejny raz włączyło się w ogólnopolską kampanię Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, mającą na celu zachęcenie mieszkańców do zmiany niekorzystnych dla zdrowia przyzwyczajęń i wybrania alternatywnych, ekologicznych środków podróżowania. W ramach tej edycji akcji można było m.in. skorzystać z bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską, darmowych godzin jazdy rowem miejskim, wziąć udział w weekendowym festynie na pl. Łokietka.

Tabela 115. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Liczba inwestycji miejskich mających na celu redukcję poziomu hałasu	b.d.	b.d.	22	7
Liczba działań z zakresu zagospodarowania i planowania przestrzennego wspomagających program	10	24	24	24
Liczba działań edukacyjnych wspomagających Program	19	9	5	1

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W 2019 r. weszły w życie zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska dotyczącej map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem*, związane z koniecznością dostosowania polskiego prawa do dyrektywy Komisji (UE) 2015/996 ustanawiającej wspólne metody oceny hałasu oraz usunięcia uchybień w transpozycji dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku. Mapy akustyczne mają zostać zastąpione przez strategiczne mapy hałasu. Na podstawie strategicznych map hałasu, marszałek województwa będzie opracowywał dla obszaru województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2Z4Sha7>.

Program Zdrowie dla Lublina na lata 2016–2020
<i>Uchwała nr 324/IX/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r.</i>
<p>Ogólny zarys Programu: Program stanowi dokument bazowy służący do opracowania i wdrażania na terenie miasta Lublin lokalnych programów polityki zdrowotnej i projektów służących poprawie zdrowia mieszkańców. Zakłada ciągłość działań w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji prozdrowotnej i uwzględnia następujące obszary:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. działania przeciwdziałające zachorowaniom na choroby układu krążenia, nowotwory, cukrzycę, wady wzroku u dzieci oraz próchnicę zębów, tworzenie przestrzeni miejskiej sprzyjającej zdrowiu; b. działania profilaktyczne obniżające występowanie czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych tj. małej aktywności fizycznej, nadwagi i otyłości oraz palenia tytoniu; c. działania w zakresie opieki geriatrycznej i długoterminowej; d. wzbogacenie działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, w tym opieki psychiatrycznej.
<p>Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Narodowy Fundusz Zdrowia, podmioty lecznicze, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie, Komenda Miejska Policji w Lublinie, Straż Miejska Miasta Lublin, uczelnie i placówki naukowo-badawcze, szkoły, przedszkola, żłobki, organizacje pozarządowe, organizacje kościelne, partnerzy biznesowi, samorządy zawodowe, media, instytucje i podmioty zajmujące się promocją i ochroną zdrowia.</p>

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące działania:

- Program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla 12-letnich mieszkanek Lublina w latach 2017–2020;
- Program profilaktyczny chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 r.ż.;
- Program polityki zdrowotnej Gminy Lublin na lata 2019–2021 w zakresie zdrowego odżywiania dla dzieci klas I–III szkół podstawowych w Lublinie „Jedz z głową”;
- Program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku i zezów dla uczniów klas II szkół podstawowych na terenie Miasta Lublin;
- Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów lubelskich szkół na lata 2018–2020;
- Program polityki zdrowotnej Gminy Lublin na lata 2018–2020 w przedmiocie opieki paliatywnej i hospicyjnej dla dzieci i młodzieży oraz dla osób dorosłych w stanach terminalnych choroby;
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2018–2022.

Program Zdrowie dla Lublina na lata 2016–2020 to dokument, który zawiera informacje wyznaczające główne kierunki działania miasta w sferze promocji i ochrony zdrowia mieszkańców Lublina. Obszar działań obejmuje określone ustawowo zadania samorządu zmierzające do poprawy stanu zdrowia i związanego z nim jakości życia mieszkańców. Podstawą prawną Programu jest *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 poz. 1398 z późn. zm.)*.

Efekty realizacji poszczególnych działań omówione zostały w dalszej części dokumentu. Każdy Program omówiony został osobno.

Tabela 116. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Odsetek osób uczestniczących w programach polityki zdrowotnej realizowanych przez Miasto Lublin do liczebności populacji (w %)	14,93	15,11	17,14	15,39	12,27
Udział środków przeznaczonych na profilaktykę i promocję zdrowia w całości wydatków na działania profilaktyczne realizowane przez Miasto Lublin (w %)	0,44	0,42	0,39	0,39	0,36

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2y4LCBN>.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2018–2022
<i>Uchwała nr 1276/L/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 16 listopada 2018 r.</i>
<p>Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest zapobieganie i zmniejszanie skali zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców. Dokument określa następujące obszary priorytetowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. informacja i edukacja na rzecz upowszechniania wiedzy, kształtowanie przekonań i zachowań sprzyjających zdrowiu psychicznemu oraz kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi; b. zwiększanie dostępności i zmniejszanie nierówności w dostępie do środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej; c. pomoc i wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, samopomocy środowiskowej; d. rozwijanie form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości dostosowanej do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi; e. zapobieganie problemom zdrowia psychicznego w rodzinie i środowisku lokalnym.
<p>Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, jednostki organizacyjne Miasta Lublin działające w obszarze ochrony zdrowia psychicznego, organizacje pozarządowe oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne i podmioty medyczne.</p>

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące działania:

- akcja edukacyjna związana ze „Światowym Dniem Świadomości Autyzmu”, w tym wydarzenie „Zaświeć się na niebiesko”, czyli podświetlenie Placu Litewskiego na znak solidarności z osobami ze spektrum autyzmu;
- realizacja projektu edukacyjnego „Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego dla uczniów klas I szkół ponadpodstawowych w Lublinie w latach 2020–2022”, w tym zadania „Szkoła proMOCji zdrowia psychicznego” prowadzonego przez Fundację Sempre a Frente (do Programu przystąpiło ok. 1 220 uczniów z 49 klas, reprezentujących 13 szkół ponadpodstawowych);
- przygotowanie materiałów informacyjnych w obszarze profilaktyki zdrowia psychicznego jak plakaty, kalendarze, wlepki, zakładki zawierające informacje na temat sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, numery telefonów pomocowych oraz metod wspierania innych potrzebujących;
- udział w cyklicznych potkaniach Lubelskiego Porozumienia na rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego, mających na celu wymianę doświadczeń i zapewnienie systematycznego przepływu informacji między instytucjami i organizacjami z Lublina, co ma służyć wzmocnieniu i doskonaleniu systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

Wśród efektów realizacji Programu wymienić należy: wzmocnienie pozytywnego wizerunku osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz kształtowanie postaw zrozumienia i akceptacji wobec osób doświadczających kryzysów psychicznych wśród mieszkańców Lublina (rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych wśród mieszkańców Lublina, akcja „Zaświeć się na niebiesko”), poszerzenie wiedzy z zakresu zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań oraz kształtowanie przekonań, postaw i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne wśród mieszkańców Lublina (rozpowszechnienie materiałów promujących zdrowie psychiczne), integracja działań jednostek organizacyjnych Miasta Lublin oraz organizacji pozarządowych działających w obszarze ochrony zdrowia psychicznego (spotkania Lubelskiego Porozumienia na rzecz Zdrowia Psychicznego).

Tabela 117. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2018	2019	2020
Liczba działań podjętych przez Miasto Lublin w zakresie promocji zdrowia psychicznego w stosunku do roku ubiegłego	5	5	4
Liczba poradni zdrowia psychicznego dla dorosłych	18	18	18
Liczba poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	5	4	4
Liczba poradni psychologicznych	12	12	12
Liczba przeprowadzonych akcji w ramach kampanii społecznej (spotkania otwarte dla mieszkańców Lublina)	1	1	0
Liczba imprez integracyjnych	3	2	0

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2WZ3p5z>

Program polityki zdrowotnej Gminy Lublin na lata 2018–2020 w przedmiocie opieki paliatywnej i hospicyjnej dla dzieci i młodzieży oraz dla osób dorosłych w stanach terminalnych choroby

Uchwała nr 1130/XLIV/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 24 maja 2018 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest poprawa jakości życia chorych cierpiących na choroby przewlekłe lub znajdujących się w stanie terminalnym i zmniejszenie o co najmniej 1 punkt odczuwalnego dyskomfortu bólowego w skali bólu NRS. Cele szczegółowe Programu, to:

- a. poprawa dostępności do fachowego wsparcia dla rodzin osób objętych opieką paliatywną, zarówno w okresie choroby jak i osierocenia;
- b. redukcja bólu i innych objawów somatycznych oraz ich uśmierzanie w trakcie opieki paliatywnej;
- c. zmniejszenie do poziomu akceptowalnego przez pacjenta dolegliwości;
- d. zwiększenie skuteczności opieki poprzez złagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych;
- e. zwiększenie o 10% dostępności do bezpłatnych świadczeń opiekuńczych dla pacjentów;
- f. wzrost świadomości pacjentów paliatywnych na temat leczenia objawowego, w tym leczenia bólu, poprzez działania edukacyjne w ramach Programu;
- g. poszerzenie wiedzy personelu medycznego w zakresie opieki długoterminowej oraz paliatywno-hospicyjnej poprzez działania edukacyjne.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: nie dotyczy.

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące działania:

- paliatywno-hospicyjne, działaniami objęto 39 osób tj. 29 osób dorosłych i 10 dzieci, Program realizowany był w Hospicjum Dobrego Samarytanina oraz w Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia;
- informacyjno-edukacyjne adresowane do pacjentów, które miały służyć jakości ich życia oraz przyczynić się polepszenia fizycznego samopoczucia oraz wzrostu poczucia własnej skuteczności w radzeniu sobie ze stresem i symptomami choroby;
- informacyjno-edukacyjne adresowane do rodzin/opiekunów osób w stanach terminalnych choroby nowotworowej, które miały służyć zwiększaniu wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych w opiekę nad pacjentem terminalnym.

Wśród efektów realizacji Programu wymienić należy:

- poprawę jakości życia chorych cierpiących na choroby przewlekłe lub znajdujących się w stanach terminalnych choroby oraz redukcję bólu i innych objawów somatycznych oraz ich uśmierzanie w trakcie opieki paliatywnej; zmniejszenie o co najmniej 1 punkt bólu, mierzonego wg skali NRS u 22 osób;
- zwiększenie dostępności do świadczeń w zakresie opieki paliatywno-hospicyjnej dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych oraz zwiększenie dostępności do fachowego wsparcia dla rodzin osób objętych opieką paliatywną, zarówno w okresie choroby, jak i osierocenia;
- zwiększenie skuteczności opieki w różnych aspektach, m.in. zdrowotnym, psychologicznym i społecznym; skuteczność ta wyrażała się poprzez złagodzenie cierpienia psychicznego, duchowego i socjalnego pacjentów terminalnych;
- zwiększenie wiedzy i umiejętności osób zaangażowanych w opiekę nad pacjentem terminalnym oraz wzrost poczucia własnej skuteczności w radzeniu sobie ze stresem i symptomami choroby oraz polepszenie fizycznego samopoczucia pacjentów w stanach terminalnych choroby.

Tabela 118. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2018	2019	2020
Wysokość środków finansowych przyznanych z budżetu miasta Lublin na realizację Programu (w zł)	217 954	299 963	300 000
Czas oczekiwania na realizację usług opiekuńczych (liczba dni)	0-15	0-49	0-51
Czas oczekiwania na wizytę u psychologa/psychoonkologa dla rodzin pacjentów (liczba dni)	0-1	0-3	0-3
Liczba łóżek dostępna dla pacjentów stanie terminalnym	30	31	31

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2Wvt1bg>.

Program Polityki Zdrowotnej Gminy Lublin na lata 2019–2021 w zakresie zdrowego odżywiania dla dzieci klas I-III szkół podstawowych w Lublinie „Jedz z głową”
<i>Uchwała nr 230/VI/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 26 kwietnia 2019 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest poprawa stanu odżywiania się i zmniejszenie w latach 2019-2021 wskaźnika BMI o co najmniej 2 punkty u 25% dzieci uczęszczających do klas I-III szkół podstawowych w Lublinie. Wśród celów szczegółowych wymienia się: a. diagnozę potrzeb zdrowotnych badanej populacji dzieci uczęszczających do klas I szkół podstawowych na terenie Lublina na podstawie wyników pomiarów antropometrycznych; b. wdrożenie do Programu każdego roku min. 60% uczniów klasy I szkół podstawowych w Lublinie; c. realizację działań edukacyjnych w ramach Programu każdego roku u min. 50% rodziców uczniów klas I szkół podstawowych; d. zwiększenie wiedzy u co najmniej 30% uczniów klas I szkół podstawowych, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli i pracowników kuchni/stołówek w zakresie znaczenia zdrowego odżywiania dla zdrowia całego organizmu w latach; e. zwiększenie wiedzy u co najmniej 75% pracowników przygotowujących posiłki dla uczniów poprzez objęcie ich edukacją; f. obniżenie wartości wskaźnika BMI o 2 punkty na zakończenie Programu w stosunku do wyników na początku Programu u 25% populacji uczniów objętej programem.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Fundacja Medcover (podmiot wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert).

Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

- w realizacji Programu zaangażowanych było 38 szkół podstawowych na terenie miasta;
- przeprowadzono badania przesiewowe wśród uczniów klas I, II i III szkół podstawowych;
- zrealizowano cykl webinarium (szkoleń internetowych) które poprowadzili dietetycy i specjaliści od żywienia, adresowanych do rodziców i wychowawców klas;
- zorganizowano warsztaty edukacyjne dotyczące zdrowego odżywiania i prawidłowego stylu życia adresowanych do rodziców i wychowawców klas;
- przeprowadzono warsztaty edukacyjne w zakresie wdrażania zasad odpowiedniego żywienia zbiorowego w placówkach oświatowych w celu utrzymania prawidłowej masy ciała u uczniów, dla dyrektorów szkół, intendentów oraz pracowników stołówek szkolnych;
- zorganizowano warsztaty edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia i odżywiania oraz psychologicznych aspektów radzenia sobie ze zmianą stylu życia dla uczniów klas I, II i III;
- przeprowadzono warsztaty dla pracowników kuchni i stołówek szkolnych, których celem było poszerzenie kompetencji z przygotowania zdrowych posiłków;
- zorganizowano szkolenia dotyczące wymagań jakie powinien spełniać dostawca posiłków których odbiorcą były szkoły zamawiający posiłku w firmach cateringowych;
- zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci na temat promowania zasad zdrowego odżywiania;
- przeprowadzono akcję informacyjną na temat zdrowego odżywiania w lokalnych mediach i w mediach społecznościowych, adresowaną do rodziców i opiekunów prawnych uczniów lubelskich szkół.

Tabela 119. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2019	2020
Liczba dzieci objętych Programem	2 269	7 487
Liczba przebadanych dzieci wśród uczniów objętych Programem	1 123	2 557
Liczba dzieci ze stanami nadwagi i otyłości u dzieci objętych Programem	285	2 557
Odsetek dzieci ze stanami nadwagi i otyłości u dzieci objętych Programem (w %)	25,38	23,74

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W badaniach przesiewowych wśród uczniów klas I, II i III szkół podstawowych wzięło udział 2 557 uczniów (tj. 34,2% uczniów klas I-III szkół podstawowych, które brały udział w Programie). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono nadwagę u 457 uczniów (tj. 17,9%) oraz otyłość u 150 uczniów (tj. 5,9%). W webinarium uczestniczyło 1 416 osób tj. rodziców lub opiekunów oraz dzieci, w warsztatach edukacyjnych dotyczących zdrowego odżywiania wzięło udział 525 rodziców i opiekunów oraz 68 wychowawców i nauczycieli, w warsztatach edukacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia i odżywiania oraz psychologicznych aspektów radzenia sobie ze zmianą stylu życia dla uczniów klas I, II i III uczestniczyło 2 737 uczniów, w warsztatach edukacyjnych w zakresie utrzymania prawidłowej masy ciała poprzez wdrożenie zasad odpowiedniego żywienia zbiorowego w placówkach oświatowych uczestniczyło 36 dyrektorów szkół oraz 116 pracowników stołówek szkolnych, w szkoleniach dla szkół z cateringiem dotyczących m.in. wymagań jakie powinien spełniać

dostawca posiłków wzięły udział 4 osoby, a w warsztatach dla pracowników kuchni i stołówek szkolnych, których celem było poszerzenie kompetencji z przygotowania zdrowych posiłków wzięło udział 37 osób.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2WXDCL5>.

Program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla 12 letnich mieszkanek Lublina w latach 2017–2020
<i>Uchwała nr 736/XXIX/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 27 kwietnia 2017 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Celem Programu, jest poprawa stanu zdrowia w zakresie uzyskania odporności na zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego mieszkanek Miasta Lublin oraz zmniejszenie zachorowań na raka szyjki macicy. Skierowany jest do dziewczynek w wieku 12 lat, zamieszkałych na terenie Miasta Lublin. Zakłada zaszczepienie przynajmniej 40% populacji oraz działania edukacyjne skierowane do rodziców szczepionych dziewczynek oraz lokalnej społeczności. W efekcie przyczynić się ma do zwiększenia wiedzy o profilaktyce raka szyjki macicy, wzrostu zgłaszalności kobiet na bezpłatną cytologię, zmniejszenia częstości występowania raka szyjki macicy, uzyskanie możliwie najwyższej frekwencji w trakcie realizacji Programu, wzrostu akceptowalności szczepień, zwiększenia świadomości w zakresie profilaktyki onkologicznej i chorób przenoszonych drogą płciową. Sukcesywne, coroczne szczepienie dziewcząt skutkować ma długoterminowym uodpornieniem na zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego oraz zmniejszeniem zachorowalności na raka szyjki macicy oraz choroby przenoszone drogą płciową.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: podmioty medyczne wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert (38 przychodni).

Jednym ze strategicznych kierunków działań Lublina w obszarze zdrowia jest profilaktyka chorób onkologicznych, w tym profilaktyka raka szyjki macicy. Lublin był jednym z pierwszych samorządów, który wprowadził szczepienia ochronne przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Program realizowany jest od 2008 r. Każdego roku kilkaset 12-letnich dziewcząt korzysta z bezpłatnych szczepień.

W 2020 r. w ramach realizacji Programu przeprowadzono następujące działania:

- zaszczepiono przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) 537 młodych mieszkanek Lublina urodzonych w 2008 r.;
- zrealizowano cykl działań z obszaru edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy;
- przeprowadzono badania ankietowe na próbie 10% osób zaszczepionych, mające na celu ocenę Programu.

W 2020 r. planowano zaszczepienie 700 dziewczynek. Koszt jednej dawki wynosi 140 zł. Pełny cykl, to przyjęcie dwóch dawek. Do szczepień wykorzystywane są szczepionki Gardasil i Cervarix. Kwota zaplanowana na realizację Programu w 2020 r. wynosiła 196 tys. zł. Do końca roku na szczepienia wydano 150 360,00 zł, tj. 77% planowanej kwoty. Z informacji przekazanych przez podmioty lecznicze wynika, że w związku ze stanem pandemii COVID-19 zaobserwowano mniejsze zainteresowanie ze strony rodziców nastoletnich dziewcząt i tym samym nie zrealizowano wszystkich zaplanowanych szczepień. Trudności w realizacji Programu spowodowane były także ograniczeniami wynikającymi ze stanu epidemii wpływającymi na funkcjonowanie podmiotów leczniczych, głównie w zakresie teleporad oraz wstrzymaniem szczepień obowiązkowych w przychodniach POZ między marcem a majem 2020 r.

Rak szyjki macicy jest jednym z nowotworów, które mają największy wpływ na umieralność kobiet w wieku pomiędzy 15 a 44 r.ż. Jest też typem choroby nowotworowej, której w obecnym stanie wiedzy medycznej można skutecznie zapobiegać. Rekomendowaną formą profilaktyki w zakresie raka szyjki macicy są badania cytologiczne oraz szczepienia ochronne. Sukcesywne, coroczne szczepienie dziewcząt, skutkować będzie w przyszłych latach uodpornieniem dorosłych kobiet na zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego oraz zmniejszeniem zachorowalności na raka szyjki macicy i chorób przenoszonych drogą płciową. Ponadto wśród efektów realizacji Programu wymienia się zwiększenie wiedzy mieszkańców Lublina z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy.

Tabela 120. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Liczba zaszczepionych 12 letnich dziewczynek mieszkanek Lublina	478	522	608	537
Liczba kobiet, które zachorowały (zmarły) z powodu raka szyjki macicy w Lublinie	19	27	b.d.	b.d.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3fQGMsL>.

Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów lubelskich szkół na lata 2018–2020

Uchwała nr 1131/XLIV/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 24 maja 2018 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest poprawa stanu uzębienia poprzez zmniejszenie występowania próchnicy zębów u dzieci i młodzieży. Adresatami działań są uczniowie lubelskich szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz ośrodków szkolno-wychowawczych. Cele szczegółowe, to:

- poprawa dostępności do leczenia stomatologicznego dla uczniów w Lublinie;
- redukcja liczby uczniów nieobjętych kompleksową opieką stomatologiczną;
- wzrost świadomości u co najmniej 30% uczniów, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli w zakresie znaczenia higieny jamy ustnej dla zdrowia całego organizmu;
- wzrost odsetka stosowanych wypełnień światłoutwardzalnych u dzieci i młodzieży uczestniczących w programie;
- wzrost świadomości uczniów w zakresie zdrowej diety i jej wpływu na choroby uzębienia;
- redukcja wartości wskaźnika PUW na zakończenie Programu w stosunku do wyników na początku Programu o 5% w populacji objętej Programem.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: podmioty medyczne wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert (43 przychodnie i gabinety).

Próchnica jest dziś najczęściej występującą chorobą jamy ustnej wśród dzieci. Schorzeniu temu można zapobiegać, wymaga to niezbędnej profilaktyki, tj. odpowiedniej higieny jamy ustnej, racjonalnego żywienia oraz regularnych kontroli. Władze miasta podjęły w związku z tym działania zmierzające do jego zredukowania, zwiększając dostępność do świadczeń stomatologicznych.

W okresie sprawozdawczym w ramach Programu opieką stomatologiczną objętych zostało 6 058 uczniów uczęszczających do 65 placówek oświatowo-wychowawczych z terenu miasta Lublin. Ze świadczeń stomatologicznych skorzystało 5 154 uczniów, zaś 904 uczniów wzięło udział w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych. Wykonano 2 083 wypełnień światłoutwardzalnych oraz szereg innych świadczeń stomatologicznych, które stanowiły uzupełnienie świadczeń gwarantowanych. Prowadzono równolegle działania edukacyjne adresowane do dzieci klas I szkół podstawowych oraz ich rodziców. W sumie odbyło się 48 spotkań dla dzieci oraz 24 spotkania dla rodziców. Słuchacze wysłuchali wykładów dotyczących problemu próchnicy zębów oraz o wynikających z niej powikłań. Dzieci były także informowane o właściwym sposobie odżywiania się, w tym o konieczności spożywania owoców i warzyw, unikaniu słodyczy oraz poznawały właściwe nawyki higieniczne. Kwota zaplanowana na realizację Programu w 2020 r. wynosiła 600 tys. zł. Wykorzystane zostały środki w wysokości 517 297,00 zł, co stanowi 86,3% ogólnej kwoty wynikającej z zawartych umów.

Podjęte działania przyczyniły się do zwiększenia odsetka stosowanych wypełnień światłoutwardzalnych u dzieci i młodzieży, niezależnie od świadczeń gwarantowanych, finansowanych ze środków NFZ. W trakcie wizyt w gabinetach stomatologicznych uczniowie mieli możliwość zaznajomienia się z podstawowymi metodami dbania o higienę jamy ustnej, zaleceniami dotyczącymi profilaktyki próchnicy zębów oraz chorób jamy ustnej i przyzębia. Niezależnie od świadczeń stomatologicznych realizowanych przez gabinety szkolne w ramach posiadanego kontraktu z NFZ, przeznaczenie dodatkowych środków finansowych z budżetu miasta Lublin na ww. świadczenia dla uczniów lubelskich szkół, pozwoliło zwiększyć zakres tego rodzaju świadczeń zdrowotnych oraz objąć opieką stomatologiczną większą liczbę uczniów.

Tabela 121. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2018	2019	2020
Liczba przebadanych dzieci w każdej z grup wiekowych objętych Programem	4 932	6 012	5 154
Liczba dzieci, które uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych	1 893	2 004	904
Liczba osób z rodziców/opiekunów dzieci, którzy uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych	624	636	223

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W Lublinie od wielu lat gabinety stomatologiczne funkcjonują na terenie szkół, zapewniając uczniom łatwą dostępność do świadczeń stomatologicznych.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/363xTYd>.

Program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku i zezą dla uczniów klas II szkół podstawowych na terenie Miasta Lublin

Uchwała nr 737/XXIX/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 27 kwietnia 2017 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest zapobieganie rozwojowi wad wzroku i poprawa funkcji narządu wzroku u dzieci, poprzez wczesne wykrywanie wad wzroku. Skierowany jest do dzieci w wieku 8-9 lat, które nie są objęte stałą opieką okulistyczną. W programie bierze udział około 2 000 uczniów (docelowo ok. 66% populacji) uczęszczających do szkół podstawowych na terenie miasta Lublin. Program ma spowodować:

- zwiększenie liczby dzieci z wczesnie zdiagnozowanymi wadami refrakcji i zezą oraz wdrożenie u nich leczenia w okresie, w którym efekty kliniczne są najlepsze;
- obniżenie częstości występowania nieskorygowanych wad wzroku u dzieci i zapobieganie niepełnosprawności;
- zwiększenie świadomości społecznej wśród rodziców/opiekunów prawnych dziecka oraz kadry pedagogicznej szkół na temat występowania wad refrakcji i zezą u dzieci, ich konsekwencji oraz potrzeby wczesnego diagnozowania i leczenia;
- pokonywanie przez dzieci i młodzież niepowodzeń szkolnych, których przyczyną są zaburzenia wywołane schorzeniami i wadami wzroku;
- monitorowanie stanu zdrowia narządu wzroku dzieci w klasach II szkół podstawowych (wiek 8-9 lat);
- wspieranie rozwoju i zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zapobieganie najczęstszemu problemom zdrowotnym dzieci.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

W trosce o wzrok najmłodszych lublinian Miasto Lublin od 6 lat wydatkuje środki na realizację świadczeń zdrowotnych z zakresu profilaktyki wad wzroku. Wady i dysfunkcje cech narządu wzroku mają duży wpływ na opóźnienia w rozwoju psychoruchowym dzieci, utrudniają naukę, są przyczyną problemów w opanowaniu nauki czytania i pisanie. Stąd badania przesiewowe realizowane podczas pierwszych lat nauki szkolnej mają na celu wczesne wykrycie wad wzroku i przeciwdziałanie późniejszym problemom wpływającym na jakość życia młodych ludzi. Od początku akcji przebadano łącznie ponad 7 tys. lubelskich uczniów.

W realizację Programu w 2020 r. zaangażowane były pielęgniarki szkolne. Między 1 a 27 września przeprowadzono badania wzroku wśród uczniów klas II szkół podstawowych oraz zorganizowano cykl spotkań informacyjnych na temat wczesnego wykrywania nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania zmysłu wzroku. Zajęcia edukacyjne skierowane były nie tylko do dzieci, ale i rodziców oraz nauczycieli. Rodzice otrzymali pisemne informacje w zakresie stanu zdrowia narządu wzroku ich dzieci oraz zalecenia, co do dalszego postępowania. Wykonane zostały również badania ankietowe wśród rodziców/opiekunów dzieci uczestniczących w Programie, mające na celu ocenę samego Programu.

Działaniami w ramach Programu, objęto 2 000 uczniów z 31 szkół podstawowych. Wskaźnik procentowy uczniów, którzy wzięli udział w Programie stanowi 57,03% populacji uczniów klas II. Spośród przebadanej grupy u 521 dzieci stwierdzono wady wzroku. Stanowi to 26,05% populacji uczniów objętych Programem. Wykryte wśród uczniów wady, to:

- nadwzroczność (139 uczniów – 6,95%);
- krótkowzroczność (256 uczniów – 12,8%);
- zez (69 uczniów – 3,45%);
- zaburzenie widzenia barwnego (57 uczniów – 2,85%).

Tabela 122. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Liczba dzieci uczestniczących w Programie	1 502	2 000	2 000	2 000
Odsetek dzieci uczestniczących w Programie (w %)	36,50	57,14	56,80	57,03
Liczba dzieci ze stwierdzonymi wadami i schorzeniami narządu wzroku	301	423	499	521
Odsetek dzieci ze stwierdzonymi wadami i schorzeniami narządu wzroku (w %)	20,00	21,15	24,95	26,05

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2zDQ5Mc>.

Program profilaktyczny chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia

Uchwała nr 739/XXIX/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 27 kwietnia 2017 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta Lublin powyżej 65 roku życia, poprzez przeprowadzenie Programu szczepień ochronnych przeciw grypie. Wśród celów szczegółowych wymienia się:

- zmniejszenie liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia chorujących na grype;
- zmniejszenie liczby zgonów w wyniku grypy i jej powikłań;
- zwiększenie wiedzy wśród mieszkańców o grypie i jej powikłaniach oraz roli szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych;
- uzyskanie możliwie najwyższej liczby osób uczestniczących w programie.

Efektom Programu ma być:

- sukcesywne, coroczne szczepienie osób powyżej 65 roku życia skutkować będzie zmniejszeniem ryzyka zachorowania oraz zmniejszeniem skutków wywołanych infekcją wirusem grypy;
- szczepienia w sezonie wzmożonego jesienno-zimowego rozprzestrzeniania się wirusów grypy pozwoli na ograniczenie skutków sezonowych epidemii a także zmniejszy częstość występowania schorzeń i zgonów wynikających z powikłań pogrypowych.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: podmioty medyczne wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert (44 przychodnie).

Infekcje grypowe są szczególnie groźne dla osób w podeszłym wieku, głównie ze względu na zaostrzenie przebiegu chorób układu oddechowego. Prowadzą także do powikłań ze strony pozostałych układów, w tym układu sercowo-naczyniowego. Liczne badania farmakologiczne wskazują, iż szczepienie przeciwko grypie jest najefektywniejszą formą profilaktyki, szczególnie w populacji osób starszych. Szczepienia ochronne zmniejszają liczbę zachorowań i redukują liczbę hospitalizacji oraz śmiertelności z powodu grypy i jej powikłań. Dodatkowo szczepienia ochronne zmniejszają zużycie antybiotyków, co biorąc pod uwagę rosnącą oporność bakterii, jest zjawiskiem korzystnym. Celem szczepień przeciwko grypie jest nie tylko uniknięcie zachorowania, ale przede wszystkim uniknięcie poważnych powikłań pogrypowych.

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Programu wykonane zostały następujące działania:

- zaszczepionych przeciw grypie zostało 5 416 osób w wieku powyżej 65 r.ż.;
- prowadzono szereg działań edukacyjnych w zakresie szczepień oraz profilaktyki chorób zakaźnych;
- przeprowadzono badania ankietowe wśród 10% osób zaszczepionych, mające na celu ocenę realizacji Programu.

Wśród efektów wymienić należy:

- zmniejszenie ryzyka zachorowania na grype oraz ograniczenie skutków wywołanych infekcją wirusem grypy;
- ograniczenie skutków sezonowych epidemii w tym zmniejszenie częstości występowania schorzeń i zgonów wynikających z powikłań pogrypowych;
- zwiększenie wiedzy mieszkańców Lublina z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych.

Program wpisuje się w szeroki wachlarz działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej na rzecz lubelskich seniorów. To już kolejny rok, w którym Miasto Lublin zapewnia bezpłatne szczepienia przeciwko grypie dla starszych osób. Program szczepień, samorząd realizuje począwszy od 2007 r. Na przestrzeni lat ze szczepień skorzystało blisko 100 tysięcy seniorów. Zaszczepieni seniorzy corocznie stanowią około 15% populacji osób powyżej 65. roku życia, a każdego roku zwiększana jest pula przeznaczonych na ten cel środków finansowych. Na ten cel wydatkowano łącznie niemal 3 mln zł.

Tabela 123. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób powyżej 65 roku życia zaszczepionych na grype	6 980	6 946	8 107	8 042	5 416

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3dT7tLP>.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014–2020

Uchwała nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014 r.

Ogólny zarys Strategii: Strategia jest średniookresowym dokumentem planistycznym, wynikającym z ustawy z dnia 14 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.). Jej realizacja służyć ma harmonijnemu rozwojowi poprzez wyrównanie szans społecznych mieszkańców miasta, dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej. Cele szczegółowe dotyczą obszarów:

- a. wspieranie mieszkańców;
- b. godne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością;
- c. poprawa jakości życia i funkcjonowania seniorów;
- d. wsparcie osób zagrożonych uzależnieniami, osób uzależnionych i ich rodzin osób dotkniętych przemocą;
- e. wsparcie dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- f. rozwój zawodowy osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Urząd Miasta Lublin, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie, lubelski Zespół Interdyscyplinarny, Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Społeczna Rada Seniorów, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, specjalistyczne poradnie, podmioty lecznicze, Straż Miejska Miasta Lublin.

W roku sprawozdawczym na realizację zadań w ramach Strategii wydano łącznie 714,1 mln zł, z czego 139,8 mln zł pochodziło z budżetu miasta Lublin, 501,9 mln zł z budżetu państwa (w tym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych), zaś 71,9 mln zł z innych źródeł, w tym m.in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2020 r. w ramach kontynuowanej realizacji Programu „Rodzina 500+” wypłacono 338,7 mln zł. Świadczenia otrzymało 37 431 rodzin. Kontynuowano również, wprowadzony w 2018 r., rządowy program „Dobry start”, który zakłada pomoc rodzicom oraz opiekunom uczniów w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł jednorazowo na dziecko uczęszczające do szkoły. W roku sprawozdawczym przyjęto 25 342 wnioski, wypłacono 33 509 świadczeń na łączną kwotę 10 041 450,00 zł.

Poniżej uszeregowano cele Strategii ze względu na wysokość wydatków poniesionych na realizację zadań w ich ramach:

- cel 1 – Utworzenie zintegrowanego i dynamicznego systemu efektywnie wspierającego mieszkańców miasta i ich rodziny – 71,4% ogółu wydatków, tj. łącznie 509 730 321,38 zł;
- cel 5 – Organizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – 11% ogółu wydatków, tj. łącznie 78 641 615,67 zł
- cel 3 – Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania seniorów, pobudzenia ich aktywności społecznej i poprawie wizerunku – 9,7% ogółu wydatków, tj. łącznie 69 256 613,30 zł;
- cel 2 – Stworzenie warunków dla godnego funkcjonowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnością – 3,6% ogółu wydatków, tj. łącznie 25 972 701,29 zł.
- cel 6 – Wspieranie rozwoju zawodowego osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych – 3,2% ogółu wydatków, tj. łącznie 22 621 760,42 zł;
- cel 4 – Organizacja działań wspomagających osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i ich rodziny oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie – 1,1% ogółu wydatków, tj. łącznie 7 866 726,09 zł.

Wśród licznych działań podejmowanych na rzecz mieszkańców miasta, na szczególną uwagę zasługują projekty inwestycyjne, realizowane przez Miasto Lublin w myśl idei projektowania uniwersalnego w latach 2015–2020: „Poprawa warunków kształcenia zawodowego poprzez budowę i wyposażenie stacji diagnostycznej przy Zespole Szkół Samochodowych w Lublinie”, „Budowa centrum rozwoju i integracji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Głowackiego w Lublinie”, „Rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego w Lublinie znajdującego się w obszarze Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF”, „Przebudowa boiska piłkarskiego VI LO w Lublinie”, „Rozbudowa środowiskowego domu samopomocy „Kalina” w Lublinie”. Przedsięwzięcia te realizowane były w latach 2014–2019, a wydatki na ich realizację wyniosły 75 603 403,32 zł (ze względu na perspektywę wieloletnią wydatki te nie były uwzględniane w ramach wydatków na realizację Strategii w 2020 r.).

Strategia stanowi bazowy dokument do opracowywania, wdrażania i realizowania na terenie Miasta Lublin lokalnych programów z obszaru polityki społecznej tj. *Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu*

Pieczny Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2019–2021, Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2016–2020, Program Zdrowie dla Lublina na lata 2016–2020, Program Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016–2020, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2016–2020, Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku pracy miasta Lublin na lata 2014–2020, Program Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014–2020, Program współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020.

Tabela 124. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2019
Liczba nowo utworzonych placówek wspierających rodzinę (np. placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńcze i oświatowe)	10	13	17	b.d.	3
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej	9 993	9 478	7 008	6 161	8 096
Liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej	19 998	17 870	11 828	9 933	14 113
Liczba rodzin zastępczych	360	373	369	363	351
Liczba realizowanych profilaktycznych programów w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców	7	7	6	7	6
Liczba akcji i programów w zakresie aktywizacji środowiska lokalnego osób niepełnosprawnych	6	6	8	8	6
Liczba realizowanych projektów i programów na rzecz osób bezrobotnych	8	7	19	1	6
Liczba osób bezdomnych, które skorzystały ze schronienia lub pomocy finansowej	855	708	411	497	395
Liczba zorganizowanych szkoleń wspierających dla pracowników pomocy społecznej	21	16	19	25	7

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Strategii: <https://bit.ly/2WYLzjd>.

Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2016–2020

Uchwała nr 348/XIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 23 grudnia 2015 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym godne funkcjonowanie we wszystkich sferach życia. Obejmuje swoim zasięgiem osoby o różnych rodzajach niepełnosprawności i ma zapewnić im różnorodne wsparcie poprzez:

- udostępnienie przestrzeni publicznej oraz informacji;
- stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia;
- podniesienie efektywności systemu rehabilitacji społecznej;
- integrację społeczną dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- wspieranie działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: komórki Urzędu Miasta Lublin, jednostki organizacyjne Miasta Lublin, podmioty medyczne, organizacje pozarządowe.

Programy realizowane przez Miasto Lublin (finansowane ze środków własnych):

- usługa „Asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej” (6 028 godzin usług dla 57 osób przy udziale 23 asystentów);
- Ośrodek Informacji Osób Niepełnosprawnych (2 876 porad, w tym 131 udzielonych przez psychologa i tłumacza języka migowego);
- Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej (współpraca z 64 organizacjami pozarządowymi);
- Warsztaty Terapii Zajęciowych (dotacja na jednego uczestnika w kwocie 2 666,00 zł);
- przewóz indywidualny osób niepełnosprawnych busami MPK (wydatki w kwocie 380 000,00 zł);
- realizacja zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego (w sumie 14 umów), w tym na rozwijanie pasji i zainteresowań osób niepełnosprawnych w różnym wieku, prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, rehabilitację osób niepełnosprawnych;
- usługa tłumacza języka migowego (on-line, Skype oraz osobiście) oraz tłumaczenia sesji Rady Miasta Lublin.

Programy realizowane przez Miasto Lublin (finansowane ze środków zewnętrznych):

- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2019–2020 (36 631 godzin usług dla 246 osób);
- „Opieka wytchnieniowa” (23 696 godzin usług dla 218 osób w tym 2 dzieci);
- „Bank usług środowiskowych” (usługi opiekuńcze nocne – skorzystało 46 osób, usługi opiekuńcze uzupełniające – 122 osoby, usługa asystenta Osoby niepełnosprawnej – 31 osób, wsparcie integracyjno-kulturalne – 25 osób);
- „Program wyrównywania różnic między regionami III”, m.in. dofinansowanie zakupu 2 busów dla organizacji pozarządowych, 2 busów dla miejskich placówek, 5 modernizacji warsztatów terapii zajęciowej;
- „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” (środki na wydatki związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa w zakresie funkcjonowania domów pomocy społecznej);
- „Maluch + 2020” (środki mające zapewnić miejsca opieki w żłobkach dostosowanych do opieki nad dziećmi posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub wymagającymi szczególnej opieki ze względu na inne trudności rozwojowe, dostosowanie 20 istniejących miejsc);
- „Za życiem” (realizacja zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego, skorzystało 106 i ich rodzin);
- projekty wspierające edukację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej realizowanych przez placówki oświatowe oraz przez pomoc społeczną.

Ponadto Miasto Lublin uczestniczyło w projektach:

- „Lepiej, szybciej, skuteczniej”, na rzecz zwiększenia dostępności do usług publicznych osobom o szczególnych potrzebach poprzez opracowanie sposobu świadczenia i standardów usług publicznych (seminaria, spotkania zespołu Projektowego, itd.);
- „Aktywny samorząd”, pomoc w zakresie likwidacji barier transportowych (złożono 15 wniosków, zawarto 2 umowy), likwidacji barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym (54 wnioski, 20 umów), likwidacji barier w poruszaniu się (35 wniosków, 1 umowa), pomocy w utrzymaniu aktywności

zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (27 wniosków, 14 umów), pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (226 wniosków, 146 umów).

Pozostałe działania:

- sukcesywny wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin oraz jednostkach podległych;
- przyjęcie przez Radę Miasta Lublin „Programu działań Miasta Lublin na rzecz mieszkańców z niepełnosprawnościami na lata 2021–2025”;
- powołanie koordynatora ds. dostępności Urzędu Miasta Lublin i jednostek organizacyjnych Miasta Lublin oraz zespołu zadaniowego do spraw dostępności Urzędu Miasta Lublin i jednostek organizacyjnych Miasta Lublin;
- w związku z epidemią koronawirusa wdrożono szereg działań mających na celu zapewnić bezpieczeństwo i ochronę zdrowia osób z niepełnosprawnością i niesamodzielnych oraz seniorów;
- cykliczne spotkania Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin oraz Wojewódzkiej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych;
- nieodpłatna pomoc prawną (3 697 porad) oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie (1 114 porad);
- tworzenie mieszkań interwencyjnych, 2 wspomaganych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wydano 37 skierowań do najmu mieszkań komunalnych osobom/rodzinom z niepełnosprawnością;
- realizacja projektów inwestycyjnych: wybudowano Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina” - 30 miejsc pobytu dziennego, 24 pobytu całodobowego okresowego, 6 opieki wytchnieniowej, zakończono odbudowę budynku Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty, zakończono budowę Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej - 24 mieszkania dla osób starszych i z niepełnosprawnością intelektualną, 26 miejsc w Dziennym Centrum Aktywności;
- poprawa dostępności i funkcjonalności przestrzeni publicznej, m.in. infrastruktura drogowa, przystankowa, zwiększanie liczby miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 125. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba nowych/dostosowanych pojazdów do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami w komunikacji miejskiej	170/326	b.d.	15/410	0/408	5/300
Liczba inwestycji realizowanych w myśl idei projektowania uniwersalnego/wdrożenia racjonalnych usprawnień	204	162	159	156	b.d.*
Liczba mieszkań komunalnych przydzielonych osobom/rodzinom z niepełnosprawnością	27	52	40	27	42
Liczba osób objętych usługą asystenta osoby niepełnosprawnej	116	151	140	194	334
Liczba porad/informacji udzielonych przez pracowników Wydziału ds. osób niepełnosprawnych, MOPR, MZOON	13 100	12 625	15 444	28 050	23 677
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Lublin (w %)	7,5	7,44	8	8,09	8,34
Liczba miejsc parkingowych w mieście przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych	360	b.d.	601	617	664

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

* Aktualnie wszystkie inwestycje są realizowane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2Wy3GNZ>.

Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2019–2021

Uchwała nr 28/II/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 20 grudnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu: Podstawą prawną opracowania jest art. 176 pkt 1 oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Z 2019 r., poz. 1111, z późn. zm.). Program stanowi kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich oraz wyznacza plan na lata 2019-2021. Jego celem jest utrzymywanie, a w niektórych zakresach rozbudowywanie i doskonalenie istniejących form wsparcia dla rodzin zmagających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, optymalizacja funkcjonowania systemu pieczy zastępczej ze szczególnym naciskiem na rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz utrzymanie i doskonalenie form wsparcia kierowanych do osób usamodzielnianych. Priorytetem jest utrzymanie dzieci w ich naturalnej rodzinie, a gdyby to nie było możliwe – zapewnienie właściwego funkcjonowania systemu pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych należytej opieki rodzicielskiej.

Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Zdrowia i Profilaktyki, Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Spraw Mieszkaniowych Urzędu Miasta Lublin, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, placówki poradnictwa specjalistycznego, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Ośrodek Adopcyjny w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie.

Działania w ramach Programu utrudniła pandemia koronawirusa i ogłoszony w Polsce stan epidemii. Mimo to, podejmowane były działania mające na celu promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego oraz w ramach działań na rzecz realizacji Programu „Rodzina Trzy Plus”. Podejmowanie także działania zapobiegające sytuacjom kryzysowym (w rodzinie i małżeństwie), działania wspierające rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (pomoc ze strony kadry placówek wsparcia dziennego i asystentów rodziny), działania na rzecz rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci (organizacja szkoleń, prowadzenie grup wsparcia, specjalistyczne poradnictwo), optymalizacji systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej (podnoszenie standardów pobytu dzieci w placówkach, współpraca z rodzinami biologicznymi). Ponadto w 2020 r. zakończono prace związane z reorganizacją dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez Miasto Lublin (Pogotowia Opiekuńczego i Domu Dziecka im. J. Korczaka), mającą na celu dostosowanie tych placówek do wymogów ustawowych. Reorganizacji uległa również działająca na zlecenie Miasta Lublin placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom Młodzieży SOS dysponująca 30 miejscami, w wyniku której powstały 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze tj. Dom Młodzieży SOS nr 1 i Dom Młodzieży SOS nr 2 (każda dysponująca 14 miejscami dla podopiecznych). Kontynuowano również szerokie spektrum działań w ramach procesu usamodzielniania wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze (wsparcie finansowe, psychologiczne, prawne, mieszkaniowe oraz w uzyskaniu zatrudnienia).

Z uwagi na pandemię i wprowadzone obostrzenia nie mogły odbyć się organizowane corocznie festyny i pikniki rodzinne integrujące rodziny i społeczność lokalną. Część działań została przeniesiona do świata wirtualnego i przeprowadzona w wersji on-line. Nadal powadzone były działania pomagające kształtować właściwe postawy rodzicielskie. Lubelskie rodziny miały możliwość uzyskania fachowego poradnictwa w postaci konsultacji (on-line i spotkań w kontakcie bezpośrednim po wcześniejszym umówieniu terminu i z zachowaniem reżimu sanitarnego) oraz w razie wystąpienia problemów wychowawczych, skorzystania z prowadzonych przez Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin spotkań i warsztatów.

Wśród efektów wymienić należy wsparcie rodzin wielodzietnych przez kontynuację miejskiego „Programu Rodzina Trzy Plus”, zapewnianie dostępności poradnictwa specjalistycznego rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, organizację bezpłatnych konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomoc prawną dla rodzin przeżywających trudności (Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin MOPR w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie), kontynuację projektu EFS „Rozwój zintegrowanych usług uzupełniających i wspierających rolę rodziny, również o charakterze profilaktycznym w Mieście Lublin”, organizację systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, funkcjonowanie punktu konsultacyjno-doradczego (wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, prawne), realizacja projektu EFS „Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Lublin”, który miał na celu wzrost kompetencji psychoedukacyjnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, umiejętności wychowawczych opiekunów i zwiększenie liczby kandydatów na rodziny zastępcze.

W 2020 r. realizowano również Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID -19”, dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020. Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej poprzez wsparcie dzieci, rodziców zastępczych i pracowników rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotów pieczy zastępczej w zakresie bezpiecznej realizacji zadań tych podmiotów w okresie epidemii. W ramach projektu objęto wsparciem 310 rodzin zastępczych oraz 18 placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19. Dzięki projektowi zakupiono i przekazano beneficjentom projektu sprzęt komputerowy dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, maseczki, rękawiczki oraz środki dezynfekcyjne.

Tabela 126. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego	24	22	20	18	16
Liczba dzieci objętych wsparciem placówek	897	836	793	681	542
Liczba zatrudnionych asystentów rodzin	14	16	16	16	15
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	266	283	285	288	256

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3dNPHtf>.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2016–2020

Uchwała nr 346/XIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 23 grudnia 2015 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na:

- a. rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej;
- b. zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej;
- c. kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie;
- d. edukację i profilaktykę mieszkańców Lublina.

Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Zespół Interdyscyplinarny, Wydział Zdrowia i Profilaktyki, Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin, Komenda Miejska Policji, Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Sąd Rejonowy, Prokuratura Okręgowa, Ośrodek Leczenia Uzależnień, Straż Miejska Miasta Lublin, Areszt Śledczy, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podmioty lecznicze, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i inne podmioty.

W roku sprawozdawczym działania edukacyjne i profilaktyczne służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie prowadziły: Komenda Miejska Policji w Lublinie, Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin MOPR, Sekcje Pracy Socjalnej MOPR, Sądy, placówki oświatowe i organizacje pozarządowe. Poradnictwo, terapię indywidualną i grupową dla ofiar przemocy w rodzinie prowadziły Stowarzyszenia: „BONA FIDES”, „STOP”, „RYSA”, „KONTAKT”, „AGAPE” i Towarzystwo „NOWA KUŹNIA”.

W 2020 r. kontynuowano współpracę z Okręgową Radą Adwokacką. Przedstawiciele ORA prowadzili warsztaty edukacji prawnej dla grupy samopomocowej, dla kobiet doświadczających przemocy. Działania organizowane były przez pracowników Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w ramach projektu „Dzięki pomocy rodzina bez przemocy”. Natomiast w ramach obchodów „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem” przedstawiciele Okręgowej Rady Adwokackiej udzielali bezpłatnych porad z zakresu prawa karnego, rodzinnego oraz cywilnego dla osób doznających przemocy w rodzinie i pokrzywdzonych przestępstwem.

Przed wprowadzeniem stanu epidemii, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) raz w miesiącu odbywali spotkania z osobami opuszczającymi Ośrodek Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin, a także udzielali poradnictwa osobom zgłaszającym się po krewnych umieszczonych w Ośrodku. Przewodniczący ZI do czasu wprowadzenia stanu epidemii pełnił dyżury w Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Lublinie – Parafii Kościoła Polskokatolickiego w RP, gdzie dystrybuowane były ulotki z ofertą Zespołu i danymi adresowymi instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2020 r. członkowie ZI uczestniczyli w opracowaniu dokumentu strategicznego – Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021–2025, który został przyjęty na sesji Rada Miasta Lublin w dniu 17.12.2020 r.

Zespół Interdyscyplinarny w 2020 r. aktywnie włączył się w „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”. Przedstawiciele różnych instytucji, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie świadczyli nieodpłatne dyżury i porady dla mieszkańców miasta Lublin. W pierwszym półroczu 2020 r. Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR kontynuowała rozpoczętą w 2019 r. działalność grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w ramach której odbywały się spotkania ze specjalistami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Spotkania grupy zostały zawieszony z uwagi na pandemię koronawirusa.

Z uwagi na stan epidemii w 2020 r. zmniejszyła się liczba szkoleń w których uczestniczyli pracownicy. Zorganizowano jedno szkolenie on-line dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego na temat „Procedura Niebieskie Karty w okresie epidemii wraz z omówieniem najnowszych zmian prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

W ramach działań edukacyjno-profilaktycznych Przewodniczący Zespołu uczestniczył w audycji Radia Lublin „Przystanek noc” oraz w programach Telewizji Lublin „Zdarzenia – magazyn reporterów” i „W celowniku”, gdzie przedstawiał informacje na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, zjawiska przemocy, możliwości udzielania wsparcia i schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie. Ponadto udzielał wy-

wiadów dla Radia Lublin oraz radia TOK FM na temat procedury „Niebieskie Karty” i przeciwdziałania przemocy w czasie pandemii oraz wypowiedział się do artykułu w „Kurierze Lubelskim” na temat nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kolportowano ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających, bądź stosujących przemoc w rodzinie.

Wśród efektów działań wymienić należy: upowszechnianie wśród mieszkańców miasta Lublin wiedzy na temat problemu przemocy rodzinnej, zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci oraz stosowania przemocy w procesie wychowawczym, zwiększenie udziału przedstawicieli instytucji Miasta Lublin w zadaniach związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, upowszechnienie informacji o konkretnych miejscach, gdzie udzielana jest pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dostarczanie wiedzy na temat zjawiska i uczenie umiejętności diagnozowania przemocy podczas systematycznych szkoleń pracowników, rozszerzanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej podczas m.in. dyżurów członka Zespołu w Ośrodku Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ich Rodzin, organizowanie dyżurów specjalistów w siedzibie Zespołu, propagowanie informacji na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w środkach masowego przekazu, stałe podnoszenie wzrostu świadomości mieszkańców miasta Lublin na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym także oferty instytucji świadczących pomoc w tym zakresie, sukcesywne przybliżanie mieszkańcom miasta Lublin problematyki przemocy w rodzinie, ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie (poprzez m.in. możliwość umieszczenia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie). Należy wspomnieć także o dobrej współpracy instytucji Miasta Lublin, działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, na rzecz poprawy szeroko rozumianego bezpieczeństwa mieszkańców.

Tabela 127. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba procedur „Niebieska Karta”, w tym:	1 104	933	1 274	1 315	1 022
<i>nowe</i>	595	558	833	146	580
<i>kontynuowane</i>	509	435	441	551	442
Liczba osób dotkniętych przemocą	1 328	1 373	1 660	1 752	1 335
Liczba sprawców przemocy	1 120	1 095	1 333	1 398	1 085
Liczba działań podnoszących kompetencje	72	117	104	125	46

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2Wvsvf0>.

Program Rodzina Trzy Plus
<i>Uchwała nr 429/XIX/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 29 marca 2012 r.</i>
<p>Ogólny zarys Programu: Program skierowany jest do rodzin posiadających minimum troje dzieci, zamieszkałych na terenie miasta Lublin. Celem Programu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. ułatwienie dużym rodzinom dostępności do dóbr kultury, sportu, rekreacji oraz do usług i towarów oferowanych przez jednostki organizacyjne i instytucje kultury Miasta Lublin oraz jednostki nie powiązane strukturalnie i kapitałowo z samorządem Miasta Lublin; b. promowanie pozytywnego wizerunku dużej rodziny; c. zwiększenie szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowującej się w takiej rodzinie; d. zbudowanie przychylnego klimatu lokalnego dla dużych rodzin, a tym samym przeciwdziałanie niekorzystnej sytuacji demograficznej Miasta Lublin.
<p>Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: jednostki i komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin, organizacje pozarządowe.</p>

Program „Rodzina Trzy Plus” nie jest instrumentem polityki socjalnej, choć stanowi wymierną pomoc materialną dla rodzin. Ponadto, poprzez włączenie do niego lokalnych przedsiębiorców stał się istotnym elementem aktywizacji gospodarczej regionu.

Z każdym rokiem Program „Rodzina Trzy Plus” sukcesywnie się rozrasta i ewoluuje. W 2020 r. Miasto Lublin w ramach podpisanych porozumień współpracowało z 220 Partnerami, takimi jak: teatry, muzea, ośrodki sportu i rekreacji, placówki oświatowe, domy kultury, centra kultury, galerie, prywatne przedszkola, szkoły językowe, restauracje, hipermarkety, markety, hotele, centra rozrywki i zabawy, punkty medyczne i stomatologiczne, sprzedawcy detaliczni, hurtownie, punkty usługowe, itf. (z tego 13 Partnerów, to jednostki samorządowe znajdujące się pod nadzorem Wydziałów UML). Sukcesywnie do Programu dołączają nowi Partnerzy. Działania Programu ukierunkowane zostały w dużej mierze na ten obszar usług i towarów, który oferowany jest przez podmioty niezwiązane z samorządem, warto też jednak zaznaczyć zaangażowanie 5 lubelskich domów kultury, w których dzieci i młodzież mają możliwość bezpłatnego korzystania z szerokiego zakresu zajęć i warsztatów. Istotną formą pomocy dla dużych rodzin, oferowaną przez Miasto Lublin jest wprowadzenie (począwszy od 2013 r.) ulg w odpłatnościach w przedszkolach publicznych (zakres ulg waha się od 50% dla jednego dziecka do 100% na trzecie i kolejne dziecko). Elementem wspierającym Program jest stworzona przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie możliwość korzystania z tzw. „biletu rodzinnego” (od 2012 r.). Z biletu rodzinnego korzystać mogą rodziny z minimum czwórką dzieci. Ponadto placówki oświatowe oferują rodzinom wielodzietnym możliwość bezpłatnego korzystania z basenów. Ich liczba waha się od 200–650 szt. rocznie. Jedynie w 2020 r. udostępniono 210 miejsc w siedmiu szkołach.

Z dostępu do oferowanych przez podmioty usług i towarów, korzysta już 19 271 mieszkańców naszego miasta (stan na koniec 2020 r.). Tym samym posiadaczami Kart „Rodzina Trzy Plus” jest ponad 3 900 lubelskich rodzin. Oznacza to, że z lubelskiego Programu skorzystało już ponad 89% uprawnionych rodzin (wg danych Wydziału Spraw Administracyjnych jest to 4 245 dużych rodzin zameldowanych na terenie miasta). Ogłoszone w 2020 r. obostrzenia związane z pandemią COVID-19, w porównaniu do lat ubiegłych, spowodowały spadek zainteresowania ze strony mieszkańców wnioskiem o karty „Rodzina Trzy Plus”.

Wśród szczegółowych działań podjętych w 2020 r. na rzecz realizacji Programu, wymienić należy:

- Z okazji Dnia Babci i Dziadka ogłoszono konkurs dla najmłodszych lublinian „Laurka dla dziadków”, zadanie konkursowe polegało na przesłaniu fotografii przedstawiającej laurkę wykonaną z okazji Dnia Babci i Dziadka lub zdjęcia z babcią, dziadkiem lub obojgiem seniorów, prace nagrodzono gadżetami miejskimi.
- W maju zorganizowano aktywizującą mieszkańców Akcję „Sposób na zabicie koronUDY”, w której zapytano lubelskie rodziny, w jaki sposób radzą sobie i angażują się w walkę z koronawirusem, za pomocą zdjęć i rysunków lublinianie pokazali swoją codzienność w czasie pandemii, akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem, zdjęcia, które przesyłano w formie odpowiedzi na bieżąco publikowane były na stronie Urzędu Miasta Lublin oraz na profilu Facebook Miasta Lublin.
- Na przełomie lipca i sierpnia ogłoszono wakacyjny konkurs fotograficzny „Ruszamy w Polskę!”, skierowany do lubelskich dużych i małych rodzin, zgłoszonych zostało 48 fotografii, w wyniku prac Kapituły Konkursowej wyłoniono 6 laureatów (niestety ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną związaną z COVID-19 oraz wprowadzonym reżimem sanitarnym, nie zaplanowano terminu uroczystego wręczenia nagród).

- Z okazji dnia Św. Mikołaja, 6 grudnia zorganizowano akcję promującą ten dzień, akcja przeprowadzona została w serwisie społecznościowym Facebook Miasta Lublin, zadanie konkursowe polegało na opublikowaniu przez rodziny pod postem konkursowym komentarza ze zdjęciem św. Mikołaja, gadżetami Programu „Rodzina Trzy Plus” oraz gadżetami z logo Miasta Lublin nagrodzono 25 autorów.

Tabela 128. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wydanych kart „Rodzina Trzy Plus”	555	2 844	952	1 452	695
Liczba podmiotów biorących udział w realizacji Programu	145	167	175	205	220
Liczba przeprowadzonych spotkań, konferencji, kampanii społecznych, akcji informacyjnych upowszechniających tematykę dużej rodziny	3	3	3	4	3

Program działań na rzecz dużych rodzin „Rodzina Trzy Plus” realizowany jest niezmiennie od 2012 r. Wprowadzony na terenie Miasta bez wymogu ustawowego – inicjatywa własna Urzędu. Na stronie Urzędu Miasta Lublin jak i portalu na Facebook Miasta Lublin na bieżąco promowano Partnerów Programu, jak i wszelkie działania okołoprogramowe. Ponadto przez cały rok pozyskiwano Partnerów Programu. Mimo trudnej sytuacji pandemicznej pozyskano ponad 20 partnerów, a kilka zawartych porozumień w ubiegłych latach aneksowano, unikając zerwania współpracy.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3sJ3gBu>.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2020 r.

Uchwała nr 366/X/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2019 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz koordynowanie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Cele szczegółowe to:

- a. wspieranie działań edukacyjnych, promowanie abstynencji i postaw trzeźwościowych oraz wspieranie działań ograniczających dostępność do alkoholu;
- b. prowadzenie edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy i udzielanie pomocy ofiarom;
- c. wspieranie procesu wychodzenia z uzależnienia od alkoholu;
- d. wspieranie zatrudnienia socjalnego;
- e. wspieranie oddziaływań umożliwiających integrację osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin;
- f. wspieranie dostępu do działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych;
- g. wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- h. wspieranie podnoszenia kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: komórki Urzędu Miasta Lublin, jednostki organizacyjne Miasta Lublin, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, organizacje pozarządowe, podmioty lecznicze, osoby fizyczne i prawne.

Wśród działań podjętych w 2020 r. na rzecz realizacji Programu, wymienić należy: oddziaływanie edukacyjne w zakresie szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i zagrożeń związanych z chorobą alkoholową oraz oddziaływanie profilaktyczne, w tym adresowane do dzieci i młodzieży, działania promujące abstynencję i postawy trzeźwościowe jako styl życia, w tym wspieranie działalności środowisk abstynenckich, działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz udzielania pomocy jej ofiarom, działania wspierające proces wychodzenia z uzależnienia od alkoholu oraz na rzecz osób będących w stanie nietrzeźwości, działania umożliwiające integrację osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin, działania na rzecz dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej, działania mające na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego, działania wspierające zatrudnienie socjalne w ramach Centrum Integracji Społecznej.

Wśród najważniejszych efektów wymienić należy: zwiększenie świadomości mieszkańców Miasta Lublina w zakresie zdrowego stylu życia oraz zachowań prospołecznych stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu czy stosowania przemocy, zwiększenie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży, a także wśród ich rodziców, dotyczącej treści profilaktycznych, w szczególności w zakresie szkodliwych skutków spożywania alkoholu i zagrożeń związanych z chorobą alkoholową, wzrost zainteresowania wśród dzieci i młodzieży prowadzeniem zdrowego trybu życia, wolnego od nałogów oraz rozwój postaw prozdrowotnych, wzrost zachowań akceptowalnych społecznie i prospołecznych, ograniczenie częstości używania i nadużywania alkoholu, ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem alkoholu, utrwalenie umiejętności odmawiania picia alkoholu, wydłużenie okresu abstynencji i zwiększenie motywacji do pracy nad swoim uzależnieniem oraz podjęciem leczenia odwykowego, zwiększenie efektywności radzenia sobie w sytuacjach trudnych poprzez nabycie umiejętności asertywnego komunikowania własnych potrzeb, poglądów i postaw w relacjach z innymi ludźmi, wzmocnienie i utrwalenie prawidłowego zachowania wolnego od zachowań nałogowych oraz rozpoznanie strat poniesionych w różnych sferach życia w związku z piciem alkoholu, wzrost świadomości i wiedzy dotyczącej skutków prawnych i społecznych stosowania przemocy wobec osób w rodzinie, zwiększenie dostępności do wieloaspektowej i interdyscyplinarnej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie; uzyskanie zmiany w zakresie postaw i świadomości osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez nabycie wiedzy dotyczącej tego zjawiska oraz przysługujących im praw i metodach ich egzekwowania.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2020 r. stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Realizacja zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela 129. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba realizowanych działań upowszechniających wiedzę na temat szkód związanych z używaniem alkoholu, promujących zdrowy styl życia oraz abstynencję	29	37	33	23	15
Liczba realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	158	119	139	129	119
Liczba realizowanych działań zwiększających dostępność świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu	4	4	4	4	3
Liczba udzielonych rekomendacji realizatorom Programu (instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne)	2	6	4	3	3

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2WzjzDQ>.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
<i>Uchwała nr 367/X/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2019 r.</i>
<p>Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest ograniczanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. wspieranie dostępu do programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych; b. wspieranie prowadzenia oddziaływań informacyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych, motywacyjnych i interwencyjnych; c. wspieranie realizacji programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży; d. wspieranie działań umożliwiających powrót osób uzależnionych do pełnienia ról społecznych po przebytej terapii; e. wspieranie działalności edukacyjnej w zakresie zakażenia HIV, HCV, HBV; f. propagowanie wiedzy o szkodliwości używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; g. wspieranie prowadzenia oddziaływań w celu motywowania osób do podjęcia leczenia; h. wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii; i. wspieranie działań zmierzających do poprawy stanu zdrowia i jakości życia osób używających substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin.
<p>Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.</p> <p>Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: fundacje, stowarzyszenia, podmioty lecznicze, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.</p>

Wśród działań podjętych w 2020 r. na rzecz realizacji Programu, wymienić należy: upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania narkotyków skierowane do różnych grup docelowych oraz pozamedycznego stosowania środków leczniczych, doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania narkotyków oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, szkolenie grup zawodowych w zakresie uzależnień oraz skutecznych interwencji, programów profilaktycznych i leczniczych, realizacja programów profilaktycznych na różnych poziomach edukacji, rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych, realizacja programów profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych z uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka używania, działania streetworkerów i partyworkerów w miejscach o zwiększonym ryzyku na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki, imprezy, miejsca rekreacji), działania dla osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny oraz dla członków ich rodzin, realizacja programu wczesnej interwencji skierowany do dzieci i młodzieży z grup ryzyka, ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym, działania adresowane do osób wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności używający środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób szkodliwy, działania edukacyjne, informacyjne w zakresie zakażenia HIV oraz testowanie w kierunku zakażeń krwiopochodnych HIV, zwiększanie dostępności do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków, realizacja programów postrehabilitacyjnych umożliwiających powrót do pełnienia ról społecznych dla osób uzależnionych od narkotyków po ukończonym procesie leczenia lub osób, które nie ukończyły terapii lecz utrzymują abstynencję, wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz dla członków ich rodzin, realizacja działań ograniczających indywidualne i społeczne szkody problemowego używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych.

Wśród najważniejszych efektów wymienić należy: zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości używania środków leczniczych, zwiększenie wiedzy oraz kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie wczesnego rozpoznawania czynników prowadzących do inicjacji narkotykowej, ograniczenia używania substancji psychoaktywnych lub zmniejszenia negatywnych konsekwencji ich używania, profesjonalizacja kompetencji kadry medycznej w zakresie rozpoznawania uzależnienia oraz stosowania skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych, zwiększenie zachowań prozdrowotnych rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, zwiększenie wiedzy na temat psychospołecznych przyczyn oraz konsekwencji używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, zmniejszenie negatywnych skutków używania substancji psychoaktywnych po-

przez nawiązanie kontaktu z osobami używającymi środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w miejscach o zwiększonym ryzyku ich używania, ograniczenie używania substancji psychoaktywnych i/lub zmniejszenie negatywnych skutków ich używania w miejscach rekreacji i wypoczynku, zwiększenie dostępności pomocy osobom zagrożonym rozwojem problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, oraz motywowanie ich do podjęcia leczenia lub utrzymania abstynencji narkotykowej, zwiększenie dostępności do programów ograniczania ryzyka szkód zdrowotnych w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV, HBV, HCV oraz ograniczenie ryzyka zakażeń krwiopochodnych.

Tabela 130. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Kwota wydatkowana w ramach Programu (w zł)	445 379,83	613 898,84	639 994,33	700 000,00	761 820,00
Liczba zrealizowanych programów	58	74	83	70	70
Liczba osób objętych działaniami	7 984	7 924	6 617	10 153	6 765
Liczba podmiotów współpracujących	25	35	35	34	23
Liczba udzielonych rekomendacji	4	4	5	2	4

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2zBgQRk>.

Program Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2016–2020

Uchwała nr 328/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest tworzenie warunków do rozwoju form wsparcia i aktywności społecznej osób starszych. Cele szczegółowe to:

- a. wzrost jakości i dostosowywanie oferty usług społecznych służących wyrównywaniu szans i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu seniorów oraz bezpieczeństwu społecznemu;
- b. organizacja działań w ramach ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
- c. wspieranie różnych form aktywności społecznej;
- d. zwiększanie efektywności działań poprzez współpracę instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Zespół Ośrodków Wsparcia, Wydział Zdrowia i Profilaktyki, Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Kultury, Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin, domy kultury i inne instytucje kulturalne, organizacje pozarządowe.

W ostatnich latach w Polsce obserwuje się nasilający się proces starzenia się społeczeństwa. Także w mieście Lublin, udział osób starszych w populacji mieszkańców systematycznie rośnie. W związku z tym dużym wyzwaniem dla polityki społecznej Miasta, jest efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego osób starszych oraz wsparcie seniorów w spędzeniu ich życia w satysfakcjonujący sposób.

W 2020 r. sytuacja epidemiczna spowodowała konieczność zweryfikowania założeń programowych. Z uwagi na fakt, że seniorzy stanowią grupę społeczną szczególnie podatną na zachorowanie, przemodelowana została oferta programowa. W związku z tym zrezygnowano w 2020 r. z organizacji Lubelskich Dni Seniora w dotychczasowej formule tygodniowego festynu we wszystkich dzielnicach oraz innych wydarzeń cyklicznych. Na ich miejsce zaoferowane zostały inicjatywy kameralne na świeżym powietrzu, w tym m.in.: spacer z kijkami w Parku Saskim, treningi nordic walking, ćwiczenia sportowe połączone z marszem w Parku Saskim, „Lekcje botaniki” w Ogrodzie Botanicznym UMCS, wizyty w pasiece na tarasach widokowych Centrum Spotkania Kultur oraz warsztaty pszczelarskie, wycieczki po Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, spacer z przewodnikiem po Lublinie trasami historycznymi. Ponadto ogłoszono konkurs literacki „Senior w koronie”, na temat sposobów przetrwania trudnego czasu pandemii oraz konkurs fotograficzny „Moje najpiękniejsze zielone miejsce na ziemi”, adresowany do działkowców, posiadaczy ogrodów, ogródków, balkonów, skrzynek i doniczek z kwiatami.

Zorganizowane zostały także 3 spotkania z psychologiem na temat sposobów radzenia sobie z lękiem i poczuciem zagrożenia w sytuacji zagrożenia spowodowanego pandemią. Na bieżąco funkcjonowała usługa wsparcia psychologicznego (telefoniczne w ramach Programu „Lublin Strefa 60+” oraz w uruchomionych już placówkach pobytu dziennego) dla tych seniorów, którzy gorzej radzą sobie z ograniczeniami nakładanymi przez przepisy sanitarne lub chcą porozmawiać o swoich problemach.

Szczególną uwagę zwrócono na bezpieczeństwo seniorów pozostających w domach pomocy społecznej. W DPS-ach utrzymywano reżim sanitarny i maksymalnie ograniczono kontakty z osobami z zewnątrz.

Do najważniejszych efektów realizacji Programu zaliczyć należy:

- uruchomienie 6 nowych klubów seniora oraz ośrodka wsparcia o charakterze rodzinnych domów dla 36 osób, przy Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Lublinie;
- zakończenie odbudowy po pożarze Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego;
- uruchomienie w ramach Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty nowego ośrodka Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- zapobieżenie masowym zachorowaniom w DPS i ośrodkach wsparcia, dzięki wypracowaniu i zastosowaniu rygorystycznych procedur na czas pandemii;
- mimo ograniczeń związanych z pandemią, świadczenie na bieżąco pomocy doraźnej dla najstarszych mieszkańców, zarówno w postaci dowozu posiłków jak i dostarczania maseczek czy robienia zakupów.

Tabela 131. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba placówek wspierających (dzienne domy pobytu, kluby dla seniorów, świetlice)	18	20	26	25	30
Liczba DPS zapewniających całodobową opiekę	7	7	7	7	7
Liczba osób starszych z całodobową opieką w DPS	758	781	758	748	632
Liczba organizacji współpracujących z IPS Urzędu Miasta Lublin działających na rzecz osób starszych	12	16	18	18	13
Liczba usług społecznych służących wyrównywaniu szans i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu seniorów	1 389	1 419	1 602	1 631	1 705
Liczba przeprowadzonych działań w ramach ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej seniorów	300 ^{a)}	300 ^{a)}	300 ^{a)}	320 ^{a)}	4 ^{b)}
Liczba działań wspierających różne formy aktywności społecznej seniorów	30	84	30	79	50

a) Uwagi: dane szacunkowe (na wynik wpływ mają Dni Seniora i szereg działań/imprez towarzyszących).

b) Uwagi: sytuacja epidemiczna spowodowała ograniczenie liczby działań.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/362oxMH>.

Programu „Lublin Strefa 60+”
<i>Uchwała nr 160/VI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 30 kwietnia 2015 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Program ma na celu zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług i dóbr dla osób w wieku senioralnym, wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawę jakości życia osób starszych. Głównym instrumentem Programu jest Lubelska Karta Seniora, która uprawnia do korzystania z ulg i zapewnia dostęp do instytucji kultury, placówek medycznych, obiektów sportowych i rekreacyjnych na preferencyjnych warunkach. Ułatwia seniorom rozwijanie pasji i zainteresowań oraz umożliwia aktywne spędzanie czasu wolnego. Program „Lublin Strefa 60+” ma na celu: <ul style="list-style-type: none"> a. zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług i dóbr dla osób w wieku senioralnym; b. wspieranie i wzmacnianie aktywności społecznej seniorów; c. poprawę jakości życia osób starszych; d. kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych.
Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Zdrowia i Profilaktyki, Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Kultury, Wydział Sportu Urzędu Miasta Lublin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, domy kultury i inne instytucje kulturalne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa i instytucje lubelskie, które przystąpiły do Programu.

Procesy związane z wydłużającym się systematycznie czasem trwania życia oraz ciągłe zmiany w strukturze demograficznej ludności, stawiają przed Miastem Lublin nowe wyzwania społeczne, tj. odpowiedzialne projektowanie polityki społecznej wobec osób starszych oraz wdrażanie rozwiązań, które zapewnią godne, bezpieczne i aktywne życie po osiągnięciu wieku senioralnego. Działania adresowane do seniorów stanowią spójny element kompleksowego wspierania przez Miasto Lublin różnych grup społecznych, bowiem polityka rodzinna obejmuje także środowisko osób starszych.

Program „Lublin Strefa 60+” wspiera i wzmacnia aktywność społeczną seniorów, zwiększa dostępność do różnego rodzaju usług oraz dóbr, poprawia jakość życia osób starszych. W 2020 r. w ramach Programu kontynuowana była „Lubelska Karta Seniora”. Ze względu na pandemię koronawirusa i utrudnienia w prowadzeniu działalności gospodarczej, 20 podmiotów zrezygnowało z uczestnictwa w Programie. Dołączyło na ich miejsce 5 nowych firm. Łącznie 155 podmiotów uczestniczyło w Programie z ofertą zniżek i rabatów dla seniorów. Wydano 1 172 Karty Seniora. Opublikowany został „Informator Lubelskiej Kart Seniora” – edycja nr 6, w nakładzie 5 tys. egzemplarzy.

W 2020 r. kontynuowana była także usługa „Telewsparcia psychologicznego dla Seniorów”. Podczas dyżurów z zakresu wsparcia psychologicznego osób starszych w Wydziale Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin oraz z usługi „Telewsparcia 60+” skorzystało 164 seniorów. Od poniedziałku do piątku w godz. 17–20 pod nr telefonu 81 46 66 999, seniorzy mogli skorzystać z poradnictwa psychologów w zakresie spraw dotyczących problemów funkcjonowania w życiu społecznym i rozwiązywania różnych trudności życiowych.

Ze względu na pandemię koronawirusa i zalecenia aby seniorzy pozostawali w domach, uczestnicy Programu „Lublin Strefa 60+” nie mogli korzystać w takim stopniu jak dotychczas z Lubelskiej Karty Seniora i przysługującym im zniżek. Mniej osób złożyło wnioski o Kartę. W porównaniu do roku ubiegłego, większym powodzeniem cieszyła się usługa „Telewsparcia” i poradnictwo psychologiczne.

Tabela 132. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wydanych kart „Lubelska Karta Seniora”	2 935	3 048	3 238	3 200	1 772
Liczba Partnerów uczestniczących w Programie	103	136	163	170	155
Liczba działań informacyjnych upowszechniających tematykę aktywności seniorów	20	20	25	30	15

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3dZ5gyv>.

Program Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014–2020
<i>Uchwała nr 1079/XLI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014 r.</i>
<p>Ogólny zarys Programu: Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie i integrowanie lokalnych społeczności ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym w każdej sferze życia społecznego oraz uczestnictwo w kluczowych wydarzeniach istotnych dla funkcjonowania tych społeczności. Cele szczegółowe, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. poprawa jakości życia i funkcjonowania mieszkańców będących członkami społeczności lokalnych z poszczególnych obszarów miasta; b. stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych; c. wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych, promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukację; d. zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez wyrównywanie szans dla grup marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją; e. wzmacnianie wypracowanego w latach ubiegłych modelu pracy w środowisku opartego na współuczestnictwie przedstawicieli instytucji, organizacji i członków danych społeczności; f. konsolidacja działań poszczególnych instytucji i organizacji na rzecz społeczności lokalnych; g. poprawa jakości i efektywności działań realizowanych przez służby społeczne; h. wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z obszarem zamieszkania.
<p>Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Filie i Sekcje Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie.</p>

Z uwagi na ogłoszony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w 2020 r. działania aktywizacyjne w ramach Programu nie były realizowane. Jedynym działaniem wpisującym się Program były prace społecznie użyteczne, których celem była aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Instrument aktywizacji w postaci prac społecznie użytecznych stworzył osobom bezrobotnym, które przez wiele lat były nieaktywne zawodowo i nie pozostawały w stosunku pracy – szansę czynnego udziału na rynku pracy.

W roku sprawozdawczym prace społecznie użyteczne kierowane były do 50 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej (z czego 5 osób bezrobotnych zaplanowanych do uczestnictwa w inicjatywach w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie, Zarządem Nieruchomości Komunalnych w Lublinie). Kwota przeznaczona na realizację zadania z budżetu gminy (w dyspozycji MOPR) wynosiła 64 000,00 zł (co stanowiło 40% sumy), natomiast pozostałe 60% dotyczyło środków Funduszu Pracy (MUP). Faktycznie na realizację prac społecznie użytecznych w 2020 r. wydano kwotę 42 208,20 zł, będącą w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Kwota zrefundowana przez MUP w Lublinie w 2020 r. wyniosła 63 312,30 zł.

W 2020 r. Miejski Urząd Pracy w Lublinie skierował do wykonywania prac społecznie użytecznych 52 osoby (z czego 5 osób przerwało wykonywanie prac społecznie użytecznych).

Tabela 133. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie	9 804	8 364	7 031	5 749	5 652
Liczba instytucji realizujących Program	41	38	37	35	35

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2yZCRJt>.

Program Pomoc Miasta Lublin w zakresie dożywiania na lata 2014–2020
<i>Uchwała nr 960/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej Miasta Lublin w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach; poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży; kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.
Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: brak.

W 2020 r. pomoc udzielana była w formie posiłków (przyznawanych decyzją), posiłków w trybie pkt III.1.2 rządowego Programu (bez konieczności przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej), zasiłków celowych oraz świadczenia rzeczowego.

Programem „Posiłek w szkole i w domu” w 2020 r. objęto 6 168 osób, w tym:

- 763 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole;
- 1 187 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- 4 279 pozostałych osób.

W ramach realizowanego Programu, 647 osób korzystało z posiłku (przyznanego decyzją). Łącznie wydano 78 617 posiłków o wartości 837 838,00 zł.

Pomocą w formie zasiłków celowych objętych było 5 965 osób z 3 241 rodzin. Wypłacono 14 585 świadczeń na łączną kwotę 3 091 800,00 zł. Średnia wysokość świadczenia wynosiła 211,98 zł.

Kolejną formą pomocy oferowaną w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” jest świadczenie rzeczowe. W roku sprawozdawczym pomocą w tej formie objęto 119 osób ze 115 rodzin. Udzielono świadczeń na łączną kwotę 5 236,00 zł.

Pomocą w formie posiłku nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego objęto 9 dzieci. Łącznie wydano 242 posiłki o wartości 1 283,00 zł. Koszt jednego posiłku wynosił średnio 5,30 zł.

Łączny koszt Programu w 2020 r. wyniósł 3 936 157,00 zł i był niższy o kwotę 276 797,00 zł w stosunku do roku poprzedniego. Dotacja budżetu państwa w całym koszcie Programu stanowiła 80% i wyniosła 3 147 899,00 zł.

W ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” pomoc w formie gorącego posiłku realizowało 8 barów, 39 szkół i 1 przedszkole działające na terenie miasta Lublin.

Tabela 134. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba korzystających z pomocy w ramach Programu, w tym:	12 244	9 704	8 149	6 420	6 168
<i>dzieci (do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej)</i>	1 911	1 365	1 023	816	763
<i>uczniowie (do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej)</i>	2 990	2 209	1 797	1 306	1 187
<i>osoby i rodziny (znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku)</i>	7 483	6 246	5 391	4 366	4 279

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3nOHTxH>.

Program współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020

Uchwała Nr 365/X/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2019 r.

Ogólny zarys Programu: Celem głównym Programu jest rozwijanie współpracy Miasta z organizacjami. Wśród celów szczególnych wymienia się:

- wzrost ilości projektów partnerskich realizowanych we współpracy z Miastem;
- stworzenie warunków do współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi, Prezydentem i organizacjami;
- tworzenie warunków i narzędzi do prezentacji dorobku organizacji realizujących zadania zlecane przez Miasto oraz promowania ich osiągnięć i przedsięwzięć;
- tworzenie warunków do prowadzenia działań na rzecz mieszkańców;
- wzmocnienie zaangażowania organizacji w proces tworzenia i realizacji polityk publicznych oraz podejmowania decyzji;
- zapewnienie równego dostępu dla mieszkańców i mieszkanki Lublina bez względu na wiek, płeć, sprawność, pochodzenie oraz inne cechy indywidualne do oferty Miasta wynikającej z realizacji zadań Miasta przez organizacje;
- wzmacnianie współpracy instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi w realizacji zapisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1696).

Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Partycypacji Społecznej Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydział Kultury, Wydział Sportu, Wydział Ochrony Środowiska, Wydział Zdrowia i Profilaktyki, Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych, Biuro Partycypacji Społecznej, Wydział Organizacji Urzędu, Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin.

Realizacja Programu w 2020 r. nie odbiegała znacząco od poprzednich edycji, jednak z uwagi na pandemię organizacje musiały przemodelować sposób prowadzenia swojej aktywności. Jako najistotniejszą kwestię należy wskazać dostosowanie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania zlecane przez Miasto Lublin do warunków trwającej epidemii. Organizowały one zajęcia, spotkania i warsztaty w formach on-line.

W 2020 r. liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy w realizacji Programu, które przystąpiły do otwartych konkursów ofert i otrzymały dotację na realizację zadań publicznych Miasta wyniosła 272 podmiotów. Dla porównania, w 2019 r. udział podmiotów, które przystąpiły i otrzymały dotacje wynosił 318 organizacji. Lekki spadek został spowodowany ograniczeniami związanymi z pandemią, jednak nie miało to wpływu na jakość wykonywanych zadań przez podmioty III sektora.

Tabela 135. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które:	-	-	-	-	-
<i>przystąpiły do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Lublin</i>	341	320	313	318	304
<i>otrzymały dotację lub zamówienie usługi na realizację zadań publicznych Miasta Lublin</i>	340	326	305	323	272
<i>otrzymały dotację lub zamówienie usługi po raz pierwszy</i>	52	69	29	30	12
Kwota dotacji udzielonych z budżetu miasta na realizację zadań publicznych miasta przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 cyt. Ustawy (w tys. zł)	38 042,5	41 392,1	45 136,2	51 644,1	52 645,3
Wysokość środków własnych zaangażowanych w realizację zadań publicznych miasta przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 cyt. Ustawy (w tys. zł)	8 504,8	7 460,6	6 032,9	7 745,7	1 747,7
Liczba posiedzeń Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Lublin	6	6	7	5	4

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/3bPycHz>.

Program Zapobiegania Przeszeczności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego – „Bezpieczny Lublin”

Uchwała nr 794/XXXII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 27 czerwca 2013 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest wprowadzenie w życie i promowanie poprawnych zachowań społecznych oraz podkreślanie zasady nieuchronności kary dla sprawców przestępstw i wykroczeń. Podstawowym zadaniem Programu jest zintegrowanie kompetencji i koordynacja działań poszczególnych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo mieszkańców naszego miasta. Program składa się z trzech obszarów:

- a. restrykcyjno-represyjny;
- b. prewencyjno-pedagogiczny;
- c. informacyjno-promocyjny.

W ramach obszarów opracowano szereg podprogramów mających wpływ na codzienne bezpieczeństwo mieszkańców.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Komenda Miejska Policji w Lublinie, Straż Miejska Miasta Lublin, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Wydział Informatyki i Telekomunikacji, Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych, Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin, Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie.

W czasie trwania sezonu letniego, policjanci wylegitymowali 703 osoby, zatrzymali 9 sprawców przestępstw, zatrzymali 6 osób poszukiwanych, ukarali 82 sprawców wykroczeń poprzez nałożenie mandatu karnego, skontrolowali 14 telefonów komórkowych, przeprowadzili 127 interwencji, sporządzili 7 meldunków informacyjnych, dokonali kontroli 256 miejsc zagrożonych, 27 miejsc wypoczynku i kąpielisk. Policjanci stermotorzyści wylegitymowali 1 947 osób, przeprowadzili 399 interwencji, ujawnili 397 wykroczeń, z czego nałożyli 76 mandatów karnych kredytowanych, pouczyli 308 osób, w 13 przypadkach sporządzili wnioski o ukaranie do sądu, przeprowadzili 6 akcji ratowniczych, podczas których uratowali 3 osoby, skontrolowali 1 telefon komórkowy, zatrzymali 2 osoby poszukiwane, zatrzymali 1 sprawcę przestępstwa, przeprowadzili kontrole 541 kąpielisk, 475 dzikich kąpielisk, 241 przystani i wypożyczalni sprzętu, 1 141 wędkarzy.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin w 2020 r. przeprowadzili 74 497 kontroli w tym: 12 570 nieruchomości miejskich i prywatnych, mi.in. w zakresie czystości, porządku i oznaczenia posesji, 61 927 obiektów infrastruktury na terenie miasta(m.in. stan ulic i chodników, oświetlenia, awarie, uszkodzenia itp.). W wyniku codziennych kontroli oraz realizacji powierzonych zadań ujawniono 17 463 wykroczenia, przeprowadzono łącznie 37 453 interwencje.

Tabela 136. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba kolizji drogowych	4 680	4 796	5 096	5 252	4 215
Liczba wypadków drogowych	219	210	213	154	144
Liczba interwencji policyjnych	45 529	45 775	43 048	43 896	42 347
Liczba stwierdzonych przestępstw (ogółem)	5 956	5 500	5 877	6 221	5 580
Wskaźnik wykrywalności przestępstw (w %)	56,6	61,5	66,4	70,6	69,9
Liczba interwencji Straży Miejskiej	33 795	38 608	38 776	37 484	37 453
Liczba kontroli przeprowadzonych przez Straż Miejską	97 920	96 275	75 662	66 572	74 497
Liczba wykroczeń ujawnionych przez Straż Miejską	14 848	18 073	16 579	21 771	17 463
Liczba przestępstw ujawnionych przez Straż Miejską	9	16	13	10	1
Liczba mandatów karnych nałożonych przez Straż Miejską	10 369	11 548	11 087	16 077	13 207

Zródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

W związku z pandemią koronawirusa w marcu 2020 r. powołany został zespół koordynujący działania związane z zagrożeniem wirusem SARS-CoV-2.

Od początku obowiązywania w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, w związku z nagłą potrzebą wyposażenia w środki ochrony osobistej, pracownicy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego prowadzili działania mające na celu zakup maseczek, rękawiczek ochronnych, płynów dezynfekujących itp. niezbędnych do zapewnienia funkcjonowania Urzędu jak i jednostek zewnętrznych. Ponadto MCZK prowadził ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom mającymi wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. W chwili obecnej system monitoringu wizyjnego liczy 280 kamer.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2WxQj0I>.

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014–2020

Uchwała nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez promocję zatrudnienia, przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu aktywizacji mieszkańców Lublina poszukujących pracy. Cele strategiczne to:

- zapewnienie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników;
- aktywizacja osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- promocja i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości;
- partnerstwo i współpraca na lokalnym rynku pracy.

Komórka organizacyjna wiodąca: Miejski Urząd Pracy w Lublinie.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Lubelska Wojewódzka Komenda OHP w Lublinie, Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin, Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny, Lubelska Fundacja Rozwoju, Lubelska Izba Rzemieślnicza, Rejonowy Cech Rzemiosł Różnych w Lublinie, Związek Prywatnych Pracodawców Lubelszczyzny Lewiatan, Business Center Club, Zespół Poradni Zawodowych nr 1, Bractwo Miłosierdzia im. Brata Alberta/Centrum Ekonomii Społecznej.

W roku sprawozdawczym z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie współpracowało 20 786 pracodawców, pracownicy MUP w Lublinie przeprowadzili 1 891 wizyt marketingowych u pracodawców, do potencjalnych pracodawców skierowano 2 318 osób bezrobotnych, w tym 1 445 osób skierowano do pracy, 819 osób skierowano na staż, 54 osoby skierowano do wykonywania prac społecznie użytecznych. Pozyskano informację o 7 197 wolnych miejscach pracy, w tym 914 miejscach aktywizacji zawodowej. W związku z ogłoszoną sytuacją epidemiczną w kraju, nie odbyły się w 2020 r. Targi Pracy oraz Dni Kariery.

Ponadto w ramach realizacji Programu:

- upowszechniano usługi poradnictwa zawodowego, prowadzono rozmowy wstępne i porady indywidualnych w zakresie pomocy osobom bezrobotnym w planowaniu dalszej ścieżki zawodowej (z porad indywidualnych skorzystało 1 281 osób, z indywidualnych informacji zawodowych 1 034 osoby, indywidualny plan działania przygotowano dla 11 491 osób bezrobotnych);
- rozpoznawano i analizowano aktualne potrzeby oraz oczekiwania pracodawców, udzielano pomocy w doborze kandydatów do pracy, w tym w ramach Dni Kariery w WSSP im. Wincentego Pola w Lublinie, zaprezentowano ofertę usług i instrumentów rynku pracy oraz oferty pracy będących w dyspozycji Urzędu;
- promowano kształcenie ustawiczne (wnioski o skierowanie na szkolenie złożyło 255 osób, 2 osoby zostały przeszkolone pod potrzeby działalności gospodarczej, a 160 osób ukończyło szkolenia);
- realizacja projektów i programów własnych oraz partnerskich, a także sporządzanie analiz pod potrzeby projektów i programów (projekty własne, to „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Lublin (V)” - 734 osób bezrobotnych, „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie (VI)” - 581 osób bezrobotnych oraz programy własne „Młody przedsiębiorczy - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia” i program specjalny „Aktywna kobieta” - kontynuacja);
- prowadzono działania aktywizacyjne ograniczające liczebność grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (6 244 osoby bezrobotne zostały objęte usługami i instrumentami rynku pracy);
- upowszechniano wśród pracodawców informacje na temat możliwości uzyskania doradczego i finansowego wsparcia w tworzeniu miejsc pracy (spotkania Klubu Pracodawców i Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego, wizyty marketingowe pracowników MUP w Lublinie u pracodawców);
- zawarto porozumienia o współpracy z partnerami lokalnymi w zakresie tworzenia i realizacji projektów/programów dotyczących rynku pracy, w tym: Dom Zakonny (Klasztor) Zakonu Kaznodziejskiego (oo. Dominikanie) w związku z projektem „Klasztor w sercu miasta - Klub Samopomocy przy Klasztorze OO. Dominikanów w Lublinie”, Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” - projekt „Instrument finansowy - Pożyczka mała oraz Pożyczka Duża”, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie - projekt „SMEs Growing In Europe (SGE 12)”, Fundacja Inicjatyw Społecznych „Barwy Ziemi” - projekt „Zawodowa adaptacja” w zakresie działań informacyjno-promocyjnych;
- kontynuowano działania Lubelskiego Partnerstwa Publiczno-Społecznego i Klubu Pracodawców (zorganizowano 2 spotkania LPPS i 2 spotkania Klubu Pracodawców).

W okresie obowiązywania Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014–2020 zrealizowano cel główny Programu, jakim było wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez promocję zatrudnienia, przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu aktywizacji mieszkańców Lublina poszukujących pracy. Podjęte działania zapewniły osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomoc w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom odpowiednich pracowników. Program uwzględnił również aktywizację osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W latach 2014–2020 usługami i instrumentami rynku pracy zostało objętych 44 212 osób bezrobotnych. Ważnym elementem, wartym kontynuacji w latach kolejnych, było wspieranie partnerstw i współpracy instytucjonalnej na lokalnym rynku pracy.

Tabela 137. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie	12 733	11 164	10 050	9 040	10 270
Stopa bezrobocia dla miasta Lublin	7,2	6,2	5,5	4,9	5,6
Liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do MUP w Lublinie	8 250	10 682	9 762	7 818	7 197

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/2WzuKMX>.

Ostatni raport sprawozdawczy: <https://bit.ly/3vN71r5>.

Strategia Rozwoju Kultury Lublina na lata 2013–2020

Uchwała nr 895/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 r.

Ogólny zarys Programu: Celem Strategii jest współtworzenie z mieszkańcami Lublina potencjału kultury i wykorzystanie go do kreatywnego, wielostronnego i zrównoważonego rozwoju w wymiarze osobistym i wspólnotowym. Kultura wg autorów dokumentu stanowi wartościowy element życia mieszkańców Lublina i naturalną metodą budowania ich kontaktów z otoczeniem. Realizacja Programu koncentruje się na czterech kluczowych obszarach:

- a. edukacja kulturalna i artystyczna;
- b. rozwój kultury w dzielnicach Lublina;
- c. wzmacnianie pozycji Lublina w Europie i na świecie;
- d. wykorzystanie potencjału społecznego osiągniętego przy aplikowaniu do Europejskiej Stolicy Kultury.

Komórka organizacyjna wiodąca: Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Kancelaria Prezydenta, Biuro Centrum Współpracy Międzynarodowej, Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Lublin, miejskie instytucje kultury, podmioty działające w sferze kultury i realizujące swoje działania na terenie miasta Lublin.

W roku sprawozdawczym wydano publikację podsumowującą program „Dzielnice Kultury” (jeden z Programów Operacyjnych Strategii Rozwoju Kultury Lublina na lata 2013–2020), publikacja „Kultura w dzielnicach”. Projekty realizowane w Lublinie w ramach programu „Dzielnice Kultury” mają w zamyśle autorów charakter „archiwizujący” wszystkie „dzielnicowe” projekty. Opatrzona jest zdjęciami dokumentującymi ich przebieg i ma służyć jako przewodnik po kulturalnej mapie Lublina. W ramach każdej z dzielnic projekty sklasyfikowane są chronologicznie – według roku realizacji, to jest począwszy od najwcześniejszych, do tych, które miały miejsce w 2019 r. Łącznie, w latach 2013–2019, zrealizowano 1 087 projektów za łączną kwotę 9 105 000,00 zł.

Wydział Kultury w ramach realizacji zapisów Strategii włączył się w organizację „Kongresu Współpracy Transgranicznej - Lublin 2020” i panelu „Sektor kultury a wyzwania rzeczywistości (post)pandemicznej”. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele instytucji kultury, organizacji pozarządowych, start-upów kulturalnych oraz Komisji Europejskiej z Polski, Ukrainy, Belgii oraz Australii. W panelu w sumie udział wzięło 119 osób z 12 krajów, w tym z Wielkiej Brytanii, Norwegii, Palestyny, Włoch, Turcji, Belgii, Rosji, Litwy, Gruzji, Ukrainy, Białorusi i Polski. Ponadto Wydział Kultury współorganizował w ramach Kongresu, Giełdę Grantodawców w której udział wzięło 91 osób z 7 krajów (Rosja, Wielka Brytania, Słowacja, Francja, Białoruś, Ukraina i Polska). Urzędnicy brali także udział w organizacji towarzyszących Kongresowi międzynarodowych wydarzeń kulturalnych:

- Międzynarodowy projekt muzyczno-wizualny Rozdilovi. Edycja lubelska (widowisko przygotowane przez polsko-ukraińsko-białoruski zespół muzyków);
- Prezentacja serii wydawniczej Warsztatów Kultury w Lublinie „Wschodni Express” z udziałem autorów z Białorusi (Julia Tsimafejewa i Alhierd Baharewicz);
- Inauguracja Europejskich Dni Kreatywności Artystycznej będąca częścią projektu „CreArt. Sieć miast na rzecz twórczości artystycznej” współfinansowanego przez UE w ramach programu „Kreatywna Europa”.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano cykl szkoleń pt. „Kultura dla wszystkich”. Stanowiły one kontynuację działań podjętych rok wcześniej. Tematyką szkoleń były kwestie uczestnictwa w kulturze osób z niepełnosprawnościami. W sumie zrealizowano pięć projektów (dofinansowanych w ramach wsparcia dla NGO) pod nazwą:

- „Kultura dla wszystkich#Lublin II”;
- „Kultura dla Wszystkich – Dostępność w kulturze – audiodeskrypcja”;
- „Kultura dla wszystkich – Kultura dostępna cyfrowo”;
- „Dostępność w kulturze – Dostępnik”, „Kultura dla wszystkich – Prosty język, łatwy tekst w kulturze”.

W 2020 r. w ramach realizacji zapisów Strategii, włączono się w organizację obchodów 40. rocznicy Lubelskiego Lipca '80. W ramach tego działania wymienić należy:

- wernisaż wystawy na Placu Litewskim „Przed sierpniem był lipiec”;
- spotkanie w Trybunale Koronnym i uhonorowanie medalami Prezydenta Miasta Lublin „Lublin Bohaterom” uczestników wydarzeń Lubelskiego Lipca '80;
- recital Lubelskiej Federacji Bardów;

- wernisaż wystawy na Placu Łokietka (zorganizowanej przez NSZZ Solidarność oraz MPK Lublin), poświęconej wydarzeniom Lubelskiego Lipca '80;
- wystawa na Placu Łokietka „Tu rodziła się Solidarność” zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej;
- wydanie publikacji „Stąd ruszyła lawina” ze wstępem Prezydenta Krzysztofa Żuka oraz „Lubelski Lipiec. Przewodnik” pod redakcją Małgorzaty Bieleckiej-Hołdy.

Tabela 138. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki Miasta na kulturę (w mln zł)	53,2	63,8	61,3	63,3	52,7
Udział wydatków na kulturę w strukturze wydatków budżetowych Miasta (w %)	2,89	3,03	2,63	2,60	2,12
Liczba uczestników imprez kulturalnych, w ramach:	-	-	-	-	-
<i>Wielokulturowy Lublin</i>	4 860	4 860	<i>b.d.</i>	1 534	1 224
<i>Carnaval Sztukmistrzów*</i>	100 000	200 000	160 000	150 000	10 850
<i>Europejski Festiwal Smaku*</i>	100 000	100 000	100 000	34 000	<i>b.d.</i>
<i>Festiwal „Konfrontacje Teatralne”</i>	3 547	3 484	3 697	2 927	328
<i>Festiwal Fantastyki Falkon*</i>	9 500	9 000	9 200	3 000	**
<i>Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca</i>	7 681	7 200	3 198	1 625	10 330
<i>Noc Kultury Online</i>	70 000	100 000	100 000	100 000	25 710
<i>Wschód Kultury – Inne Brzmienia Art'n'Music Festival*</i>	55 000	50 000	40 000	50 000	17 935

* Uwagi: dane szacunkowe, ** wydarzenie nie odbyło się.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Strategii: <https://bit.ly/3boF8hj>.

Strategia zarządzania dziedzictwem kulturowym Miasta Lublin
<i>Uchwała nr 291/X/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 22 października 2015 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Strategia traktuje dziedzictwo i jego ochronę jako istotny czynnik rozwoju i funkcjonowania miasta, decydujący o jego tożsamości i wizerunku. Celem ochrony dziedzictwa jest jego zachowanie jako dokumentu historycznego i wykorzystanie jako ważnego elementu kształtowania życia społecznego miasta.
Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Planowania, Wydział Architektury i Budownictwa, Wydział Budżetu i Księgowości, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin, Miejski Architekt Zieleni.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, obok powierzonych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków działań administracyjnych, skupiło się w roku sprawozdawczym na inicjowaniu, realizowaniu i wspieraniu programów edukacyjnych i promocyjnych:

- w kampaniach promocyjnych podkreślane jest bogactwo i autentyzm dziedzictwa kulturowego miasta Lublin oraz walorów krajobrazowych. Atuty te są wykorzystywane m.in. w budowaniu oferty kulturalnej;
- w działaniach edukacyjnych i promocyjnych prowadzonych zarówno tradycyjnymi metodami (np. zajęcia edukacyjne w szkołach w formie warsztatowej, konkursy itp.), jak i z użyciem nowatorskich narzędzi i metod (np. Questing, gry miejskie oparte na scenariuszu wykorzystującym lokalną historię, legendy, tradycje). Działania te mają na celu m.in. wzmacnianie lokalnego patriotyzmu;
- upowszechnianie w Internecie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego miasta, m.in. na podstronie Urzędu Miasta, informacje o historii miasta, zasobie zabytkowym i obiektach objętych różnymi formami ochrony, wydarzeniach kulturalnych, istniejących szlakach kulturowych, dziedzictwie niematerialnym (legendy) oraz dostępnych opracowaniach, dokumentów strategicznych i planistycznych;
- promowanie oferty kulturalnej i turystycznej miasta, współpraca z instytucjami kultury i podmiotami zaangażowanymi w tworzenie produktów turystycznych;
- redakcja książek, broszur i ulotek, dotyczących historii i architektury obiektów zabytkowych, zarówno sakralnych jak i świeckich. Efektem są 4 publikacje książkowe i materiały informacyjne omawiające potencjał kulturowy 7 obiektów zabytkowych.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków uczestniczyło w 3 nowych projektach:

- EHL@N – budowanie sieci miast i miejsc wyróżnionych Znakiem Dziedzictwa Europejskiego;
- INCREASE – zastosowanie przemysłów kreatywnych na polu popularyzacji wiedzy w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania nowych technologii cyfrowych;
- Re-Think Heritage – projekt edukacyjny, którego celem jest stworzenie platformy on-line dedykowanej ochronie dziedzictwa kulturowego i dobrym praktykom jego zarządzania.

W ramach realizacji zapisów Strategii, Biuro wydało mapę Dziedzictwo Kulturowe Lublina w trzech wersjach językowych (polskiej, hebrajskiej i chińskiej). Wydano broszury i ulotki edukacyjne, poświęcone historii, architekturze i ochronie zabytkowych obiektów sakralnych (archikatedra katolicka, katedra prawosławna, kościoły karmelitów na ul. Biernackiego i d. bernardynek na ul. Królewskiej). Zakończono realizację europejskiego programu URBACT III w projekcie Second Chance (2C), mającym propagować ochronę zabytkowych obiektów przemysłowych miasta. Ponadto w ramach corocznej imprezy „Sezon Lublin” pracownicy Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków oprowadzali grupy turystów po zespole staromiejskim oraz poszczególnych obiektach zabytkowych. Warto też wspomnieć o włączeniu się Biura w obchody 450 lat Unii Lubelskiej i organizacji trzech wystaw, Kongresu Dwóch Unii, tematycznych publikacji i dwóch filmów pokonferencyjnych.

Ponadto, Miejski Konserwator Zabytków w Lublinie w 2020 r. zlecił opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Lublina na lata 2021–2024 (zgodnie z zapisami Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r., która w art. 87 ust. 3 zobowiązuje Prezydenta Miasta do sporządzenia na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami), a następnie po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, przedłoży dokument do przyjęcia go przez Radę Miasta Lublin.

Różnice w ogólnej liczbie zabytków w Gminnej Ewidencji Zabytków w poszczególnych latach są wynikiem uszczegółowienia przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w zakresie stanowisk archeologicznych, w tym ujednoczenia części z nich. Ponadto część obiektów

została rozebrana lub po rozpoznaniu wyłączona z ewidencji, a część włączona do ewidencji, po sprawdzeniu i rozpoznaniu w terenie.

Tabela 139. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wykonanych opracowań z zakresu identyfikacji, waloryzacji i oceny stanu technicznego zasobu zabytkowego Lublina	448	478	401	224	5
Liczba obiektów zabytkowych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków	1 959	1 967	1 968	1 977	1 983

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Strategii: <https://bit.ly/2WwG00Q>.

Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030
<i>Uchwała nr 322/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r.</i>
Ogólny zarys Planu: Celem Planu jest wzmocnienie odporności miasta na skutki obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu. Jest to dokument o znaczeniu strategicznym, stanowiący podstawę do podejmowania przez władze miasta decyzji uwzględniających ryzyka związane z zagrożeniami klimatycznymi. Plan powstał w ramach projektu Ministerstwa Środowiska realizowanego we współpracy z 44 polskimi miastami.
Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Rewitalizacji i Klimatu Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie.

Adaptacja do zmian klimatu to nowy wątek w polityce rozwojowej państw i miast, który ze względu na skalę problemu nie może być pomijany. Biorąc pod uwagę duże skupienie ludzi, usług i infrastruktury szczególnie narażone na negatywne skutki zmian klimatycznych są obszary miejskie. Miejski plan adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem strategicznym gminy, będącym odpowiedzią na potrzebę przygotowania miasta na coraz bardziej widoczne i odczuwalne skutki zmian klimatu. Adaptacja do tych zmian oznacza proces, w trakcie którego następują po sobie kolejno fazy: przygotowania, realizacji i oceny skuteczności wdrożenia wyznaczonych kierunków działań. Wprowadzenie miejskich planów adaptacji będzie miało wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców miast, wpłynie na zwiększenie ochrony przed szkodliwymi skutkami zmian klimatu.

W roku sprawozdawczym w ramach realizacji zapisów Planu Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030, został przyjęty Program ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina. Określa on zasady udzielania dotacji do budowy systemów służących zatrzymywaniu wody deszczowej. Dzięki takiemu rozwiązaniu, mieszkańcy otrzymali możliwość uzyskania wsparcia finansowego od Miasta Lublin na budowę np. ogrodu deszczowego lub studni chłonnej, zakup i montaż wolnostojącego zbiornika na wody opadowe z dachu lub podziemnego zbiornika na deszczówkę. Gmina przekazała dotację celową na dofinansowanie kosztów zadania w wysokości 70% wartości brutto poniesionych przez Beneficjenta, jednak nie więcej niż 5 000,00 zł na jeden lokal mieszkalny lub nieruchomość.

Zgodnie z *Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin nr 87/7/2020 z dnia 31 lipca 2020 r.* Biuro Rewitalizacji zmieniło swoją nazwę na Biuro Rewitalizacji i Klimatu. Tym samym stworzono ramy organizacyjno – formalne dla wdrażania Planu Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030. Biuro przejęło w związku z tym wiodącą rolę w strukturze Urzędu Miasta Lublin w kontekście koordynowania i monitorowania działań zapisanych w omawianym dokumencie.

Aktualnie, w oparciu o zakres zaplanowanych działań zapisanych w Planie Adaptacji do zmian klimatu Miasta Lublin do roku 2030, Biuro Rewitalizacji i Klimatu jest na końcowym etapie przygotowania projektów szczegółowych, które będą realizowane w latach 2021–2030.

Tabela 140. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2020
Liczba gospodarstw domowych, którym udzielono dotacji w ramach Planu	21
Kwota udzielonych dotacji na realizację Planu ogółem (w zł)	76 142,36
Powierzchnia terenów zielonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w roku sprawozdawczym (w ha)	11,25
Liczba autobusów elektrycznych w taborze komunikacji miejskiej	1
Liczba trolejbusów elektrycznych w taborze komunikacji miejskiej	128
Liczba ogólnodostępnych punktów ładowania pojazdów elektrycznych	18

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Planie: <https://bit.ly/38ntFNK>.

Strategia Rozwoju Turystyki Miasta Lublin do roku 2025

Uchwała Nr 897/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013 r.

Ogólny zarys Programu: Strategia Rozwoju Turystyki Lublina do roku 2025 jest dokumentem składającym się z trzech części: analizy, części strategicznej i części wdrożeniowej. Dokument określa cztery główne cele strategiczne:

- a. rozwój lubelskich produktów turystycznych – kreacja, wdrożenie i rozwój konkurencyjnych produktów turystycznych, których potencjał wynika wprost z tożsamości i historii miasta Lublina;
- b. Lublin przyjazny turystom – zagospodarowanie pod kątem potrzeb turysty kluczowych obszarów atrakcyjności turystycznej i punktów węzłowych ruchu turystycznego. Zapewnienie turystom oczekiwanego standardu obsługi i infrastruktury;
- c. informacja i promocja turystyczna – stworzenie zasad i bieżące prowadzenie działalności promującej ofertę turystyczną miasta oraz kreacja kompleksowego systemu informacji turystycznej;
- d. turystyka platformą współpracy – stworzenie wydajnego systemu zarządzania, rozwoju, współpracy i monitoringu w turystyce.

Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Rozwoju Turystyki Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Sportu, Wydział Kultury, Kancelaria Prezydenta Urzędu Miasta Lublin oraz inne jednostki właściwe ze względu na przedmiot Strategii.

Od 2020 r. za realizację Strategii odpowiada Biuro Rozwoju Turystyki Urzędu Miasta Lublin powołane *Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin nr 66/12/2019 z dnia 27 grudnia 2019 r.* Najistotniejsze działania podjęte w 2020 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

- Powołanie Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin. Utworzone zostało stowarzyszenie w formie lokalnej organizacji turystycznej w celu promocji potencjału turystycznego Lublina i jego obszaru metropolitalnego we współpracy z pozostałymi szczeblami systemu promocji turystycznej w Polsce;
- *#ZostańWDomu.Lublin.eu*. Została stworzona specjalna zakładka na miejskiej stronie internetowej z ofertami online, na dowóz i do wykorzystania później. Celem tego przedsięwzięcia było wsparcie lokalnych przedsiębiorców, którzy musieli zamknąć swoje stacjonarne biznesy na czas pandemii, a także mieszkańców, którzy musieli zostać w domach. Akcja została zrealizowana bezkosztowo. Jej wartość reklamowa wyniosła ok. 70 tys. zł, prezentowała ponad 250 ofert, ze strony skorzystało prawie 20 tys. mieszkańców;
- *#CityWillWait*. Sytuacja epidemiczna sprawiła, że największe polskie miasta zjednoczyły się w wysiłkach na rzecz wizerunkowego wsparcia i podtrzymania zainteresowania wyjazdami turystycznymi do miast wkrótce po zniesieniu obostrzeń. W mediach społecznościowych, internetowych i tradycyjnych informacja dotarła do 1,5 mln osób. Akcja została zrealizowana bezkosztowo. Jej wartość reklamowa przekroczyła 240 tys. zł;
- *#CityIsReady*. Jest to kontynuacja akcji *#CityWillWait* (informacja powyżej) mająca na celu pokazanie gotowości miast inicjatorów na przyjęcie turystów. Z inicjatywy Lublina, powstał spójny format broszury „Bezpieczny City Break” dla każdego z miast. Propozycja spędzenia weekendu w Lublinie została opublikowana na stronach internetowych wszystkich pozostałych partnerów i stronie turystycznej www.Polska.travel. W ramach projektu, maseczki z lubelskim wzorem zostały przekazane obsłudze lokali gastronomicznych z programu *Miejsce Inspiracji*. Maseczki otrzymali też pasażerowie pierwszych lotów z lubelskiego lotniska;
- Współpraca z Polską Organizacją Turystyczną. Regularne publikowane były informacje o Lublinie na stronie www.Polska.travel i mediach społecznościowych POT. Realizowano działania promocyjne Lublina w ramach programu „Polska Marka Turystyczna” – działania na dedykowanej stronie internetowej. Prowadzona była kampania wizerunkowa *#OdpoczywajwPolsce* – działania promocyjne w telewizji i Internecie. Odbędzie się wizyta studyjna dziennikarza podróżniczego z Holandii w ramach promocji Lublina na najbardziej popularnym blogu podróżniczym w Niderlandach. Ponadto w przedświątecznym wydaniu programu TVP 2 „Pytanie na śniadanie” (16 grudnia 2020 r.) wyemitowano odcinek prezentujący lubelskie tradycje i potrawy świąteczne;
- Barometr Turystyczny. Cykliczne badanie ruchu turystycznego w Lublinie zrealizowane zostało po raz pierwszy z wykorzystaniem nowych technologii gromadzenia i analizy danych;
- *#ratujEMYgastro*. Z inicjatywy właścicieli lokali gastronomicznych w Lublinie i BRT rozpoczęto akcję wspierającą lokalnych gastronomów. Akcja ma swoją stronę www.ratujemygastro.pl oraz profile na portalach społecznościowych <https://www.facebook.com/ratujemygastro/> oraz <https://www.instagram.com/ratujemygastro/>

gram.com/ratujemygastro/. Przeprowadzona została kampania outdoorowa, na którą składało się 26 billboardów, słupy ogłoszeniowe na Placu Litewskim, ekspozytory miejskie, reklama w środkach komunikacji miejskiej, reklama w obiektach MOSiR „Bystrzyca”, plakaty i plakietki udostępniane przez gastronomów. Do akcji przyłączyło się ponad 100 lokali z Lublina;

- Przewodnicy Inspiracji. Zrealizowano 10 filmów prezentujących ofertę Przewodników Inspiracji w ramach Sezonu Lublin 2020. Odświeżona została strona przewodnik.lublin.eu w ramach integrującego portalu Miastainspiracji.Lublin.eu. Dokonano naboru 8 nowych Przewodników Inspiracji. Obecnie jest ich 31, w tym dwóch obcokrajowców (oprowadzających w języku angielskim, hebrajskim, niemieckim, holenderskim, ukraińskim, rosyjskim oraz francuskim). W ofercie jest ponad 50 tras tematycznych;
- Miejsce Inspiracji. Podsumowano 5. edycję programu (ewaluacja działań, spotkanie z Uczestnikami, aktualizacja dokumentów). Przeprowadzono 2 akcje promocyjne z Herbatą Inspiracji w Miejscach Inspiracji. Odświeżono strony miejsceinspiracji.lublin.eu w ramach integrującego portalu Miastainspiracji.Lublin.eu (w tym anglojęzyczną wersję strony). Przygotowano 6. edycję programu Miejsce Inspiracji pod zmienioną nazwą Kuchnia Inspiracji, która ma jednoznacznie komunikować walory kulinarne Lublina;
- Sezon Lublin 2020 wirtualnie. Powstała nowa strona sezon.lublin.eu w ramach integrującego portalu <https://miastainspiracji.lublin.eu>. Udostępnionych zostało 40 filmów promocyjnych z napisami w języku polskim (w Polskim Języku Migowym), angielskim i ukraińskim.

Tabela 141. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2018	2019	2020
Liczba osób odwiedzających Lublin	b.d.	661 002	447 009
Liczba turystów w Lublinie	585 366	501 561	339 660
Liczba osób obsłużonych w punktach informacji turystycznej	104 000	105 000	b.d.
Udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów	71 893	47 944	36 593
Wydatki budżetu Miasta Lublin na zadania w zakresie upowszechniania turystyki (w mln zł)	0,9	0,4	0,5

Uwagi: odwiedzający, to turyści korzystający z noclegu oraz odwiedzający niekorzystający z noclegu. Od 2019 r. Biuro Rozwoju Turystyki pozyskuje dane ilościowe w zakresie ruchu turystycznego, korzystając z analiz tzw. śladu cyfrowego. Metoda ta jest o wiele bardziej precyzyjna niż klasyczny barometr, który interpretuje dane na podstawie badań na grupie fokusowej. Dane z 2018 r. pochodzą z barometru i nie powinny być porównywalne z danymi uzyskanymi przy wykorzystaniu innej metody badawczej.

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Strategii: <https://lublin.eu/turystyka/strategia-rozwoju-turystyki/>.

Barometr Turystyczny: <https://lublin.eu/turystyka/badania/>.

Program Rewitalizacji dla Lublina na lata 2017–2023
<i>Uchwała nr 868/XXXIII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 12 października 2017 r.</i>
Ogólny zarys Programu: Celem Programu jest poprawa sytuacji na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej, podniesienie jakości życia i zmniejszenie różnic względem innych obszarów miasta. Zakres oddziaływania nie ogranicza się tylko do obszarów rewitalizowanych, ale obejmuje całe miasto, podnosząc jakość życia mieszkańców i kreując jego pozytywny wizerunek na zewnątrz.
Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Rewitalizacji Urzędu Miasta Lublin. Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Funduszy Europejskich, Wydział Inwestycji i Remontów, Zarząd Dróg i Mostów, Wydział inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Nieruchomości Komunalnych w Lublinie, Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Warsztaty Kultury w Lublinie, Centrum Kultury w Lublinie.

Najważniejsze projekty realizowane w 2020 r.:

- „Rozbudowa środowiskowego domu samopomocy »Kalina« w Lublinie”. Zakres rzeczowy projektu obejmował przebudowę budynku i powstanie środowiskowego ośrodka wsparcia dla 256 podopiecznych. Dodatkowo projekt przewiduje zagospodarowanie terenu wokół zabudowań (chodnik, ciąg pieszo-jezdny, miejsca parkingowe i miejsca postoju dla rowerów) oraz zakup wyposażenia ośrodka (wartość projektu: 15 287 633,00 zł);
- „Rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego w Lublinie znajdującego się w obszarze Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF”. Przedmiotem projektu była kompletna rewitalizacja 22 ha Parku Ludowego z uwzględnieniem ochrony jego bioróżnorodności, odnowie zasobów naturalnych oraz uporządkowanie istniejącej i budowa nowej infrastruktury rekreacyjno-edukacyjnej. Gruntowna przebudowa zakładała utworzenie nowych ciągów pieszych i rowerowych, a jej funkcjonalność uwzględniać ma potrzeby osób z ograniczoną sprawnością ruchową. Dzięki realizacji projektu miasto zyskało nową przestrzeń do rekreacji i wypoczynku, a wyposażenie parku w infrastrukturę dydaktyczno-wypoczynkową podniosło jego atrakcyjność dla odwiedzających przy jednoczesnym powstrzymaniu dalszej degradacji okolicy (wartość projektu: 44 134 920,28 zł);
- „Poprawa warunków edukacji ogólnej w Zespole Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów w Lublinie” – projekt w trakcie realizacji. Zakres rzeczowy projektu obejmuje wykonanie prac remontowych, modernizacyjnych, zagospodarowania terenu oraz zakup wyposażania dla szkolnych pracowni niezbędnych do zdobywania umiejętności potrzebnych na rynku pracy. Obiekt zostanie również dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (wartość projektu: 14 139 859,53 zł);
- „Udostępnienie nowych powierzchni do prowadzenia działalności kulturalnej w piwnicach klasztoru powiatkowskiego w Lublinie”- projekt w trakcie realizacji. Zakres rzeczowy projektu obejmuje przebudowę piwnic klasztoru powiatkowskiego, wpisanego do rejestru zabytków oraz zakup wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej. W wyniku realizacji projektu powstaną m.in.: studia multimedialne, nagrania, atelier grafiki i rysunku (wartość projektu: 3 298 754,97 zł);
- „Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego” – projekt w trakcie realizacji. W ramach inwestycji powstanie Dworzec Metropolitalny, który w jednej części miasta ma skupić komunikację miejską, kolejową i autobusową. Plac Dworcowy zamieni się w deptak, na całym obszarze inwestycji powstaną liczne ścieżki rowerowe, ciągi piesze, pasy zieleni i miejsca wypoczynku. Cała przestrzeń zostanie dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wartość projektu: 298 405 565,62 zł);

Ponadto na obszarze rewitalizacji realizowane następujące projekty:

- „Dziedzictwo kulturalne od kuchni – promocja tradycji kulinarnych oraz profesjonalizacja oferty gastronomicznej Lublina i Równego” – projekt w trakcie realizacji. Celem projektu jest poprawa i rozwój atrakcyjności turystycznej i dziedzictwa kulturowego miast Równego i Lublina poprzez promocję ich potencjału kulinarnego (wartość projektu: 281 566,10 zł);
- „Nowe życie starego miasta: rewitalizacja zabytków dziedzictwa historycznego i kulturalnego w Łucku i Lublinie” – projekt w trakcie realizacji. Projekt obejmuje organizację dwóch edycji Festiwalu Legend w Lublinie, prace związane z renowacją Baszty gotyckiej, rekonstrukcją murów obronnych, wykonanie iluminacji Baszty, wykonanie makiety z brązu oraz publikację naukową dotyczącą murów obronnych (wartość projektu: 7 275 275,38 zł);

- „LUBInclusiON – działania profilaktyczne i usamodzielniające w środowisku lokalnym oraz utworzenie nowych miejsc usług społecznych” – projekt w trakcie realizacji. Zakres rzeczowy projektu obejmuje stworzenie kompleksowego systemu usług świadczonych w lokalnym środowisku dla 266 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez utworzenie 8 Klubów Seniora dla 105 osób, utworzenie 2 mieszkań wspomaganych dla 6 osób, utworzenie nowych miejsc usług społecznych w formie dziennej dla 76 osób i całodobowej dla 64 osób w Środowiskowym Ośrodku Wsparcia „Kalina”, Ośrodkach Wsparcia „Kalina” o charakterze Rodzinnych Domów oraz Centrum Rozwoju i Integracji przy ul. Głowackiego. W ramach projektu ma również zostać utworzona wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego przy Domu Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie w Lublinie dla min. 15 osób (wartość projektu: 13 705 135,84 zł);
- „Klasztor w sercu miasta – Klub Samopomocy przy Klasztorze OO. Dominikanów w Lublinie” – projekt w trakcie realizacji. Zakres rzeczowy projektu obejmuje poprawę dostępności i jakości usług społecznych użyteczności publicznej dla 160 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z dzielnicy Stare Miasto i terenów przyległych, poprzez rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy w formie utworzenia klubu samopomocy. Większość działań w ramach projektu realizują Zakon Ojców Dominikanów oraz Europejski Dom Spotkań Fundacja „Nowy Staw”. Miasto Lublin jako partner uczestniczy w działaniach promocyjnych oraz działaniach aktywizujących w tym organizuje Korowód Międzypokoleniowy (wartość projektu: 455 472,00 zł);
- „Klub Seniora – integracja poprzez kulturę” – projekt w trakcie realizacji. Celem projektu są działania związane z przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na wiek i niepełnosprawność oraz stworzenie możliwości godnego funkcjonowania i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym dla 10 osób w wieku 60+ mieszkających w dzielnicy Za Cukrownią. Zakres rzeczowy projektu zakłada utworzenie klubu Seniora, zakup wyposażenia, prowadzenie terapii zajęciowej, szkolenia i zajęcia dotyczące obsługi komputera i możliwości wykorzystania Internetu w usprawnianiu życia osób w podeszłym wieku. Miasto Lublin jest odpowiedzialne za elementy związane z promocją projektu (wartość projektu: 582 375,00 zł).

Tabela 142. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2017	2018	2019	2020
Liczba realizowanych projektów zapisanych w Programie Rewitalizacji (projekty gminne)	6	6	5	5
Liczba zrealizowanych projektów zapisanych w Programie Rewitalizacji (projekty gminne)	0	2	1	2
Liczba zmodernizowanych/nowych lokali komunalnych w obszarze rewitalizacji	72	63	50	24
Koszt remontów zmodernizowanych/nowych lokali komunalnych na obszarze rewitalizacji (w mln zł)	1,85	2,04	1,47	3,68

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Więcej informacji o Programie: <https://bit.ly/38npf9C>.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2020

Obowiązek przygotowania Strategii ZIT LOF wynika z *art. 30 ust. 5 pkt. 2 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020*

Ogólny zarys Strategii: Strategia ZIT stanowi zestaw powiązanych ze sobą działań, służących długotrwałej poprawie warunków społecznych, gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych i demograficznych lubelskiego funkcjonalnego obszaru miejskiego. Strategia określa cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i planowane przedsięwzięcia. Jego realizacja jest możliwa poprzez wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni LOF, zachowując odrębność poszczególnych szesnastu gmin wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse. Celem nadrzędnym jest poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w ramach LOF. Cele rozwojowe zostały zdefiniowane jako:

- podniesienie poziomu i dostępności edukacji, rynku pracy, włączenia społecznego oraz innowacyjności w LOF;
- poprawa mobilności transportowej, niskoemisyjności oraz zachowanie i promowanie dziedzictwa naturalnego w LOF;
- przyspieszenie zrównoważonego rozwoju poprzez rewitalizację przestrzenną i społeczną z uwzględnieniem systemów Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych w LOF.

Komórka organizacyjna wiodąca: Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Urzędu Miasta Lublin.

Komórki organizacyjne i instytucje partnerskie: Wydział Funduszy Europejskich, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin, Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie, Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie, Gminy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego: Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Lubartów (gmina), Lubartów (miasto), Mełgiew, Naęczów, Niedzwica Duża, Niemce, Piaski, Spiczyn, Strzyżewice, Świdnik, Wólka.

Wśród działań realizujących założenia Strategii podejmowanych przez Biuro ZIT w 2020 r. wymienić należy między innymi:

- dokonanie oceny strategicznej projektu „Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego” przed podpisaniem umowy o dofinansowanie;
- prowadzenie monitoringu przygotowania i realizacji projektów pozakonkursowych realizowanych w ramach instrumentu ZIT oraz przygotowywanie raportów w niniejszym zakresie do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym;
- organizacja posiedzeń Rady ZIT LOF i organizacja spotkań koordynatorów jednostek samorządu terytorialnego w celu sprawozdawania z realizowanych projektów;
- udział pracowników Biura ZIT w posiedzeniach Komitetów Sterujących projektów partnerskich realizowanych w ramach ZIT;
- stały monitoring poziomu kontraktacji i certyfikacji środków przeznaczonych na ZIT.

Wśród najważniejszych efektów działań podjętych w 2020 r. wymienić należy:

- podpisanie umowy o dofinansowanie projektu „Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego” i rozpoczęcie jego realizacji, w związku z czym, alokacja przeznaczona na instrument ZIT została całkowicie wykorzystana;
- pozostałe projekty dla których UoD podpisano w poprzednich latach znajdują się w zaawansowanej fazie wdrażania, a zapisane w Strategii ZIT LOF wskaźniki produktu są na bieżąco realizowane. Certyfikacja wydatków postępuje zgodnie z planem, jednak z powodu pandemii COVID-19 przesunięto termin zakończenia realizacji projektów partnerskich. W związku z tym w 2021 r. zakończy się realizacja 6 projektów. Pozwoli to na osiągnięcie znacznej większości wskaźników produktu wskazanych w Strategii ZIT.

Tabela 143. Wskaźniki monitorujące realizację celów

Kategoria	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba realizowanych projektów inwestycyjnych LOF	0	7	8	8	9
Wartość realizowanych projektów inwestycyjnych LOF (w mln zł)	0	204,5	224,3	260,7	434,4

Źródło: dane Urzędu Miasta Lublin.

Wskaźniki wartości i ilości projektów w 2016 r. wynoszą „0”, ponieważ pierwsze umowy o dofinansowanie dla pozakonkursowych projektów w ramach ZIT zostały podpisane w dopiero w 2017 r. Dane dotyczące „wartości realizowanych projektów” odnoszą się do wartości dofinansowania UE zgodnie z podpisanymi Umowami o dofinansowanie (UoD).

W ramach Strategii ZIT LOF zidentyfikowano do realizacji 10 projektów w trybie pozakonkursowym. Pierwsze Umowy o dofinansowanie zostały podpisane w roku 2017 (dla 7 z 10 projektów). W 2018 r. podpisano

1 UoD. Natomiast w 2019 r. nastąpiło podpisanie 1 UoD, a także rozwiązanie jednej z umów (Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem w Lublinie). W związku z tym, że środki z rozwiązanej umowy zostały przeniesione na inny projekt – wzrósł wskaźnik dotyczący wartości realizowanych projektów natomiast wskaźnik dotyczący ich liczby pozostała bez zmian. W 2020 r. podpisano jedną umowę o dofinansowanie projektu w ramach ZIT.

Zakończenie okresu realizacji Strategii ZIT LOF i projektów z niej wynikających jest związane z zakończeniem perspektywy finansowej UE 2014–2020. W chwili obecnej trwają już prace przygotowawcze dotyczące nowego okresu programowania tj. 2021–2027.

W dniu 28.01.2020 r. podpisano List Intencyjny dotyczący deklaracji współpracy 26 Jednostek Samorządu Terytorialnego (gmin i powiatów) na rzecz rozwoju Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Podpisując List zaangażowani Partnerzy wykazali oddolną inicjatywę m.in. do przygotowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla LOM. Na kolejnym etapie prac, akces do niniejszej inicjatywy zgłosiła również Gmina Kamionka. Ostateczny kształt Partnerstwa LOM na nową perspektywę finansową UE to: 16 gmin tworzących dotychczas Lubelski Obszar Funkcjonalny oraz dodatkowo 6 gmin: Bełżyce, Bychawa, Garbów, Kamionka, Łęczna, Wojciechów i 5 powiatów: lubelski, lubartowski, łęczyński, puławski, świdnicki. Obszar ten pokrywa się terytorialnie z obszarem LOM wskazanym w projekcie Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030.

Więcej informacji o Strategii: <https://bit.ly/3cyOUwb>.

6. Realizacja uchwał Rady Miasta

Uchwała intencyjna – nie kreuje praw czy obowiązków Gminy, a zawiera jedynie oświadczenie (stanowisko) organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Dotyczy sytuacji, gdy stanowisko Rady Gminy jest niewiążące (działanie niewłaściwe) i stanowi np. apel lub deklarację.

Uchwała o charakterze organizacyjnym – nie zmierza do wywołania skutku prawnego i nie stanowi czynności prawnej. Dotyczy spraw organizacyjnych, wewnętrznych jednostki organizacyjnej.

Tabela 144. Wykaz uchwał Rady Miasta podjętych w 2020 r.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
510/XIII/2020	30.01.2020	skargi na Prezydenta Miasta Lublin dotyczącej spraw zawartych w piśmie skarżącym z dnia 25 listopada 2019 r.	Uchwała zrealizowana	-
511/XIII/2020	30.01.2020	ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Lublin	Uchwała zrealizowana	-
512/XIII/2020	30.01.2020	zamiaru wyłączenia z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Lublinie oraz likwidacji XXII Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie	-	Uchwała intencyjna
513/XIII/2020	30.01.2020	zamiaru wyłączenia z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Lublinie oraz likwidacji Szkoły Podstawowej nr 17 im. Zwycięstwa Grunwaldzkiego w Lublinie	-	Uchwała intencyjna
514/XIII/2020	30.01.2020	założenia Szkoły Podstawowej nr 58 w Lublinie, nadania statutu	Uchwała zrealizowana	-
515/XIII/2020	30.01.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu miasta Lublin oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta Lublin prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin	Uchwała zrealizowana	-
516/XIII/2020	30.01.2020	wspólnej obsługi organizacyjno-administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Lublin zaliczanych do sektora finansów publicznych	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁸	-
517/XIII/2020	30.01.2020	zmieniająca uchwałę nr 80/VIII/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
518/XIII/2020	30.01.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ¹⁹	-
519/XIII/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Hutniczej 28c w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
520/XIII/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem garażu stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Szarych Szeregów 2a w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
521/XIII/2020	30.01.2020	nieodpłatnego obciążenia służebnością przesyłu nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
522/XIII/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu nieruchomości stanowiącej własność Miasta Lublin - miasta na prawach powiatu, położonej przy ul. Kosmonautów 78 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
523/XIII/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-

¹⁸ Realizację uchwały rozpoczęto w 2020 r. i kontynuowano w 2021 r. Na zadanie składa się m.in. wdrożenie systemu finansowo-księgowego, systemu obsługi spraw i dokumentów, systemu kadrowo-płacowego, platformy współpracy pomiędzy uczniem, szkołą, pracodawcą i organem prowadzącym, systemu wspomagania pracy jednostek opieki społecznej i systemu antywirusowego.

¹⁹ Uchwała zrealizowana w 6 na 9 pozycji. W przypadku sześciu pozycji zawarte zostały umowy. W kontekście dwóch kolejnych pozycji, z uwagi na inwestycję miejską, procedura zawarcia umów została wstrzymana. Jedna pozycja czeka na podpis Dzierżawcy.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
524/XIII/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu bonifikiaty udzielonej przy sprzedaży nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Okopowej 8	Uchwała zrealizowana	-
525/XIV/2020	13.02.2020	zamiaru utworzenia dodatkowej lokalizacji Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 im. Janusza Korczaka w Lublinie	-	Uchwała intencyjna
526/XIV/2020	13.02.2020	zamiaru likwidacji XXV Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Lublinie, Szkoły Policealnej nr 12 w Lublinie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie	-	Uchwała intencyjna
527/XVI/2020	27.02.2020	skargi na Prezydenta Miasta Lublin dotyczącej notorycznego naruszania art. 74 Konstytucji RP oraz art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Uchwała zrealizowana	-
528/XVI/2020	27.02.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana	-
529/XVI/2020	27.02.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
530/XVI/2020	27.02.2020	wyłączenia z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Lublinie oraz likwidacji Szkoły Podstawowej nr 17 im. Zwycięstwa Grunwaldzkiego w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
531/XVI/2020	27.02.2020	wyłączenia z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Lublinie oraz likwidacji XXII Liceum Ogólnokształcącego w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
532/XVI/2020	27.02.2020	rozwiązania Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
533/XVI/2020	27.02.2020	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Lublin oraz określenia granic ich obwodów	Uchwała zrealizowana	-
534/XVI/2020	27.02.2020	zmiany uchwały w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Miasto Lublin publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych	Uchwała zrealizowana	-
535/XVI/2020	27.02.2020	nadania statutu Szkole Podstawowej nr 58 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
536/XVI/2020	27.02.2020	złożenia wniosków o zezwolenie na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego w XIV Liceum Ogólnokształcącym w Lublinie wchodzącym w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Zbigniewa Herberta w Lublinie oraz zobowiązania do ponoszenia kosztów kształcenia w tych oddziałach	Uchwała zrealizowana	-
537/XVI/2020	27.02.2020	założenia Branżowej Szkoły Usługowej Specjalnej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
538/XVI/2020	27.02.2020	założenia Branżowej Szkoły Budownictwa II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
539/XVI/2020	27.02.2020	założenia Branżowej Szkoły Samochodowej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
540/XVI/2020	27.02.2020	założenia Branżowej Szkoły Spożywczej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
541/XVI/2020	27.02.2020	ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania prowadzonych przez Miasto Lublin	Uchwała zrealizowana	-
542/XVI/2020	27.02.2020	określenia wysokości opłaty za pobyt w Ośrodku Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin	Uchwała zrealizowana ²⁰	-

²⁰ Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie maksymalnej opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce Policji (M. P. z 2019 r. poz. 164) wysokość opłaty za pobyt w Ośrodku została ustalona na kwotę 316,12 zł i obowiązuje do momentu ukazania się kolejnego obwieszczenia.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
543/XVI/2020	27.02.2020	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana ²¹	-
544/XVI/2020	27.02.2020	przyjęcia Programu Ograniczania Niskiej Emisji	Uchwała zrealizowana ²²	-
545/XVI/2020	27.02.2020	zatwierdzenia do realizacji, zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na 2020 rok oraz wyrażenia zgody na partnerstwo w ramach projektu „Proaktywny asystent podróży wspomagany sztuczną inteligencją, monitorujący doświadczenia użytkowników i tworzący spersonalizowane rozwiązania w zakresie mobilności” (AI-powered, proactive TRAVel assistant to self-monitor user’s experience & craft personalised travel solutions for promoting WELLbeing - AI-TraWell)	Uchwała zrealizowana	-
546/XVI/2020	27.02.2020	zatwierdzenia do realizacji, zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na 2020 rok oraz wyrażenie zgody na partnerstwo w ramach projektu „CITYTHON - Miejski Hackathon związany z mobilnością” (CITYTHON)	Uchwała zrealizowana	-
547/XVI/2020	27.02.2020	zatwierdzenia do realizacji, zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na 2020 rok oraz wyrażenia zgody na partnerstwo w ramach projektu „Wieloetapowe Wsparcie Dla Warsztatów Design Thinking” (Multistage Design Thinking Project Support - MDTProS)	Uchwała zrealizowana	-
548/XVI/2020	27.02.2020	zmieniająca uchwałę nr 56/III/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie Budżetu Obywatelskiego Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
549/XVI/2020	27.02.2020	upoważnienia Prezydenta Miasta Lublin do zawarcia z Wojewodą Lubelskim porozumień dotyczących utrzymania w roku 2020 grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
550/XVI/2020	27.02.2020	przyjęcia Programu ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina wraz z zasadami udzielania dotacji celowej	Uchwała niezrealizowana ²³	-
551/XVI/2020	27.02.2020	przystąpienia do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III	Uchwała w trakcie realizacji ²⁴	-
552/XVI/2020	27.02.2020	przystąpienia do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar północno-wschodni	Uchwała w trakcie realizacji ²⁵	-
553/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar północno-wschodni w rejonie ulic: Jałowcowej i Dożynkowej	Uchwała zrealizowana	-
554/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar A - rejon al. Kraśnickiej i ul. Rzemieślniczej	Uchwała zrealizowana	-
555/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar B - rejon ulicy Baśniowej	Uchwała zrealizowana	-

²¹ Zakres rzeczowy programu zrealizowany przy mniejszym wykorzystaniu środków pochodzących z BO.

²² Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni.

²³ Kolegium Regionalnej Izby Odwoławczej 24 marca 2020 r. podjęło uchwałę nr 154/2020 stwierdzającą nieważność uchwały Rady Miasta.

²⁴ Etap opiniowania i uzgadniania (Obszar A - rejon ulic: Choiny, Wojtasa, Związkowej) oraz etap projektowy (obszar B - rejon ulic: Północnej, Solidarności, Obszar C - rejon ulic: Bursaki, Związkowej, Obszar D - rejon ulic: Szeligowskiego, Czapskiego, Chodźki, Obszar E - rejon ulic: Choiny, Paderewskiego, Śliwińskiego, Obszar F - rejon ulicy Karpackiej, Obszar G - rejon ulic: Choiny, Wojtasa, Sierpniowej, Obszar H - rejon ulic: Wojtasa, Kwietniowej, Sierpniowej, Obszar I - rejon ulicy Choiny, Obszar J - rejon ulic: Kupieckiej, Nasutowiskiej, Obszar K - rejon ulicy Nasutowiskiej).

²⁵ Etap projektowy (Obszar A - rejon ulicy Trześniowskiej, Obszar B - rejon ulicy Kosynierów, Obszar C - rejon ROD „Bluszczowa”, Obszar D - rejon ulic Bluszczowej i Daliowej, Obszar E - rejon ulicy Narcyzowej).

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
556/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar C - rejon ulicy Ślężan	Uchwała zrealizowana	-
557/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar D - rejon ulicy Wodnej	Uchwała zrealizowana	-
558/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar E - rejon ulicy Powstania Styczniowego i ul. Bohaterów Monte Cassino	Uchwała zrealizowana	-
559/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni, obszar S - rejon ulic: Parysa i B. Paśnikowskiego	Uchwała zrealizowana	-
560/XVI/2020	27.02.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część II, Obszar I-B - rejon ulicy Jana Pawła II, ronda E. Kowcza	Uchwała zrealizowana	-
561/XVI/2020	27.02.2020	nabycia na rzecz Gminy Lublin prawa własności nieruchomości przewidzianych pod budowę boiska wielofunkcyjnego przy szkole przy ul. Berylowej w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
562/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	-	Uchwała intencyjna
563/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Wyścigowej	Uchwała w trakcie realizacji ²⁶	-
564/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Korzennej	Uchwała niezrealizowana ²⁷	-
565/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lipowej 1/Al. Raclawickich 2 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
566/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Furmańskiej 2 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
567/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem garażu stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Biernackiego 20 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
568/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem garażu stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lwowskiej 40 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
569/XVI/2020	27.02.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ²⁸	-
570/XVI/2020	27.02.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Sudeckiej, stanowiącej własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
571/XVI/2020	27.02.2020	wydzierżawienia lub wynajmu nieruchomości położonych w Lublinie przy ul. Krakowskie Przedmieście	-	Uchwała intencyjna
572/XVI/2020	28.02.2020	wprowadzenia i realizacji Programu „Lubelska Karta Miejska”	Uchwała w trakcie realizacji ²⁹	-
573/XVI/2020	28.02.2020	uhonorowania Romualda Lipko w przestrzeni publicznej miasta Lublin		Uchwała intencyjna
574/XVI/2020	28.02.2020	odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej przy ul. Sławinkowskiej w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
575/XVII/2020	26.03.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana	

²⁶ Podpisanie protokołu uzgodnień po rozstrzygniętym przetargu.

²⁷ Rezygnacja Wnioskodawców z wykupu nieruchomości w trybie bezprzetargowym.

²⁸ Uchwała zrealizowana w 7 na 10 pozycji. W przypadku siedmiu pozycji zawarte zostały umowy. W kontekście dwóch kolejnych pozycji, z uwagi na inwestycję miejską, procedura zawarcia umów została wstrzymana. Jedna pozycja czeka na podpis Dzierżawcy.

²⁹ Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
576/XVII/2020	26.03.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	
577/XVII/2020	26.03.2020	emisji obligacji przychodowych Gminy Lublin oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	Uchwała w trakcie realizacji ³⁰	
578/XVII/2020	26.03.2020	przyjęcia do realizacji II Aktualizacji planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Lublin	Uchwała zrealizowana ³¹	
579/XVII/2020	26.03.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin		Uchwała intencyjna
580/XVIII/2020	23.04.2020	skargi na działalność Prezydenta Miasta Lublin dotyczącą niezrealizowania wniosku w sprawie przywrócenia miejsc parkingowych	Uchwała zrealizowana	
581/XVIII/2020	23.04.2020	nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Lublin Ojcu Ludwikowi Wiśniewskiemu	Uchwała zrealizowana	
582/XVIII/2020	23.04.2020	nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Lublin Profesorowi Giuseppe Guarnaccia	Uchwała zrealizowana	
583/XVIII/2020	23.04.2020	utworzenia dodatkowej lokalizacji Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 im. Janusza Korczaka w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
584/XVIII/2020	23.04.2020	likwidacji XXV Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w Lublinie, Szkoły Policealnej nr 12 w Lublinie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
585/XVIII/2020	23.04.2020	określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2020 roku	Uchwała zrealizowana	
586/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część V C dla obszaru B - w rejonie ulic: Zelwerowicza i Poligonowej	Uchwała zrealizowana	
587/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, obszar A - rejon ulic: Nałęczowskiej, Grabowej, Przyjacielskiej, Cisowej i Morelowej	Uchwała zrealizowana	
588/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, obszar D - rejon ulic: Wojciechowskiej, Bohaterów Monte Cassino	Uchwała zrealizowana	
589/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - obszar K - rejon ulicy Morwowej	Uchwała zrealizowana	
590/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - obszar K - rejon ulicy Morwowej - wschód	Uchwała zrealizowana	
591/XVIII/2020	23.04.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie ulic: Dworcowej, Krochmalnej, 1-go Maja, Al. Zygmuntońskich i Piłsudskiego - obszar B - rejon ulic: Krochmalnej i Spółdzielczej	Uchwała zrealizowana	
592/XVIII/2020	23.04.2020	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV dla terenu w rejonie: ul. Józefa Franczaka „Lalka” (dawniej ul. Droga Męczenników Majdanka) i al. Wincentego Witosa	Uchwała zrealizowana	
593/XVIII/2020	23.04.2020	sporządzenia analizy zasadności przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie ulic: Lipskiej, Stary Gaj, Pod Gajem, Koło i Janowskiej	Uchwała zrealizowana częściowo ³²	

³⁰ Emisja obligacji planowana jest w latach 2021–2022 (z możliwością wydłużenia do 2023 r.), zaś wykup obligacji planowany jest w latach 2024–2035.

³¹ Uchwała została przyjęta. Plan ma charakter wieloletni.

³² Na podstawie sporządzonych analiz zasadności (Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część VII, rejon ulic: Lipska, Ziołowa, Zagajnikowa oraz Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część VIII, rejon ul. Janowskiej <wschód>) podjęte zostały uchwały: *Uchwała nr 782/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin -*

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
594/XVIII/2020	23.04.2020	przyjęcia projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Lublin”	Uchwała zrealizowana	
595/XVIII/2020	23.04.2020	przyjęcia Programu ochrony zasobów wodnych dla miasta Lublina wraz z zasadami udzielania dotacji celowej	Uchwała zrealizowana ³³	
596/XVIII/2020	23.04.2020	wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	Uchwała zrealizowana	
597/XVIII/2020	23.04.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin		Uchwała intencyjna
598/XVIII/2020	23.04.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Rzemieśniczej 1	Uchwała zrealizowana	
599/XVIII/2020	23.04.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż udziału stanowiącego własność Gminy Lublin wynoszącego 1/2 części w nieruchomości położonej w Lublinie w obrębie ulic: Anny Henryki Pustowójtówny, Bohaterów Monte Cassino	Uchwała w trakcie realizacji ³⁴	
600/XVIII/2020	23.04.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ³⁵	
601/XVIII/2020	23.04.2020	wyrażenia zgody na nabycie przez Gminę Lublin części nieruchomości położonej w Lublinie w pobliżu ul. Dworcowej	Uchwała zrealizowana	
602/XVIII/2020	23.04.2020	uchylenia uchwały nr 504/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin położonego w budynku przy ul. Hutniczej 10c w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
603/XVIII/2020	23.04.2020	wyrażenia woli utworzenia i przystąpienia przez Gminę Lublin do Lokalnej Organizacji Turystycznej Metropolia Lublin działającej w formie stowarzyszenia	-	Uchwała intencyjna
604/XVIII/2020	23.04.2020	zmieniająca uchwałę nr 516/XIII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wspólnej obsługi organizacyjno-administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Lublin zaliczanych do sektora finansów publicznych	Uchwała w trakcie realizacji ³⁶	-
605/XVIII/2020	23.04.2020	poparcia działań związanych ze staraniami Miasta Lublin o uzyskanie tytułu „Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023”	Uchwała w trakcie realizacji ³⁷	-
606/XVIII/2020	23.04.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ³⁸
607/XVIII/2020	23.04.2020	zmiany składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ³⁹
608/XIX/2020	21.05.2020	petycji Zjednoczenia Chrześcijańskich Rodzin dotyczącej uhonorowania śp. Mieczysława Czechowicza nazwą ulicy, placu lub ronda w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-

część VII w rejonie ulic: Lipskiej, Ziołowej i Zagajnikowej i Uchwała nr 783/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część VII w rejonie ulicy Janowskiej (wschód).

³³ Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni (kontynuacja w związku z przeznaczeniem środków finansowych w kwocie 450 000 zł).

³⁴ Nieruchomość po wykazie nieruchomości, przygotowanie protokołu uzgodnień.

³⁵ Uchwała zrealizowana w 4 na 5 pozycji. W przypadku dwóch pozycji przekazano do realizacji Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie. W kontekście dwóch kolejnych pozycji, zawarto umowy. Jedna pozycja wymaga negocjacji stawki czynszu.

³⁶ Realizację Uchwały rozpoczęto w 2020 r. i kontynuowano w 2021 r. Na zadanie składa się m.in. wdrożenie systemu finansowo-księgowego, systemu obsługi spraw i dokumentów, systemu kadrowo-płacowego, platformy współpracy pomiędzy uczniem, szkołą, pracodawcą i organem prowadzącym, systemu wspomagania pracy jednostek opieki społecznej i systemu antywirusowego.

³⁷ Rada Miasta Lublin wyraziła zgodę na podejmowanie niezbędnych działań związanych z uczestnictwem miasta Lublin w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023.

³⁸ Dokonano stosownych zmian.

³⁹ Jw.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
609/XIX/2020	21.05.2020	petycji grupy podmiotów reprezentowanych przez Fundację Życie i Rodzina dotyczącej zaprzestania prac w sprawie opracowania i wdrożenia miejskiego programu dofinansowania leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego (in vitro)	Uchwała zrealizowana	-
610/XIX/2020	21.05.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część II, Obszar I-P - rejon ulic: Zakole, Wapiennej	Uchwała zrealizowana	-
611/XIX/2020	21.05.2020	zatwierdzenia do realizacji oraz zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na lata 2020-2022 na finansowanie kosztów funkcjonowania podmiotu realizującego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	Uchwała zrealizowana	-
612/XIX/2020	21.05.2020	nadania statutu Branżowej Szkole Usługowej Specjalnej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
613/XIX/2020	21.05.2020	zmiany uchwały nr 647/XXIV/2016 Rady Miasta Lublin z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie nadania statutu Ośrodka Leczenia Uzależnień w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
614/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Puławskiej oraz Al. generała Władysława Sikorskiego	Uchwała w trakcie realizacji ⁴⁰	-
615/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Gospodarczej 40 stanowiącej własność Gminy Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ⁴¹	-
616/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lubartowskiej 49 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
617/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lubartowskiej 17 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
618/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
619/XIX/2020	21.05.2020	wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd nieruchomości stanowiącej własność Miasta Lublin - miasta na prawach powiatu położonej przy ul. Sierociej 15 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
620/XIX/2020	21.05.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ⁴²	-
621/XIX/2020	21.05.2020	zmieniająca uchwałę nr 516/XIII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wspólnej obsługi organizacyjno-administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Lublin zaliczanych do sektora finansów publicznych	Uchwała w trakcie realizacji ⁴³	-
622/XIX/2020	21.05.2020	zmiany uchwały nr 363/X/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach w związku z realizacją Programu wspierania na terenie Lublina edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży	Uchwała zrealizowana	-

⁴⁰ Nieruchomość przy ul. Al. Generała Władysława Sikorskiego – ogłoszenie o przetargu, nieruchomość przy ul. Puławskiej – nieruchomość po wykazie nieruchomości.

⁴¹ Wykonano wszystkie czynności zmierzające do sprzedaży nieruchomości (sporządzony został operat szacunkowy nieruchomości, ustalono cenę sprzedaży, wywieszono wykaz). Obecnie oczekuje się na decyzję dotyczącą zakupu nieruchomości przez użytkownika wieczystego.

⁴² Uchwała zrealizowana w 2 na 3 pozycje. W przypadku jednej pozycji przekazano do realizacji Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie. W kontekście kolejnej, zawarto umowę. Jedna pozycja czeka na podpis Dzierżawcy.

⁴³ Realizację Uchwały rozpoczęto w 2020 r. i kontynuowano w 2021 r. Na zadanie składa się m.in. wdrożenie systemu finansowo-księgowego, systemu obsługi spraw i dokumentów, systemu kadrowo-płacowego, platformy współpracy pomiędzy uczniem-szkołą-pracodawcą-organem prowadzącym, systemu wspomagania pracy jednostek opieki społecznej i systemu antywirusowego.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
623/XIX/2020	21.05.2020	przekształcenia oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 58 w Lublinie w Przedszkole nr 88 w Lublinie oraz nadania statutu i utworzenia Zespołu Szkół nr 13 w Lublinie oraz nadania statutu	Uchwała zrealizowana	-
624/XIX/2020	21.05.2020	założenia Przedszkola nr 89 w Lublinie przy ul. Dożynkowej 38 i nadania mu statutu oraz włączenia Przedszkola nr 89 w Lublinie do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Orłąt Lwowskich w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
625/XIX/2020	21.05.2020	zmiany uchwały w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Miasto Lublin przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	Uchwała zrealizowana	-
626/XIX/2020	21.05.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru przewodniczących komisji stałych Rady Miasta Lublin, z wyjątkiem Komisji Rewizyjnej	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ⁴⁴
627/XIX/2020	21.05.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ⁴⁵
628/XX/2020	25.06.2020	wotum zaufania dla Prezydenta Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana ⁴⁶	-
629/XX/2020	25.06.2020	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Prezydenta Miasta Lublin z wykonania budżetu za 2019 rok	Uchwała zrealizowana	-
630/XX/2020	25.06.2020	absolutorium dla Prezydenta Miasta Lublin za 2019 rok	Uchwała zrealizowana	-
631/XX/2020	26.06.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana ⁴⁷	-
632/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
633/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 1172/XLIV/2010 Rady Miasta Lublin z dnia 16 września 2010 r. w sprawie utworzenia wydzielonych rachunków przez samorządowe jednostki budżetowe	Uchwała zrealizowana	-
634/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 56/III/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie Budżetu Obywatelskiego Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
635/XX/2020	26.06.2020	utworzenia Środowiskowego Ośrodka Wsparcia „Kalina” i nadania Statutu	Uchwała zrealizowana	-
636/XX/2020	26.06.2020	utworzenia Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną i nadania Statutu	Uchwała zrealizowana	-
637/XX/2020	26.06.2020	nadania statutu Branżowej Szkole Spożywczej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
638/XX/2020	26.06.2020	nadania statutu Branżowej Szkole Samochodowej II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
639/XX/2020	26.06.2020	nadania statutu Branżowej Szkole Budownictwa II stopnia w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
640/XX/2020	26.06.2020	ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych działających na terenie miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
641/XX/2020	26.06.2020	ustalenia planu sieci publicznych szkół specjalnych działających na terenie miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
642/XX/2020	26.06.2020	ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Lublin na rok szkolny 2020/2021	Uchwała zrealizowana	-
643/XX/2020	26.06.2020	zamiaru wzniesienia na terenie Miasta Lublin pomnika Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego	-	Uchwała intencyjna
644/XX/2020	26.06.2020	nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-

⁴⁴ Dokonano stosownych zmian.

⁴⁵ Jw.

⁴⁶ Uchwała została przekazana do organów nadzoru, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

⁴⁷ Informacja dotyczy zmian budżetu w części dotyczącej przyznania MUP w Lublinie przez Ministra właściwego ds. pracy środków finansowych z Funduszu Pracy na koszty obsługi zadań na podst. art. 31q ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.).

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
645/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na wzniesienie na terenie Miasta Lublin pomnika Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego	-	Uchwała intencyjna
646/XX/2020	26.06.2020	nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
647/XX/2020	26.06.2020	nadania nazwy skwerowi położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
648/XX/2020	26.06.2020	„Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Lublin”	Uchwała w trakcie realizacji ⁴⁸	-
649/XX/2020	26.06.2020	petycji PRUIM Sp. z o. o. dotyczącej podjęcia przez Radę Miasta Lublin uchwały w przedmiocie zwolnienia z podatku od nieruchomości	Uchwała zrealizowana	-
650/XX/2020	26.06.2020	wprowadzenia czasowego obniżenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych na terenie miasta Lublin, których zarządcą jest Prezydent Miasta Lublin, w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2	Uchwała zrealizowana	-
651/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 18/II/2018 Rady Miasta Lublin z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty	Uchwała zrealizowana	-
652/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 596/XVIII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	Uchwała zrealizowana	-
653/XX/2020	26.06.2020	zaproszenia do osiedlenia się na terenie miasta Lublin w ramach repatriacji obywateli Kazachstanu polskiego pochodzenia Pani ----- i jej męża Pana -----	Uchwała zrealizowana	-
654/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na nabycie w drodze umowy przekazania na rzecz Gminy Lublin nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Mieczkowej stanowiących własność osoby fizycznej	Uchwała zrealizowana	-
655/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Narutowicza 74a w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
656/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Rynek 14 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
657/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Bernardyńskiej 8 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
658/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	-	Uchwała intencyjna
659/XX/2020	26.06.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ⁴⁹	-
660/XX/2020	26.06.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lubartowskiej 33 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
661/XX/2020	26.06.2020	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV w rejonie ulicy Mełgiewskiej	Uchwała w trakcie realizacji ⁵⁰	-

⁴⁸ Uchwała została przyjęta. Regulamin ma charakter wieloletni.

⁴⁹ Uchwała zrealizowana w 3 na 7 pozycji. W przypadku trzech pozycji zawarte zostały umowy. W kontekście trzech kolejnych pozycji, przygotowane są umowy do podpisu Dzierżawcy. Jedna pozycja jest na etapie przygotowania umowy.

⁵⁰ Etap po zakończeniu przyjmowania wniosków do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
662/XX/2020	26.06.2020	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II	Uchwała w trakcie realizacji ⁵¹	-
663/XX/2020	26.06.2020	zmieniająca uchwałę nr 516/XIII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wspólnej obsługi organizacyjno-administracyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Lublin zaliczanych do sektora finansów publicznych	Uchwała w trakcie realizacji ⁵²	-
664/XX/2020	26.06.2020	przyjęcia „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania na terenie miasta Lublin”	Uchwała w trakcie realizacji ⁵³	-
665/XX/2020	26.06.2020	zmiany uchwały nr 822/XXXII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 7 września 2017 roku w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pod nazwą „Lubelskie Centrum Ekonomiczno-Administracyjne Oświaty” i nadania jej statutu	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym
666/XX/2020	26.06.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ⁵⁴
667/XXI/2020	03.09.2020	odwołania Pani J.S. z funkcji ławnika Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
668/XXI/2020	03.09.2020	skargi na Dyrektora MOPR w Lublinie w sprawie dofinansowania turnusu rehabilitacyjnego ze środków PFRON	Uchwała zrealizowana	-
669/XXI/2020	03.09.2020	udzielenia pomocy finansowej dla miasta Jasło	Uchwała zrealizowana	-
670/XXI/2020	03.09.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana ⁵⁵	-
671/XXI/2020	03.09.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
672/XXI/2020	03.09.2020	zmieniająca uchwałę nr 611/XIX/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie zatwierdzenia do realizacji oraz zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na lata 2020-2022 na finansowanie kosztów funkcjonowania podmiotu realizującego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	Uchwała zrealizowana	-
673/XXI/2020	03.09.2020	zawarcia Porozumienia międzygminnego w sprawie współdziałania Gmin wchodzących w skład aglomeracji Lublin przy realizacji zadania polegającego na aktualizacji obszaru i granic aglomeracji Lublin	Uchwała zrealizowana	-
674/XXI/2020	03.09.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I – obszar zachodni, Obszar O - rejon ulicy Sobótki	Uchwała zrealizowana	-
675/XXI/2020	03.09.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I – obszar zachodni, Obszar T - rejon ulic: Wojciechowskiej i W. Rogińskiego	Uchwała zrealizowana	-
676/XXI/2020	03.09.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część II, Obszar I-M - rejon ulic: Perliczej, Wróblej	Uchwała zrealizowana	-

⁵¹ Etap poprzedzający przystąpienie do przyjmowania wniosków do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

⁵² Realizację Uchwały rozpoczęto w 2020 r. i kontynuowano w 2021 r. Na zadanie składa się m.in. wdrożenie systemu finansowo-księgowego, systemu obsługi spraw i dokumentów, systemu kadrowo-płacowego, platformy współpracy pomiędzy uczniem-szkołą-pracodawcą-organem prowadzącym, systemu wspomagania pracy jednostek opieki społecznej i systemu antywirusowego.

⁵³ Uchwała została przyjęta. Plan ma charakter wieloletni. Do opracowania dokumentu zobowiązała Prezydenta ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Plan wskazuje lokalizacje ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Lublina, które będą budowane przez operatora sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin. Zgodnie z harmonogramem przygotowanym przez OSD, stacje powinny być wybudowane do 31 grudnia 2022 r.

⁵⁴ Dokonano stosownych zmian.

⁵⁵ Informacja dotyczy zmian budżetu w części dotyczącej przyznania MUP w Lublinie przez Ministra właściwego ds. pracy środków finansowych z Funduszu Pracy na koszty obsługi zadań na podst. art. 31q ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.).

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
677/XXI/2020	03.09.2020	nieodpłatnego przekazania na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie urządzeń wodnych Zalewu Zemborzyckiego, stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała niezrealizowana ⁵⁶	-
678/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	-	Uchwała intencyjna
679/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody trwałemu zarządcy na oddanie w użyczenie części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin	-	Uchwała intencyjna
680/XXI/2020	03.09.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
681/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości położonej w Lublinie przy ul. Braci Wieniawskich 12b stanowiącej własność Gminy Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ⁵⁷	-
682/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż udziału Gminy Lublin w nieruchomości gruntowej położonej w Lublinie przy ul. Świętochowskiego 190	Uchwała w trakcie realizacji ⁵⁸	-
683/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Białkowska Góra 12c, ul. Białkowska Góra 12d	Uchwała w trakcie realizacji ⁵⁹	-
684/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Morelowej	Uchwała w trakcie realizacji ⁶⁰	-
685/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Józefa Franczaka „Lalka”	Uchwała w trakcie realizacji ⁶¹	-
686/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Tadeusza Jacyny-Onyszkiewicza	Uchwała w trakcie realizacji ⁶²	-
687/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie w pobliżu ul. Nowogródzkiej	Uchwała zrealizowana	-
688/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Głogowej	Uchwała w trakcie realizacji ⁶³	-
689/XXI/2020	03.09.2020	uchylenia uchwały nr 688/XXXI/2009 Rady Miasta Lublin z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 12 położonego w budynku przy ul. Lubomelskiej 5 w Lublinie stanowiącego własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
690/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lubartowskiej 24 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
691/XXI/2020	3.09.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionych lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Lublin usytuowanych w budynku przy ul. Lipowej 1/AI. Raclawickich 2 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-

⁵⁶ Odstąpiono od realizacji uchwały. Pismem znak: LU.RUM.2312.12.2.2019.MW z dnia 17 grudnia 2020 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wniosło, iż urządzenia wodne Zalewu Zemborzyckiego powinny zostać przekazane na rzecz Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Lublin, ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne, nie jest możliwe bezpośrednie nabycie urządzeń wodnych na rzecz PGW Wody Polskie. Dnia 18 stycznia 2021 r. przygotowano projekt uchwały uchylającej uchwałę nr 677/XXI/2020 z dnia 3 września 2020 r. oraz wyrażającej zgodę na przekazanie ww. urządzeń wodnych na rzecz Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Lublin.

⁵⁷ Sporządzony został operat szacunkowy nieruchomości, ustalono cenę sprzedaży, poinformowano użytkownika wieczystego o dalszych czynnościach. Obecnie oczekuje się na decyzję ze strony użytkownika wieczystego dotyczącą zakupu nieruchomości.

⁵⁸ Przygotowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

⁵⁹ Nieruchomość po wykazie.

⁶⁰ Ogłoszenie o ustnym przetargu ograniczonym.

⁶¹ Przygotowanie projektu Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

⁶² Ogłoszenie o ustnym przetargu ograniczonym.

⁶³ J.w..

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
692/XXI/2020	03.09.2020	zmiany uchwały nr 205/VIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe osób środkami lokalnego transportu zbiorowego zlecane przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
693/XXI/2020	03.09.2020	zmieniająca uchwałę nr 80/VIII/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
694/XXI/2020	03.09.2020	wyrażenia zgody na udzielanie dotacji w wysokości wyższej, niż określona w art. 25 ust. 1 oraz w art. 28 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, podmiotom funkcjonującym na terenie miasta Lublin prowadzonym przez osoby fizyczne lub prawne inne, niż miasto Lublin	Uchwała zrealizowana	-
695/XXI/2020	03.09.2020	zatwierdzenia do realizacji, zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Gminy Lublin na lata 2020-2023 oraz wyrażenia zgody na partnerstwo w ramach projektu „Re-Think Heritage” - „Prze-myślane Dziedzictwo”	Uchwała w trakcie realizacji ⁶⁴	-
696/XXI/2020	03.09.2020	odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej przy ul. Gospodarczej w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
697/XXI/2020	03.09.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ⁶⁵
698/XXII/2020	15.10.2020	petycji dotyczącej zmiany uchwały nr 722/XXVIII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania konsultacji społecznych z Mieszkańcami Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
699/XXII/2020	15.10.2020	skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w zakresie niestosowania standardów rowerowych przy projektowaniu łącznika pomiędzy ulicą Bernardyńską i ulicą Wesołą	Uchwała zrealizowana	-
700/XXII/2020	15.10.2020	skargi na działalność Prezydenta Miasta Lublin w zakresie nie realizowania uchwały nr 224/XIV/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 20 października 2011 roku w sprawie przyjęcia „Polityki Rowerowej Miasta Lublin”	Uchwała zrealizowana	-
701/XXII/2020	15.10.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana ⁶⁶	
702/XXII/2020	15.10.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	
703/XXII/2020	15.10.2020	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część IV w rejonie ulic: Jana Kasprówicza i Zadębie	Uchwała w trakcie realizacji ⁶⁷	
704/XXII/2020	15.10.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część III dla obszaru B - rejon ulicy Górskiej	Uchwała zrealizowana	
705/XXII/2020	15.10.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III dla obszaru D - rejon ulicy Żelazowej Woli	Uchwała zrealizowana	
706/XXII/2020	15.10.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Lublin część I - obszar zachodni, Obszar J - rejon ulicy Romea	Uchwała zrealizowana	
707/XXII/2020	15.10.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin w rejonie ulic: Dworcowej, Krochmalnej, 1-go Maja, Al. Zygmuntowskich i Piłsudskiego - obszar D - rejon ulic: 1-go Maja i Kościelnej, obszar E - rejon ulic: Betonowej i Ciepłej oraz obszar F - rejon ulicy Fabrycznej i ronda Lubelskiego Lipca '80	Uchwała zrealizowana	
708/XXII/2020	15.10.2020	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w uchwale nr 676/XXI/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 3 września 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu	Uchwała zrealizowana	

⁶⁴ Okres realizacji projektu od września 2020 do sierpnia 2023 r.

⁶⁵ Dokonano stosownych zmian.

⁶⁶ Informacja dotyczy zmian budżetu w części dotyczącej przyznania MUP w Lublinie przez Ministra właściwego ds. pracy środków finansowych z Funduszu Pracy na koszty obsługi zadań na podst. art. 31q ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.).

⁶⁷ Etap po zakończeniu przyjmowania wniosków do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
		zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część II, Obszar I-M – rejon ulic: Perliczej, Wróblej		
709/XXII/2020	15.10.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Przeskok, ul. Krochmalnej	Uchwała zrealizowana	
710/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Obrońców Pokoju 14 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
711/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lubartowskiej 49 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
712/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem niewyodrębnionego lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Lipowej 1/AI. Raclawickich 2 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	
713/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Narutowicza 74a w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
714/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie w osiedlu Szerokie	Uchwała w trakcie realizacji ⁶⁸	-
715/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na zamianę części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin oraz osób fizycznych położonych w Lublinie przy ul. Poznańskiej 101 oraz ul. Hetmańskiej	Uchwała w trakcie realizacji ⁶⁹	-
716/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Szerokie	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁰	-
717/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Ludwika Spiessa	Uchwała w trakcie realizacji ⁷¹	-
718/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Poznańskiej	Uchwała w trakcie realizacji ⁷²	-
719/XXII/2020	15.10.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana częściowo ⁷³	-
720/XXII/2020	15.10.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
721/XXII/2020	15.10.2020	reorganizacji Pogotowia Opiekuńczego w Lublinie oraz nadania statutów placówkom opiekuńczo-wychowawczym: Interwencyjnej Placówce Opieki nad Dzieckiem w Lublinie i Domowi dla Dzieci „Przyłodek” w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
722/XXII/2020	15.10.2020	reorganizacji Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Lublinie oraz nadania statutów placówkom opiekuńczo-wychowawczym: Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1 w Lublinie i Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 2 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
723/XXII/2020	15.10.2020	zmiany uchwały nr 1224/XLVI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁴	-

⁶⁸ Nieruchomość po wykazie.

⁶⁹ J.w.

⁷⁰ Opublikowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

⁷¹ Nieruchomość na wykazie.

⁷² J.w.

⁷³ Uchwała zrealizowana w 2 na 13 pozycji. W przypadku jednej pozycji zawarta została umowa. W kontekście jednej przekazana została do Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie, cztery pozycje na wykazie, cztery pozycje w trakcie negocjacji, trzy pozycje czeka na podpis Dzierżawcy.

⁷⁴ Konieczność podjęcia uchwały wynikała ze zmiany przepisów powszechnie obowiązujących. Zgodnie z Ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2018 r. poz. 2177 i z 2019 r. poz. 1564) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (D. U. 2020 r. poz. 1596) minimalna wysokość wynagrodzenia za każdą godzinę wykonania zlecenia lub świadczenia usług wynosi 18,30 zł.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
		i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania		
724/XXII/2020	15.10.2020	uchwalenia programu współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁵	-
725/XXII/2020	15.10.2020	wskazania przedstawicieli Rady Miasta Lublin do składu Komisji Stypendialnej przeprowadzającej postępowanie konkursowe dotyczące przyznawania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów, zamieszkujących na terenie Miasta Lublin na rok akademicki 2020/2021	Uchwała zrealizowana	-
726/XXII/2020	15.10.2020	nadania nazwy skwerowi położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
727/XXII/2020	15.10.2020	nadania nazwy skwerowi położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
728/XXII/2020	15.10.2020	nadania nazwy rondu położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
729/XXII/2020	15.10.2020	Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
730/XXII/2020	15.10.2020	określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Lublin i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała zrealizowana	-
731/XXII/2020	15.10.2020	zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	Uchwała zrealizowana	-
732/XXII/2020	15.10.2020	wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	Uchwała zrealizowana	-
733/XXII/2020	15.10.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania na drogach publicznych na terenie miasta Lublin oraz wysokości opłat za parkowanie i sposobu ich pobierania	Uchwała zrealizowana	-
734/XXII/2020	15.10.2020	zmiany uchwały nr 268/X/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za korzystanie z szaletów miejskich położonych na terenie gminy Lublin, zmienionej uchwałą nr 71/III/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 31 stycznia 2019 r.	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁶	-
735/XXIII/2020	19.11.2020	odwołania Pani Ireny Szumlak ze stanowiska Skarbnika Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
736/XXIII/2020	19.11.2020	powołania Pani Lucyny Sternik na stanowisko Skarbnika Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
737/XXIII/2020	19.11.2020	skargi na zaniedbania i nienależyte wykonywanie zadań przez Dyrektora Domu Pomocy Społecznej im. W. Michalisowej w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
738/XXIII/2020	19.11.2020	skargi na działania Dyrektora Centrum Administracyjnego „Pogodny Dom” w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
739/XXIII/2020	19.11.2020	w zakresie niewłaściwego użytkowania boisk szkolnych	Uchwała zrealizowana	-
740/XXIII/2020	19.11.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana	-
741/XXIII/2020	19.11.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-

⁷⁵ Uchwała została przyjęta. Program będzie realizowany w 2021 r.

⁷⁶ Uchwała w trakcie realizacji w związku z koniecznością poboru opłat za korzystanie z szaletów w sposób ciągły w czasie ich otwarcia.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
742/XXIII/2020	19.11.2020	Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁷	-
743/XXIII/2020	19.11.2020	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2021 r.	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁸	-
744/XXIII/2020	19.11.2020	ustalenia wysokości stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu w 2021 roku	Uchwała zrealizowana	-
745/XXIII/2020	19.11.2020	uchwalenia „Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie na lata 2021-2024”	Uchwała w trakcie realizacji ⁷⁹	-
746/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do Spółki: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o.o.	Uchwała w trakcie realizacji ⁸⁰	-
747/XXIII/2020	19.11.2020	wydłużenia obowiązywania strategii rozwoju Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
748/XXIII/2020	19.11.2020	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część I - obszar zachodni - część „A” Rogatka Warszawska	Uchwała w trakcie realizacji ⁸¹	-
749/XXIII/2020	19.11.2020	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin część II, Obszar I-K - rejon ulicy Stokrotki	Uchwała zrealizowana	-
750/XXIII/2020	19.11.2020	uchylenia uchwały nr 503/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin położonych w Lublinie przy ul. Łęczyńskiej 118 i ul. Emanuela Graffa na rzecz Powiatu Lubelskiego	Uchwała zrealizowana	-
751/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy Alei Wincentego Witosa/ul. Królowej Jadwigi	Uchwała w trakcie realizacji ⁸²	-
752/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości grunтовой stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Powstańców Śląskich	Uchwała w trakcie realizacji ⁸³	-
753/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Grodzkiej 14 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
754/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy Lublin usytuowanego w budynku przy ul. Poniatowskiego 4 w Lublinie	Uchwała zrealizowana	-
755/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Nałkowskich 236a	Uchwała w trakcie realizacji ⁸⁴	-
756/XXIII/2020	19.11.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
757/XXIII/2020	19.11.2020	wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ⁸⁵	-
758/XXIII/2020	19.11.2020	zmiany obszaru i granic aglomeracji Lublin	Uchwała zrealizowana	-

⁷⁷ Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni.

⁷⁸ Uchwała została przyjęta. Program będzie realizowany w 2021 r.

⁷⁹ Uchwała została przyjęta. Strategia ma charakter wieloletni.

⁸⁰ Trwa procedura wniesienia aportu do Spółki.

⁸¹ Etap poprzedzający przystąpienie do przyjmowania wniosków do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

⁸² Opublikowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

⁸³ Jw.

⁸⁴ Planowany jest podział nieruchomości.

⁸⁵ Dziewięć pozycji na wykazie, siedem pozycji po wykazie przygotowywane umowy, dwanaście pozycji w trakcie negocjowania stawki czynszu, jedna pozycja w konsultacji u Radcy Prawnego z powodu śmierci Dzierżawcy.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
759/XXIII/2020	19.11.2020	odmowy ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej przy Alei Spółdzielczości Pracy	Uchwała zrealizowana	-
760/XXIII/2020	19.11.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ⁸⁶
761/XXIV/2020	17.12.2020	uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2021 rok	Uchwała w trakcie realizacji ⁸⁷	-
762/XXIV/2020	17.12.2020	wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ⁸⁸	-
763/XXIV/2020	17.12.2020	skargi na Prezydenta Miasta Lublin dotyczącej niewłaściwej numeracji domów na Starym Mieście i w Śródmieściu Lublina	Uchwała zrealizowana	-
764/XXIV/2020	17.12.2020	zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2020 rok	Uchwała zrealizowana ⁸⁹	-
765/XXIV/2020	17.12.2020	zmieniająca uchwałę nr 481/XII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
766/XXIV/2020	17.12.2020	zmieniająca uchwałę nr 299/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w Europejskim Banku Inwestycyjnym z siedzibą w Luksemburgu na finansowanie zadań inwestycyjnych Miasta Lublin w latach 2016-2022	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁰	-
767/XXIV/2020	17.12.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis	Uchwała zrealizowana	-
768/XXIV/2020	17.12.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części w ramach pomocy de minimis w związku z utworzeniem nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Uchwała zrealizowana	-
769/XXIV/2020	17.12.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia czasowego obniżenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych na terenie miasta Lublin, których zarządcą jest Prezydent Miasta Lublin, w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2	Uchwała zrealizowana	-
770/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia Programu – „Zdrowie dla Lublina na lata 2021–2025”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹¹	-
771/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia programu polityki zdrowotnej „Program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku i zęza dla uczniów klas II szkół podstawowych na terenie Miasta Lublin”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹²	-
772/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia programu polityki zdrowotnej „Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów lubelskich szkół”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹³	-
773/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia programu polityki zdrowotnej „Program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla 12 letnich mieszkanki Lublina”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁴	-

⁸⁶ Dokonano stosownych zmian.

⁸⁷ Uchwała dotyczy 2021 r.

⁸⁸ Uchwała dotyczy wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin na lata 2021–2045.

⁸⁹ Informacja dotyczy zmian budżetu w części dotyczącej przyznania MUP w Lublinie przez Ministra właściwego ds. pracy środków finansowych z Funduszu Pracy na koszty obsługi zadań na podst. art. 31q ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 z późn. zm.).

⁹⁰ Ostatnia transza kredytu planowana jest do zaciągnięcia w 2021 r., zgodnie z podjętą uchwałą.

⁹¹ Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni.

⁹² Jw.

⁹³ Jw.

⁹⁴ Jw.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
774/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia programu polityki zdrowotnej w przedmiocie opieki paliatywnej i hospicyjnej dla dzieci i młodzieży oraz dla osób dorosłych w stanach terminalnych choroby	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁵	-
775/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia „Programu działań Miasta Lublin na rzecz mieszkańców z niepełnosprawnościami na lata 2021-2025”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁶	-
776/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021–2030	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁷	-
777/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021–2025	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁸	-
778/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia „Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2021–2025”	Uchwała w trakcie realizacji ⁹⁹	-
779/XXIV/2020	17.12.2020	ustanowienia pomników przyrody	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁰	-
780/XXIV/2020	17.12.2020	pozbawienia statusu pomników przyrody	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰¹	-
781/XXIV/2020	17.12.2020	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część VI - Głusk w rejonie ulicy Żorzy	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰²	-
782/XXIV/2020	17.12.2020	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część VII w rejonie ulic: Lipskiej, Ziołowej i Zagajnikowej	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰³	-
783/XXIV/2020	17.12.2020	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część VII w rejonie ulicy Janowskiej (wschód)	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁴	-
784/XXIV/2020	17.12.2020	określenia regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert	Uchwała zrealizowana	-
785/XXIV/2020	17.12.2020	zmiany uchwały nr 822/XXXII/2017 Rady Miasta Lublin z dnia 7 września 2017 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pod nazwą „Lubelskie Centrum Ekonomiczno-Administracyjne Oświaty” i nadania jej statutu	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym
786/XXIV/2020	17.12.2020	wydzierżawienia lub wynajmu nieruchomości Gminy Lublin	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁵	-
787/XXIV/2020	17.12.2020	wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem, dzierżawę lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	Uchwała zrealizowana	-
788/XXIV/2020	17.12.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy Alei Spółdzielczości Pracy 24	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁶	-
789/XXIV/2020	17.12.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Zemborzyckiej /dr. doj./	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁷	-

⁹⁵ Jw.

⁹⁶ Jw.

⁹⁷ Uchwała została przyjęta. Strategia ma charakter wieloletni.

⁹⁸ Uchwała została przyjęta. Program ma charakter wieloletni.

⁹⁹ Jw.

¹⁰⁰ Brak wpisu w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody.

¹⁰¹ Brak wykreślenia z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

¹⁰² Etap poprzedzający przystąpienie do przyjmowania wniosków do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

¹⁰³ Jw.

¹⁰⁴ Jw.

¹⁰⁵ Jedna pozycja na wykazie, trzynaście pozycji w trakcie negocjowania stawki czynszu.

¹⁰⁶ Trwa przygotowanie projektu Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

¹⁰⁷ Opublikowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

Data sesji	Nr uchwały	Uchwała w sprawie	Status uchwały	Inne uchwały
790/XXIV/2020	17.12.2020	wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Farmaceutycznej	Uchwała w trakcie realizacji ¹⁰⁸	-
791/XXIV/2020	17.12.2020	przystąpienia Gminy Lublin do projektu partnerskiego pn. „MOVE IT like Lublin - a Chisinau public transport sustainable development initiative” współfinansowanego przez Komisję Europejską w ramach programu Local Authorities: Partnerships for sustainable cities 2020	Uchwała zrealizowana ¹⁰⁹	-
792/XXIV/2020	17.12.2020	przyjęcia od Powiatu Lubelskiego zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej	Uchwała w trakcie realizacji ¹¹⁰	-
793/XXIV/2020	18.12.2020	zmiany uchwały nr 729/XXII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 15 października 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin	Uchwała zrealizowana	-
794/XXIV/2020	18.12.2020	zmiany uchwały nr 730/XXII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 15 października 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Lublin i zagospodarowania właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi tych odpadów w zamian za uiszczonej przez	Uchwała zrealizowana	-
795/XXIV/2020	18.12.2020	wyrażenia zgody na wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) do Spółki: Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Nowy Dom” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie	Uchwała w trakcie realizacji ¹¹¹	-
796/XXIV/2020	18.12.2020	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2021 rok	Uchwała w trakcie realizacji ¹¹²	-
797/XXIV/2020	18.12.2020	zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ¹¹³
798/XXIV/2020	18.12.2020	zmiany składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin	-	Uchwała o charakterze organizacyjnym ¹¹⁴

¹⁰⁸ Trwa przygotowanie projektu Zarządzenia Prezydenta Miasta Lublin w sprawie wyboru formy sprzedaży nieruchomości.

¹⁰⁹ Zgoda na partnerstwo w projekcie. Projekt będzie realizowany począwszy od 2021 r.

¹¹⁰ Uchwała w trakcie realizacji (Porozumienie nr EPS.402.10.2020.AZ1 Zarządu Powiatu w Lublinie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie powierzenia Gminie Lublin zadań w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej, obecnie trwają prace nad przygotowaniem umowy o dotację celową – przekazanie środków przez Powiat na rzecz Gminy Lublin na realizację zadań).

¹¹¹ Trwa procedura wniesienia aportu do Spółki.

¹¹² Plan pracy obejmuje cały 2021 r.

¹¹³ Dokonano stosownych zmian.

¹¹⁴ Dokonano stosownych zmian.

7. Inne istotne działania Prezydenta Miasta Lublin

Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, czynnie uczestniczy oraz pełni funkcje w następujących gremiach:

- Związek Miast Polskich (wiceprezes Zarządu);
- Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (współprzewodniczący Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych);
- Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza (członek Zarządu);
- Rada Fundacji Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza.

W 2020 r. Prezydent Miasta Lublin uczestniczył w posiedzeniach Związku Miast Polskich, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Unii Metropolii Polskich, poświęconym bieżącym zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem samorządów. Ze względu na sytuację epidemiczną większość spotkań odbywało się w formie zdalnej.

Posiedzenia **Zarządu Związku Miast Polskich** zwołano 8 razy. Wśród działań podejmowanych przez to gremium wymienić można: opiniowanie projektów i zmian projektów ustaw, reagowanie na sytuację kryzysową wywołaną stanem zagrożenia epidemiologicznego, działania na rzecz poprawy pracy urzędów i życia społeczności lokalnych w czasie pandemii, opiniowanie pakietu ustaw antykryzysowych uchwalanych przez Parlament, podejmowanie inicjatyw w sprawie osłony dla jednostek samorządu terytorialnego, wyrażanie opinii w sprawie projektów dotyczących finansów, gospodarki odpadami, nieruchomości, wyrażenie stanowiska w kwestii postawy polskiego rządu wobec nowego budżetu Unii Europejskiej, zajęcie stanowiska w kwestii rozdziału środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Posiedzenia **Zarządu Unii Metropolii Polskich** w 2020 r. poświęcone były głównie sytuacji związanej z epidemią koronawirusa oraz rozwiązaniom wdrażanym w tym czasie przez samorządy. Prezydenci omawiali także projektowane zmiany legislacyjne w kontekście ich wpływu na jednostki samorządu terytorialnego. Obok problemów bieżących omawiano sprawy związane z tworzeniem w ramach struktur Unii Metropolii Polskich, tzw. centrum badań i analiz.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego spotkała się w roku sprawozdawczym 9 razy. Wśród tematów podejmowanych przez to gremium wymienić można: kwestę dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne, podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli, zmian w Karcie Nauczyciela, świadczeń na rzecz rodziny i pomocy społecznej, programu sieci onkologicznej, wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego związanych z pandemią, przeciwdziałania skutkom suszy, kwestię podatków i opłat lokalnych, sektorowych programów krajowych oraz prac rządowych nad budżetem Unii Europejskiej.

Inne istotne wydarzenia w 2020 r. w których wziął udział Prezydent Krzysztof Żuk, to:

- 10 stycznia – uroczysta gala Podsumowanie Roku Sportowego Miasta Lublin;
- 4-5 lutego – XIII Forum Europa-Ukraina „Nowe możliwości, stare zagrożenia” w Jasionce;
- 5-9 lutego – II Festiwal Danuty Szaflarskiej „Śleboda/Danutka”; gośćmi II edycji Festiwalu byli m.in. Janusz Gajos, Krystyna Janda, Olga Lipińska, Jerzy Stuhr, Magda Umer. Podczas Festiwalu wręczona została lubelska nagroda teatralna „Gong Danutki” Pani Krystynie Jandzie;
- 27 lutego – pierwsza oficjalna wizyta w Lublinie Konsul Generalnej RP we Lwowie Pani Elizy Dzwonkiewicz;
- 2 marca – posiedzenie seminaryjne Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej w Warszawie, nt. „Stanu finansów samorządowych – Diagnoza i wyzwania”;
- 3-4 marca – VII Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty Edukacja Przyszłości; jest to jedno z najważniejszych spotkań liderów świata samorządu, oświaty, kultury, sportu od trzech lat odbywające się w Lublinie;
- 10 marca – konferencja w Warszawie z okazji 30. rocznicy uchwalenia Ustawy o samorządzie gminnym;
- 2-3 maja – uroczystości z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz obchody Święta Narodowego Trzeciego Maja;

- 16 czerwca – gala „Supermiasta”, plebiscytu zorganizowanego we wszystkich redakcjach lokalnych „Gazety Wyborczej” z okazji 30-lecia pierwszych w historii III RP wyborów do rad gmin;
- 8 lipca – jubileusz 65-lecia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- 24 lipca – finał Pucharu Polski w piłce nożnej na Arenie Lublin;
- 26 lipca – uroczysta Gala obchodów 40-rocznicy Lubelskiego Lipca 1980;
- 28 lipca – w Trybunale Koronnym z rąk Ministra Spraw Zagranicznych Ukrainy, Pana Dmytro Kuleby Prezydent Miasta Lublin – Krzysztof Żuk otrzymał order „Za Zasługi” przyznany przez Prezydenta Ukrainy z okazji Dnia Konstytucji; Prezydent Miasta Lublin jest pierwszym polskim prezydentem miasta odznaczonym tym orderem;
- 31 sierpnia – obchody Dnia Solidarności i Wolności;
- 4 września – uroczystość wręczenia Aktu Nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Lublin Ojcu Ludwikowi Wiśniewskiemu;
- 5 października – uroczystość wręczenia Aktu Nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Lublin Profesorowi Giuseppe Guarnaccia;
- 6–9 października – Kongres Współpracy Transgranicznej;
- 22 listopada – uroczysta Gala Przedsiębiorczości, podczas której poznano laureatów corocznych Nagród Gospodarczych Prezydenta Miasta Lublin;
- 18 grudnia – udział Forum Bankowo-Samorządowym 2020.

8. Wybrane nagrody i wyróżnienia dla Miasta Lublin

Certyfikaty

Miejska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin

W Lublinie funkcjonuje Miejska Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie Miasta Lublin, zorganizowana z własnej inicjatywy Gminy, w związku z realizacją projektu koordynowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pt. Przedszkole i Szkoła Promujące Zdrowie, któremu wspólnie patronuje Światowa Organizacja Zdrowia, Rada Europy i Komisja Europejska. W wyniku upowszechnienia koncepcji Programu i podejmowanych działań wspierających jego realizację, aktualnie na terenie miasta Lublin Program realizowany jest przez 70 przedszkoli, szkół i placówek. Aktywność prozdrowotna i efektywność podejmowanych działań w tych jednostkach oświatowych, została nagrodzona nadaniem przez Prezydenta Miasta 65 Miejskich Certyfikatów „Przedszkole Promujące Zdrowie” lub „Szkoła Promująca Zdrowie”, przez Kuratora Oświaty – 24 Wojewódzkich Certyfikatów oraz przez Ministra Edukacji Narodowej – 3 Krajowych Certyfikatów.

Konkursy

W marcu 2020 r. Lublin wszedł do ścisłego finału konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023, obok rumuńskiego Baia Mare i rosyjskiego Kazania. Tytuł ten jest przyznawany przez Europejskie Forum Młodzieży z inicjatywy Rady Europy od 2009 r. miastom, które wykazują najbardziej innowacyjne podejście w zakresie współpracy z młodzieżą i włączania jej w lokalne życie społeczne. Finałowe posiedzenie jury konkursu o tytuł Europejskiej Młodzieży 2023 miało odbyć się w listopadzie 2020 r., lecz jury wysłuchało jedynie finałowych prezentacji kandydatów, w tym Lublina. Z powodów m.in. pandemii koronawirusa ostateczne ogłoszenie wyniku konkursu przesunięto na 2021 r., i to właśnie Lublin otrzymał tytuł Europejskiej Stolicy Młodzieży 2023.

Rankingi

Miasta Historyczne 3.0

Za istotne wyróżnienie należy uznać włączenie Lublina do projektu Miasta Historyczne 3.0, skupiającego 15 europejskich miast mogących pochwalić się szczególnymi walorami historyczno – architektonicznymi, stanowiąc dużą atrakcję turystyczną. Obok Lublina do grona tych miast należą Kraków, Edynburg, Budapeszt, Gdańsk, Lwów, Tbilisi, Toruń czy Wrocław. Celem projektu Miasta Historyczne 3.0 jest wymiana wiedzy, dyskusja nad problemami, doświadczeniami, rozwiązaniami stosowanymi w miastach historycznych w aspekcie rozwoju turystyki dla poszukiwania wspólnych narzędzi zrównoważonego rozwoju. Miasta biorące w nim udział dostrzegają problem pogodzenia komfortu życia mieszkańców wobec dużego wzmożenia ruchu turystycznego.

Samorządowy Lider Edukacji

Z racji tego, że jednym z głównych celów miasta jest zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu edukacji, ogromnym sukcesem Lublina jest przyznanie po raz dziesiąty z rzędu tytułu Samorządowego Lidera Edukacji w Ogólnopolskim Konkursie i Programie Certyfikacji Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw. Wyróżnienie przyznane pod koniec 2020 r., po niemal 10 miesiącach pandemii potwierdziło, że Lublin stanął na wysokości zadania w trudnej sytuacji zmiany trybu pracy szkolnictwa na nauczanie zdalne oraz hybrydowe. Miasto sprostało konieczności zapewnienia technicznej możliwości nauki zdalnej uczniom lubelskich szkół.

Samorządowiec roku

Do wyróżnień, jakimi nagrodzono miasto należy dodać wyróżnienia dla Prezydenta Krzysztofa Żuka. W corocznym plebiscyście serwisu PortalSamorządowy.pl został uznany za samorządowca 2019 r. Głosowanie na kandydatów odbywa się przez cały rok na stronie serwisu.

Nagroda Polskiej Rady Ekumenicznej

Warto również dodać, że wielokulturowe dziedzictwo Lublina, który w swojej długiej historii był domem dla przedstawicieli wielu narodów, religii i wyznań jest stale wielką wartością dla współczesnego Lublina i warto dokładać starań dla jego kultywowania. Stąd wielkim wyróżnieniem dla Miasta była Nagroda Polskiej Rady Ekumenicznej przyznana Prezydentowi Lublina Krzysztofowi Żukowi. W uzasadnieniu Polska Rada Ekumeniczna zwróciła uwagę na prowadzenie przez Prezydenta otwartej polityki współpracy z wieloma wyznaniem chrześcijańskimi oraz z lubelskim oddziałem Polskiej Rady Ekumenicznej poprzez wspieranie różnorodnych przedsięwzięć chrześcijańskich. Pozwala to na realizację w mieście programu „Ekumeniczny Lublin”, w ramach którego odbywa się wiele wydarzeń o charakterze naukowym i kulturalnym.

Miasta Przyjazne Kierowcom

W 2020 r. Lublin zajął również pierwsze miejsce w rankingu Miasta Przyjazne Kierowcom w kategorii ośrodków miejskich liczących powyżej 300 tysięcy mieszkańców. Autorzy rankingu przygotowanego dla strony oponeo.pl brali pod uwagę płynność ruchu po centrum, ale także ceny paliwa, wysokość opłat za parkowanie, a także stawki usługi wymiany opon, czy ubezpieczenia OC.

Raporty

„Przyszłość zaczyna się tu...”

Firma doradcza Colliers, przygotowująca cykl raportów o rozwoju miast „Przyszłość zaczyna się tu...” uznała, że Lublin jest najprężniej rozwijającą się metropolią Polski wschodniej. Raporty Colliers obrazują polskie miasta - ich rozwój gospodarczy, zaplecze gastronomiczne i handlowe, a także ofertę dla inwestorów i mieszkańców. Lublin był drugą metropolią, którą firma wzięła pod uwagę w swojej analizie. W raporcie ujęto zarówno specyfikę lubelskiej gospodarki, jak i ofertę inwestycyjną miasta, włączając dostępne powierzchnie biurowe i magazynowe, a także zaplecze akademickie. Lublin, to siódmy pod względem podaży regionalny rynek biurowym w Polsce oraz największe „zagłębienie” nowoczesnych biur we wschodniej części kraju. Autorzy raportu zwrócili także uwagę na rozwijającą się w Lublinie branżę turystyczną, a wraz z nią na ofertę sportowo-rekreacyjną, a także dynamiczny rynek budownictwa mieszkalnego.

9. Współpraca międzynarodowa Miasta Lublin

W 2020 r. po raz pierwszy w historii została powołana Doraźna Komisja Rady Miasta Lublin ds. Współpracy Międzynarodowej. Powołana na mocy *Uchwały nr 253/VII/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 30 maja 2019 r.*, Komisja obradowała od 2 września do 14 maja 2020 r. na 9 posiedzeniach, w tym jednym online, oraz wyjazdowym związanym z wizytą studyjną do Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Poszczególne posiedzenia poświęcone były różnym obszarom współpracy międzynarodowej, w tym dotyczącym miast partnerskich, kultury, edukacji, akademickości, przedsiębiorczości itp. Poszczególne obszary przedstawiali dyrektorzy wydziałów/biur Urzędu Miasta Lublin wraz z zaproszonymi ekspertami i gośćmi, np. przy udziale rektorów ds. studenckich lubelskich uniwersytetów, jak i samych studentów zagranicznych. Przedmiotem działań komisji było przygotowanie założeń strategii rozwoju współpracy międzynarodowej miasta Lublin, w tym promocji międzynarodowej oraz opracowanie kierunków i form współpracy międzynarodowej. Komisja zakończyła swoje prace rekomendacjami i założeniami do ogólnomiejskiej strategii Lublin 2030, które zostały przedstawione Radzie Miasta Lublin, natomiast przyjęte uchwały zostały upublicznione w Biuletynie Informacji Publicznej.

Restrykcje wprowadzone w związku z pandemią COVID-19 w szczególności w sposób dotknęły współpracę międzynarodową. Na wiosnę 2020 r. zostały odwołane lub odłożone w czasie, praktycznie wszystkie bezpośrednie spotkania z partnerami międzynarodowymi, z drugiej strony sytuacja ta sprawiła, że zaczęto na szeroką skalę korzystać z technologii umożliwiającej organizację wydarzeń i kontakty w trybie zdalnym. Wiele dotychczasowych form współpracy, takich jak np. wizyty studyjne czy spotkania robocze zostały przeniesione do przestrzeni wirtualnej.

W roku sprawozdawczym ze względu na pandemię, odbyły się tylko dwie oficjalne stacjonarne wizyty wyjazdowe. W ramach Business Focus Poland organizowanego przez Region Apulia i Puglia Sviluppo w Bari, 6 października Zastępca Prezydenta Beata Stepniuk-Kuśmierzak, podpisała list Intencyjny o współpracy z tym włoskim miastem, które tym samym zostało 21 miastem zaprzyjaźnionym Lublina. Druga wizyta była związana z uczestnictwem Radnej Moniki Kwiatkowskiej w „Dniach Miasta” Nowy Sad, Serbia. Wizyta miała miejsce 1 lutego 2020 r.

W roku sprawozdawczym odbyło się jedynie 12 stacjonarnych wizyt przyjazdowych, głównie wizyt kulturalnych przedstawicieli misji dyplomatycznych. Były to m.in.: wizyta Konsul Generalnej RP we Lwowie Elizy Dzwonkiewicz, Ambasadora Angoli JE Feliciano António dos Santos, Charge d’Affaires a.i. Ambasady RPA Daniela Stemmer, Przedstawiciela Generalnego Rządu Flandrii Driesa Willemsa. Szczególny charakter miała wizyta Ambasadora Izraela Alexandra Ben Zvi, związana z odbywającym się w tym czasie I Festiwalem Kultury Żydowskiej – Lubliner Festival. Delegacja z panem Ambasadorem wzięła także udział w uroczystości upamiętniającej ofiary obozu koncentracyjnego na Majdanku, w której towarzyszyli im przedstawiciele władz miasta z Prezydentem Krzysztofem Żukiem na czele oraz przedstawiciele wojewódzkich władz centralnych oraz samorządowych. Podobnie uroczysty charakter miała wizyta Ambasadora Republiki Węgier, Pani Orsolya Zsuzsanny Kovács. Głównym celem wizyty był udział w uroczystościach odsłonięcia pomnika upamiętniającego pomoc okazaną Węgom przez mieszkańców Lublina w 1956 r., w trakcie tzw. powstania węgierskiego.

Bardzo ważnym wydarzeniem międzynarodowym, które odbyło się w Lublinie 28 lipca 2020 r., było spotkanie ministrów spraw zagranicznych Polski, Litwy i Ukrainy. Podczas rozmów dotyczących aktualnych wyzwań stojących przed Unią Europejską oraz NATO i relacji tych dwóch organizacji z Ukrainą, powołano nowy format współpracy trójstronnej, który otrzymał nazwę „Trójkąta Lubelskiego”. Celem tego gremium jest rozszerzanie i umacnianie współpracy w sferze bezpieczeństwa w odpowiedzi na wspólne zagrożenia w regionie, pogłębianie trójstronnych więzi wojskowych i obronnych z pełnym wykorzystaniem potencjału NATO i UE, dalsze rozwijanie współpracy gospodarczo-społecznej, rozwój unijnej inicjatywy Partnerstwa Wschodniego oraz wspieranie procesu reform na Ukrainie. W ramach realizacji deklaracji organizowane mają być regularne trójstronne spotkania ministrów oraz konsultacje przedstawicieli ministerstw spraw zagranicznych trzech krajów. Podczas uroczystości na pl. Litewskim, Lublin reprezentował Prezydent Krzysztof Żuk. Spotkanie organizowane było przez stronę rządową. Miasto Lublin wsparło wizytę i spotkanie ministrów od strony organizacyjno-logistycznej.

Powołane w wyniku współpracy Lublina i Nancy - Centrum Europejskie UMCS, otworzyło nowy kierunek studiów magisterskich Prawo międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej. W 2020 r. odbyła się pierwsza rekrutacja na ten kierunek. Wsparcie w całym procesie udzieliły: Wydział Strategii i Przedsiębiorczości oraz Biuro – Centrum Współpracy Międzynarodowej. Dzięki współpracy Centrum Europejskiego UMCS z Centrum Europejskim z Nancy doszło do zawarcia umowy o podwójnym dyplomowaniu pomiędzy UMCS a Uniwersytetem Lotaryńskim (Nancy, Francja).

Nowy wymiar i znaczenie uzyskała potrzeba międzysektorowego wsparcia szczególnej grupy mieszkańców miasta – cudzoziemców, w tym bardzo licznej grupy studentów zagranicznych, którzy w wielu przypadkach mieli trudności z uzyskaniem informacji o aktualnie obowiązujących ograniczeniach, czy nie mających możliwości powrotu do kraju. Reagując na tę trudną sytuację, potęgowaną dodatkowo przez wyłączenie bezpośredniej obsługi klientów w Urzędzie Miasta, Lublin jako pierwszy samorząd w Polsce, dostosował procedury związane z uzyskaniem zameldowania/wymeldowania, nadania numeru PESEL dla cudzoziemców, oraz udostępniał informację dotyczącą sposobu przedłużania wiz. W związku z zakazem przemieszczania się zwrócono uwagę służbom na sytuację małoletnich cudzoziemców przebywających samodzielnie w Lublinie jako studentów. Ponadto, na oficjalnym portalu <https://lublin.eu/> (wersji angielsko i ukraińskojęzycznej) oraz w mediach społecznościowych (Facebook), na bieżąco umieszczano informacje dla cudzoziemców o zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej, poprzez stworzoną specjalną zakładkę „Coronavirus Update”. Skutkowało to wielokrotnym wzrostem odwiedzin stron językowych miasta. Opracowane w Lublinie materiały publikował również Związek Miast Polskich, portal TheMayor.eu, czy Eurocities. Komplet materiałów do wykorzystania przez zagraniczne samorządy został przekazany podczas spotkań online z partnerami z Charkowa, Sum i Równego, a także ze Zjednoczoną Asocjacją Gmin Ukrainy.

W 2020 r. Lublin, wraz z fundacją Sempre a Frente, rozpoczął starania o tytuł Europejskiej Stolicy Młodych 2023. W marcu 2020 r., spośród 5 miast: Baia Mare (Rumunia), Izmir (Turcja), Kazań (Rosja), Poznań (Polska) oraz Lwów (Ukraina), na krótkiej liście, oprócz Lublina, pozostały tylko, Baia Mare (Rumunia) i Kazań (Rosja). Stworzona we współpracy z młodymi mieszkańcami aplikacja finałowa była efektem kilkumiesięcznych prac, rozmów, wymiany pomysłów i inspiracji zespołu osób, w tym Młodzieżowej Rady Miasta Lublin, Zespołu ds. Dzieci i Młodzieży, środowiska studenckiego, organizacji i grup młodzieżowych. Po prezentacji finałowej, 16 listopada 2020 r., i dodatkowej rundzie pytań, Europejskie Forum Młodzieży zdecydowało, że Lublin zostanie Europejską Stolicą Młodzieży. W ocenie Forum, Lublin zaprezentował się jako kandydat z najbardziej kompleksową, aktywizującą mieszkańców i wspierającą różnorodność, propozycją dla młodzieży. Bogaty program obchodów grupuje działania w trzy kategorie: Miasto dla Młodzieży, Młodzież dla Miasta oraz Młodzież i Miasto, a jego budżet, w latach 2021–2023, przewidziany jest na kwotę około 27 mln zł.

W dniach 6–9 października, odbyła się IX edycja Kongresu Współpracy Transgranicznej Lublin 2020. Kierując się potrzebą utrzymywania kontaktów z partnerami zagranicznymi, kontynuowania spotkań praktyków współpracy międzynarodowej, dyskusji z ekspertami i samorządowcami, Kongres nie został w 2020 r. odwołany a został przeniesiony w całości do przestrzeni wirtualnej. Podczas czterech dni Kongresu dyskutowano o wyzwaniach, jakie przed lokalnymi wspólnotami, w całej Europie, postawiła pandemia COVID-19. Tematem przewodnim Kongresu był Samorząd jutra. Między otwartością a odpowiedzialnością. Wybitni goście – europejscy eksperci, m.in. Charles Landry (Wielka Brytania), prof. Aleksander Sogomonov (Rosja), Rasmus Wiinstedt Tscherning (Dania), Marharyta Zhenchuk (Ukraina), Krzysztof Czyżewski (Polska), rozmawiali o doświadczeniach ze swojego kręgu kulturowego, podczas paneli pogrupowanych w takie obszary tematyczne jak przedsiębiorczość, kultura i turystyka czy społeczeństwo obywatelskie. Kongresowi towarzyszyło Forum Partnerów, oraz Giełda Grantodawców. Prezentowano tam możliwości pozyskania finansowania z programów grantowych.

W 2020 r. po raz pierwszy w historii, odbyło się też spotkanie radnych miejskich. Przedstawiciele dziesięciu miast (dwóch polskich. tj. Białą Podlaska i Lublin) oraz ośmiu zagranicznych (tj. Nancy /Francja/, Maribor /Słowenia/, Debreczyn /Węgry/, Krzywy Róg /Ukraina/, Brześć /Białoruś/, Małoryta /Białoruś/, Łuck /Ukraina/, Kamieniec Podolski /Ukraina/, mówili o funkcjonowaniu samorządu w czasie pandemii, oraz planach w zakresie współpracy międzynarodowej w dobie post pandemicznej.

Bibliografia

Literatura

1. *Barometr Turystyczny Lublina*, różne lata.
2. Bluj A., Stokłuska E., *Budżet partycypacyjny (obywatelski) krok po kroku. Poradnik dla praktyków*, Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, Warszawa 2015.
3. *Diagnoza społeczna Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego*, ASM Centrum Badań i Analiz Rynku, Kutno 2019.
4. *Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Lublin*, różne lata.
5. Maleszyk P., Sagan M. (red.), *Jak rozwija się Lublin? Raport monitoringowy z realizacji Strategii Rozwoju Lublina na lata 2013–2020 za lata 2013, 2014 i 2015*, Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów.
6. Maleszyk P., Sagan M. (red.), *Lublin 2030 – europejska metropolia?*, Urząd Miasta Lublin, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Lublin 2018.
7. *Sprawozdania Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej*, różne lata.
8. *Sprawozdanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie za 2020 rok*, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Lublin 2021.
9. *Study in Poland. Studenci zagraniczni w Polsce*, różne lata.

Strony internetowe

1. Strona internetowa Miasta Lublin,
<http://www.lublin.eu>.
2. Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Lublin,
<http://bip.lublin.eu>.
3. Geoportal miejski Miasta Lublin,
<http://geoportal.lublin.eu/sipl/app/index>.
4. Strona internetowa projektów europejskich,
<https://lublin.eu/lublin/lublin-w-ue/>.
5. Strona internetowa województwa lubelskiego,
<http://www.lubelskie.pl>.
6. Strona internetowa Zarządu Dróg i Mostów w Lublinie,
<http://www.zdm.lublin.eu>.
7. Strona internetowa Portu Lotniczego Lublin,
<http://www.airport.lublin.pl>.
8. Strona internetowa PKP Intercity,
<http://rozklad-pkp.pl>.
9. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>.
10. Strona internetowa Urzędu Statystycznego w Lublinie,
<http://lublin.stat.gov.pl>.
11. Strona internetowa Strategii Rozwoju Lublina,
<http://strategia.lublin.eu>.
12. Strona internetowa Prokuratury Krajowej,
<http://pk.gov.pl/sprawozdania-i-statystyki>.
13. Mapa infrastruktury rowerowej Lublina i okolic,
<http://mirl.info.pl/?tab=tab1>.
14. Strona internetowa Budżetu Obywatelskiego w Lublinie,
<http://budzetobywatelski.lublin.pl>.
15. Strona internetowa Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego S.A,
<http://lpnt.pl>.
16. Portal Perspektywy,
<http://www.perspektywy.pl>.
17. Portal Polska w liczbach,
<https://www.polskawliczbach.pl/>.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności Lublina w latach 2016–2020	15
Tabela 2. Liczba ludności Lublina z uwzględnieniem płci w latach 2016–2020	16
Tabela 3. Liczba kobiet na 100 mężczyzn w Lublinie w latach 2016–2020	16
Tabela 4. Przyrost naturalny w Lublinie w latach 2016–2020	16
Tabela 5. Liczba urodzeń żywych w Lublinie w latach 2016–2020	16
Tabela 6. Liczba zgonów w Lublinie w latach 2016–2020	17
Tabela 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w latach 2016–2020 (w %)	17
Tabela 8. Gęstość zaludnienia w Lublinie w latach 2016–2020	17
Tabela 9. Wybrane dane z Rejestru mieszkańców i ewidencji ludności w latach 2016–2020	18
Tabela 10. Sytuacja finansowa Gminy Lublin w latach 2016–2020	22
Tabela 11. Wykonanie wydatków majątkowych w układzie klasyfikacji budżetowej	27
Tabela 12. Wydatki na wybrane zadania majątkowe zrealizowane w 2020 r.	27
Tabela 13. Informacja o realizacji zadań zgłoszonych przez jednostki pomocnicze Miasta Lublin w 2020 r. ...	30
Tabela 14. Wartość majątku trwałego Miasta Lublin w latach 2016–2020	34
Tabela 15. Statystyka Budżetu Obywatelskiego Lublina	35
Tabela 16. Projekty dzielnicowe wybrane do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020 r.	36
Tabela 17. Projekty ogólnomiejskie w ramach Budżetu Obywatelskiego w Lublinie 2020 r. – projekty dzielnicowe	37
Tabela 18. Statystyka Zielonego Budżetu	57
Tabela 19. Projekty wybrane do realizacji w ramach Zielonego Budżetu 2020 r.	58
Tabela 20. Czas przejazdu kolejną i odległość do największych miast oraz przejść granicznych z krajami sąsiadującymi w 2020 r.	83
Tabela 21. Natężenie ruchu drogowego na wybranych drogach dojazdowych do Lublina – wjazd do miasta ..	84
Tabela 22. Natężenie ruchu na wybranych drogach dojazdowych do Lublina – wyjazd z miasta	84
Tabela 23. Liczba operacji lotniczych Portu Lotniczego Lublin S.A.	84
Tabela 24. Liczba pasażerów korzystających z portu lotniczego	85
Tabela 25. Kierunki połączeń lotniczych obowiązujących w 2020 r.	85
Tabela 26. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	86
Tabela 27. Liczba turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających Lublin	87
Tabela 28. Liczba obiektów i miejsc w turystycznych obiektach noclegowych	87
Tabela 29. Wykorzystanie miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w Lublinie (w %) ..	87
Tabela 30. Liczba miast partnerskich i podpisanych porozumień o współpracy	88
Tabela 31. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	89
Tabela 32. Liczba zameldowanych obcokrajowców w Lublinie	91
Tabela 33. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	91
Tabela 34. Długość tras komunikacji publicznej poza granicami miasta Lublin	92
Tabela 35. Liczba zarejestrowanych patentów i zgłoszonych wynalazków	93
Tabela 36. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	93
Tabela 37. Wydatki z budżetu miasta na transport i łączność	95
Tabela 38. Długość dróg według kategorii (w km, stan na koniec roku)	96
Tabela 39. Wybrane informacje o funkcjonowaniu transportu publicznego	96
Tabela 40. Długość tras rowerowych (w km)	97
Tabela 41. Długość sieci kanalizacyjnej, gazowej oraz wodociągowej wraz z odsetkami mieszkańców korzystających z tych sieci	97
Tabela 42. Wydatki z budżetu miasta na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	97
Tabela 43. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	97
Tabela 44. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania i liczba mieszkań przypadająca na 1 000 osób ..	99
Tabela 45. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-techniczne (w %)	99
Tabela 46. Wielkość i struktura zasobów mieszkaniowych Miasta Lublin	99
Tabela 47. Liczba decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego oraz średnia wielkość świadczeń	99

Tabela 48. Liczba przestępstw i ich wykrywalność.....	100
Tabela 49. Liczba kolizji i wypadków drogowych	100
Tabela 50. Liczba szpitali, łóżek szpitalnych, przychodni i udzielonych porad lekarskich.....	100
Tabela 51. Liczba rodzin objętych pomocą MOPR (w ramach ustawy o pomocy społecznej)	101
Tabela 52. Liczba domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia w Lublinie.....	101
Tabela 53. Liczba osób korzystających z usług domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia w Lublinie	101
Tabela 54. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020.....	102
Tabela 55. Pokrycie powierzchni miasta planami miejscowymi (w %).....	104
Tabela 56. Pojazdy samochodowe i ciągniki – wskaźniki	104
Tabela 57. Liczba miejsc parkingowych w strefie płatnego parkowania (dane na koniec roku).....	105
Tabela 58. Wybrane informacje o terenach zielonych w Lublinie	105
Tabela 59. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020.....	105
Tabela 60. Wybrane informacje o kinach w Lublinie	107
Tabela 61. Liczba obiektów sportowych w Lublinie.....	107
Tabela 62. Imprezy sportowe zorganizowane w 2020 r. (poza rozgrywkami ligowymi).....	108
Tabela 63. Wybrane informacje o funkcjonowaniu Lubelskiego Roweru Miejskiego.....	109
Tabela 64. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020.....	110
Tabela 65. Placówki oświatowe w Lublinie.....	112
Tabela 66. Średnia zdawalność egzaminów maturalnych w Lublinie w szkołach prowadzonych przez samorząd (w %).....	113
Tabela 67. Liczba uczniów przypadająca na 1 komputer.....	113
Tabela 68. Średnia liczba uczniów w oddziale poszczególnych typów szkół prowadzonych przez Miasto Lublin.....	113
Tabela 69. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020.....	114
Tabela 70. Liczba organizacji pozarządowych	117
Tabela 71. Liczba zgłoszonych projektów i frekwencja w Budżecie Obywatelskim	117
Tabela 72. Podstawowe informacje o Zielonym Budżecie.....	118
Tabela 73. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	118
Tabela 74. Nakłady inwestycyjne oraz wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach z sektora przemysłu z budownictwem w Lublinie (w mln zł).....	121
Tabela 75. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem i w przeliczeniu na 1 mieszkańca	121
Tabela 76. Liczba pracujących w przemyśle i budownictwie PKD 2007.....	122
Tabela 77. Wybrane informacje z monitoringu zatrudnienia prowadzonego przez Urząd Miasta Lublin (stan na koniec roku)	122
Tabela 78. Liczba przedsiębiorstw branż priorytetowych.....	122
Tabela 79. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	123
Tabela 80. Liczba pracujących w sektorze usług PKD 2007.....	126
Tabela 81. Wybrane informacje z monitoringu zatrudnienia prowadzonego przez Urząd Miasta Lublin (stan na koniec roku)	126
Tabela 82. Nowoczesna powierzchnia biurowa w Lublinie (w tys. m ²).....	127
Tabela 83. Nowoczesne komercyjne powierzchnie magazynowe w Lublinie.....	127
Tabela 84. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	127
Tabela 85. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według sektorów własności i form prawnych.....	130
Tabela 86. Data założenia i nazwa działających klastrów.....	130
Tabela 87. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	131
Tabela 88. Inkubatory przedsiębiorczości.....	132
Tabela 89. Instytucje otoczenia biznesu.....	133
Tabela 90. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w całkowitej liczbie nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw (w %, stan na koniec roku)	134
Tabela 91. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	134
Tabela 92. Liczba studentów zagranicznych w stosunku do ogólnej liczby studentów.....	136
Tabela 93. Liczba kierunków prowadzonych w językach obcych.....	137

Tabela 94. Liczba zagranicznych nauczycieli akademickich	138
Tabela 95. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	138
Tabela 96. Liczba zgłoszonych wynalazków oraz wzorów i produktów obejmowanych prawami ochronnymi	141
Tabela 97. Liczba patentów i praw ochronnych uzyskanych przez lubelskie uczelnie	141
Tabela 98. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	142
Tabela 99. Liczba studentów w stosunku do liczby mieszkańców	145
Tabela 100. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	145
Tabela 101. Maturzyści i absolwenci szkół ponadgimnazjalnych oraz absolwenci szkół wyższych	147
Tabela 102. Bezrobotni poniżej 25 r.ż. zarejestrowani w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie	147
Tabela 103. Projekty realizowane w ramach Strategii Lublin 2020	147
Tabela 104. Plany miejscowe uchwalone w 2020 r.	150
Tabela 105. Obszary, w których w 2020 r. przystąpiono do opracowania MPZP	151
Tabela 106. Obszary, w których w 2020 r. przystąpiono do zmiany MPZP	151
Tabela 107. Inne podjęte uchwały w 2020 r.	151
Tabela 108. Wskaźniki monitorujące realizację celów	152
Tabela 109. Wskaźniki monitorujące realizację celów dla gminy	153
Tabela 110. Wskaźniki monitorujące realizację celów dla powiatu	153
Tabela 111. Wskaźniki monitorujące realizację celów	154
Tabela 112. Wskaźniki monitorujące realizację celów	155
Tabela 113. Wskaźniki monitorujące realizację celów	156
Tabela 114. Wskaźniki monitorujące realizację celów	158
Tabela 115. Wskaźniki monitorujące realizację celów	160
Tabela 116. Wskaźniki monitorujące realizację celów	161
Tabela 117. Wskaźniki monitorujące realizację celów	162
Tabela 118. Wskaźniki monitorujące realizację celów	163
Tabela 119. Wskaźniki monitorujące realizację celów	164
Tabela 120. Wskaźniki monitorujące realizację celów	166
Tabela 121. Wskaźniki monitorujące realizację celów	167
Tabela 122. Wskaźniki monitorujące realizację celów	168
Tabela 123. Wskaźniki monitorujące realizację celów	169
Tabela 124. Wskaźniki monitorujące realizację celów	171
Tabela 125. Wskaźniki monitorujące realizację celów	173
Tabela 126. Wskaźniki monitorujące realizację celów	175
Tabela 127. Wskaźniki monitorujące realizację celów	177
Tabela 128. Wskaźniki monitorujące realizację celów	179
Tabela 129. Wskaźniki monitorujące realizację celów	181
Tabela 130. Wskaźniki monitorujące realizację celów	183
Tabela 131. Wskaźniki monitorujące realizację celów	185
Tabela 132. Wskaźniki monitorujące realizację celów	186
Tabela 133. Wskaźniki monitorujące realizację celów	187
Tabela 134. Wskaźniki monitorujące realizację celów	188
Tabela 135. Wskaźniki monitorujące realizację celów	189
Tabela 136. Wskaźniki monitorujące realizację celów	190
Tabela 137. Wskaźniki monitorujące realizację celów	193
Tabela 138. Wskaźniki monitorujące realizację celów	195
Tabela 139. Wskaźniki monitorujące realizację celów	197
Tabela 140. Wskaźniki monitorujące realizację celów	198
Tabela 141. Wskaźniki monitorujące realizację celów	200
Tabela 142. Wskaźniki monitorujące realizację celów	202
Tabela 143. Wskaźniki monitorujące realizację celów	203
Tabela 144. Wykaz uchwał Rady Miasta podjętych w 2020 r.	205

Spis wykresów

Wykres 1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2016–2020	20
Wykres 2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2016–2020	21
Wykres 3. Zadłużenie Gminy Lublin wg kryterium miejsca powstania w latach 2016–2020 (w mln zł)	21
Wykres 4. Środki europejskie i realizowane zadania z udziałem tych środków na 1 mieszkańca w latach 2016–2020 (w zł)	23
Wykres 5. Dochody i wydatki Miasta Lublin w latach 2016–2020 (w mln zł)	24
Wykres 6. Dochody i wydatki Miasta Lublin na 1 mieszkańca (w zł)	24
Wykres 7. Struktura dochodów Miasta Lublin w 2020 r.	25
Wykres 8. Struktura wydatków Miasta Lublin w 2020 r.	25
Wykres 9. Wartość dofinansowania inwestycji Gminy Lublin w perspektywie finansowej na lata 2014–2020 w podziale na obszary wsparcia (wraz ze spółkami Miasta)	26
Wykres 10. Spłata zobowiązań zaciągniętych do dnia 31.12.2020 r. wraz z kosztami obsługi długu (w mln zł)	29
Wykres 11. Liczba uczniów w poszczególnych placówkach w Lublinie	112
Wykres 12. Zatrudnienie w branżach priorytetowych w Lublinie w Latach 2012–2020	123

